

DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA

I Z V E Š T A J

**O FINANSIJSKOJ REVIZIJI
ZAVRŠNOG RAČUNA BUDŽETA REPUBLIKE SRBIJE
ZA 2008. GODINU**

**Broj: I/2009
Beograd, 27. novembar 2009. godine**

IZVEŠTAJ

Državne revizorske institucije o finansijskoj reviziji Završnog računa budžeta Republike Srbije za 2008. godinu

SADRŽAJ:

	Strana
MIŠLJENJE	1
1. UVOD	4
2. NAPOMENE UZ FINANSIJSKI IZVEŠTAJ	6
2.1. Računovodstveni sistem	6
2.2. Interna kontrola i intervna revizija	9
2.3. Bilans stanja	16
2.3.1. Nefinansijska imovina	17
2.3.2. Finansijska imovina	20
2.3.2.1. Dugoročna finansijska imovina (Konto 110000)	20
2.3.2.1.1. Prihodi od dividendi budžeta Republike Srbije	21
2.3.2.2. Novčana sredstva (Konto 121000)	22
2.3.2.2.1. Dinarska sredstva	23
2.3.2.2.1.1. Konsolidovani račun trezora	23
2.3.2.2.2. Devizna sredstva (Konto 121400)	24
2.3.2.2.3. Naplaćene kamate i otplate kamata	25
2.3.2.3. Kratkoročna potraživanja (Konto 122000)	27
2.3.2.3.1. Ostala potraživanja od državnih organa	28
2.3.2.3.2. Ostala kratkoročna potraživanja	31
2.3.2.3.3. Potraživanja od javnih prihoda za manje doznačena sredstva	33
2.3.2.3.4. Potraživanja po osnovu pozajmica iz stalne budžetske rezerve	34
2.3.3. Aktivna vremenska razgraničenja (Konto 130000)	34
2.3.3.1. Obračunati neplaćeni rashodi	35
2.3.3.2. Ostala aktivna vremenska razgraničenja	35
2.3.4. Javni dug	36
2.3.4.1. Javni dug po Zakonu o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu	37
2.3.4.2. Stanje javnog duga po finansijskim izveštajima	38
2.3.4.2.1. Direktna obaveza	38
2.3.4.2.2. Indirektna obaveza	45
2.3.4.3. Poslovni odnosi Republike sa NBS u delu koji se odnosi na javni dug	45
2.3.4.3.1. Kratkoročne obaveze (Konto 220000)	47
2.3.4.3.2. Kratkoročne domaće obaveze po osnovu emitovanih hartija od vrednosti, izuzev akcija	47
2.3.4.3.3. Obaveze po osnovu kratkoročnih kredita od ostalih domaćih kreditora – KRT	48
2.3.5. Vanbilansna aktiva i vanbilansna pasiva (Konto 351000 i 352000)	50
2.3.5.1. Avali i druge garancije	52
2.3.5.2. Ostala vanbilansna aktiva	52
2.3.5.2.1. Uslovi i način obavljanja naplate potraživanja u ime i za račun Republike Srbije	53
2.3.5.2.2. Uplate naplaćenih potraživanja u budžet Republike Srbije	55

2.3.6. Kapital	57
2.3.6.1. Višak prihoda i primanja – suficit	58
2.3.6.2. Manjak prihoda i primanja – deficit	58
2.3.6.3. Neraspoređeni višak prihoda i primanja iz ranijih godina	58
2.3.6.4. Deficit iz ranijih godina	58
2.4. Bilans prihoda i rashoda	59
2.4.1. Tekući prihodi	61
2.4.1.1. Prihodi od imovine	61
2.4.1.2. Primanja i izdaci iz izvornih aktivnosti	62
2.4.2. Obuhvat rashoda i izdataka finansijske revizije	65
2.4.2.1. Tekući rashodi	67
2.4.2.1.1. Plate, dodaci i naknade zaposlenih – Konto 411100	67
2.4.2.1.2. Rashodi za obrazovanje dece zaposlenih – Konto 414200	69
2.4.2.1.3. Administrativne usluge – Konto 423100	70
2.4.2.1.4. Kompjuterske usluge – Konto 423200	71
2.4.2.1.5. Usluge informisanja – Konto 423400	75
2.4.2.1.6. Stručne usluge – Konto 423500	79
2.4.2.1.7. Usluge za domaćinstvo i ugostiteljstvo i reprezentacija	96
2.4.2.1.7.1. Ugostiteljske usluge – Konto 423621	97
2.4.2.1.7.2. Pokloni – Konto 423712	99
2.4.2.1.8. Ostale opšte usluge – Konto 423900	100
2.4.2.1.9. Specijalizovane usluge – Konto 424000	103
2.4.2.1.10. Materijal – Konto 426000	124
2.4.2.1.11. Amortizacija – Konto 431100	127
2.4.3. Utvrđivanje rezultata poslovanja	128
2.5. Izveštaj o kapitalnim izdacima i primanjima	131
2.5.1. Ukupna primanja u 2008. godini	132
2.5.2. Ukupni kapitalni izdaci	132
2.5.2.1. Manjak primanja	133
2.5.2.2. Izdaci za nefinansijsku imovinu – Konto 500000	134
2.6. Izveštaj o novčanim tokovima	147
2.6.1. Ukupni novčani prilivi	149
2.6.2. Novčani odlivi	149
2.6.3. Korekcija novčanih priliva	149
2.6.4. Manjak novčanih priliva	150
2.6.5. Saldo gotovine na početku godine	151
2.6.6. Saldo gotovine na kraju godine	151
2.7. Izvršenje budžeta	151
2.7.1. Izmene Izveštaja Nacrta Zakona o završnom računu budžeta Republike Srbije za 2008. godine	1512
2.8. Izdate garancije i isplate po garancijama	152
2.8.1. Izdate garancije	155
2.8.2. Izvršene isplate po garancijama	156
2.9. Izveštaj o korišćenju sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve	157
2.10. Izveštaj o primljenim donacijama	158

**Izveštaj
o finansijskoj reviziji Završnog računa budžeta
Republike Srbije za 2008. godinu**

Izvršili smo reviziju Nacrta zakona o završnom računu budžeta Republike Srbije za 2008 godinu, koji sadrži: Bilans stanja – obrazac 1, Bilans prihoda i rashoda – obrazac 2, Izveštaj o kapitalnim izdacima i primanjima – obrazac 3, Izveštaj o novčanim tokovima – obrazac 4, Izveštaj o izvršenju budžeta Republike, Izveštaj o primljenim donacijama, Izveštaj o domaćim kreditima i otplatama duga, Izveštaj o otplatama duga i novim inostranim kreditima, Izveštaj o korišćenju sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve, i Izveštaj o izdatim garancijama.

Osnov za vršenje revizije sadržan je u Ustavu Republike Srbije („Službeni glasnik RS“, broj 98/06), Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji („Službeni glasnik RS“, br.10/05 i 54/07), Zakonu o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS“, br. 9/02, 87/02, 61/05 – dr. zakon, 66/05, 101/05 – dr. zakon, 62/06 – dr. zakon, 63/2006 – ispr. dr. zakona, 85/06 i 86/2006 – ispr.) i pozitivnim propisima Republike Srbije, kao i Programu revizije Državne revizorske institucije za 2009. godinu.

Nismo vršili reviziju, niti smo izdali bilo kakve izveštaje o završnim računima budžeta Republike Srbije za godine koje su prethodile godini koja je predmet ove revizije.

Odgovornost za sastavljanje Nacrta zakona o završnom računu budžeta Republike Srbije za 2008. godinu

Odgovornost za sastavljanje završnog računa budžeta Republike Srbije utvrđena je u skladu sa odredbama Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS“, br. 9/02, 87/02, 61/05 – dr. zakon, 66/05, 101/05 – dr. zakon, 62/06 – dr. zakon, 63/2006 – ispr. dr. zakona, 85/06, i 86/2006 – ispr.).

Ovim zakonom, u članu 64. propisano je da Ministarstvo finansija priprema Nacrt zakona o završnom računu budžeta Republike Srbije i podnosi ga Vladi. Vlada utvrđuje predlog koji dostavlja Narodnoj skupštini Republike Srbije.

Kada je u pitanju odgovornost za izvršenje budžeta, u članu 6. istog zakona propisano je da je za izvršenje budžeta Republike ministar finansija odgovoran Vladi, a da Narodnoj skupštini za izvršenje budžeta Republike odgovara Vlada.

Dužnosti i odgovornosti Uprave za trezor, kao organa uprave u sastavu Ministarstva finansija, propisane su u članu 73. Zakona o budžetskom sistemu saglasno kome ova uprava obavlja poslove budžetskog računovodstva i izveštavanja. U okviru računovodstvenih poslova obavljaju se poslovi obrade plaćanja i evidentiranje primanja i vođenje dnevnika, glavne knjige i odabranih pomoćnih knjiga za sva primanja i izdatke po korisnicima budžetskih sredstava, kao i za međunarodne donacije i druge vidove pomoći. Takođe, istim članom utvrđeno je i da Uprava za trezor obavlja poslove računovodstvene metodologije, koji obuhvataju održavanje sistema klasifikacije, propisivanje pravila budžetskog računovodstva, propisivanje zahteva u pogledu internog i eksternog izveštavanja, kao i da obavlja poslove finansijskog izveštavanja.

Finansijski izveštaji koji su predmet ovog izveštaja revizora zasnovani su na završnom računu koji je sastavljen u skladu sa propisima Republike Srbije.

Usaglašenost sa standardima / delokrug revizije

Državna revizorska institucija je postala član Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija 24. novembra 2008. godine (International Organization of Supreme Audit Institution, u daljem tekstu – **INTOSAI**) i preuzela je obavezu da u svom radu koristi Međunarodne standarde vrhovnih revizijskih institucija (International Standards of Supreme Audit Institutions, u daljem tekstu – **ISSAI**). Do momenta njihove implementacije na način predviđen Zakonom o Državnoj revizorskoj instituciji, za potrebe obavljanja revizije Završnog računa budžeta Republike Srbije za 2008 godinu, korišćeni su Međunarodni standardi revizije (IFAC – Međunarodna federacija računovođa), koji se primenjuju u Republici Srbiji u smislu člana 2. Zakona o računovodstvu i reviziji („Službeni glasnik RS“, broj 46/06). Ova mogućnost je predviđena ISSAI 100 – Osnovni principi državne revizije.

Međunarodni standardi revizije nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima datim u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalim usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izveštaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima. Revizija, takođe, uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da revizija koju smo izvršili i dokazi koje smo prikupili **ne obezbeđuje** razumnu osnovu za naše mišljenje, što je i objašnjeno u sledećem pasusu.

Osnov za mišljenje

Na mogućnost da izrazimo mišljenje o Nacrtu zakona o završnom računu budžeta Republike Srbije za 2008. godinu uticale su sledeće činjenice:

- Državna revizorska institucija Republike Srbije nema potreban broj revizora za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti zbog neobezbeđenih adekvatnih uslova za rad. Ova činjenica je uticala na sprovođenje postupaka čiji cilj je bio pribavljanje revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima datim u finansijskim izveštajima. Nedostatak potrebnog broja revizora direktno je uticao na određivanje obima ispitivanja i veličinu uzoraka koji su proveravani da bi se prikupili dokazi o iznosima i obelodanjivanjima datim u finansijskim izveštajima;
- interna kontrola i interna revizija nisu uspostavljene kod korisnika budžetskih sredstava na način predviđen zakonom, što još više potencira neophodnost izbora i testiranja odgovarajućeg uzorka izvršenih transakcija, a što nije bilo moguće uraditi zbog razloga navedenih u prethodnom pasusu;
- nije vršena revizija, niti je podnošen izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja za period od 2002. godine do 2007. godine. Podaci iz finansijskih izveštaja za 2007. godinu predstavljaju početna stanja na dan 1. januara 2008. godine, i kao takvi imaju uticaj na rezultat poslovanja za 2008. godinu;

- nismo prisustvovali popisu sredstava u svojini Republike Srbije, sa stanjem na dan 31.12.2008. godine, niti je vršena kontrola pravilnosti sprovođenja popisa, zato što je Državna revizorska institucija tada imala zaposlena samo dva revizora;
- na osnovu podataka koji su nam bili dostupni u Upravi za trezor nismo mogli da se uverimo na koji način direktni i indirektni korisnici vrše popis nefinansijske imovine i na koji način usklađuju njeno stvarno stanje sa knjigovodstvenim stanjem;
- nismo mogli da potvrdimo da su promene na nefinansijskoj imovini, prikazane u bilansu stanja, usklađene sa novčanim tokovima vezanim za te promene, prikazanim u drugim finansijskim izveštajima završnog računa.

Zbog navedenih ograničenja nismo bili u mogućnosti da prikupimo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza koji bi obezbedili osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Zbog značaja ograničenja iznetih u prethodnom pasusu, NE IZRAŽAVAMO mišljenje o Nacrtu zakona o završnom računu budžeta Republike Srbije za 2008. godinu.

Ne izražavajući rezervu u odnosu na napred navedenu konstataciju, **SKREĆEMO PAŽNJU** na činjenice utvrđene u vezi sa funkcionisanjem računovodstvenog sistema, funkcionisanjem internih kontrola i interne revizije, usaglašavanjem potraživanja, upravljanjem likvidnim sredstvima i obavezama, usaglašavanjem evidencija o donacijama, javnom dugu, vođenju vanbilansnih evidencija kao i u vezi s drugim pitanjima objašnjenim u napomenama: **2.1; 2.2; 2.3; 2.3.4; 2.3.5; 2.3.6; 2.3.7; 2.4; 2.5; 2.6; 2.7; 2.8 i 2.10.**

U Beogradu, 27. novembar 2009. godine

Generalni državni revizor

Radoslav Sretenović

1. UVOD

Nadležnost, organizacija i način rada Državne revizorske institucije propisani su Zakonom o Državnoj revizorskoj instituciji saglasno kojem Institucija obavlja reviziju na osnovu godišnjeg programa revizije, koji je dužna da usvoji pre kraja godine za narednu kalendarsku godinu.

U okviru koji postavlja Zakon, Institucija samostalno odlučuje o subjektima revizije, predmetu, obimu i vrsti revizije, vremenu početka i trajanja revizije. Takođe, saglasno ovom zakonu, program revizije obavezno svake godine obuhvata budžet Republike Srbije, organizacije obaveznog socijalnog osiguranja, odgovarajući broj jedinica lokalne samouprave, poslovanje Narodne banke Srbije koje se odnosi na korišćenje javnih sredstava, odgovarajući broj javnih preduzeća, privrednih društava i drugih pravnih lica koje je osnovao direktni odnosno indirektni korisnik javnih sredstava i kod kojih ima učešće u kapitalu odnosno upravljanju.

Programom revizije za 2009. godinu, Institucija se opredelila za izvođenje finansijske revizije budžeta Republike Srbije za 2008. godinu i s tim u vezi i poslovanja Narodne banke Srbije u delu koji se odnosi na korišćenje javnih sredstava.

Nisu postojali uslovi za veći obuhvat subjekata revizije jer se u toku 2009. godine radilo na operativnom uspostavljanju Institucije u pogledu prostorno-tehničkih, normativnih i drugih uslova za implementaciju Zakona, uspostavljanju opšteg normativnog okvira neophodnog za zakonito i nesmetano funkcionisanje Institucije, kao i na uspostavljanju organizacionih i administrativnih okvira za prijem revizorskog kadra i zaposlenih u pratećim službama Institucije.

Za potrebe sastavljanja izveštaja o finansijskoj reviziji, zadatak Institucije je da izvrši ispitivanje dokumenata, isprava, izveštaja i drugih informacija, radi prikupljanja dovoljnog, adekvatnog i pouzdanog dokaza za izražavanje mišljenja da li finansijski izveštaji subjekta revizije istinito i objektivno prikazuju njegovo finansijsko stanje, rezultate poslovanja i novčane tokove, u skladu sa prihvaćenim računovodstvenim načelima i standardima.

S obzirom na postojanje ograničavajućih okolnosti zbog kojih nismo mogli da prikupimo dovoljno dokaza za izražavanje mišljenja o tome da li pregledani finansijski izveštaji zaista istinito i objektivno prikazuju budžet Republike u 2008. godini, u Izveštaju nismo izrazili mišljenje, ali smo ukazali na slabosti u funkcionisanju budžetskog sistema, kako naši budući izveštaji ne bi bili opterećeni ovim sistemskim propustima.

Državna revizorska institucija se pridržavala načina i postupka po kome vrši svoju nadležnost revizije, koji je propisan Zakonom o Državnoj revizorskoj instituciji, a bliže uređen Poslovníkom Državne revizorske institucije.

Nakon obavljenih postupaka revizije, Institucija je sastavila Nacrt izveštaja o izvršenoj reviziji koji je dostavljen subjektima revizije i licima koja su bila odgovorna za obuhvaćeno poslovanje u periodu na koji se revizija odnosi.

Subjekti revizije imali su pravo da podnesu obrazložene prigovore na Nacrt izveštaja, o kojima je Institucija raspravljala u zakonom predviđenom roku na održanim raspravama (raščišćavajućim) sastancima.

Posle ocenjivanja primedaba sastavljen je Predlog izveštaja o izvršenoj reviziji koji je uručen subjektima revizije i odgovornim licima, u zakonom predviđenim rokovima.

Subjeki revizije imali su pravo da podnesu prigovor na nalaz revizije sadržan u Predlogu izveštaja o reviziji. O spornom revizionom nalazu u Predlogu izveštaja Savet Državne revizorske institucije odlučivao je u rokovima i na način predviđen zakonom o čemu je subjektima revizije dostavljen odgovor na prigovor. Protiv odgovora na prigovor ne postoji pravni lek.

Generalni državni revizor je u smislu člana 32. Poslovnika Državne revizorske institucije doneo Izveštaj o reviziji.

Korekcija finansijskih izveštaja

U postupku revizije utvrdili smo određene činjenice koje su opisane u napomenama (2.6.3, 2.3.6.3, 2.4.1.1) uz Izveštaj revizora. Na raščičavajućim sastancima na kojima se o njima raspravljalo, predstavnici revidiranog subjekta prihvatili su naše konstatacije. Dopisom broj službeno od 25.11.2009. godine Ministarstvo finansija nas je obavestilo da je izvršilo odgovarajuće izmene u svojim finansijskim izveštajima za 2008 godinu. Nakon tih izmena finansijski izveštaji sadrže podatke kao što je dato u napomenama (2.7.1.)

2. NAPOMENE UZ FINANSIJSKI IZVEŠTAJ

2.1. Računovodstveni sistem

Zakonom o budžetskom sistemu¹, u članu 61, definisano je da je budžetsko računovodstvo računovodstvo prihoda, preuzetih obaveza i rashoda direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija obaveznog socijalnog osiguranja.

Istim Zakonom u članu 8a. propisano je: “(1) Ministarstvo, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, vodi glavnu knjigu trezora; (2) Transakcije i poslovni događaji, uključujući prihode i primanja, rashode i izdatke, kao i stanje i promene na imovini, obavezama i izvorima finansiranja, evidentiraju se u glavnoj knjizi trezora...; (3) U glavnoj knjizi trezora Republike, odnosno lokalne vlasti, vodi se posebna evidencija za svakog direktnog i indirektnog korisnika budžetskih sredstava“.

Uredbom o budžetskom računovodstvu², u članu 5. propisano je da je osnova za vođenje budžetskog računovodstva i finansijsko izveštavanje gotovinska osnova.

Istom uredbom propisano je da sistem glavne knjige čine: glavna knjiga trezora, glavna knjiga direktnih i indirektnih korisnika i glavna knjiga organizacija obaveznog socijalnog osiguranja.

Glavnu knjigu trezora za budžet Republike i budžete teritorijalnih autonomija i lokalnih samouprava, vodi republički organ uprave nadležan za poslove finansija i ekonomije, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije.

Direktni i indirektni korisnici, koji svoje finansijsko poslovanje obavljaju preko sopstvenih računa vode glavnu knjigu.

Direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava koji svoje finansijsko poslovanje ne obavljaju preko sopstvenih računa, vode samo pomoćne knjige i evidencije.

Podaci iz glavnih knjiga direktnih i indirektnih korisnika sintetizuju se i knjiže u glavnoj knjizi trezora na osnovu periodičnih izveštaja i završnih računa.

Budžet se priprema i izvršava na osnovu sistema jedinstvene budžetske klasifikacije, a organizacija i evidentiranje finansijskih transakcija se vrše prema standardnom klasifikacionom okviru i kontnom planu što je propisano Pravilnikom o standardnom klasifikacionom okviru i kontnom planu za budžetski sistem.

Način pripreme, sastavljanje i podnošenje završnog računa direktnih i indirektnih korisnika i korisnika obaveznog socijalnog osiguranja uređen je Pravilnikom o načinu pripreme sastavljanja i podnošenja finansijskih izveštaja korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija obaveznog osiguranja³.

---

¹ „Službeni glasnik RS“, br. 9/2002, 87/2002, 61/2005 –dr. zakon, 66/2005, 101/2005 –dr. zakon, 62/2006 i 85/2006

³ „Službeni glasnik RS“, br. 51/2007 i 14/2008

Članom 4. ovog pravilnika propisano je da su obavezni da sastavljaju završne račune: direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava koji svoje finansijsko poslovanje obavljaju preko sopstvenih računa, korisnici sredstava organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, budžeti lokalnih vlasti i budžet Republike.

Završni račun se sastavlja i dostavlja na sledećim obrascima: Obrazac 1 – Bilans stanja, Obrazac 2 – Bilans prihoda i rashoda, Obrazac 3 – Izveštaj o kapitalnim izdacima i primanjima, Obrazac 4 – Izveštaj o novčanim tokovima i Obrazac 5 –

Izveštaj o izvršenju budžeta. Istim članom predviđeno je da direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava iz člana 12. stav 3. Uredbe o budžetskom računovodstvu⁴, koji svoje finansijsko poslovanje ne obavljaju preko sopstvenog računa dostavljaju finansijske izveštaje na Obrascu 1 – Bilans stanja i Obrascu 5 – Izveštaj o izvršenju budžeta.

Pored navedenih obrazaca, uz završni račun korisnici sredstava budžeta u pismenoj formi dostavljaju izveštaje za koje nisu propisani obrasci: Objašnjenje velikih odstupanja između odobrenih sredstva i izvršenja, Izveštaj o primljenim donacijama i kreditima, domaćim i inostranim, i izvršenim otplatama dugova, Izveštaj o korišćenju sredstava iz tekuće i stalne rezerve i Izveštaj o garancijama datim u toku fiskalne godine.

Informacioni sistem u Upravi za trezor kroz koji se evidentiraju računovodstvene promene sastoji se od tri zasebna podsistema: a) modul za izvršenje budžeta – FMIS koji je namenski izrađena aplikacija po zahtevu korisnika; b) modul Glavne knjige – SAP aplikacija preuzeta kao gotov proizvod, bez namenskog doručivanja i v) modul za upravljanje javnim dugom – Trasset sistem. Podaci o transakcijama iz modula za izvršenje budžeta unose se u modul glavne knjige čime se uspostavlja veza između ova dva sistema.

U postupku revizije Računovodstvenog sistema u Ministarstvu finansija – Upravi za trezor, utvrđeno je sledeće:

1. Računovodstveni sistem zasnovan je na evidencijama koje se vode u Ministarstvu finansija u Upravi za trezor, koje se vode kod korisnika budžetskih sredstava i izveštajima koje Upravi za trezor dostavljaju Narodna banka Srbije i drugi korisnici.
2. **Glavna knjiga trezora ne vodi se u skladu sa članom 2. stav 1. tačka 15) Zakona o budžetskom sistemu⁵, tako da ne sadrži sve promene na računima, odnosno ne sadrži prihode i izdatke iz ostalih izvora indirektnih korisnika sredstava budžeta.**

U glavnoj knjizi trezora evidentiraju se promene koje proizlaze iz izvršenja budžeta, odnosno promene koje su izvršene preko računa Izvršenja budžeta Republike Srbije broj 840-1620-21, na klasama 4, 5, 6, 7, 8 i 9, i promene na nefinansijskoj imovini i kapitalu, koje se evidentiraju iz završnih računa direktnih i indirektnih korisnika sredstava budžeta (Bilans stanja) ručnim nalogima.

Na ovaj način iskazani podaci u obrascima Nacrta završnog računa koji preuzimaju podatke iz glavne knjige trezora nisu potpuni, jer ne sadrže prihode i izdatke iz ostalih izvora indirektnih korisnika sredstava budžeta.

⁴ „Službeni glasnik RS“, br. 125/2003 i 12/2006

⁵ „Službeni glasnik RS“, br. 9/2002, 87/2002, 61/2005 –dr. zakon, 66/2005, 101/2005 –dr. zakon, 62/2006 i 85/2006

3. Bruto bilans stanja na nivou budžeta – zaključni list se formira iz: a) transakcija izvršenih iz budžeta (prihodi i primanja, rashodi i izdaci) i b) podataka o promenama na nefinansijskoj imovini, kapitalu i finansijskoj imovini koji se posebnim naložima za knjiženje (ručnim putem – ne elektronski i automatski) preuzimaju iz završnih računa (Bilansa stanja) korisnika budžetskih sredstava i izveštaja dobijenih iz Centralnog registra, Narodne banke Srbije i Ministarstva finansija za račune koji se ne vode u Narodnoj banci Srbije i koji nisu u Sistemu konsolidovanog računa trezora.
4. Bruto bilans stanja na nivou budžeta – zaključni list ne obuhvata podatke o preuzetim neizmirenim obavezama i potraživanjima po osnovu datih avansa, dividendi odnosno ne vrši se evidentiranje u skladu sa Pravilnikom o standardnom klasifikacionom okviru i kontnom planu za budžetski sistem⁶.

Obrasci iz Nacrta završnog računa (Bilans stanja, Bilans prihoda i rashoda, Izveštaj o kapitalnim izdacima i primanjima i Izveštaj o novčanim tokovima), preuzimaju podatke iz Bruto bilansa stanja na nivou budžeta – zaključnog lista.

5. Izveštaj o izvršenju budžeta (Obrazac 5) sastavlja se na osnovu podataka iz Bruto bilansa stanja na nivou budžeta – zaključni list dodavanjem izdataka indirektnih korisnika budžetskih sredstava iz izvornih aktivnosti i primanja u visini izvršenih izdataka iz posebnih evidencija.

Zbog navedenog primanja i izdaci iskazani u obrascu – Izveštaj o izvršenju budžeta iskazani su u većem iznosu od podataka iskazanih u ostalim obrascima završnog računa za iznos izdataka indirektnih korisnika izvršenih iz izvornih aktivnosti. Prihodi iz izvornih aktivnosti indirektnih korisnika sredstava budžeta u ovom izveštaju nisu potpuni i iskazuju se u visini njihovih izdataka za izvorne aktivnosti.

Podaci u navedenim obrascima koji sačinjavaju završni račun nisu sveobuhvatni, tačni i međusobno uporedivi jer ne sadrže sva stanja i promene na imovini, potraživanjima, obavezama, izvorima finansiranja, rashodima, izdacima, приходima i primanjima.

Prihodi iz izvornih aktivnosti korisnika budžetskih sredstava iskazuju se u visini izvršenih rashoda i nisu odraz stvarnog stanja.

---

⁶ „Službeni glasnik RS“, br. 20/07, 37/07, 50/07, 63/07

6. Podaci u izveštajima koji čine završni račun nisu usaglašeni.

U Izveštaju o izvršenju budžeta iskazani su i rashodi u iznosu većem za 25.479.355 hiljada dinara u odnosu na podatke iskazane u Bilansu prihoda i rashoda i Izveštaju o novčanim tokovima. Razlika predstavlja rashode i izdatke iz izvornih aktivnosti indirektnih korisnika sredstava budžeta koji su iskazani u Izveštaju o izvršenju budžeta a nisu iskazani u Bilansu prihoda i rashoda i Izveštaju o novčanim tokovima koji su, takođe, sastavni delovi završnog računa za 2008. godinu.

2.2. Interna kontrola i intervna revizija

Interna kontrola

Direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava, organizacije obaveznog socijalnog osiguranja i javna preduzeća osnovana od strane Republike, odnosno lokalne vlasti, pravna lica osnovana od strane tih javnih preduzeća, odnosno pravna lica nad kojima Republika, odnosno lokalna vlast ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, kao i druga pravna lica u kojima javna sredstva čine više od 50% ukupnih prihoda, uspostavljaju sisteme interne kontrole za sve transakcije računa prihoda i rashoda, računa finansijskih sredstava i obaveza i računa finansiranja, kao i upravljanja državnom imovinom.

Interna kontrola se organizuje kao sistem procedura i odgovornosti svih lica uključenih u finansijske i poslovne procese direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja.

Sistem interne kontrole treba da obezbedi primenu zakona, propisa, pravila i procedura; uspešno poslovanje; ekonomično, efikasno i namensko korišćenje sredstava; čuvanje sredstava i ulaganja od gubitka, uključujući i od prevara, nepravilnosti i korupcije; integritet i pouzdanost informacija, računa i podataka.

Za uspostavljanje bezbednih i efikasnih sistema internih kontrola vezanih za sve odluke koje se odnose na finansijsko upravljanje i kontrolu, odgovoran je rukovodilac direktnog i indirektnog korisnika budžetskih sredstava ili rukovodilac napred navedenih entiteta obaveznih da uspostave ovaj sistem.

Pravilnikom o zajedničkim kriterijumima i standardima za uspostavljanje i funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru⁷ definisano je da su finansijsko upravljanje i kontrola sveobuhvatan sistem internih kontrola, koji se sprovodi politikama, procedurama i aktivnostima koje uspostavlja rukovodilac korisnika javnih sredstava, sa zadatkom da se obezbedi razumno uveravanje da će se ciljevi korisnika javnih sredstava ostvariti kroz poslovanje u skladu s propisima, unutrašnjim aktima i ugovorima; realnost i integritet finansijskih poslovnih izveštaja; dobro finansijsko upravljanje; zaštitu sredstava i podataka (informacija).

⁷ „Službeni glasnik RS“, br. 82/07

Rukovodilac korisnika javnih sredstava na propisani način izveštava ministra finansija o adekvatnosti i funkcionisanju uspostavljenog sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Korisnici budžetskih sredstava bili su u obavezi da usklade svoja akta kojim se uređuje sistem interne kontrole sa Pravilnikom, obzirom da je isti stupio na snagu 15. septembra 2007. godine.

Međunarodni standard revizije (ISA) 315 „Razumevanje pravnog lica i njegovog okruženja i procena rizika materijalne greške“ nalaže da revizor treba da stekne razumevanje pravnog lica i njegovog okruženja, uključujući njegove interne kontrole, u meri dovoljnoj za identifikovanje i procenu rizika postojanja materijalno pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, bilo usled kriminalne radnje ili greške, u meri neophodnoj za osmišljavanje i sprovođenje daljih revizijskih postupaka.

Izvršili smo proveru uspostavljanja i funkcionisanja sistema internih kontrola kod određenog broja korisnika javnih sredstava i utvrdili sledeće:

Red. broj	Naziv	Sistem interne kontrole		Izveštaj	
		Upostavljen	Nije uspostavljen	Da	Ne
1	Ministarstvo spoljnih poslova		Ne		
2	Ministarstvo odbrane	Da			
3	Ministarstvo unutrašnjih poslova		Ne		
4	Ministarstvo finansija	Da			
5	Ministarstvo pravde		Ne		
6	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede		Ne		
7	Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja		Ne		
8	Ministarstvo rudarstva i energetike		Ne		
9	Ministarstvo za infrastrukturu		Ne		
10	Ministarstvo za telekomunikaciju i informatičko društvo		Ne		
11	Ministarstvo rada i socijalne politike	Da		Da	
12	Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj		Ne		
13	Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja		Ne		
14	Ministarstvo omladine i sporta	Da			Ne
15	Ministarstvo kulture		Ne		
16	Ministarstvo za dijasporu		Ne		
17	Ministarstvo za Kosovo i Metohiju		Ne		
18	Ministarstvo za manjinska i ljudska prava		Ne		
19	Ministarstvo za Nacionalni investicioni plan		Ne		
20	Ministarstvo trgovine i usluga		Ne		
21	Ministarstvo zdravlja		Ne		
22	Ministarstvo prosvete		Ne		
23	Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu		Ne		
24	Ministarstvo vera		Ne		
25	Bezbednosno-informativna agencija	Da		Da	
	Ukupno:	5	20	2	1

Na osnovu dobijenih odgovora i dokumentovanih priloga utvrđeno je da od 25 navedenih korisnika budžetskih sredstava, koji su obavezni da uspostave sistem interne kontrole u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu i Pravilnikom o zajedničkim kriterijumima i standardima za uspostavljanje i funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru:

- **pet** korisnika budžetskih sredstava su uspostavila sistem interne kontrole i to: Ministarstvo finansija, Ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo omladine i sporta i Bezbednosno-informativna agencija. Izveštaj o radu interne kontrole za 2008. godinu dostavili su Ministarstvo rada i socijalne politike i Bezbednosno-informativna agencija, a nije dostavilo Ministarstvo omladine i sporta;
- **dvadeset** korisnika budžetskih sredstava nije uspostavilo sistem interne kontrole i to: Ministarstvo spoljnih poslova, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo pravde, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja, Ministarstvo rudarstva i energetike, Ministarstvo za infrastrukturu, Ministarstvo za telekomunikaciju i informatičko društvo, Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj, Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja, Ministarstvo kulture, Ministarstvo za dijasporu, Ministarstvo za Kosovo i Metohiju, Ministarstvo za manjinska i ljudska prava, Ministarstvo za nacionalni i investicioni plan, Ministarstvo trgovine i usluga, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo prosvete, Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu i Ministarstvo vera.

Korisnici budžetskih sredstava kod kojih je u toku uspostavljanje sistema interne kontrole su: Ministarstvo trgovine i usluga, Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo prosvete.

Na osnovu prikupljenih dokaza i datih objašnjenja nismo se uverili da je kod korisnika budžetskih sredstava interna kontrola organizovana na odgovarajući i pouzdan način i da svojim funkcionisanjem obezbeđuje primenu zakona, propisa, pravila i procedura kao i postizanje drugih ciljeva zbog kojih se, u skladu sa zakonom, uspostavlja.

U Ministarstvu finansija – Upravi za trezor, Unutrašnjim uređenjem i sistematizacijom radnih mesta od 30. 6. 2006. godine, predviđeno je osnivanje Sektora za centralnu harmonizaciju interne finansijske kontrole u javnom sektoru.

U okviru Sektora predviđeno je organizovanje:

- Odeljenja za standarde interne finansijske kontrole i obezbeđenje kvaliteta izvršenja budžetskih sredstava;
- Odeljenja za kontrolu kvaliteta i praćenje procesa kontrole;
- Odseka za obuku kadrova za internu finansijsku kontrolu.

Odeljenje za standarde interne finansijske kontrole i obezbeđenje kvaliteta izvršenja budžetskih sredstava i Odsek za obuku kadrova za internu finansijsku kontrolu, pored toga što su unutrašnjim uređenjem i sistematizacijom predviđeni, nisu formirani.

U odeljenju za praćenje procesa kontrole vrši se overa zahteva u kojima direktni korisnici budžetskih sredstava definišu svoju obavezu i koji predstavljaju osnov za vršenje plaćanja. Od 1. 1. 2008. godine uspostavljen je proces rada u FMIS (Financial Management Information System), koji podrazumeva prijem i evidentiranje zahteva sa pratećom dokumentacijom, njihovu kontrolu i overu od strane kontrolora.

Funkcija kontrolora sprovodi se uvidom u kopije dostavljenih knjigovodstvenih dokumenata (isprava) iz kojih proizlazi pravni osnov za preuzimanje obaveza i proverava se da li je plaćanje u skladu sa odgovarajućim zakonskim odredbama.

Ako je dostavljena dokumentacija formalno i suštinski ispravna, vrši se overavanje podnetog zahteva i on se upućuje na plaćanje. U suprotnom, korisnik se pisanim putem obaveštava o razlozima neoveravanja.

Uvidom u odabrani uzorak dokumentacije o nastalim poslovnim promenama utvrđeno je da dokumentacija koju dostavljaju korisnici budžetskih sredstava, uz zahteve za kreiranje obaveze, nije kompletna (nedostatak izveštaja o izvršenom poslu, izveštaja sa službenog puta, računa za pravdanje troškova službenog puta, dokaza o prijemu dobara i usluga i sl.).

U postupku kontrole koja se vrši u trezoru prihvata se zahtev, koji su potpisala lica odgovorna za zakonitost, ispravnost i sastavljanje isprave, dostavljen od strane korisnika budžetskih sredstava i vrši se overa, saglasno proceduri opisanoj u Stručnom uputstvu o radu trezora, od 1. 4. 2003. godine.

Interna revizija

Zakonom o budžetskom sistemu⁸, u članu 67, propisano je sledeće:

Interna revizija se uspostavlja u direktnim korisnicima sredstava budžeta Republike i organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja, javnim preduzećima osnovanim od strane Republike, odnosno lokalne vlasti, pravnim licima osnovanim od strane tih javnih preduzeća, odnosno pravnim licima nad kojima Republika, odnosno lokalna vlast ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili od 50% glasova u upravnom odboru, kao i nad drugim pravnim licima u kojima javna sredstva čine više od 50% ukupnog prihoda.

Funkcije interne revizije su provera primene zakona i poštovanje pravila internih kontrola; ocena sistema internih kontrola u pogledu njihove adekvatnosti, uspešnosti i potpunosti; davanje saveta kada se uvode novi sistemi, procedure ili zadaci; revizija načina rada (performansi); uspostavljanje saradnje sa eksternom revizijom i vršenje ostalih zadataka neophodnih da bi se ostvarila sigurnost u pogledu funkcionisanja sistema interne kontrole.

Članom 30. stav 2. Pravilnika propisano je da subjekti interne revizije dostavljaju Godišnji izveštaj o radu interne revizije, najkasnije do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu, Centralnoj jedinici za harmonizaciju.

---

⁸ „Službeni glasnik RS“, br. 101/2005 i 54/2007

Pravilnikom o zajedničkim kriterijumima za organizovanje i standardima i metodološkim uputstvima za postupanje interne revizije u javnom sektoru⁹ propisani su zajednički kriterijumi za organizovanje i standardi i metodološka uputstva za postupanje interne revizije i bliže se uređuju poslovi interne revizije.

Rukovodilac subjekta revizije je odgovoran za uspostavljanje i obezbeđenje uslova za adekvatno funkcionisanje interne revizije u skladu sa Zakonom i ovim pravilnikom.

U članu 3. navedenog pravilnika, navedeni su subjekti kod kojih se obavezno uspostavlja interna revizija i to su: Ministarstvo spoljnih poslova, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo finansija, Ministarstvo pravde, Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja, Ministarstvo za infrastrukturu, Ministarstvo trgovine i usluga, Ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo nauke, Ministarstvo prosvete, Ministarstvo zaštite životne sredine, Ministarstvo omladine i sporta, Ministarstvo kulture, Ministarstvo zdravlja i Bezbednosno-informativna agencija.

Korisnici budžetskih sredstava, organizacije socijalnog osiguranja, javna preduzeća i druga pravna lica dužna su da uspostave internu reviziju do 31.12.2007. godine u skladu sa Zakonom i Pravilnikom.

Međunarodni standard revizije (ISA) 610 „Razmatranje rezultata rada interne revizije“ nalaže da eksterni revizor treba da stekne dovoljno razumevanja aktivnosti interne revizije radi identifikovanja i procene rizika materijalne greške u finansijskim izveštajima i osmišljavanju i sprovođenju daljih revizorskih postupaka. Eksterni revizor treba da razmotri aktivnosti interne revizije i njihove efekte, ukoliko postoje, u odnosu na postupke eksterne revizije.

---

⁹ „Sl. glasnik RS“, br. 82/07

Izvršili smo proveru uspostavljanja i funkcionisanja interne revizije kod određenog broja korisnika javnih sredstava i utvrdili sledeće:

Red. br.	Naziv ministarstva	Interna revizija		Sačinjen izveštaj	
		Uspostavljena	Nije uspostavljena	Da	Ne
1	Ministarstvo spoljnih poslova		Ne		
2	Ministarstvo odbrane		Ne		
3	Ministarstvo unutrašnjih poslova		Ne		
4	Ministarstvo finansija	Da			Ne
5	Ministarstvo pravde	Da		Da	
6	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	Da		Da	
7	Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja		Ne		
8	Ministarstvo za infrastrukturu		Ne		
9	Ministarstvo rada i socijalne politike		Ne		
10	Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj	Da		Da	
11	Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja		Ne		
12	Ministarstvo omladine i sporta	Da		Da	
13	Ministarstvo kulture	Da			Ne
14	Ministarstvo trgovine i usluga		Ne		
15	Ministarstvo zdravlja	Da		Da	
16	Ministarstvo prosvete		Ne		
17	Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu		Ne		
18	Bezbednosno-informativna agencija		Ne		
	Ukupno	7	11	5	2

Pravilnikom o zajedničkim kriterijumima za organizovanje i standardima i metodološkim uputstvima za postupanje interne revizije u javnom sektoru, propisano je uspostavljanje interne revizije kod 18 korisnika budžetskih sredstava (prikazano u tabeli).

Na osnovu podataka dostavljenih od strane korisnika budžetskih sredstava utvrđeno je sledeće:

Interna revizija je uspostavljena kod sledećih korisnika budžetskih sredstava i to: Ministarstvo finansija, Ministarstvo pravde, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj, Ministarstvo omladine i sporta, Ministarstvo kulture i Ministarstvo zdravlja, od kojih je pet dostavilo izveštaje interne revizije Državnoj revizorskoj instituciji, i to: Ministarstvo pravde, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj, Ministarstvo omladine i sporta i Ministarstvo zdravlja. Izveštaje nisu dostavili Ministarstvo finansija i Ministarstvo kulture.

Na osnovu dostavljenih priloga i datih objašnjenja, nismo se uverili da interna revizija na odgovarajući način obavlja zadatke iz svoje nadležnosti, jer su u 2008. godini kod korisnika budžetskih sredstava vršene delimične revizije pojedinih oblasti poslovanja (javne nabavke, sistem obračuna plata i sl.).

Internu reviziju nisu uspostavili sledeći korisnici budžetskih sredstava i to: Ministarstvo spoljnih poslova, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja, Ministarstvo za infrastrukturu, Ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja, Ministarstvo trgovine i usluga, Ministarstvo prosvete, Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu i Bezbednosno-informativna agencija.

Od ukupnog broja ministarstava koja nemaju uspostavljenu internu reviziju, kod tri je uspostavljanje u toku: Ministarstvo za infrastrukturu, Ministarstvo prosvete i Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu.

Članom 3. stav 2. Pravilnika o zajedničkim kriterijumima za organizovanje i standardima i metodološkim uputstvima za postupanje interne revizije u javnom sektoru propisano je koja ministarstva nisu u obavezi da uspostave internu reviziju: Ministarstvo rudarstva i energetike, Ministarstvo za manjinska i ljudska prava, Ministarstvo vera, Ministarstvo za telekomunikaciju i informatičko društvo, Ministarstvo za Kosovo i Metohiju, Ministarstvo za dijasporu i Ministarstvo za nacionalni investicioni plan. Uprava za trezor nema uspostavljenu internu reviziju.

Na osnovu prikupljenih dokaza i datih objašnjenja nismo se uverili da je kod korisnika budžetskih sredstava interna revizija organizovana na odgovarajući i pouzdan način i da svojim funkcionisanjem omogućava doslednu primenu zakona i poštovanje pravila interne kontrole, kao i ostvarivanje drugih ciljeva zbog kojih se, u skladu sa zakonom, i osniva.

2.3. Bilans stanja

Zakonom o budžetskom sistemu¹⁰, članom 65. propisano je da Završni račun sadrži Bilans stanja. U Bilansu stanja su iskazane bilansne pozicije koje odražavaju stanje imovine, potraživanja, obaveza i kapitala na dan 31.12. godine za koju se sastavlja. Osnova za sastavljanje obrasca Bilansa stanja je knjigovodstveno stanje navedenih kategorija u aktivi i pasivi svedeno na stanje po popisu 31.12. za godinu za koju se sastavlja obrazac.

U Nacrtu zakona o budžetu za 2008. godinu, dat je Bilans stanja na dan 31.12.2008. godine, s pozicijama prikazanim u tabelarnom pregledu:

(u hiljadama dinara)					
Opis	Napomena	2008. godina			2007. godina
		Bruto	Ispravka vrednosti	Neto	
AKTIVA					
Nefinansijska imovina	2.3.1.				
Zgrade i građevinski objekti		618.076.219	(253.794.002)	364.282.217	382.967.867
Oprema		223.332.425	(168.418.375)	54.914.050	49.423.841
Ostale nekretnine i oprema		7.796.009	2.468.216	5.027.793	8.471.654
Ukupno		848.904.653	424.680.593	424.224.060	440.863.362
Finansijska imovina	2.3.2.				
Dugoročna domaća finansijska imovina	2.3.2.1.	191.733.358		191.733.358	142.386.767
Dugoročna strana finansijska imovina	2.3.2.1.	3.344.148		3.348.148	2.705.343
Novčana sredstva, plemeniti metali, hartije od vrednosti	2.3.2.2.	7.045.481		7.045.481	75.597.173
Kratkoročna potraživanja	2.3.2.3.	31.718.031		31.718.031	33.450.470
Ostali kratkoročni plasmani		31.758.629		31.758.629	0
Aktivna vremenska razgraničenja	2.3.3. i 2.7.1.	662.668.732		662.668.732	612.038.192
Ukupno	2.7.1.	928.268.379		928.268.379	866.177.945
UKUPNA AKTIVA	2.7.1.	1.777.173.032	424.680.593	1.352.492.439	1.307.041.307
Vanbilansna aktiva	2.3.5	427.137.384		427.137.384	427.384.450

¹⁰ „Službeni glasnik RS“, br. 9/02, 87/02, 61/05 – dr. zakon, 66/05, 101/05 – dr. zakon, 62/06 – dr. zakon, 63/2006 – ispr. dr. zakona, 85/06, i 86/2006 – ispr.

(u hiljadama dinara)			
Opis	Napomena	2008. godina	2007. godina
PASIVA			
Dugoročne obaveze	2.3.4.		
Domaće dugoročne obaveze		278.676.619	273.214.684
Strane dugoročne obaveze		435.646.583	384.068.127
Ukupno		714.323.202	657.282.811
Kratkoročne domaće obaveze	2.3.4.3.1.	36.369.255	26.855.797
Obaveze po osnovu transfera ostalim nivoima vlasti		824.424	824.424
Ostale obaveze			
Obaveze iz odnosa budžeta i budžetskih korisnika		2.042.441	2.366.729
Ostale obaveze budžeta		0	309.143
Ostale obaveze iz poslovanja		1.219	1.219
Ukupno		2.043.660	2.677.091
Pasivna vremenska razgraničenja	2.7.1.	2.605.857	3.436.827
Kapital	2.3.6.	641.997.335	637.157.765
Višak prihoda i primanja – suficit	2.3.6.1.	10.432.961	6.790.376
Manjak prihoda i primanja – deficit	2.3.6.2. i 2.7.1.	(30.435.164)	0
Neraspoređeni višak prihoda i primanja iz ranijih godina	2.3.6.3. i 2.7.1.	3.890.513	2.557.508
Deficit iz ranijih godina	2.3.6.4.	(29.559.604)	(30.584.604)
UKUPNA PASIVA	2.7.1.	1.352.492.439	1.307.041.307
Vanbilansna pasiva	2.3.5.	427.137.384	427.384.450

2.3.1. Nefinansijska imovina

Nefinansijska imovina je iskazana u Bilansu stanja, na dan 31.12.2008. godine, u iznosu 424.224.060 hiljada dinara i sastoji se od sledećeg:

(u hiljadama dinara)							
Red. br.	Konto	Naziv	31.12.2007.	01.01 – 31.12.2008	Ispravka	Neto 31.12.2008.	Razlika
1	0111	Zgrade i građevinski objekti	382.967.867	618.076.219	253.794.002	364.282.217	(18.685.650)
2	0112	Oprema	49.423.841	223.332.425	168.418.375	54.914.050	5.490.209
3	0113	Ostale nekretnine i oprema	8.471.654	7.496.009	2.468.216	5.027.793	(3.443.861)
UKUPNO			440.863.362	848.904.653	424.680.593	424.224.060	(16.639.302)

Promene na nefinansijskoj imovini u 2008. godini rezultat su korekcije vrednosti ovih pozicija nastale upoređivanjem podataka iz završnih računa korisnika budžetskih sredstava za 2007. godinu u odnosu na podatke iz završnih računa korisnika budžetskih sredstava za 2006. godinu.

Na isti način su, u glavnoj knjizi trezora, evidentirane i promene vrednosti nefinansijske imovine i za prethodne godine i to: u 2007. godini, kao razlika vrednosti iz završnog računa za 2006. godinu u odnosu na 2005. godinu i u 2006. godini, kao razlika vrednosti iz završnog računa za 2005. godinu u odnosu na 2004. godinu.

U skladu sa članom 8a Zakona o budžetskom sistemu¹¹, na osnovu Rešenja ministra finansija o uknjiženju nefinansijske državne imovine u glavnu knjigu trezora Republike Srbije, u 2005. godini uknjižena je državna imovina koja se nalazi na korišćenju i upravljanju kod direktnih i indirektnih korisnika budžeta Republike, budžeta teritorijalnih autonomija i lokalnih samouprava (u daljem tekstu: lokalne vlasti).

U 2006. godini utvrđena je prva korekcija vrednosti nefinansijske državne imovine iz izveštaja iz završnih računa korisnika budžetskih sredstava za 2005. godinu, a po podacima iskazanim u obrascu Bilansa stanja, u odnosu na zbirne podatke o vrednosti nefinansijske imovine utvrđene iz izveštaja iz završnih računa korisnika budžetskih sredstava za 2004. godinu.

U 2007. godini utvrđena je druga korekcija vrednosti nefinansijske državne imovine iz izveštaja iz završnih računa korisnika budžetskih sredstava za 2006. godinu, a po podacima iskazanim u obrascu Bilans stanja, u odnosu na zbirne podatke o vrednosti nefinansijske imovine utvrđene iz završnih računa korisnika budžetskih sredstava za 2005. godinu.

Na osnovu prethodno opisane procedure, uknjižena je korekcija vrednosti nefinansijske državne imovine utvrđene iz zbirnih podataka o njenoj vrednosti iskazanoj u završnim računima korisnika budžetskih sredstava za 2007. godinu u odnosu na zbirne podatke o vrednosti nefinansijske imovine iskazane u završnim računima korisnika budžetskih sredstava za 2006. godinu.

Promene na nefinansijskoj imovini evidentirane u 2008. godini nisu posledica transakcija izvršenih u toj godini, što znači da se poslovne knjige ne vode uredno i ažurno, odnosno da se promene ne evidentiraju u momentu nastanka, kako je to predviđeno članom 9. Uredbe o budžetskom računovodstvu¹². Zbog ovakvog evidentiranja, knjigovodstvena evidencija i završni račun ne odražavaju stvarno stanje nefinansijske imovine.

Nabavka nefinansijske imovine u 2008. godini iskazana je u iznosu od 51.806.673 hiljada dinara i nije evidentirana u glavnoj knjizi trezora za 2008. godinu na odgovarajućim subanalitičkim kontima u okviru klase 011000 – Nekretnine i oprema i klase 311000 – Kapital, u skladu sa članom 10. Pravilnika o standardnom klasifikacionom okviru i kontnom planu za budžetski sistem što znači da se poslovne promene ne evidentiraju u momentu njihovog nastanka, uredno i ažurno, u skladu sa članom 9. Uredbe o budžetskom računovodstvu.

Posledica navedenog je netačno iskazana ispravka vrednosti imovine za iznos obračunate amortizacije, u skladu sa Pravilnikom o nomenklaturi nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava sa stopama amortizacije¹³ koja se evidentira na odgovarajućim subanalitičkim kontima ispravke vrednosti imovine i kapitala, kao i netačno utvrđivanje finansijskog rezultata za deo amortizacije srazmeran ostvarenim sopstvenim prihodima u skladu sa članom 12. Zakona o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu (veza napomena 2.4.2.1.11.).

¹¹ „Službeni glasnik RS“, br. 9/02, 87/02, 66/05 i 86/06

¹² „Službeni glasnik RS“, br. 125/03, 12/06

¹³ „Službeni list SRJ“, broj 17/97.....24/2000

Osim iznosa izdataka za nefinansijsku imovinu nije se mogla utvrditi struktura izdataka, kao ni uticaj nepravilnosti na iskazivanje iznosa ispravke vrednosti, neto vrednosti i rezultata u 2008. godini.

Napred opisani propusti, neevidentiranja nabavke nefinansijske imovine u tekućoj godini i neuredno i neažurno evidentiranje imovine iz ranijih godina, ima za posledicu da knjigovodstvena evidencija i podaci u obrascu Bilans stanja ne odražavaju stvarno stanje nefinansijske imovine.

Na osnovu evidencija u Upravi za trezor nismo mogli da potvrdimo stanje nefinansijske imovine iskazano u Bilansu stanja na dan 31.12.2008. godine, te su, dopisom br. 402-336/2009 od 21. 5. 2009. godine, zatraženi od Republičke direkcije za imovinu Republike Srbije podaci iz evidencije koju ta direkcija vodi o sredstvima u državnoj svojini Republike Srbije.

Zakonom o ministarstvima¹⁴, u članu 36, propisano je da Republička direkcija za imovinu Republike Srbije, između ostalih poslova koje obavlja, vodi i jedinstvenu evidenciju o nepokretnosti i zbirnu evidenciju pokretnih stvari (po vrsti i vrednosti) u državnoj svojini.

Zakonom o sredstvima u svojini Republike Srbije¹⁵, članom 10. i 43. propisano je da su organi, javne službe i druge organizacije koje koriste sredstva u državnoj svojini dužni da vode evidenciju o stanju i kretanju tih sredstava i da podatke iz te evidencije dostavljaju Republičkoj direkciji za imovinu Republike Srbije, koja vodi jedinstvenu evidenciju nepokretnosti u državnoj svojini.

Utvrđeno je da se odredbe ovog zakona ne primenjuju na propisani način, što evidencije koje se vode u Republičkoj direkciji za imovinu Republike Srbije čini nekompletnim i nepouzdanim.

Takođe, ne postoji propisana obaveza da Republička direkcija za imovinu Republike Srbije dostavlja svoje podatke Upravi za trezor, koja bi ih mogla i morala koristiti prilikom sastavljanja završnog računa budžeta Republike Srbije.

Istim Zakonom u članu 47, propisana je obaveza organa, javnih službi i drugih organizacija da izvrše popis nepokretnosti i drugih sredstava u državnoj svojini koje koriste, u roku od 6 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona. Rok za uknjiženje državne imovine, uspostavljanje jedinstvene i sveobuhvatne evidencije, u odgovarajuću javnu knjigu o evidenciji nepokretnosti i pravima nad njima bio je 31. decembar 1997. godine.

Uredbom o evidenciji i popisu nepokretnosti i drugih sredstava u državnoj svojini¹⁶ u članu 10, 11, 12. i 13. propisano je da su korisnici sredstava u državnoj svojini dužni da vode evidencije o stanju i kretanju tih sredstava i da podatke iz svojih evidencija, na propisanim obrascima, dostavljaju Republičkoj direkciji za imovinu.

---

¹⁴ „Službeni glasnik RS“, br. 65/08

¹⁵ „Službeni glasnik RS“, br. 53/95 ... 32/97

¹⁶ „Službeni glasnik RS“, br. 27/96

Republička direkcija za imovinu Republike Srbije dostavila je, u prilogu dopisa broj 954-383/2009-02 od 26.5.2009. godine, zbirni pregled o stanju nepokretnosti po vrstama i zbirni pregled o stanju nepokretnosti po izvorima finansiranja za period od 1.1.2002. godine do 31.12.2008. godine, kao i zbirni pregled o stanju pokretnih stvari po vrstama i zbirni pregled o stanju pokretnih stvari po izvorima finansiranja za period od 1.1.2005. do 31.12.2008. godine.

Dostavljeni zbirni pregledi sadrže uopštene podatke o nepokretnostima i pokretnim stvarima po vrstama i izvorima finansiranja za više godina, bez podataka na koje konkretne korisnike budžetskih sredstava se odnose koja sredstva.

Na osnovu navedenog, utvrđeno je da Republička direkcija za imovinu Republike Srbije nije uspostavila potpunu i ažurnu evidenciju o stanju državne imovine. Ovo je posledica neusaglašenosti pravnog i faktičkog raspolaganja državnom imovinom (neusaglašena dokumentacija po osnovu korišćenja imovine i dokumentacija po osnovu vlasništva imovine) kao i posledica neispunjene obaveze korisnika državne imovine da dostavljaju zakonom propisane podatke.

U toku revizije pribavljeni su i podaci od Uprave za zajedničke poslove republičkih organa, koja u skladu sa Odlukom u Upravi za zajedničke poslove Republičkih organa¹⁷ vrši između ostalog zajedničke poslove vođenja pomoćne knjige osnovnih sredstava. Evidencija Uprave je takođe nepouzdana jer državni organi, u većini slučajeva, računovodstvene isprave o izvršenim nabavkama dostavljaju sa zakašnjenjem (u prvom tromesečju tekuće godine za nabavke izvršene u prethodnoj godini), a dokumentaciju za nabavku opreme finansiranu iz sredstava donacije dostavljaju sa zakašnjenjem i od nekoliko godina.

2.3.2. Finansijska imovina

2.3.2.1. Dugoročna finansijska imovina (Konto 110000)

Dugoročna finansijska imovina iskazana je u iznosu 195.077.506 hiljada dinara, od čega se na dugoročnu domaću finansijsku imovinu odnosi 191.733.358 hiljada dinara, a na stranu finansijsku imovinu 3.344.148 hiljada dinara.

Od ukupnog iznosa dugoročne domaće finansijske imovine od 191.733.358 hiljada dinara, na domaće akcije i ostali kapital odnosi se 173.505.766 hiljada dinara. Po tom osnovu Republika Srbija ima učešće u kapitalu više privrednih društava, poslovnih banaka i ostalih poslovnih subjekata (fondovi, berze, agencije i dr.).

Prema završnom računu budžeta Republike Srbije za 2008. godinu, sa stanjem na dan 31. decembra 2008. godine, najveća učešća u kapitalu Republika je imala kod Naftne industrije Srbije a.d. Novi Sad, JAT AIRWAYS a. d. Beograd, Metanolsko-sirćetni kompleks a. d. Kikinda i Zastava oružje a. d. Kragujevac.

Učešća Republike Srbije u kapitalu poslovnih banaka odnose se najvećim delom na učešće u kapitalu u Komercijalnoj banci a. d. Beograd, Poštanskoj štedionici a.d. Beograd, Privrednoj banci a. d. Pančevo i Srpskoj banci a. d. Beograd.

¹⁷ „Službeni glasnik RS“, br. 67/91 ... 13/04

Učešća Republike Srbije u kapitalu ostalih poslovnih subjekata odnose se na Fond za razvoj Republike Srbije, Nacionalnu korporaciju za osiguranje stambenih kredita, Garancijski fond, Agenciju za osiguranje depozita i dr.

2.3.2.1.1. Prihodi od dividendi budžeta Republike Srbije

Naplaćene dividende u 2008. godini iznose 748.105 hiljada dinara, od čega se 612.708 hiljada dinara odnosi na dividende od javnih preduzeća, a preostali iznos od 135.397 hiljada dinara odnosi se na ostale poslovne subjekte. Naplaćene dividende iskazane su kao prihodi od imovine, na računu Dividende budžeta Republike.

Od ukupno naplaćenih prihoda po osnovu uplata dela dobiti javnih preduzeća od 612.708 hiljada dinara, najveći deo u iznosu 410.000 hiljada dinara odnosi se na JP PTT Direkcija za ekonomske poslove. Preostale uplate su od strane JP Elektromreža Srbije u iznosu 130.710 hiljada dinara, a ostatak od 71.998 hiljada dinara od manjeg broja drugih javnih preduzeća.

Prema odredbama člana 21. Zakona o javnim preduzećima i obavljanju delatnosti od opšteg interesa¹⁸ odluku o raspodeli dobiti donosi upravni odbor javnog preduzeća uz saglasnost osnivača, u ovom slučaju Republike Srbije. Navedenom odlukom deo sredstava po osnovu dobiti usmerava se osnivaču i uplaćuje se na račun propisan za uplatu javnih prihoda.

Međutim, kako se u glavnoj knjizi Trezora ne iskazuju potraživanja za dividende (knjiže se samo uplaćene dividende), niti se na osnovu raspoloživih podataka može izvršiti provera ispravnosti uplaćenog iznosa dela ostvarene dobiti javnih preduzeća koji pripada Republici, predmetni podaci su pismeno zatraženi od Ministarstva finansija – Sektora za ekonomiju i javna preduzeća, koji po Zakonu o ministarstvima obavlja poslove državne uprave koji se odnose na budžetsku kontrolu i reviziju javnih preduzeća.

Prema izveštaju dobijenom od Ministarstva finansija, koji je nepotpun (odnosi se samo na 8 javnih preduzeća), nije bilo moguće utvrditi ukupan iznos dobiti javnih preduzeća koji pripada budžetu Republike Srbije po osnovu vlasništva u njihovom kapitalu, odnosno o prihodu budžeta Republike Srbije koji je po tom osnovu trebalo da bude ostvaren.

Prihod Republike Srbije od dividendi od ostalih poslovnih subjekata (agencije i druge institucije) iznosi 135.397 hiljada dinara i u najvećem delu se odnosi na uplatu dividende Centralnog registra, depova, kliringa i hartija od vrednosti u iznosu od 99.143 hiljade dinara.

Navedeni prihod od dividendi se naplaćuje preko dva namenska računa za uplatu dividendi, i to za uplatu dela dobiti javnih preduzeća prema odluci nadležnog organa istih i preko računa dividendi budžeta Republike.

Naplate dividendi po osnovu vlasništva Republike Srbije u kapitalu banaka u 2008. godini nije bilo.

---

¹⁸ „Službeni glasnik RS“, br. 25/2000, 25/2002, 107/2005, 108/2005 – ispr. i 123/2007 – dr. zakon

Prema odredbama Zakona o Narodnoj banci Srbije¹⁹, imovina koju koristi Narodna banka Srbije (dinarski i devizni kratkoročni i dugoročni plasmani, devizna sredstva, hartije od vrednosti, ostala aktiva i imovinska prava u posedu Narodne banke Srbije, pokretne i nepokretne stvari i novčana sredstva na žiro računu Narodne banke Srbije) pripada Republici Srbiji. Po tom osnovu propisani deo viška rashoda nad prihodima pokriva se iz budžeta Republike Srbije ili izdavanjem hartija od vrednosti koje za tu svrhu izdaje Republika Srbija i prenosi Narodnoj banci Srbije, a propisani deo viška prihoda nad rashodima čini prihod budžeta Republike Srbije (član 73. i 77). **Po ovom osnovu nije evidentirana nikakva naplata u korist budžeta Republike Srbije u 2008. godini.**

Utvrđeno je da se visina potraživanja Republike Srbije za deo ostvarene dobiti po osnovu učešća u kapitalu javnih preduzeća i ostalih poslovnih subjekata ne prati. Iskazani prihodi budžeta Republike od dividendi odnose se samo na uplaćene dividende dok se pravo Republike Srbije na prihod po navedenom osnovu ne prati.

2.3.2.2. Novčana sredstva (Konto 121000)

Novčana sredstva budžeta Republike, direktnih i indirektnih korisnika sredstava tog budžeta i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, vode se i deponuju na konsolidovanom računu trezora Republike, u skladu sa odredbama člana 8. Zakona o budžetskom sistemu²⁰. Sredstvima na konsolidovanom računu trezora Republike upravlja Ministarstvo finansija, Uprava za trezor.

Uprava za trezor obavlja poslove finansijskog planiranja i upravljanja gotovinskim sredstvima Republike. Upravljanje sredstvima na konsolidovanom računu trezora Republike podrazumeva planiranje tokova i upravljanje primanjima i izdacima radi efikasnijeg korišćenja tih sredstava – upravljanje likvidnošću.

Sistem konsolidovanog računa trezora predstavlja objedinjeni račun sredstava konsolidovanih računa trezora Republike i trezora lokalnih vlasti, preko kojeg se vrše plaćanja između korisnika budžetskih sredstava i sredstava organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, s jedne strane, i subjekata koji nisu obuhvaćeni sistemom konsolidovanog računa trezora, s druge strane, i obračunavaju međubankarska plaćanja (član 2. stav 1. tačka 23) Zakona o budžetskom sistemu). Sistem konsolidovanog računa trezora, za dinarska i devizna sredstva, kao i druge račune utvrđene zakonom, vodi Narodna banka Srbije (član 60. Zakona o Narodnoj banci Srbije)²¹.

---

¹⁹ „Službeni glasnik RS“, br. 72/2003, 55/2004 i 85/2005 — dr.

²⁰ „Službeni glasnik RS“, br. 9/2002, 87/2002, 61/2005, 66/2005, 101/2005, 62/2006, 63/2006 i 85/2006

²¹ „Službeni glasnik RS“ br. 72/2003, 55/2004 i 85/2004.

Struktura novčanih sredstava je:

	(u hiljadama dinara)	
	2008.	2007.
Žiro i tekući račun	2.499.965	22.447
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi	4.298.976	5.310.577
Devizna sredstva	188.140	70.171.629
Ostala novčana sredstva	58.400	92.520
	7.045.481	75.597.173

2.3.2.2.1. Dinarska sredstva

Iskazana sredstva na žiro i tekućem računu, zatim izdvojena novčana sredstva i akreditivi, kao i ostala novčana sredstva u navedenom iznosu, vode se u okviru „Konsolidovani račun trezora“.

2.3.2.2.1.1. Konsolidovani račun trezora

Preko konsolidovanog računa trezora obavlja se platni promet u dinarima za direktne i indirektne korisnike budžetskih sredstava Republike, odnosno teritorijalne autonomije i lokalne samouprave i organizacije obaveznog socijalnog osiguranja. Konsolidovani račun trezora Republike i konsolidovani računi trezora lokalnih vlasti čine sistem konsolidovanog računa trezora, koji se vodi kod Narodne banke Srbije. Stanje konsolidovanog računa trezora kod Narodne banke Srbije iznosi 28.932.730 hiljada dinara (izvod 31.12.2008. godine), od čega se na trezor Republike odnosi 18.721.266 hiljada dinara, a preostali iznos na trezore lokalnih vlasti. Stanje konsolidovanog računa trezora iskazano u glavnoj knjizi trezora Republike usklađeno je sa stanjem tih sredstava po izvodu Narodne banke Srbije.

Na dnevno stanje sredstava konsolidovanog računa trezora, Narodna banka Srbije obračunava i plaća kamatu po kamatnoj stopi u visini 2,50% na godišnjem nivou. Kamata se obračunava mesečno, po godišnjoj kamatnoj stopi, prostim interesnim metodom. Narodna banka Srbije je obavezna da obračunatu kamatu plaća do 20. u mesecu za prethodni mesec. Međusobna prava i obaveze u vezi sa sredstvima sistema konsolidovanog računa trezora uređena su ugovorom zaključenim između Narodne banke Srbije i Republike 31.12.2008. godine.

Iako je ugovor zaključen krajem decembra 2008. godine, istim su regulisana pitanja koja se odnose na već protekli vremenski period i koja su primenjivana u njemu. Naime, regulisani su kamatna stopa i rok plaćanja kamate za period od 1. januara 2008. godine do dana zaključenja ugovora, odnosno do 31. decembra 2008. godine. Na taj način cela 2008. godina pokrivena je ugovorom retroaktivno.

Novčana sredstva budžeta Republike vode se na računu broj 840-1620-21 – Izvršenje budžeta Republike Srbije, otvorenom kod Ministarstva finansija – Uprava za trezor. Stanje novčanih sredstava budžeta Republike nije usklađeno sa stanjem tih sredstava po izvodu Uprave za trezor za 90 hiljada dinara zbog nelikvidiranog salda na prelaznom računu iz 2006. godine. Nisu preduzeti neophodni postupci za zatvaranje salda na prelaznom računu pre sastavljanja završnog računa za 2006. godinu niti pre izrade finansijskih izveštaja za 2008. godinu, odnosno do dana revizije.

Utvrđeno je da je ugovor kojim se uređuju međusobna prava i obaveze u vezi sa sredstvima Sistema konsolidovanog računa trezora između Narodne banke Srbije i Republike Srbije zaključen retroaktivno u decembru mesecu, umesto na početku budžetske godine na koju se isti odnosi.

Izdvojena novčana sredstva odnose se na sledeće:

(u hiljadama dinara)		
	2008.	2007.
Sredstva Fonda za restituciju	4.298.976	2.884.876
Deponovana sredstva kod Komercijalne banke a.d. Beograd	/	2.425.701
	4.298.976	5.310.577

Sredstva Fonda za restituciju ostvarena su od prodaje kapitala u postupku privatizacije. Vode se na uplatnom računu otvorenom kod Ministarstva finansija – Uprave za trezor. Fond je formiran izdvajanjem 5% sredstava ostvarenih u postupku privatizacije, a s namenom za isplaćivanje naknade licima čija je imovina nacionalizovana.

2.3.2.2.2. Devizna sredstva (Konto 121400)

Ukupno iskazana devizna sredstva od 188.140 hiljada dinara se odnose na sredstva na deviznim računima po IDA kreditima u ukupnom iznosu 182.794 hiljade dinara i na sredstva ostalih deviznih računa u iznosu 5.346 hiljada dinara.

Sredstva na deviznim računima po kreditima IDA odnose se na primljene kredite od Svetske banke – Međunarodnog udruženja za razvoj (IDA). Krediti su odobreni 2004. godine, tako što je primalac kredita bila državna zajednica Srbija i Crna Gora, na osnovu sporazuma o kreditima za razvoj. Skupština te državne zajednice ratifikovala je zaključene sporazume usvajanjem zakona o zaduženju Srbije i Crne Gore kod Međunarodnog udruženja za razvoj (IDA). Posle zaključenja sporazuma, a radi realizacije razvojnih projekata, zaključeni su i posebni ugovori između državne zajednice Srbija i Crna Gora – kao primaoca kredita i Republike Srbije – kao korisnika kredita. Krediti su odobreni s rokom otplate od 20 godina, uključujući deset godina grace perioda početka otplate. Krediti su odobreni bez kamate, a plaćaju se samo troškovi angažovanja sredstava.

Sredstva na deviznim računima po kreditima IDA vode se na računima kod Raiffeisen BANK Beograd. Sredstvima raspoložu neposredno ministarstva preko kojih se realizuju razvojni projekti, i to: Ministarstvo prosvete, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo za saobraćaj i telekomunikacije, Ministarstvo rudarstva i energetike, Ministarstvo finansija, Ministarstvo za rad i zapošljavanje i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Ostali devizni računi se odnose na devizni račun po kreditu Vlade Republike Italije (račun 54116-978-002) u iznosu 5.305 hiljada dinara i kredit EIB – Ministarstvo zdravlja (račun 54109-978-003) u iznosu 40 hiljada dinara.

b) Upravljanje deviznim sredstvima

Republika, u skladu sa zaključenim ugovorom (05 broj 481-900/2007-3 od 28. 12. 2007. godine), daje pismeni nalog Narodnoj banci Srbije da se devizna sredstva Republike:

- investiraju u strane hartije od vrednosti (investicioni portfolio), ili
- plasiraju kao depozit na određeni rok (likvidnosni portfolio).

Narodna banka Srbije na devizna sredstva Republike plaća kamatu u visini sledećih kamatnih stopa:

- na sredstva koja se plasiraju u vidu depozita u evrima (overnight baza) u visini kamatne stope EONIA umanjena za 25 bazičnih poena (0,25%);
- na druge rokove dospeća – u visini kamatne stope EURIBOR umanjena za 25 bazičnih poena (0,25%);
- za sve ostale valute kamatnu stopu LIBOR umanjenu za 25 bazičnih poena (0,25%).

Plasirana devizna sredstva s računa koji se vode kod Narodne banke Srbije odnose se na sredstva glavnog deviznog računa (EUR 290.968.820,28 i USD 18.517.372,53), sredstva drugih deviznih računa (EUR 8.415.040,45) i Fonda restitucije (EUR 36.059.458,41 i USD 13.883.505,28) u ukupnoj dinarskoj protivvrednosti 31.758.629 hiljada dinara.

Oročavanje deviznih sredstava Republike kod Narodne banke Srbije vršeno je kontinuirano tokom cele budžetske godine, a evidentiranje u glavnoj knjizi trezora je sprovedeno u decembru mesecu za ukupan godišnji promet. Na taj način izostalo je hronološko praćenje oročavanja deviznih sredstava, u skladu sa odredbama člana 16. Uredbe o budžetskom računovodstvu.

Rokovi oročavanja deviznih sredstava su sledeći:

– tri meseca	4.068.177
– mesec dana	13.290.150
– 15 dana	6.480.803
– nedelju dana	302.576
– overnight	7.173.918
– ostalo	443.005
	<hr/>
	31.758.629

Utvrđeno je da nije obezbeđeno kontinuirano evidentiranje i praćenje toka i stanja oročavanja deviznih sredstava Republike kod Narodne banke Srbije tokom cele 2008. godine, što je suprotno odredbama Uredbe o budžetskom računovodstvu.

2.3.2.2.3. Naplaćene kamate i otplate kamata

Naplaćene kamate (Konto 741100)

Prema finansijskim izveštajima i glavnoj knjizi trezora Republike Srbije za 2008. godinu, iskazani prihodi od kamata iznose 3.439.878 hiljada dinara. Odnose se na kamatu na sredstva konsolidovanog računa trezora Republike uključena u depozit kod Narodne banke Srbije. Obračun kamate na dinarska i devizna sredstva konsolidovanog računa trezora regulisan je ugovorima, zaključenim između Republike Srbije i Narodne banke Srbije posebno za dinarska i za devizna sredstva.

Ugovaranje

Prema ugovoru kojim su regulisana međusobna prava i obaveze u vezi sa dinarskim sredstvima konsolidovanog računa trezora na dnevno stanje sredstava konsolidovanog računa trezora u dinarima Narodna banka Srbije obračunava i plaća kamatu po kamatnoj stopi u visini 2,50% na godišnjem nivou. Kamata se obračunava mesečno, po godišnjoj kamatnoj stopi, prostim interesnim metodom. Narodna banka Srbije je obavezna da obračunatu kamatu plaća do 20. u mesecu za prethodni mesec.

U skladu sa zaključenim ugovorom kojim su regulisani međusobni odnosi u vezi sa upravljanjem deviznim sredstvima Republike kod Narodne banke Srbije, Republika daje pismeni nalog toj banci da se devizna sredstva Republike:

- investiraju u strane hartije od vrednosti (investicioni portfolio), ili
- plasiraju kao depozit na određeni rok (likvidnosni portfolio).

Narodna banka Srbije na devizna sredstva Republike plaća kamatu u visini sledećih kamatnih stopa:

- na sredstva koja se plasiraju u vidu depozita u evrima (overnight baza) u visini kamatne stope EONIA umanjena za 25 bazičnih poena (0,25%);
- na druge rokove dospeća – u visini kamatne stope EURIBOR umanjena za 25 bazičnih poena (0,25%);
- za sve ostale valute kamatnu stopu LIBOR umanjenu za 25 bazičnih poena (0,25%).

Republika je dužna da pismeni nalog da se sredstva plasiraju kao depozit dostavi Narodnoj banci Srbije najkasnije dva radna dana pre datuma plasiranja likvidnosnog portfolija, i to – do 12.00 sati tekućeg radnog dana. Prilikom predaje pismenih naloga Narodne banke Srbije za plasiranje likvidnosnog portfolija, isti se zavode u protokol kod Narodne banke Srbije (štambilj Narodne banke Srbije sadrži delovodni broj i datum prijema), ali se ne upisuje čas prijema. Iz tog razloga nije moguće utvrditi da li se pismeni nalozi dostavljaju u ugovorenom roku – do 12.00 sati tekućeg radnog dana.

Evidentiranje

Kamate na sredstva konsolidovanog računa trezora uključena u depozit kod Narodne banke Srbije, za 2008. godinu, obračunate su u iznosu 3.246.594 hiljade dinara, a odnose se na kamate za dinarska sredstva 1.457.171 hiljada dinara i na kamate za devizna sredstva 1.789.423 hiljade dinara.

Navedeni iznos obračunatih kamata naplaćen je na sledeći način:

- kamata na dinarska sredstva uplaćena je u 2009. godini na račun Izvršenja budžeta Republike u iznosu 1.148.028 hiljada dinara, a razlika u iznosu 309.143 hiljade dinara je zatvorena iz preplate po osnovu kompenzacije međusobnih potraživanja i obaveza Republike Srbije i Narodne banke Srbije sprovedene u 2007. godini;
- kamata na devizna sredstva obračunavana je tokom 2008. godine, a u 2009. godini pripisana je sredstvima na deviznim računima Republike u ukupnom iznosu 1.789.423 hiljade po kursu na dan bilansa stanja (31.12.2008. godine).

Obračunate kamate u iznosu 3.246.594 hiljade dinara knjižene su na osnovu rešenja ministra finansija od 29. maja 2009. godine u glavnoj knjizi trezora Republike Srbije za 2008. godinu kao prihod, uz istovremeno iskazivanje potraživanja od javnih prihoda za manje doznačena sredstva u iznosu 2.937.451 hiljada dinara (razlika od 309.143 hiljade dinara naplaćena je u 2007. godini).

Navedene kamate iskazane su u poslovnim knjigama i finansijskim izveštajima Narodne banke Srbije za 2008. godinu na računima rashoda kamata po osnovu depozita i na računima obaveze po osnovu kamata, a što je utvrđeno uporednom revizijom dostavljenih podataka od strane Narodne banke Srbije o svim računima na kojima ta banka ima iskazane odnose s Republikom Srbijom.

Kamata na deponovana sredstva Republike Srbije kod Komercijalne banke a.d. Beograd, uplaćena je od strane te banke u februaru 2008. godine u iznosu 33.810 hiljada dinara.

Otplate kamate (Konto 440000)

Plaćene kamate iznose 13.860.335 hiljada dinara. Odnose se na otplatu domaćih kamata u iznosu od 948.248 hiljada dinara, stranih kamata u iznosu od 11.118.802 hiljade dinara i otplatu kamata po garancijama u iznosu od 1.793.285 hiljada dinara.

Otplate domaćih kamata iznose 948.248 hiljada dinara, od čega kamate na domaće hartije od vrednosti iznose 906.897 hiljada dinara. Kamate na domaće hartije od vrednosti odnose se na izvršena plaćanja u korist Centralnog registra, depoa, krilinga i hartija od vrednosti u iznosu 122.012 hiljada dinara i kamate na obveznice Narodne banke Srbije 784.885 hiljada dinara.

Otplate kamata u iznosu od 11.118.802 hiljade dinara odnose se na otplate stranim vladama, multilateralnim institucijama, stranim poslovnim bankama i ostalim stranim kreditorima. Otplata kamata stranim vladama iznosi 5.439.114 hiljada dinara i odnosi se na plaćanja po osnovu javnog duga Republike Srbije Pariskom klubu poverilaca, a otplata stranim poslovnim bankama u iznosu 2.383.773 hiljade dinara – na plaćanja Londonskom klubu poverilaca. Ostale otplate kamate u iznosu od 3.295.915 hiljada dinara odnose se, isto tako, na obaveze po osnovu javnog duga Republike.

Otplate kamata po garancijama iznose 1.793.285 hiljada dinara, što je obrađeno u okviru napomena broj 2.8.2 ovog izveštaja.

2.3.2.3. *Kratkoročna potraživanja (Konto 122000)*

Ukupno iskazana kratkoročna potraživanja u iznosu **31.718.031 hiljada dinara** odnose se na sledeće:

1. Ostala potraživanja od državnih organa 13.795.830
2. Ostala kratkoročna potraživanja 14.970.750
3. Potraživanja od javnih prihoda za manje doznačena sredstva 2.937.451
4. Potraživanja po osnovu pozajmica iz stalne budžetske rezerve 14.000

2.3.2.3.1. Ostala potraživanja od državnih organa

Ostala potraživanja od državnih organa iskazana su u iznosu **13.795.830 hiljada dinara**, a po prirodi nastanka mogu se podeliti u 5 grupa:

1. Potraživanja u ukupnom iznosu **292.372 hiljade dinara** odnose se na potraživanja od direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava po osnovu podnesenih obrazaca SNS – Specifikacija neutrošenih sredstava za iznose koje nisu utrošili za finansiranje rashoda u 2008. godini, a koji se vraćaju u 2009. godini. Ovaj postupak se sprovodi svake budžetske godine.
2. Potraživanja u ukupnom iznosu **641.782 hiljade dinara** odnose se na isplaćene pozajmice iz budžetskih prihoda i budžetske rezerve raznim subjektima, zatim date pozajmice budžetskim korisnicima, bankama i preduzećima iz sredstava budžeta Republike Srbije, obezbeđenih iz kredita Narodne banke Jugoslavije i na preuzeta potraživanja po raznim osnovama u periodu od 1994. do 2000. godine.

Prilikom otvaranja poslovnih knjiga za budžetsku 2000. godinu, kada je uveden novi budžetski sistem, a nakon raspada Jugoslavije, većina ovih potraživanja je preuzeta u saldu, direktno iz knjigovodstva, bez odgovarajuće validne dokumentacije na osnovu koje su vršena knjiženja.

Ista se mogu podeliti u 3 grupe:

- na date pozajmice budžetskim korisnicima, bankama i preduzećima iz sredstava budžeta Republike Srbije, obezbeđenih iz kredita Narodne banke Jugoslavije u 1994. godini u ukupnom iznosu 118.613 hiljada dinara, ove pozajmice nisu usaglašene i starije su od 15 godina;
- na potraživanja koja su nastala u 1998. godini po osnovu preuzetih potraživanja po raznim osnovama od raznih preduzeća putem kompenzacija, u ukupnom iznosu 473.224 hiljade dinara. Za ova potraživanja nije dostupna dokumentacija, a vode se pod zajedničkim nazivom „Privreda Srbije“. Dakle, dužnik je nepoznat i neodređen, mogućnost naplate ovih potraživanja je neizvesna, starija su od 10 godina i nisu usaglašena;
- ostatak potraživanja u iznosu 49.945 hiljada dinara odnosi se na pozajmice date iz budžetskih prihoda i budžetske rezerve u periodu od 1998. do 2000. godine. Ova potraživanja nisu usaglašena i starija su od 7 godina.

Navedena potraživanja nisu usaglašena po stanju na dan bilansa stanja, što je suprotno odredbama člana 18. Uredbe o budžetskom računovodstvu²².

Navedeni iznos potraživanja od 641.782 hiljade dinara zbog zastarelosti, nedostatka dokumentacije kojom se dokazuje osnovanost potraživanja, neusaglašenih iznosa s dužnicima, kao i zbog objektivne nemogućnosti naplate istih, neosnovano se vodi u poslovnim knjigama i iskazuje u finansijskim izveštajima kao kratkoročno potraživanje.

²² „Službeni glasnik RS“, br. 125/03, 12/06

S obzirom na to da su sredstva iz budžeta isplaćena (odliv budžetskih sredstava) i da do dana revizije nisu preduzete mere za njihovu naplatu, potrebno je da Vlada saglasno ovlašćenju iz člana 11a. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetu²³ donese odluku o njihovom likvidiranju.

3. Potraživanja u ukupnom iznosu **11.958.914 hiljada dinara** odnose se na pozajmice isplaćene iz budžeta i budžetske rezerve u periodu od 1999. do 2004. godine i to:
- a) JP Elektroprivrede Srbije 1.901.460
  - b) Republičkom PIO fondu zaposlenih 7.500.000
  - v) Republičkoj direkciji za robne rezerve ukupno 2.557.454

a) Potraživanje od **JP Elektroprivrede Srbije (EPS)** u iznosu od 1.901.460 hiljada dinara odnosi se na isplaćene pozajmice iz budžeta Republike u 1999. godini (868.126 hiljada dinara) i po osnovu duga prema Narodnoj banci Jugoslavije koji je u 2004. godini preuzela Republika Srbija izdavanjem obveznica Narodnoj Banci Srbije (1.031.534 hiljade dinara). Ovu obavezu prema budžetu Republike Srbije EPS izmiruje o rokovima dospeća obaveze Republike Srbije prema Narodnoj banci Srbije. Potraživanje od 1.800 hiljada dinara odnosi se na pozajmicu datu iz budžeta Republike Srbije Sindikatu EPS-a u 2001. godini. Ovaj iznos potraživanja je sporan, s obzirom na to da ga EPS ne priznaje.

Potraživanja sa Elektroprivredom Srbije nisu usaglašena po stanju na dan 31. 12. 2008. godine, a potraživanje od 1.800 hiljada dinara za pozajmicu datu iz budžeta Republike Srbije Sindikatu EPS-a u 2001. godini je sporno, s obzirom na to da ga EPS ne priznaje.

- b) Iskazano potraživanje od **Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih** u iznosu 7.500.000 hiljada dinara odnosi se na pozajmice date iz budžeta 2003. godine po zaključku Vlade, uz obavezu vraćanja istih do kraja novembra 2003. godine. Za ukupan iznos isplaćene pozajmice korigovan je finansijski rezultat iste godine, a istovremeno su povećani ostali sopstveni izvori Republike.
- v) Deo iskazanog ukupnog potraživanja (2.557.454 hiljade dinara) od **Republičke direkcije za robne rezerve** u iznosu od 1.555.060 hiljada dinara odnosi se na ostatak nevraćene pozajmice koja je po zaključku Vlade u 2001. godini odobrena iz sredstava stalne budžetske rezerve za otkup pšenice roda 2001. godine. Pri odobravanju pozajmice utvrđena je obaveza vraćanja iste do kraja budžetske 2001. godine.

Prvostepenim rešenjem Ministarstva finansija, Sektora za budžetsku inspekciju i reviziju u 2007. godini, naloženo je Republičkoj direkciji za robne rezerve da vrati nevraćeni iznos pozajmice. Postupajući po žalbi Republičke direkcije za robne rezerve, Ministarstvo finansija je u 2008. godini, kao drugostepeni organ istu odbio kao neosnovanu, rešenjem broj 401-00-719/2006-09-02 od 30. 9. 2008. godine.

²³ „Službeni glasnik RS“, broj 102/2008

Ministarstvo trgovine i usluga, u čijoj nadležnosti je Republička direkcija za robne rezerve, podnelo je tužbu Vrhovnom sudu Srbije protiv Republike Srbije – Ministarstva finansija, broj 31/08 od 5.11.2008. godine, radi poništaja pomenutog rešenja.

Status Republičke direkcija za robne rezerve je u međuvremenu izmenjen, jer je ista po važećem Zakonu o ministarstvima, kao deo Ministarstva trgovine i usluga u suštini direktan korisnik budžetskih sredstava. Zbog toga je, bez obzira na ishod sudskog spora, povraćaj isplaćenih sredstava iz budžetske rezerve u 2001. godini u iznosu 1.555.060 hiljada dinara neizvestan.

Na taj način potraživanje u iznosu 1.555.060 hiljada dinara je sporno i kao takvo ne može se iskazivati kao kratkoročno potraživanje. S obzirom na to da su sredstva iz budžeta isplaćena, i da nisu blagovremeno preduzete mere za povraćaj istih, dakle, postoji odliv budžetskih sredstava, neophodno je da Vlada saglasno ovlašćenju iz člana 11a. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetu²⁴ donese odgovarajuću odluku, na osnovu koje će se ova potraživanja likvidirati.

4. Potraživanja u ukupnom iznosu **276.041 hiljada dinara** odnose se na deo potraživanja od preduzeća „Odbrambene industrije Srbije“ (Zastava oružje Kragujevac, Kompanija „Sloboda“, Prvi partizan Užice i Prva iskra Barič), po osnovu ustupanja potraživanja (cesiji) JP „Elektroprivrede Srbije“ od navedenih preduzeća Republici Srbiji, čime je Elektroprivreda Srbije izmirila deo svojih dospelih obaveza prema Republici Srbiji po osnovu odobrene pozajmice iz budžeta Republike Srbije u 2001. godini. Navedeno ustupanje potraživanja izvršeno je na osnovu zaključka Vlade i zaključenog ugovora o ustupanju potraživanja u 2006. godini.

Stanje ovih potraživanja na početku 2008. godine iznosilo je ukupno 563.699 hiljada dinara, a u 2008. godini je smanjeno za iznos potraživanja od 287.658 hiljada dinara od preduzeća „Milan Blagojević“ Lučani, koje je pretvoreno u udeo Republike Srbije u kapitalu dužnika, na osnovu zaključka Vlade i zaključenog ugovora o konverziji potraživanja u kapital, a na osnovu ovlašćenja iz odredaba člana 11a. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu.

5. Potraživanje u iznosu **540.612 hiljada dinara** od Ministarstva za kapitalne investicije odnosi se na ostatak nevracene pozajmice isplaćene u 2006. godini po zaključku Vlade iz privatizacionih prihoda u iznosu 10 miliona EUR, što je u dinarskoj protivvrednosti iznosilo 864.900 hiljada dinara, za potrebe sanacije posledica nastalih aktiviranjem klizišta na teritoriji Republike Srbije. Povraćaj ovih sredstava u skladu sa zaključkom vrši se iz sredstava kredita od Razvojne banke Saveta Evrope, koji je odobren, ali se isti realizuju sukcesivno.

Od prispele tranše kredita od Razvojne banke Saveta Evrope u iznosu 4 miliona EUR vraćen je deo pozajmice u 2008. godini u dinarskoj protivvrednosti 324.288 hiljada dinara, tako da ostatak duga iznosi 540.612 hiljada dinara.

---

²⁴ „Službeni glasnik RS“, broj 102/2008

6. Preostali iznos kratkoročnih potraživanja od 86.109 hiljada dinara odnosi se na ostala potraživanja po raznim osnovama.

Utvrđeno je:

1. **Iznos ostalih potraživanja od državnih organa u iznosu 13.503.458 hiljada dinara nepravilno je klasifikovan kao kratkoročno potraživanje, jer su sva potraživanja starija od godinu dana, većina je starija od 5 godina, a neka su nastala pre 10 i više godina.**
2. **Nijedna pozajmica isplaćena iz budžeta i budžetske rezerve nije vraćena u roku predviđenom u zaključku Vlade pa osnovu kojih je odobrena niti je vraćena do kraja 2008. godine.**
3. **Potraživanja u iznosu 13.503.458 hiljada dinara nisu usaglašena niti su preduzete mere da se ista naplate.**
4. **Zbog zastarelosti, nedostatka dokumentacije kojom se dokazuje osnovanost potraživanja, neusaglašenih iznosa s dužnicima, zbog objektivne nemogućnosti naplate istih, kao i zbog sudskog spora koji se vodi u vezi s iskazanim potraživanjima, ukupan iznos od 2.198.642 hiljade dinara (Sindikatu EPS-a 1.800 hiljada; zastarela neusaglašena, nedokumentovana i objektivno nenaplativa potraživanja po raznim osnovama iz 1994. god. do 2000. godine ukupno 641.782 hiljade dinara; sporno potraživanje od Republičke direkcije za robne rezerve u iznosu 1.555.060 hiljada dinara) neosnovano se vodi u poslovnim knjigama i iskazuje u finansijskim izveštajima kao kratkoročno potraživanje. S obzirom na to da su sredstva iz budžeta isplaćena i da nisu blagovremeno preduzete mere za povraćaj istih, dakle, postoji odliv budžetskih sredstava, bilo je neophodno da Vlada saglasno ovlašćenju iz člana 11a. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetu za 2008. godinu²⁵ donese odgovarajuću odluku, na osnovu koje će se ova potraživanja likvidirati.**

2.3.2.3.2. Ostala kratkoročna potraživanja

Ostala kratkoročna potraživanja iznose 14.970.750 hiljada dinara i odnose se na:

- pozajmice date iz sredstava privatizacije u 2005. i 2006. godini u iznosu 14.969.185 hiljada dinara, i
- ostatka neregulisanog potraživanja od RTS-a u iznosu 1.565 hiljada dinara.

Pozajmice date iz sredstava privatizacije u ukupnom iznosu 14.969.185 hiljada dinara isplaćene su:

• javnim preduzećima	7.851.929
• direktnim i indirektnim korisnicima budžeta RS	5.840.424
• ostalim privrednim subjektima	1.276.832

²⁵ "Službeni glasnik RS", broj 102/2008

Isplate ovih pozajmica iz sredstava privatizacije vršene su po zaključcima Vlade za sledeće namene:

- za isplatu otpremnina radnicima po osnovu socijalnih programa u javnim preduzećima, preduzećima vojne industrije i u ustanovama zdravstvene zaštite preko RZZO u ukupnom iznosu 11.607.851 hiljada dinara;
- za ostale namene u cilju rešavanja trenutnih problema u vezi s isplatama dospelih obaveza, zarada i dr. javnim preduzećima (Srbijagas, ŽTP), indirektnim korisnicima budžeta (škole i KBC Bežanijska kosa), ostali (Fond za razvoj i Galenika) ukupno 3.361.334 hiljade dinara.

U svim zaključcima Vlade navedena je obaveza vraćanja pozajmica, s tim da je u većini slučajeva navedena obaveza vraćanja do kraja novembra meseca tekuće budžetske godine u kojoj je isplaćena pozajmica, a u nekoliko slučajeva je navedeno da će se sredstva vratiti nakon prodaje imovine preduzeća i to:

- s precizno utvrđenom obavezom da se sredstva vrate do kraja novembra meseca tekuće budžetske godine, odnosno do kraja budžetske godine, što je navedeno i u ugovorima o pozajmici, zaključenim na osnovu zaključaka Vlade, isplaćeno je javnim preduzećima (Srbijašume, Srbijagas, NIS, ŽTP), preduzećima vojne industrije, indirektnim korisnicima budžeta (škole, zdravstvene ustanove, KBC Bežanijska kosa) i Fondu za razvoj ukupno 12.230.346 hiljada dinara;
- bez precizno utvrđenog roka vraćanja pozajmica, pri čemu je navedeno da će se pozajmica vratiti ili nakon prodaje dela imovine koja nije u funkciji javnih preduzeća (ŽTP), ili da će se posebnim ugovorom o prenosu infrastrukturne imovine na Republiku Srbiju (RTB Bor) u ukupnom iznosu 2.738.839 hiljada dinara.

Nijedna pozajmica nije vraćena u skladu sa zaključcima Vlade, odnosno u ugovorenom roku do kraja budžetske godine u kojoj je pozajmica isplaćena. Pozajmljena sredstva nisu vraćena ni do kraja 2008. godine.

Osim toga, utvrđeno je da su vršene isplate novih pozajmica istim subjektima, iako ranije date pozajmice nisu vraćene (NIS, ŽTP), kao i isplata preostalog dela neisplaćene pozajmice nakon isteka roka za vraćanje određenog u zaključku Vlade (ŽTP).

Potraživanja u ukupnom iznosu 7.597.279 hiljada dinara nisu usaglašena po stanju na dan 31. 12. 2008. godine, što je suprotno odredbama člana 18. Uredbe o budžetskom računovodstvu i to:

- iznos od 2.141.088 hiljada dinara je usaglašavan s dužnicima po stanju na dan 31.12.2006. godine, ali nije vršeno usaglašavanje po stanju na dan 31.12.2008. godine, bez obzira što u međuvremenu u poslovnim knjigama nije evidentirana bilo kakva promena u stanju potraživanja;
- iznos od 951.143 hiljade dinara nije uopšte usaglašavan s dužnicima po stanju na dan 31.12.2008. godine;
- za iznos od 4.504.448 hiljada dinara vršeno je usaglašavanje s dužnikom JP „Železnice Srbije“ po stanju na dan 31.12.2008. godine, ali potraživanje i dalje nije usaglašeno;
- ostatak neregulisanog potraživanja od RTS-a u iznosu od 1.565 hiljada dinara nije usaglašen po stanju na dan 31.12.2008. godine.

Događaji nakon bilansa stanja

Nakon datuma bilansiranja 31.12.2008. godine po zaključcima Vlade, izvršena je konverzija kratkoročnih potraživanja u ukupnom iznosu 7.373.471 hiljada dinara (NIS, KBC Bežanijska kosa, RZZO i Galenika) u udele u kapitalu dužnika, čime je Republika postala vlasnik dela ili kapitala dužnika u celini. Navedene odluke Vlada je donela na osnovu ovlašćenja iz Zakona o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu.

Konverzijom kratkoročnih potraživanja, po osnovu pozajmica isplaćenih iz sredstava privatizacije društvenog kapitala u iznosu 7.373.471 hiljada dinara, upotrebljenih najvećim delom za isplate stimulativnih otpremnina radnicima po socijalnim programima u javnim preduzećima i radnicima u zdravstvu (preko RZZO) u udele Republike u kapitalu dužnika, u suštini znači da su sredstva od privatizacije društvenog kapitala iskorišćena za povećanje kapitala javnih preduzeća.

Utvrđeno je:

- 1. Nijedna pozajmica iz sredstava privatizacije u 2005. i 2006. godini u ukupnom iznosu 14.969.185 hiljada dinara nije vraćena u skladu sa zaključcima Vlade, odnosno u ugovorenom roku do kraja budžetske godine u kojoj je pozajmica isplaćena, a takođe nije vraćena ni do 31. 12. 2008. godine.**
- 2. Nije utvrđeno da su preduzete mere za naplatu navedenih potraživanja.**
- 3. Isplate novih pozajmica vršene su i dalje istim subjektima, iako ranije date pozajmice nisu vraćene (NIS, ŽTP).**
- 4. Isplate delova neisplaćenih pozajmica vršene su i nakon isteka roka za vraćanje pozajmica navedenog u zaključku Vlade (ŽTP).**
- 5. Nije izvršeno usaglašavanje potraživanja po stanju na dan 31. 12. 2008. godine u ukupnom iznosu 7.597.279 hiljada dinara.**
- 6. Ukupan iznos ostalih kratkoročnih potraživanja po stanju na dan 31.12.2008. godine od 14.970.750 hiljada dinara nepravilno je klasifikovan kao kratkoročno potraživanje, jer su sva potraživanja starija od godinu dana, a većina su starija i od 3 godine.**

2.3.2.3.3. Potraživanja od javnih prihoda za manje doznačena sredstva

Potraživanje od javnih prihoda za manje doznačena sredstva u iznosu od 2.937.451 hiljada dinara odnosi se na obračunatu kamatu na depozite kod Narodne banke Srbije, koja je uplaćena u 2009. godini. Iskazano potraživanje je usklađeno s podacima u glavnoj knjizi Narodne banke Srbije za 2008. godinu, gde je isti iznos iskazan kao obaveza, odnosno rashod po osnovu kamate (Veza napomena 2.3.2.2.3.).

2.3.2.3.4 Potraživanja po osnovu pozajmica iz stalne budžetske rezerve

Iskazana potraživanja u iznosu **14.000 hiljada dinara** odnose se na date pozajmice iz budžeta Republike Srbije u 1999. i 2000. godini (Kapital banka u iznosu od 5.000 hiljada dinara, „21. maj“ Rakovica u iznosu od 1.000 hiljada dinara i „Rekord-Invest“ Rakovica u iznosu od 8.000 hiljada dinara).

Za navedena potraživanja ne postoji odgovarajuća dokumentacija, a ista nisu usaglašavana niti su naplaćena o roku. Nepravilno su klasifikovana po osnovu ročnosti, kao kratkoročna. Naime, prilikom otvaranja poslovnih knjiga za budžetsku 2001. godinu, kada je uveden novi budžetski sistem, navedena potraživanja su preuzeta u saldu, direktno iz knjigovodstva vođenog po starom budžetskom sistemu, bez odgovarajuće prateće originalne dokumentacije na osnovu koje su vršena knjiženja.

Stoga iznos navedenih potraživanja zbog zastarelosti, nedostatka dokumentacije kojom se dokazuje osnovanost potraživanja, neusaglašenih iznosa s dužnicima kao i zbog objektivne nemogućnosti naplate istih, neosnovano se vodi u poslovnim knjigama i iskazuje u finansijskim izveštajima kao kratkoročno potraživanje. S obzirom na to da su sredstva iz budžeta isplaćena i da nisu blagovremeno preduzete mere za povraćaj istih, bilo je neophodno da Vlada saglasno ovlašćenju iz člana 11a. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetu za 2008. godinu²⁶ donese odgovarajuću odluku, na osnovu koje će se ova potraživanja likvidirati.

Utvrđeno je da se iznos potraživanja od 14.000 hiljada dinara zbog zastarelosti, nedostatka dokumentacije kojom se dokazuje osnovanost potraživanja, neusaglašenih iznosa s dužnicima, kao i zbog objektivne nemogućnosti naplate istih, neosnovano vodi u poslovnim knjigama i iskazuje u finansijskim izveštajima kao kratkoročno potraživanje. Kako je povraćaj isplaćenih sredstava neizvestan, bilo je neophodno da Vlada saglasno ovlašćenju iz člana 11a Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetu²⁷ donese odgovarajuću odluku, na osnovu koje će se ova potraživanja likvidirati.

2.3.3. Aktivna vremenska razgraničenja (Konto 130000)

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su u Bilansu stanja na dan 31.12.2008. godine u iznosu od 662.668.732 hiljade dinara i sastoje se od:

- obračunatih neplaćenih rashoda i izdataka 645.707.733 hiljade dinara
- ostalih aktivnih vremenskih razgraničenja 16.960.999 hiljada dinara

²⁶ „Službeni glasnik RS“, broj 102/2008

²⁷ „Službeni glasnik RS“, broj 102/2008

2.3.3.1. Obračunati neplaćeni rashodi

Obračunati neplaćeni rashodi iznose 645.707.733 hiljade dinara i odnose se na:

- obaveze po javnom dugu koje je Republika Srbija preuzela na osnovu različitih zakona po raznim osnovama u ukupnom iznosu od 644.232.942 hiljade dinara, što je obrađeno u posebnim delovima Izveštaja pod naslovom "Javni dug" i "Vanbilansna aktiva i vanbilansna pasiva". S obzirom da javni dug nije nastao tako što je obaveza stvorena na osnovu priliva novčanih sredstava na račun budžeta Republike Srbije, već po osnovu preuzimanja obaveze prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba, obaveze po kreditima IBRD i EZ, obaveze banaka u stečaju prema građanima po osnovu stare devizne štednje i obaveze za neisplaćene penzije, inicijalno knjiženje vremenskih razgraničenja je izvršeno istovremeno kada su evidentirane obaveze, pojedinačno po svakom navedenom osnovu;
- naknadno utvrđene ranije stvorene obaveze po osnovu utrošenih IDA kredita u inostranstvu ili preko računa poslovnih banaka, od strane korisnika kredita, odnosno za obaveze po kreditima čije povlačenje nije izvršeno preko računa izvršenja budžeta u ukupnom iznosu od 133.047 hiljada dinara;
- iznos od 1.341.744 hiljade dinara odnosi se na dugovni saldo obračunatih kursnih razlika na inostrane obaveze u deviznim iznosima i na sredstva na deviznim računima na dan 31.12.2008. godine. Naime, ukupni dugovni saldo po navedenom osnovu je iznosio 2.143.880 hiljada dinara (na stanje deviznih obaveza 6.428.289 hiljada dinara i na stanje novčanih sredstava na deviznim računima 4.284.409 hiljada dinara). S obzirom da je iz 2007. godine prenet potražni saldo od 802.136 hiljada dinara, na razgraničenjima je iskazan prebijeni dugovni saldo kursnih razlika po navedenom osnovu u iznosu od 1.341.744 hiljade dinara.

2.3.3.2. Ostala aktivna vremenska razgraničenja

Ostala aktivna vremenska razgraničenja iskazana u iznosu 16.960.998 hiljada dinara odnose se pretežnim delom na iznose utrošenih sredstava iskorišćenih tranša odgovarajućih inostranih kredita od strane korisnika kredita. Prilikom otplate navedenih kredita evidentira se smanjenje obaveze, na teret novčanih sredstava budžeta Republike Srbije, istovremeno terete se odgovarajući rashodi po osnovu otplate glavnice i odnosne kamate uz odobravanje pasivnih vremenskih razgraničenja, koja se na kraju godine zatvaraju sa odgovarajućim pozicijama aktivnih vremenskih razgraničenja, kao i promene u novčanim tokovima na odgovarajućim računima glavne knjige trezora.

2.3.4. Javni dug

Zaduživanje Republike Srbije po osnovu javnog duga regulisano je Zakonom o budžetskom sistemu²⁸ i Zakonom o javnom dugu²⁹. Javni dug predstavlja dug Republike Srbije koji nastaje po osnovu:

- ugovora koji zaključi Republika;
- državnih hartija od vrednosti;
- ugovora, odnosno sporazuma kojim su reprogramirane obaveze koje je Republika preuzela po ranije zaključenim ugovorima, kao i emitovanim hartijama od vrednosti po posebnim zakonima;
- datih garancija Republike ili po osnovu neposrednog preuzimanja obaveza u svojstvu dužnika za isplatu duga po osnovu date garancije, odnosno po osnovu kontragarancije koju daje Republika; i
- duga lokalne vlasti, kao i javnih preduzeća i drugih pravnih lica za koja je Republika dala garanciju.

Ovlašćenja za zaduživanje imaju Narodna skupština, Vlada i ministar nadležan za poslove finansija (član 5. Zakona o javnom dugu).

Narodna skupština odlučuje o zaduživanju Republike putem uzimanja dugoročnih kredita, zaduživanju za finansiranje investicionih projekata, o davanju garancija i kontragarancija, kao i o neposrednom preuzimanju obaveze u svojstvu dužnika po osnovu date garancije. Vlada odlučuje o emitovanju dugoročnih državnih hartija od vrednosti, a ministar nadležan za poslove finansija ovlašćen je da odlučuje o kratkoročnom kreditnom zaduženju radi finansiranja budžetskog deficita, deficita tekuće likvidnosti, refinansiranja javnog duga, kao i o emitovanju kratkoročnih državnih hartija od vrednosti.

Upravljanje javnim dugom ima za cilj smanjenje troškova zaduživanja Republike u skladu sa odgovarajućim stepenom rizika. Upravljanje javnim dugom obuhvata:

- obavljanje transakcija radi upravljanja rizikom, uključujući i smanjivanje ili eliminisanje rizika od promene kursa, kamatnih stopa i drugih rizika;
- donošenje odluka o kupovini ili prodaji stranih valuta;
- praćenje dnevnog salda na sistemu konsolidovanog računa trezora; i
- investiranje i obavljanje ostalih transakcija s prilivima po osnovu javnog duga i ostalom raspoloživom gotovinom Republike posle redovnog izvršenja budžeta Republike.

Ministar upravlja javnim dugom i priprema strategiju za upravljanje javnim dugom, koja se dostavlja Vladi na usvajanje jednom godišnje. Ista je sastavni deo Memoranduma o budžetu i ekonomskoj i fiskalnoj politici za budžetsku godinu i naredne dve fiskalne godine.

²⁸ „Službeni glasnik RS“, br. 9/02 ... i 86/06

²⁹ „Službeni glasnik RS“, br. 61/05

Javni dug predstavlja безусловnu i neopozivu obavezu Republike u odnosu na otplatu glavnice, kamate i ostalih pripadajućih troškova. Otplata javnog duga ima stalnu aproprijaciju u budžetu Republike i prioritet u isplati u odnosu na ostale javne rashode.

2.3.4.1. Javni dug po Zakonu o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu

Javni dug Republike Srbije za 2008. godinu utvrđen je Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu³⁰, odnosno Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu³¹, a iskazan je i u Nacrtu Zakona o završnom računu budžeta Republike Srbije za 2008. godinu. U Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu, stanje javnog duga Republike Srbije utvrđeno je na dan 31. avgusta 2008. godine, a u nacrtu zakona na dan 31. decembra 2008. godine.

Prema Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu, stanje javnog duga Republike Srbije na dan 31. avgusta 2008. godine iznosi 667.371.010 hiljada dinara (8.730.171.955 EUR).

Struktura javnog duga je sledeća:

- a) ukupno zaduženje u domaćoj valuti (unutrašnji dug) 19.937.652 hiljade dinara (260.813.139 EUR);
- b) ukupno zaduženje u stranoj valuti (direktne obaveze) 579.185.823 hiljade dinara (7.576.582.965 EUR), kao i
- v) obaveze za koje je Republika Srbija garant (indirektne obaveze) 68.247.536 hiljada dinara (892.775. 851 EUR).

a) Unutrašnji dug

Ukupno zaduženje u domaćoj valuti – UNUTRAŠNJI DUG koji iznosi 19.937.652 hiljade dinara (260.813.139 EUR) odnosi se na:

- dugoročne hartije od vrednosti (Obaveze preme Narodnoj banci Srbije);
- obaveze po osnovu neisplaćenih penzija – poljoprivrednicima;
- obaveze po osnovu neisplaćenih penzija – fond zaposlenih;
- kratkoročne hartije od vrednosti;
- stara devizna štednja – Narodna banka Srbije.

b) Direktne obaveze

Ukupno zaduženje u stranoj valuti – DIREKTNE OBAVEZE koje iznose 579.185.823 hiljade dinara (7.576.582.965 EUR) odnose se na:

1. JAVNI DUG U STRANOJ VALUTI

- obaveze prema Komercijalnoj banci AD Beograd (kupovina zgrade za Ambasadu Republike Srbije u Briselu);
- stara devizna štednja – građani;
- stara devizna štednja – banke;
- zajam za privredni razvoj.

³⁰ „Službeni glasnik RS“, br. 123/07

³¹ „Službeni glasnik RS“, br. 102/08

2. IBRD KREDITI
3. IDA KREDITI
4. EIB KREDITI
5. OSTALI KREDITORI
  - EU 55 – Makroekonomska pomoć;
  - Pariski klub;
  - Londonski klub;
  - Vlada Republike Italije – Razvoj privatnog sektora putem kreditne linije;
  - Vlada Švajcarske – Upis kapitala SRJ u EBRD;
  - CEB – rehabilitacija i prevencija nakon poplava u Vojvodini;
  - KfW – Rehabilitacija lokalnog sistema grejanja u Srbiji – faza III;
  - CEB – reprogramirani zajam;
  - CEB – Klizišta I (rekonstrukcija i obnova stambene infrastrukture).

v) Indirektne obaveze

Obaveze za koje je Republika Srbija garant – INDIREKTNE OBAVEZE koje iznose 68.247.536 hiljada dinara (892.775.851 EUR) odnose se na:

1. EBRD KREDITI;
2. EIB KREDITI;
3. KfW KREDITI;
4. EU 225 KREDITI;
5. Vlada Republike Poljske – EPS – Obnova elektroprivrede Srbije;
6. IDA – 4090 – YF Program energetske zajednice jugoistočne Evrope (ESCEE) – Projekat za Srbiju.

2.3.4.2. Stanje javnog duga po finansijskim izveštajima

2.3.4.2.1. Direktne obaveze

Prema podacima u Bilansu stanja na dan 31. decembra 2008. godine i Izveštaju o elementima unutrašnjeg javnog duga i otplatama tokom 2008. godine, obaveze po osnovu javnog duga Republike Srbije iznose 715.692.457 hiljada dinara, od čega se 714.323.202 hiljade dinara odnosi na dugoročne obaveze i 1.369.255 hiljada dinara na kratkoročne obaveze.

Dugoročne obaveze se odnose na:

	(u hiljadama dinara)	
	2008.	2007.
– domaće dugoročne obaveze	278.676.619	273.214.684
– strane dugoročne obaveze	435.646.583	384.068.127
	714.323.202	657.282.811

Struktura domaćih dugoročnih obaveza je sledeća:

	(u hiljadama dinara)	
	2008.	2007.
– obaveze po osnovu emitovanih hartija od vrednosti, izuzev akcija	10.701.120	10.701.120
– obaveze po osnovu dugoročnih kredita od domaćih poslovnih banaka	7.175.636	5.905.306
– obaveze po osnovu dugoročnih kredita od domaćinstava u zemlji	260.799.862	256.608.258
	278.676.619	273.214.684

Struktura stranih dugoročnih obaveza je sledeća:

	(u hiljadama dinara)	
	2008.	2007.
– obaveze po osnovu dugoročnih kredita od stranih vlada	151.645.106	135.215.740
– obaveze po osnovu dugoročnih kredita od multilateralnih institucija	192.085.742	168.823.617
– obaveze po osnovu dugoročnih kredita od stranih poslovnih banaka	67.701.382	57.789.392
– obaveze po osnovu dugoročnih kredita od ostalih stranih kreditora	24.214.353	22.239.378
	435.646.583	384.068.127

Domaće dugoročne obaveze

Domaće dugoročne obaveze iznose 278.676.619 hiljada dinara i sastoje se od:

1) Obaveze po osnovu emitovanih hartija od vrednosti, izuzev akcija

Obaveze po osnovu emitovanih hartija od vrednosti, izuzev akcija u iznosu 10.701.120 hiljada dinara, odnose se na treću seriju obveznica, emitovanih na osnovu Zakona o izmirivanju obaveza Republike Srbije prema Narodnoj banci Srbije³². Iskazane obveznice dospevaju 31. decembra 2010. godine. Na ime kamate u 2008. godini plaćeno je 909.596 hiljada dinara.

2) Obaveze po osnovu dugoročnih kredita od domaćih poslovnih banaka

Obaveze po osnovu dugoročnih kredita od domaćih poslovnih banaka u iznosu 7.175.637 hiljada dinara odnose se na:

- staru deviznu štednju – banke u iznosu 63.841.305 EUR ili 5.656.403 hiljade dinara;
- staru deviznu štednju – Narodna banka Srbije u iznosu 4.646.908 EUR ili 411.721 hiljada dinara; i
- dugoročni kredit Komercijalne banke a.d. Beograd u iznosu 12.500.000 EUR ili 1.107.513 hiljada dinara.

³² „Službeni glasnik RS“, broj 135/04

Obaveze po osnovu stare devizne štednje nastale su na osnovu Zakona o regulisanju javnog duga SRJ po osnovu štednje građana³³. Obaveze po osnovu stare devizne štednje prema bankama iznose 63.841.305 EUR ili 5.656.403 hiljade dinara. Izmirene dospеле obaveze za staru deviznu štednju prema bankama u 2008. godini iznose 398.252 hiljade dinara.

Obaveze po osnovu stare devizne štednje prema Narodnoj banci Srbije iznose 411.721 hiljadu dinara. Izmirene dospеле obaveze za staru deviznu štednju prema Narodnoj banci Srbije u 2008. godini iznose 32.730 hiljada dinara.

Dugoročni kredit Komercijalne banke a.d. Beograd u iznosu 12.500.000 EUR ili 1.107.513 hiljada dinara odobren je Republici na osnovu ugovora zaključenog 17. januara 2008. godine, za kupovinu zgrade za Ambasadu Republike Srbije u Briselu. U pitanju je kupovina objekta na sedam nivoa, ukupne površine 4.113 kvadratnih metara, na lokaciji 53 Boulevard du Regent 1000 Bruxelles, od firme Regent Building, Brisel, po ceni 14.000.000 EUR. Kredit je odobren s rokom vraćanja 120 meseci od datuma puštanja kredita, uključujući i grace period, koji za glavniciu traje 36 meseci od datuma puštanja kredita u tečaj. Kamata na kredit se obračunava po stopi tromesečni EURIBOR na dan obračuna plus 1,35% na godišnjem nivou. U 2008. godini na ime kamate plaćeno je 37.712 hiljada dinara.

Nabavka navedene nepokretnosti predviđena je Zaključkom Vlade iz decembra 2007. godine, i to putem kreditnog zaduživanja Republike u iznosu 12.500.000 EUR i iz budžeta, u okviru razdela Ministarstva spoljnih poslova u budžetu Republike za 2008. godinu, u iznosu od 1.500.000 EUR. Zaključkom Vlade iz januara 2008. godine, usvojen je Nacrt ugovora o dugoročnom kreditu između Republike Srbije i Komercijalne banke a.d. Beograd, a ministar finansija je ovlašćen da u ime Vlade, kao zastupnik Republike, potpiše ugovor.

3) Obaveze po osnovu dugoročnih kredita od domaćinstava u zemlji

Obaveze po osnovu dugoročnih kredita od domaćinstava u zemlji u iznosu 260.799.862 hiljade dinara odnose se na:

- obaveze prema građanima – za deviznu štednju u iznosu 2.851.742.957 EUR ili 252.667.278 hiljada dinara;
- obaveze prema građanima – za zajam za privredni razvoj u iznosu 8.567.588 EUR ili 759.097 hiljada dinara;
- obaveze prema građanima – za PIO zaposlenih u iznosu 8.517.277 EUR ili 754.639 hiljada dinara; i
- obaveze prema građanima – za PIO poljoprivrednika u iznosu 74.703.992 EUR ili 6.618.848 hiljada dinara.

Obaveze za staru deviznu štednju prema građanima iznose 2.851.742.957 EUR ili 252.667.278 hiljada dinara. Izmirene dospеле obaveze za staru deviznu štednju prema građanima u 2008. godini iznose 17.967.414 hiljada dinara.

---

³³ „Službeni list SRJ“, broj 36/05 i „Službeni glasnik RS“, broj 80/04

Način i uslovi izmirenja obaveze po osnovu zajma za privredni razvoj uređeni su Zakonom o regulisanju obaveza Republike Srbije po osnovu zajma za privredni razvoj.³⁴ Obaveze su nastale prikupljanjem namenske devizne štednje i izdavanjem obveznica koje glase na strana sredstva plaćanja po osnovu zajma raspisanog u skladu sa Zakonom za privredni razvoj u SRS.³⁵ Po osnovu ovog javnog duga u 2008. godini isplaćeno je 110.000 hiljada dinara.

Obaveze po osnovu neisplaćenih penzija – fond zaposlenih nastale su na osnovu Zakona o javnom dugu Republike Srbije po osnovu preuzimanja obaveza republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih nastalih po osnovu neisplaćenih penzija i novčanih naknada³⁶ i Zakona o izmenama i dopunama Zakona o javnom dugu Republike Srbije po osnovu preuzimanja obaveza republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih nastalih po osnovu neisplaćenih penzija i novčanih naknada.³⁷ Plaćanja po osnovu otplate glavnog duga i plaćanja po osnovu kamate u 2008. godini nije bilo.

Obaveze po osnovu neisplaćenih penzija – poljoprivrednicima nastale su na osnovu Zakona o javnom dugu Republike Srbije po osnovu preuzimanja obaveza republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje poljoprivrednika nastalih po osnovu neisplaćenih penzija i novčanih naknada³⁸ i Zakona o izmenama i dopunama Zakona o javnom dugu Republike Srbije po osnovu preuzimanja obaveza republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje poljoprivrednika nastalih po osnovu neisplaćenih penzija i novčanih naknada.³⁹ Po osnovu glavnog duga u 2008. godini plaćeno je 4.445.903 hiljade dinara, a na ime kamate 779.089 hiljada dinara.

Strane dugoročne obaveze

Strane dugoročne obaveze iznose 435.646.583 hiljade dinara i sastoje se od :

1) Obaveze po osnovu dugoročnih kredita od stranih vlada

Obaveze po osnovu dugoročnih kredita od stranih vlada u iznosu 151.645.106 hiljada dinara odnose se na:

- reprogramirani dug prema Pariskom klubu poverilaca u iznosu 1.672.451.946 EUR ili 148.375.536 hiljada dinara;
- kredit Vlade Italije u iznosu 33.250.000 EUR ili 2.945.983 hiljade dinara;
- beskamatni kredit Vlade Švajcarske u iznosu 3.449.360 EUR ili 305.617 hiljada dinara; i
- dug prema Crnoj Gori u iznosu 202.822 EUR ili 17.970 hiljada dinara.

Obaveze po osnovu Pariskog kluba poverilaca uknjižene su u glavnu knjigu trezora Republike u novembru 2004. godine u iznosu 159.765.998 hiljada dinara, zaduženjem računa aktivnih vremenskih razgraničenja. Na kraju budžetske godine, posle knjiženja kursnih razlika, obaveze po osnovu Pariskog kluba poverilaca iznosile su 162.683.845 hiljada dinara.

---

³⁴ „Službeni glasnik RS“, broj 43/04

³⁵ „Službeni glasnik SRS“, broj 25/89, 49/89, 56/89, 57/89, 9/90 i 32/90 i „Službeni glasnik RS“, broj 5/91 i 43/04

³⁶ „Službeni glasnik RS“, broj 85/05

³⁷ „Službeni glasnik RS“, broj 115/05

³⁸ „Službeni glasnik RS“, broj 85/05

³⁹ „Službeni glasnik RS“, broj 115/05

Stanje duga prema Pariskom klubu poverilaca u glavnoj knjizi trezora i izveštajima završnih računa budžeta Republike Srbije, iskazano na računima aktivnih vremenskih razgraničenja (Obračunati neplaćeni rashodi) i na računima obaveza (Obaveze po osnovu dugoročnih kredita od Pariskog kluba), na dan 31. decembra u periodu od 2004. godine, kad je izvršeno inicijalno knjizenje, do 2008. godine iznosilo je:

Godina	EUR	u 000 dinara
2004	2.062.291.248	162.683.845
2005	2.156.478.673	184.378.927
2006	1.772.652.836	140.039.574
2007	1.674.262.910	132.662.231
2008	1.672.451.946	148.375.526

U 2008. godini po osnovu glavnog duga plaćeno je 19.465.810 EUR, na ime kapitalisane kamate 23.413.450 EUR i kamate 70.297.211 EUR.

Otplate glavnice ovog javnog duga iskazuju se u glavnoj knjizi trezora Republike na računima za evidentiranje otplate glavnice stranim kreditorima – Otplata glavnice Pariskom klubu, uz smanjenje obaveza na odgovarajućim kontima. Ukupno izvršene otplate ovog javnog duga po godinama iznosile su:

(u hiljadama dinara)			
2005	2006	2007	2008
40.635	543.375	1.890.261	3.570.353

Kredit Vlade Republike Italije odnosi se na Projekat razvoja privatnog sektora – podrška malim i srednjim preduzećima kroz sistem domaćih banaka. Otplate glavnice u 2008. godini nije bilo, dok je na ime kamate plaćeno 267.500 EUR.

Beskatni kredit od Vlade Švajcarske, dobijen za finansiranje upisa kapitala Savezne Republike Jugoslavije kod Evropske banke za obnovu i razvoj iznosi 3.449.360 EUR ili 305.617 hiljada dinara. U 2008. godini plaćena je četvrta rata glavnog duga u iznosu 3.449.360 EUR.

Dug Republike Srbije prema Crnoj Gori iskazan u iznosu 202.822 EUR ili 17.970 hiljada dinara regulisan je 2006. godine, donošenjem Zakona o ratifikaciji Sporazuma između Republike Srbije i Republike Crne Gore o regulisanju članstva u međunarodnim finansijskim organizacijama i razgraničenju finansijskih prava i obaveza. Prema Sporazumu Republika Srbija je bila u obavezi da Republici Crnoj Gori izvrši povraćaj sredstava koja je Republika Crna Gora obezbedila po osnovu zajma odobrenog SRJ decembra 2000. godine od strane Vlade Švajcarske Konfederacije, radi izmirenja finansijskih obaveza za uplatu članskog uloga u EBRD. Rok za povraćaj sredstava bio je – nakon dostavljanja instrumenata ratifikacije Sporazuma od strane Republike Crne Gore.

Nakon potpisivanja Sporazuma, Narodna banka Srbije izmirila je odnosnu obavezu Republike Srbije prema Crnoj Gori i iskazala potraživanje od Republike Srbije u istom iznosu.

Dug Republike Srbije prema Crnoj Gori u iznosu 202.822 EUR ili 17.970 hiljada dinara iskazan u Bilansu stanja na dan 31. decembra 2008. godine **nije obuhvaćen** Izveštajem o otplatama duga i novim inostranim kreditima u 2008. godini, odnosno isti su međusobno neusklađeni po tom osnovu. Oba izveštaja, saglasno odredbama člana 65. Zakona o budžetskom sistemu, čine sastavni deo završnog računa budžeta Republike Srbije.

Utvrđeno je da podaci o javnom dugu Republike Srbije prema Crnoj Gori u iznosu 202.822 EUR ili 17.970 hiljada dinara, iskazani u finansijskom izveštaju – Bilans stanja na dan 31. decembra 2008. godine, nisu obuhvaćeni i Izveštajem o otplatama duga i novim inostranim kreditima u 2008. godini, koji je propisani sastavni deo završnog računa budžeta Republike Srbije, čime su isti međusobno neusklađeni, suprotno odredbama Zakona o budžetskom sistemu.

2) Obaveze po osnovu dugoročnih kredita od multilateralnih institucija

Obaveze po osnovu dugoročnih kredita od multilateralnih institucija u iznosu 192.085.742 hiljade dinara odnose se na sledeće kredite:

- IDA u iznosu 457.530.758 EUR ili 40.537.685 hiljada dinara;
- IBRD u iznosu 1.588.007.898 EUR ili 140.699.088 hiljada dinara;
- EIB u iznosu 94.757.611 EUR ili 8.395.619 hiljada dinara; i
- CEB u iznosu 27.689.872 ili 2.453.351 hiljada dinara.

IDA krediti dobijeni su od Međunarodnog udruženja za razvoj (IDA). U 2008. godini nije vršena otplata glavnog duga niti kamate, dok je na ime troškova angažovanja plaćeno 65.655 EUR i 474 USD, a na ime troškova servisiranja duga 3.107.353 EUR i 53.041 USD.

IBRD krediti predstavljaju konsolidacione zajmove Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) po osnovu konsolidacionih zajmova za teritoriju centralne Srbije u iznosu 413.167.931 EUR ili 36.607.092 hiljade dinara, centralne Srbije i AP Vojvodine 785.146.292 EUR ili 69.564.747 hiljada dinara i za teritoriju Kosova i Metohije 389.693.676 EUR ili 34.527.249 hiljada dinara. Po osnovu zajmova za teritoriju centralne Srbije i centralne Srbije i AP Vojvodine u 2008. godini nije bilo plaćanja ni po osnovu glavnog duga ni po osnovu kamate. Po osnovu zajma za teritoriju AP Kosova i Metohije u 2008. godini, na ime glavnog duga plaćeno je 15.074.357 EUR, a na ime kamate 21.133.193 EUR.

EIB krediti dobijeni su od Evropske investicione banke (EIB). Po osnovu glavnog duga u 2008. godini plaćeno je 2.249.071 EUR, a na ime kamate 3.186.506 EUR.

CEB krediti dobijeni su od Razvojne banke Saveta Evrope (CEB). Po osnovu glavnog duga u 2008. godini plaćeno je 3.029.958 EUR, a na ime kamate 658.152 EUR.

3) Obaveze po osnovu dugoročnih kredita od stranih poslovnih banaka

Obaveze po osnovu dugoročnih kredita od ostalih stranih kreditora iznose 67.701.382 hiljade dinara i odnose se na:

- Londonski klub u iznosu 1.075.617.760 USD ili 67.656.357 hiljada dinara; i
- KfW kredite u iznosu 508.175 EUR ili 45.025 hiljada dinara.

Obaveze po osnovu Londonskog kluba poverilaca uknjižene su u glavnu knjigu trezora Republike u decembru 2005. godine u iznosu 77.996.412 hiljada dinara, uz zaduženje računa aktivnih vremenskih razgraničenja.

Stanje duga po osnovu dugoročnih kredita od Londonskog kluba u glavnoj knjizi trezora i izveštajima završnih računa budžeta Republike Srbije, iskazano na računima aktivnih vremenskih razgraničenja (Obračunati neplaćeni rashodi) i na računima obaveza (Obaveze po osnovu dugoročnih kredita od Londonskog kluba), počevši od 2005. godine kad je izvršeno inicijalno knjiženje do 2008. godine iznosilo je:

Godina	USD	u 000 dinara
2005	1.080.000.000	77.996.412
2006	1.080.000.000	64.773.756
2007	1.075.617.760	57.789.392
2008	1.075.617.760	67.656.357

Otplate glavnog duga u 2008. godini nije bilo, dok je na ime kamate plaćeno 40.335.666 dolara.

KfW krediti dobijeni su od Nemačke banke za razvoj (KfW). Plaćanja po osnovu otplate glavnog duga i plaćanja po osnovu kamate u 2008. godini nije bilo.

4) Obaveze po osnovu dugoročnih kredita od ostalih stranih kreditora

Obaveze po osnovu dugoročnih kredita od ostalih stranih kreditora u iznosu 24.214.353 hiljade dinara odnose se na:

- dug prema Evropskoj uniji u iznosu 223.796.611 EUR ili 19.828.604 hiljade dinara; i
- makroekonomsku pomoć Evropske unije u iznosu 49.500.000 EUR ili 4.385.750 hiljada dinara.

Dug prema Evropskoj uniji nastao je po osnovu reprogramiranog kredita – po Sporazumu o kreditiranju iz septembra 2001. godine, u iznosu 223.796.611 EUR ili 19.828.604 hiljade dinara. Kontragaranciju po ovom sporazumu izdala je Republika Srbija u julu 2006. godine, a po Zakonu o davanju kontragarancije Republike Srbije Srbiji i Crnoj Gori po zajmu Evropske zajednice za izmirenje dospelih a neplaćenih ugovornih obaveza prema Evropskoj investicionoj banci⁴⁰. U pitanju je potencijalna obaveza Republike, jer u slučaju da dužnici (Železničko-transportno preduzeće, Elektroprivreda Srbije ili Direkcija za puteve) ne otplaćuju svoje obaveze, Republika Srbija, na osnovu izdate kontragarancije, preuzima otplatu obaveza. Otplate po osnovu glavnog duga u 2008. godini nije bilo, dok je na ime kamate plaćeno 10.719.858 EUR.

Navedeni dug Republike Srbije prema Evropskoj uniji predstavlja indirektnu obavezu Republike Srbije, koja se iskazuje u vanbilansnoj evidenciji. Međutim, dug je iskazan nepropisno – kao direktna obaveza Republike, suprotno odredbama člana 13. Pravilnika o standardnom klasifikacionom okviru i Kontnom planu za budžetski sistem.

⁴⁰ „Službeni glasnik RS“, br. 61/2006

Dug prema Evropskoj uniji za makroekonomsku pomoć nastao je po osnovu zaduženja Savezne Republike Jugoslavije radi podrške platnom bilansu i jačanju deviznih rezervi zemlje – deo za Republiku Srbiju (EU 55) u iznosu 49.500.000 EUR ili 4.385.750 hiljada dinara. Otplate glavnog duga u 2008. godini nije bilo, dok je na ime kamate plaćeno 2.162.772 EUR.

Utvrđeno je da su indirektne obaveze Republike Srbije (obaveze za koje je Republika Srbija garant) na ime duga prema Evropskoj uniji po osnovu reprogramiranog kredita u iznosu 223.796.611 EUR ili 19.828.604 hiljade dinara, umesto u vanbilansnoj evidenciji, iskazane nepropisno kao direktne obaveze Republike po osnovu javnog duga.

2.3.4.2.2. Indirektne obaveze

Prema podacima u Bilansu stanja na dan 31. decembra 2008. godine i Izveštaju o elementima unutrašnjeg javnog duga i otplatama tokom 2008. godine, indirektne obaveze Republike Srbije (obaveze za koje je Republika garant) iznose ukupno 63.779.867 hiljada dinara.

Indirektne obaveze Republike Srbije sastoje se od:

- zajmova Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u iznosu 247.378.161 EUR ili 21.917.952 hiljade dinara. Po osnovu glavnog duga u 2008. godini plaćeno je 20.439.028 EUR, na ime kamate 11.272.122 EUR i provizije 1.482.484 EUR;
- zajmova Evropske investicione banke (EIB) u iznosu 396.138.304 EUR ili 35.098.250 hiljada dinara. Po osnovu glavnog duga u 2008. godini plaćeno je 11.268.961 EUR, a na ime kamate 17.490.407 EUR i zatezne kamate 579 EUR;
- zajmova Nemačke banke za razvoj (KfW) u iznosu 43.193.764 EUR ili 3.827.011 hiljada dinara. Po osnovu glavnog duga u 2008. godini plaćeno je 5.681.021 EUR, na ime kamate 1.503.887 EUR i provizije 116.971 EUR;
- duga prema Evropskoj uniji po osnovu reprogramiranog kredita – po Sporazumu o kreditiranju iz septembra 2001. godine, u iznosu 223.796.611 EUR ili 19.828.604 hiljade dinara – ranije opisano;
- kredita Vlade Republike Poljske za Projekat obnove elektroprivrede Srbije u iznosu 41.458.300 USD ili 2.607.727 hiljada dinara. Po osnovu glavnog duga u 2008. godini plaćeno je 3.369.988 USD, a na ime kamate 335.392 USD;
- kredita IDA – 4090 – YF – Program energetske zajednice jugoistočne Evrope (ESCEE) – Projekat za Srbiju u iznosu 3.712.452 EUR ili 328.927 hiljada dinara. Otplate po osnovu glavnog duga i kamate u 2008. godini nije bilo, dok je na ime troškova angažovanja plaćeno 14.201 EUR i troškova servisiranja 2.905 EUR.

2.3.4.3. Poslovni odnosi Republike sa Narodnom bankom Srbije u delu koji se odnosi na javni dug

Narodna banka Srbije može, na osnovu ugovora ili zakona, obavljati za Republiku Srbiju poslove u vezi s hartijama od vrednosti, zaduživanjem i druge poslove, prema odredbama Zakona o Narodnoj banci Srbije⁴¹ (član 61).

⁴¹ „Službeni glasnik RS“, br. 72/2003, 55/04 i 85/04

Prema odredbama Zakona o javnom dugu (član 12), za potrebe upravljanja prilivima po osnovu javnog duga i otplate javnog duga, konsolidovani račun trezora Republike ima podračune u domaćoj i stranoj valuti. Podračuni u stranoj valuti vode se kod Narodne banke Srbije.

Istim zakonom propisano je da ministar finansija može zaključiti ugovor s Narodnom bankom Srbije za obavljanje pojedinih poslova u vezi sa otplatom javnog duga.

1) Iskazivanje i usaglašavanje obaveza po osnovu javnog duga

Obaveze po osnovu javnog duga iskazuju se u glavnoj knjizi trezora u skladu s propisima kojima se uređuje budžetsko računovodstvo. U poslovnim knjigama Narodne banke Srbije obaveze po osnovu javnog duga iskazuju se po propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija, i pratećem propisu o Kontnom okviru za Narodnu banku Srbije.

Obaveze Republike po osnovu javnog duga, za koje je Narodna banka Srbije administrator, ista iskazuje na odgovarajućim računima u knjigovodstvenoj evidenciji i to:

- emitovane hartije od vrednosti 10.701.120 hiljada dinara;
- obaveze za staru deviznu štednju prema građanima 252.667.278 hiljada dinara;
- obaveze za staru deviznu štednju prema bankama 5.656.403 hiljade dinara;
- obaveze za staru deviznu štednju prema Narodnoj banci Srbije 411.721 hiljada dinara; i
- zajam za privredni razvoj u iznosu 759.097 hiljada dinara.

Navedene obaveze po osnovu javnog duga usaglašene su između Republike Srbije i Narodne banke Srbije, u pisanoj formi.

Obaveze Republike Srbije po osnovu javnog duga, za koje Narodna banka Srbije po propisima koji regulišu javni dug nije imenovana za administratora, ista takođe iskazuje u svojim poslovnim knjigama u vanbilansnoj evidenciji.

2) Poslovi u vezi sa otplatom javnog duga

Otplatu obaveza na ime javnog duga (po osnovu zajmova Međunarodne banke za obnovu i razvoj – kao zajmodavca i SRJ – kao zajmoprimca), Narodna banka Srbije obavlja kao agent zajmoprimca. U skladu s rokovima u kojima dospevaju za otplatu glavni dug i kamata, Narodna banka Srbije pisanim putem obaveštava o tome Ministarstvo finansija – Upravu za trezor radi obezbeđenja sredstava za uplatu dinarske protivvrednosti deviznih obaveza. Izmirenje deviznih obaveza vrši se po posebnom ovlašćenju na osnovu koga se na teret sredstava Republike Srbije – Uprave za trezor, koja se nalaze na deviznom računu kod Narodne banke Srbije, vrši transfer i izmiruju dospele obaveze.

2.3.4.3.1. *Kratkoročne obaveze (Konto 220000)*

Iskazane kratkoročne obaveze u iznosu 36.369.255 hiljada dinara odnose se u celini na kratkoročne domaće obaveze, i to:

1. kratkoročne domaće obaveze po osnovu emitovanih hartija od vrednosti, izuzev akcija 1.369.255
2. obaveze po osnovu kratkoročnih kredita od ostalih domaćih kreditora – Konsolidovan račun trezora 35.000.000

2.3.4.3.2. *Kratkoročne domaće obaveze po osnovu emitovanih hartija od vrednosti, izuzev akcija*

Kratkoročne domaće obaveze po osnovu emitovanih hartija od vrednosti (državnih zapisa), izuzev akcija, iskazane su u iznosu 1.369.255 hiljada dinara.

U 2008. godini ukupno je emitovano državnih zapisa u iznosu 8.231.016 hiljada dinara, a ukupno plaćene obaveze po osnovu dospelih emitovanih državnih zapisa iznose 10.617.558 hiljada dinara, s obzirom na to da su prenesene obaveze po istom osnovu iz prethodne godine iznosile 3.755.797 hiljada dinara. Saldo obaveza po ovom osnovu na kraju godine iznosi 1.369.255 hiljada dinara, a odnosi se na obaveze za prodane državne zapise, koje dospevaju na početku 2009. godine.

Prema odredbama člana 5. Zakona o javnom dugu⁴², ministar finansija odlučuje o uzimanju kratkoročnih kredita za finansiranje budžetskog deficita, deficita tekuće likvidnosti i za refinansiranje javnog duga, kao i o emitovanju kratkoročnih državnih hartija od vrednosti. Zaduživanje za finansiranje deficita tekuće likvidnosti jeste uzimanje kredita, odnosno emitovanje državnih hartija od vrednosti radi finansiranja neusklađenih kretanja u prihodima i rashodima budžeta u toku budžetske godine. Ukupan dug po osnovu navedenog zaduživanja mora se vratiti do 31. decembra tekuće budžetske godine (član 6. istog zakona).

Prema odredbama člana 73. stav 1. tačka 3) Zakona o budžetskom sistemu⁴³, Uprava za trezor upravlja gotovinskim sredstvima Republike, koje pored ostalog obuhvata:

- upravljanje konsolidovanim računom trezora na koji se uplaćuju sva primanja i iz kojeg se vrše sva plaćanja iz budžeta;
- upravljanje likvidnošću;
- upravljanje finansijskim sredstvima.

Ukupni troškovi finansiranja deficita tekuće likvidnosti budžeta emitovanjem kratkoročnih hartija od vrednosti iznose 122.594 hiljade dinara i to za:

- plaćene kamate po osnovu kratk. hartija od vrednosti 122.012
- plaćene naknade po osnovu kratk. hartija od vrednosti 582

Rešenja o emisiji državnih zapisa Republike Srbije na osnovu člana 5. st. 4. i 6. Zakona o javnom dugu, po ovlašćenju ministra finansija, donosi direktor Uprave za trezor, i ista se objavljuju u „Službenom glasniku RS“.

⁴² „Službeni glasnik RS“, br. 61/2005

⁴³ „Službeni glasnik RS“, br. 9/2002, 87/2002, 61/2005, 66/2005, 101/2005, 62/2006, 63/2006 i 85/2006

Državni zapisi se emituju u nematerijalizovanom obliku i registruju kod Centralnog registra, depoa i kliringa hartija od vrednosti AD Beograd. Svaka emisija državnih zapisa se registruje na emisionom računu, kod Centralnog registra hartija od vrednosti. Uplata nominalne vrednosti prodatih državnih zapisa i naplata istih o roku dospeća vrši se preko računa kod Narodne banke Srbije i konačno preko računa izvršenja budžeta u Upravi za trezor.

2.3.4.3.3. Obaveze po osnovu kratkoročnih kredita od ostalih domaćih kreditora – Konsolidovani račun trezora

Obaveze po osnovu kratkoročnih kredita od ostalih domaćih kreditora po stanju na dan 31. 12. 2008. godine iskazane su u iznosu 35.000.000 hiljada dinara, a odnose se na kratkoročne pozajmice s konsolidovanog računa trezora (KRT) u cilju obezbeđivanja sredstava za finansiranje deficita tekuće likvidnosti budžeta Republike za 2008. godinu.

Prema odredbama člana 8. Zakona o budžetskom sistemu, definisano je pored ostalog da se novčana sredstva budžeta Republike, direktnih i indirektnih korisnika sredstava tog budžeta i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, vode i deponuju na KRT Republike.

Konsolidovani račun trezora Republike i konsolidovani računi trezora lokalnih vlasti čine Sistem konsolidovanog računa trezora, koji se vodi kod Narodne banke Srbije.

Svim sredstvima na **KRT** Republike upravlja Uprava za trezor na način predviđen Zakonom o budžetskom sistemu i Pravilnikom o načinu korišćenja sredstava s podračuna, odnosno drugih računa konsolidovanog računa trezora Republike i o načinu izveštavanja o investiranju sredstava korisnika budžeta i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja⁴⁴ (u daljem tekstu Pravilnik).

Upravljanje sredstvima na KRT Republike podrazumeva planiranje tokova i upravljanje primanjima i izdacima radi efikasnijeg korišćenja tih sredstava – upravljanje likvidnošću (član 73. Zakona o budžetskom sistemu).

U cilju obezbeđivanja sredstava za finansiranje tekuće likvidnosti, budžet Republike može privremeno pozajmiti sredstva s podračuna za redovno poslovanje direktnih, odnosno indirektnih korisnika budžeta Republike (KRT Republike), prenosom sredstava s računa za interne pozajmice, na način propisan navedenim pravilnikom. Prema odredbama istog, visina pozajmice može biti do 60% dnevnog stanja salda prethodnog dana na podračunima za redovno poslovanje direktnih, odnosno indirektnih korisnika budžeta Republike, a pozajmljivanje se može vršiti do 30 dana, a najkasnije 31. decembra tekuće godine (član 8. Pravilnika).

---

⁴⁴ „Službeni glasnik RS“, br. 3/2004, 140/2004 i 1/2006

Na kraju budžetske godine prekoračen je nivo dozvoljenih pozajmica po odredbama Pravilnika u dva slučaja: 30.12.2008. godine za iznos od 12.165.215 hiljada dinara i poslednjeg dana godine za iznos od 2.767.240 hiljada dinara, a propisani rok od 30 dana za vraćanje pozajmica s Konsolidovanog računa trezora tokom čitave godine nije poštovan.

Pozajmljivanje iz sredstava KRT-a Republike u 2009. godini je nastavljeno. Bez obzira što su istovremeno vršeni i povraćaji istih, stanje pozajmica do dana revizije (18. 6. 2009. godine) nijednom nije bilo svedeno na 0 (nulu).

Ovlašćenje za zaduživanje Republike definisano je odredbama člana 5. Zakona o javnom dugu.⁴⁵ Prema navedenim odredbama ministar finansija odlučuje o uzimanju kratkoročnih kredita za finansiranje budžetskog deficita, deficita tekuće likvidnosti i za refinansiranje javnog duga, kao i o emitovanju kratkoročnih državnih hartija od vrednosti. Zaduzivanje za finansiranje deficita tekuće likvidnosti jeste uzimanje kredita, odnosno emitovanje državnih hartija od vrednosti radi finansiranja neusklađenih kretanja u prihodima i rashodima budžeta u toku budžetske godine (član 6. istog zakona). Ukupan dug po osnovu navedenog zaduzivanja mora se vratiti do 31. decembra tekuće budžetske godine.

Kako kratkoročna pozajmica za finansiranje deficita tekuće likvidnosti u iznosu od 35.000.000 hiljada dinara nije vraćena do kraja budžetske godine, u konkretnom slučaju primenjuju se odredbe člana 5. stav 8. Zakona o javnom dugu, po kome se zaduzivanje po ovom osnovu moglo vršiti samo u okviru limita utvrđenog zakonom kojim se uređuje budžet Republike.

Na sednici održanoj 25.12.2008. godine Vlada je donela zaključak u kome je:

1. prihvaćena Informacija Uprave za trezor o problemima u vezi s pokrićem tekuće nelikvidnosti budžeta i nemogućnosti da se pozajmljena sredstva iz KRT-a vrate do kraja budžetske godine;
2. pozajmica koju budžet koristi radi pokrića tekuće nelikvidnosti u iznosu od 60% dnevnog stanja salda na računima KRT Republike na dan 31. decembra 2008. godine, može se preneti u 2009. godinu;
3. zaduženo je Ministarstvo finansija da hitno preduzme sve potrebne mere tokom 2009. godine za obezbeđivanje tekuće likvidnosti budžeta Republike Srbije. Dalje se navodi da svaka dodatna pozajmica s KRT Republike iznad zatečenog stanja na dan 25. decembra 2008. godine, mora biti vraćena u roku od tri meseca od dana njene realizacije, iz sredstava ostvarenih prodajom državnih zapisa Republike Srbije.

Prema odredbama člana 6. stav 3. Zakona o javnom dugu zaduzivanje za finansiranje deficita tekuće likvidnosti ne sme preći 5% ukupno ostvarenih prihoda u prethodnoj budžetskoj godini. Kako su ukupni tekući prihodi u završnom računu budžeta Republike Srbije za 2007. godinu u obrascu Bilans prihoda i rashoda iskazani u iznosu 599.713.662 hiljade dinara, to se zaduzivanje po navedenom osnovu moglo vršiti do iznosa od 29.985.683 hiljade dinara, odnosno prekoračen je zakonom dozvoljeni iznos za 5.014.317 hiljada dinara.

---

⁴⁵ „Službeni glasnik RS“, br. 61/2005

Prema odredbama člana 13. stav 3. Zakona o javnom dugu, otplata javnog duga ima stalnu apriorijaciju u budžetu Republike i ima prioritet u isplati u odnosu na ostale javne rashode utvrđene zakonom kojim se uređuje budžet Republike.

S obzirom na to da kratkoročna pozajmica iz sredstava KRT u iznosu od 35.000.000 hiljada dinara nije vraćena do kraja tekuće budžetske godine, vraćanje iste u 2009. godini trebalo je vršiti na način propisan za otplatu javnog duga, u pogledu prioriteta u vraćanju u odnosu na ostale isplate iz budžeta. Navedene odredbe pomenutog zakona nisu poštovane, jer iako pozajmica nije bila vraćena vršena su plaćanja iz budžeta 2009. godine po raznim osnovama. Na isti način postupano je i na početku 2008. godine po osnovu prenesene pozajmice iz 2007. godine u iznosu od 23.100.000 hiljada dinara, jer su do njenog povraćaja 18. 1. 2008. godine, u međuvremenu vršena razna plaćanja iz budžeta.

Utvrđeno je:

- 1. Dozvoljeni iznos pozajmice iz Konsolidovanog računa trezora prema Pravilniku od 60% dnevnog stanja salda prethodnog dana prekoračen je u dva slučaja: dana 30. 12. 2008. godine za 12.165.215 hiljada dinara i 31. 12. 2008. godine za 2.767.240 hiljada dinara.**
- 2. Pozajmljena sredstva nisu vraćana u propisanim rokovima do 30 dana (član 8. Pravilnika).**
- 3. Iznos zaduživanja za finansiranje deficita tekuće likvidnosti budžeta na kraju godine premašio je dozvoljeni nivo po Zakonu o javnom dugu od 5% ukupno ostvarenih prihoda u prethodnoj budžetskoj godini za iznos 5.014.317 hiljada dinara.**
- 4. Pozajmljena sredstva u iznosu od 35.000.000 hiljada dinara nisu vraćena do kraja budžetske 2008. godine što je suprotno odredbama Pravilnika i Zakona o javnom dugu.**
- 5. Vraćanje prenete kratkoročne pozajmice iz KRT iz 2008. godine vršeno je u 2009. godini suprotno odredbama Zakona o javnom dugu, u pogledu prioriteta u odnosu na ostale isplate iz budžeta, a na isti način je postupano i sa prenetom pozajmicom iz 2007. godine na početku 2008. godine.**

2.3.5. Vanbilansna aktiva i vanbilansna pasiva (Konto 351000 i 352000)

Prema odredbama člana 3. Zakona o regulisanju odnosa između Savezne Republike Jugoslavije i pravnih lica i banaka s teritorije Savezne Republike Jugoslavije koje su prvobitni dužnici ili garanti prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba⁴⁶ banka sa sedištem na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije koja je prvobitni dužnik ili garant prema poveriocima Pariskog kluba, ili njihovi pravni sledbenici, oslobađaju se obaveza prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba i stupaju u obaveze prema Saveznoj Republici Jugoslaviji, odnosno republikama članicama, pojedinačno. Pravna lica, odnosno njihovi pravni sledbenici, koja su originalni dužnici prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba oslobađaju se obaveza prema tim poveriocima i stupaju u obaveze prema banci garantu.

⁴⁶ „Službeni list SRJ“, br. 36/2002 i 7/2003

Zakonom o regulisanju odnosa Republike Srbije i banaka u stečaju po osnovu preuzetih inostranih kredita, odnosno zajmova⁴⁷ (član 2), predviđeno je da se banke u stečaju, odnosno likvidaciji sa sedištem na teritoriji Republike Srbije, oslobađaju obaveza prema inostranim poveriocima po osnovu kredita, odnosno zajmova u slučaju kad su dužnici ili garanti: 1) prema Međunarodnoj banci za obnovu i razvoj (IBRD); 2) Evropskoj investicionoj banci (EIB); 3) Fondu za finansiranje povećanja zaposlenosti u privredno nedovoljno razvijenim i izrazito emigracionim područjima SRJ, a po osnovu sredstava pribavljenih na osnovu ugovora o zajmu između pomenutog fonda i Banke za razvoj Saveta Evrope (ranije: Fond za reintegraciju Evropskog saveta); 4) prema drugim inostranim poveriocima, u slučaju kad je Republika Srbija te obaveze preuzela prema Zakonu o regulisanju odnosa između Savezne Republike Jugoslavije i pravnih lica i banaka s teritorije Savezne Republike Jugoslavije koje su prvobitni dužnici ili garanti prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba i 5) u drugim slučajevima kad je Republika Srbija, u skladu sa zakonom, preuzela ili će preuzeti obaveze po osnovu inostranih kredita, odnosno zajmova.

Krajnji dužnici – pravna lica, odnosno njihovi pravni sledbenici u pogledu čijih je obaveza prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba banka u stečaju, odnosno likvidaciji dužnik, odnosno originalni dužnik ili garant, oslobođeni su obaveza prema bankama u stečaju, odnosno likvidaciji i stupili su u obavezu prema Republici Srbiji (član 3).

Potraživanjima iz ovog zakona, u ime i za račun Republike Srbije, upravlja Agencija za osiguranje depozita, sanaciju, stečaj i likvidaciju banaka (sada Agencija za osiguranje depozita), koja je bila dužna da zaključi ugovore sa svim bankama i krajnjim dužnicima po napred navedenom osnovu.

Sredstva ostvarena naplatom potraživanja po zakonu i ugovorima, Agencija je dužna da uplaćuje u budžet Republike Srbije. Uplaćena sredstva u budžet Republike po ovom osnovu služe za izmirenje obaveza Republike Srbije prema poveriocima po osnovu obaveza koje je Republika Srbija preuzela saglasno odredbama ovog zakona (član 7).

Potraživanja od dužnika (banaka u stečaju i preduzeća) prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba, prema IBRD, EIB i zajma kod Banke za razvoj Saveta Evrope, čiju je otplatu preuzela Republika, pri čemu naplatu od glavnih dužnika, u ime i za račun Republike Srbije vrši Agencija za osiguranje depozita, evidentirana su u glavnoj knjizi trezora u vanbilansnoj evidenciji, kao vanbilansna aktiva i vanbilansna pasiva.

Vanbilansna aktiva (OP 1073 – Konto 351000) u Bilansu stanja na dan 31. 12. 2008. godine iskazana je u ukupnom iznosu 427.137.384 hiljade dinara, od čega se odnosi na:

1. avali i druge garancije 63.779.867 hiljada dinara
2. ostala vanbilansna aktiva 363.357.517 hiljada dinara

Isti iznos od 427.137.384 hiljade dinara iskazan je i u Vanbilansnoj pasivi (OP 1236 – Konto 352000) kao obaveze po istom osnovu.

---

⁴⁷ „Službeni glasnik RS“, br. 45/2005

2.3.5.1. Avali i druge garancije

Iskazano stanje od 63.779.867 hiljada dinara odnosi se na indirektne obaveze po izdatim, odnosno aktiviranim garancijama. Promene na ovom kontu se evidentiraju pri povlačenju svake tranše kredita za koje je Republika Srbija izdala garancije, i pri otplati kredita, koje vrši glavni dužnik po kreditu. Evidentiranje promene u glavnoj knjizi trezora vrši se na osnovu informacije Sektora za javni dug, koji vodi evidenciju o izdavanju garancija.

Izveštaj o izdatim garancijama, kao propisani sastavni deo završnog računa budžeta Republike Srbije takođe sastavlja Sektor za javni dug (u sastavu Uprave za trezor).

2.3.5.2. Ostala vanbilansna aktiva

Stanje ostale vanbilansne aktive (Konto 351151) u iznosu 363.357.517 hiljada dinara odnosi se na potraživanje Republike Srbije od glavnih dužnika prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba, zatim prema IBRD, EIB i zajma kod Banke za razvoj Saveta Evrope, čiju otplatu je preuzela Republika Srbija umesto glavnih dužnika (banaka i preduzeća) na osnovu napred navedenih propisa.

Inicijalno knjiženje je izvršeno dana 25.4.2006. godine, na osnovu tabelarnog pregleda dužnika s podacima o iznosu potraživanja u valuti, pripadajućoj kamati i dinarskoj protivvrednosti na dan 31.12.2005. godine, dostavljenog od strane Agencije za osiguranje depozita, koja upravlja navedenim potraživanjima u ime i za račun Republike Srbije. Ukupan iznos potraživanja po dostavljenom pregledu Agencije za osiguranje depozita iznosio je 4.482.985.653,06 EUR, odnosno u dinarskoj protivvrednosti 383.295.273 hiljade dinara (primenjen kurs za preračun – 1 EUR = 85,58 dinara).

U toku 2006. godine inicijalni iznos je korigovan na osnovu pismenih informacija o naplati potraživanja i drugim promenama, koje je Agencija za osiguranje depozita dostavljala Upravi za trezor, Sektoru za javni dug. Istovremeno je u 2006. godini u Upravi za trezor vršena provera dostavljene dokumentacije o pravnom osnovu promene potraživanja (naplati, otpisu, konverziji itd.), tako da je saldo potraživanja na kraju 31.12.2006. godine iznosio 381.780.581 hiljadu dinara (4.485.269.953,75 EUR).

Kako je u toku 2007. godine utvrđeno da postoji neslaganje početnog stanja ovih potraživanja na dan 1. 1. 2007. godine, koje je dostavio Sektor za javni dug, na osnovu informacije Agencije za osiguranje depozita, sa iskazanim saldonom u glavnoj knjizi trezora na dan 31.12.2006. godine za 614.298.460,50 EUR, Sektor za budžetsko računovodstvo i izveštavanje je uputio dopis direktoru trezora dana 17.7.2008. godine u kome ga je upoznao s problemima u vezi s neusaglašenim evidencijama u glavnoj knjizi trezora i evidencijama koje se vode u Sektoru za dug (u sastavu Uprave za trezor). Navedeni iznos potraživanja nije usaglašen ni sa stanjem istih u evidencijama Agencije za osiguranje depozita, koja je po zakonu preuzela obaveze njihove naplate od direktnih dužnika za račun Republike. Zbog neusaglašenosti podataka u početnom stanju i opisanih problema, u toku 2007. godine u glavnoj knjizi trezora nisu knjižene promene po tom osnovu, jer se evidentiranje svake nove promene potraživanja od krajnjih dužnika moralo usaglasiti sa prethodnim stanjem istih.

Knjiženje promena potraživanja (naplata, konverzija, otpisa itd.) od glavnih dužnika – prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba, IBRD, EIB i Banke za razvoj Saveta Evrope, čiju je otplatu preuzela Republika Srbija nije vršeno ni u 2008. godini, izuzev konverzije potraživanja Republike Srbije od JAT-a u učešću u kapitalu istog javnog preduzeća.

Kako su krajnji dužnici – pravna lica u pogledu čijih je obaveza prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba banka u stečaju, odnosno originalni dužnik ili garant, oslobođeni obaveza prema bankama u stečaju, odnosno likvidaciji i stupili u obavezu prema Republici Srbiji, Agencija za osiguranje depozita je bila dužna da zaključi ugovore sa svim bankama i krajnjim dužnicima po napred navedenom osnovu, a u skladu sa odredbama Zakona o regulisanju odnosa Republike Srbije i banaka u stečaju po osnovu preuzetih inostranih kredita, odnosno zajmova⁴⁸.

Sredstva ostvarena naplatom potraživanja po zakonu i ugovorima, Agencija je dužna da uplaćuje u budžet Republike Srbije i ista služe za izmirivanje obaveza Republike Srbije prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba po osnovu obaveza koje je Republika Srbija preuzela umesto glavnih dužnika (preduzeća i banaka) saglasno odredbama ovog zakona (član 7).

2.3.5.2.1. Uslovi i način obavljanja naplate potraživanja u ime i za račun Republike Srbije

S obzirom na to da je po Zakonu o regulisanju odnosa Republike Srbije i banaka u stečaju po osnovu preuzetih inostranih kredita, Agencija za osiguranje depozita ovlašćena da u ime i za račun Republike vrši naplatu potraživanja od glavnih dužnika prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba, IBRD, EIB i Banke za razvoj Saveta Evrope, čiju je otplatu preuzela Republika, način i uslove obavljanja tih poslova za račun i u ime Republike Srbije bliže je definisan zaključkom Vlade iz decembra 2005. godine, u kome je predviđeno sledeće:

Ministarstvo finansija – Uprava za trezor, banke u stečaju, odnosno likvidaciji, krajnji dužnici i njihove poslovne banke obavezane su da sprovedu sledeće aktivnosti:

- banke u stečaju i likvidaciji, da izvrše isknjiženje iz svojih bilansa potraživanja, odnosno obaveze po osnovu preuzetih inostranih kredita sa stanjem na dan 30.11.2005. godine i da ista prenesu na Agenciju za osiguranje depozita (u daljem tekstu Agencija);
- Ministarstvo finansija – Uprava za trezor, da u svojim evidencijama bilansno evidentira potraživanje od krajnjih dužnika sa stanjem na dan 30.11.2005. godine, i iste usaglasi s vanbilansnim evidencijama Agencije;

---

⁴⁸ „Službeni glasnik RS“, br. 45/2005

- da Agencija za osiguranje depozita svakog pojedinačnog dužnika obavesti da je, kao krajnji dužnik, saglasno odredbama Zakona o regulisanju odnosa Republike Srbije i banaka u stečaju po osnovu preuzetih inostranih kredita, odnosno zajmova, stupio u obavezu prema Republici Srbiji i da je neophodno da izvrši potrebne promene u svojim poslovnim knjigama, sa stanjem na dan 30.11.2005. godine, kao i da je Agencija za osiguranje depozita usaglasila potraživanja s krajnjim dužnicima;
- ovlašćena je Agencija da u ime i za račun Republike Srbije reguliše potraživanja Republike Srbije od javnih preduzeća i da nakon izvršenih usaglašavanja stanja potraživanja na dan 30.11.2005. godine izvrši otpis potraživanja od javnih preduzeća u visini otpisa koji je Republike Srbije ostvarila prema zaključenim međunarodnim sporazumima, kao i da se iznosu usaglašenom na navedeni način doda kamata koju je Republike Srbije platila prema inopoveriocima, što zajedno predstavlja osnovicu za dalji obračun kamate i utvrđivanje anuiteta, koji će se Republici plaćati prema rokovima dospeća obaveze Republike Srbije prema inopoveriocima;
- ovlašćena je Agencija da u ime i za račun Republike Srbije reguliše potraživanja Republike Srbije od preduzeća privatizovanih po ranije važećim propisima o privatizaciji da nakon izvršenih usaglašavanja stanja na dan 30. 11.2005. godine izvrši otpis potraživanja od istih u visini otpisa koji je Republika Srbija ostvarila prema zaključenim međunarodnim sporazumima, kao i da se iznosu usaglašenom na navedeni način doda kamata koju je Republika Srbija platila prema inopoveriocima, što zajedno predstavlja osnovicu za dalji obračun kamate i utvrđivanje anuiteta, koji će se Republici plaćati u rokovima ne dužim od 5 (pet) godina. Data je i mogućnost da se naplata potraživanja izvrši i kao konverzija duga u kapital dužnika koji su od interesa za Republiku, pri čemu odluku o konverziji donosi Vlada;
- na ime obavljanja poslova naplate potraživanja u ime i za račun Republike Srbije od preduzeća privatizovanih po ranije važećim propisima utvrđena je naknada od 3%, od naplaćenih potraživanja za Agenciju.

Na osnovu navedenog, Agencija je po Zakonu i zaključku Vlade preuzela obavezu da obavlja poslove naplate potraživanja u ime i za račun Republike Srbije od glavnih dužnika prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba. Međutim, s obzirom na to da evidencije o stanju tih potraživanja u glavnoj knjizi trezora i u evidencijama Agencije nisu usaglašene po stanju na dan 31.12.2008. godine, niti je usaglašavanje izvršeno po stanju na dan 31.12.2007. godine, upućeno je pismo Agenciji da dostavi detaljne podatke o stanju i promenama koje su nastale od momenta preuzimanja obaveze da vrši naplatu potraživanja u ime i za račun Republike Srbije (31.12.2005. godine) do dana završetka budžetske 2008. godine.

Prema podacima koje je dostavila Agencija, stanje potraživanja Republike Srbije od glavnih dužnika prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba, IBRD, EIB i Banke za razvoj Saveta Evrope, čiju naplatu u ime Republike Srbije vrši Agencija u raznim valutama preračunato u EUR i RSD to stanje 31.12. po godinama iznosi:

Godina	iznos u EUR	iznos u 000 RSD
31. 12. 2005	4.575.989.202	391.247.077
31. 12. 2006	3.886.287.247	307.016.693
31. 12. 2007	3.782.002.405	299.671.499
31. 12. 2008	3.860.555.430	342.049.072

Prema podacima koje je Agencija dostavila Upravi za trezor 2006. godine, na osnovu kojih je izvršeno inicijalno knjiženje u glavnoj knjizi trezora stanje potraživanja od glavnih dužnika po navedenom osnovu 31.12.2005. godine iznosilo je 4.482.985.653 EUR, odnosno 383.295.273 hiljade dinara, što je manje za 93.003.549 EUR (4.575.989.202 – 4.482.985.653), odnosno 7.951.804 hiljade dinara (391.247.077 – 383.295.273) od podataka koje je Agencija dostavila po zahtevu Državne revizorske institucije takođe po stanju 31.12.2005. godine. Razlika između inicijalnog pregleda potraživanja Republike Srbije od glavnih dužnika po navedenom osnovu i pregleda potraživanja po istom osnovu, dostavljenog po zahtevu Džavne revizorske institucije odnosi se ne samo na ukupan iznos po stanju na dan 31.12.2005. godine već i na pojedinačne stavke i strukturu dužnika.

Međutim, i pored toga što je Agencija dostavila brojne međusobno nepovezane podatke, informacije i preglede, isti ne omogućavaju kompletan uvid u stanje i kretanje (promene) potraživanja Republike Srbije od glavnih dužnika, prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba, IBRD, EIB i Banke za razvoj Saveta Evrope, a time i proveru da li Agencija na propisan način upravlja potraživanjima po navedenom osnovu u ime i za račun Republike Srbije.

2.3.5.2.2. Uplate naplaćenih potraživanja u budžet Republike Srbije

Naplaćena potraživanja od glavnih dužnika prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba, IBRD, EIB i Banke za razvoj Saveta Evrope, Agencija je uplaćivala direktno na račun izvršenja budžeta (840-1620-21), umesto na poseban uplatni račun u skladu sa odredbama Pravilnika o planu podračuna konsolidovanog računa trezora⁴⁹ i Pravilnika o uslovima i načinu vođenja računa za uplatu javnih prihoda i raspored sredstava s tih računa⁵⁰.

Pored navedenih uplata u korist računa budžeta, Agencija je na isti način i isti račun vršila i uplatu naplaćenih potraživanja u ime i za račun Republike Srbije, koju vrši od dužnika (banaka i preduzeća) po Uredbi o načinu i postupku prodaje akcija banaka koje su u vlasništvu Republike Srbije ili u vlasništvu banaka u stečaju i likvidaciji u kojima funkciju stečajnog i likvidacionog upravnika vrši Agencija za osiguranje depozita, sanaciju, stečaj i likvidaciju banaka⁵¹ (sada Agencija za osiguranje depozita), i zaključku Vlade od 1. jula 2004. godine.

⁴⁹ „Službeni glasnik RS“, broj 92/2002

⁵⁰ „Službeni glasnik RS“, broj 20/07, 25/07, 37/07, 25/08 i 50/08

⁵¹ „Službeni glasnik RS“, broj 59/04

S obzirom na to da je Agencija vršila uplate u korist računa izvršenja budžeta po više različitih osnova, u evidencijama Uprave za trezor ne postoje pouzdani podaci o strukturi uplata prihoda od strane Agencije prema osnovu njihovog ostvarivanja.

Prema podacima Agencije ukupne uplate u korist budžeta Republike po osnovu naplate potraživanja od glavnih dužnika prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba, IBRD, EIB i Banke za razvoj Saveta Evrope iznose 6.259.172 hiljade dinara u periodu od 2006. do 2008. godine. Međutim, prema podacima Uprave za trezor, ukupno uplaćeni prihodi od strane Agencije po svim osnovama u istom periodu iznose 11.862.989 hiljada dinara, jer su u ovom iznosu sadržane i uplate po drugim osnovama.

Sve uplate od strane Agencije, izvršene na navedeni način, knjižene su u glavnoj knjizi trezora kao ostali prihodi. S obzirom na to da u evidenciji ostalih prihoda ne postoji analitika po vrstama i osnovama ostvarivanja prihoda, nije moguće utvrditi koliki prihod je naplatila Republika Srbija po osnovu naplaćenih potraživanja od glavnih dužnika prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba, koji treba da služi za izmirenje obaveza Republike Srbije prema istim poveriocima po osnovu obaveza koje je Republika Srbija preuzela saglasno napred navedenim propisima.

Posebno se napominje da Republika Srbija uredno izmiruje preuzete obaveze prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba, prema IBRD, EIB i Banke za razvoj Saveta Evrope, što je detaljno objašnjeno u napomenama broj 5.

Utvrđeno je:

- 1. Potraživanja od glavnih dužnika prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba, IBRD, EIB i Banke za razvoj Saveta Evrope (otplatu je po propisima preuzela Republika Srbija), a čiju naplatu u ime i za račun Republike Srbije vrši Agencija za osiguranje depozita nepravilno su knjižena u glavnoj knjizi trezora kao ostala vanbilansna aktiva, odnosno ostala vanbilansna pasiva, suprotno zaključku Vlade iz decembra 2005.**
- 2. Potraživanja od glavnih dužnika prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba, IBRD, EIB i Banke za razvoj Saveta Evrope (otplatu je po propisima preuzela Republika Srbija), u iznosu 363.357.517 hiljada dinara, a čiju naplatu u ime i za račun Republike Srbije vrši Agencija za osiguranje depozita nepravilno su iskazana u Bilansu stanja na dan 31. 12. 2008. godine kao vanbilansna aktiva, odnosno vanbilansna pasiva, jer se navedeni iznos odnosi na redovna potraživanja Republike od raznih dužnika po propisima. Zbog toga je izveštaj o stanju finansijske imovine u završnom računu budžeta Republike Srbije za 2008. godinu nepouzdan.**
- 3. Evidencije o stanju potraživanja od glavnih dužnika prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba, IBRD, EIB i Banke za razvoj Saveta Evrope u glavnoj knjizi trezora (Uprava za trezor) i u Agenciji za osiguranje depozita nisu usaglašene po stanju na dan 31. 12. 2008. godine niti je usaglašavanje izvršeno na kraju budžetske 2007. godine.**

4. U Upravi za trezor nije obezbeđena analitička evidencija za praćenje prihoda budžeta od naplaćenih potraživanja od glavnih dužnika prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba, IBRD, EIB i Banke za razvoj Saveta Evrope (otplatu je po propisima preuzela Republika Srbija), a čiju naplatu u ime i za račun Republike Srbije vrši Agencija za osiguranje depozita.
5. Uplatu prihoda budžeta od naplaćenih potraživanja od glavnih dužnika prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba, IBRD, EIB i Banke za razvoj Saveta Evrope (otplatu je po propisima preuzela Republika Srbija) Agencija za osiguranje depozita, koja vrši naplatu ovih potraživanja u ime i za račun Republike Srbije, nepropisno vrši direktno u korist računa „Izvršenje budžeta“ umesto preko uplatnog računa, čime je praćenje ovog prihoda budžeta onemogućeno.

2.3.6. Kapital

Stanje Kapitala u obrascu Bilansa stanja sa 31. 12. 2008. godine iskazano je u iznosu 641.997.335 hiljada dinara, koliko je iskazano i u glavnoj knjizi sa 31. 12. 2008. godine i odnosi se na:

(u hiljadama dinara)		
Konto	Opis	Iznos
3111	Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima	424.224.060
3113	Ispravka vrednosti sopstvenih izvora nefinansijske imovine, u stalnim sredstvima za nabavke iz kredita	(323.587)
3114	Finansijska imovina	172.273.588
3115	Izvori novčanih sredstava	9.953.637
3117	Preneta neutrošena sredstva iz ranijih godina	15.077.018
3119	Ostali sopstveni izvori	20.792.619
3211	Deficit tekuće godine	20.002.203
3213	Deficit iz ranijih godina	25.669.091

Stanje nefinansijske imovine u stalnim sredstvima 31. 12. 2008. godine je 424.224.060 hiljada dinara i u odnosu na stanje 2007. godine 440.863.362 hiljade dinara beleži smanjenje za 16.639.302 hiljade dinara.

Ispravka vrednosti sopstvenih izvora finansijske imovine, u stalnim sredstvima, za nabavke iz kredita – konto 3113 na dan 31. 12. 2008. godine iskazana je u iznosu 323.587 hiljada dinara i predstavlja iznos poslednje (pete) rate zajma Vlade Švajcarske Konfederacije u vezi s finansiranjem upisa kapitala Savezne Republike Jugoslavije u Evropsku banku za obnovu i razvoj, iz 2005. godine. Godišnja rata zajma je fiksna i iznosi 3.449.360 EUR, u dinarskoj protivvrednosti po prodajnom kursu na dan uplate sredstava.

Četvrta rata u iznosu od 3.449.360 EUR plaćena je u dinarskoj protivvrednosti u iznosu 304.018 hiljada dinara po prodajnom kursu 88,1374 dinara na dan uplate (izvod 158/25.12.2008). U iznosu četvrte rate sadržana je kursna razlika od 64.905 hiljada dinara.

2.3.6.1. Višak prihoda i primanja – suficit

U Bilansu stanja na dan 31. 12. 2008. godine iskazan je višak prihoda i primanja – suficit (konto 321121) u iznosu 10.432.961 hiljada dinara, a čine ga neutrošena sredstva – suficit direktnih korisnika budžetskih sredstava na izvorima 04, 05, 06, 07, 08 i 09, zbirno.

2.3.6.2. Manjak prihoda i primanja – deficit

U Bilansu stanja na dan 31.12.2008. godine iskazan je deficit budžeta Republike Srbije u iznosu od 30.435.164 hiljade dinara (OP-1226) i suficit u iznosu od 10.432.961 hiljade dinara (OP-1225).

Razlika između iskazanog deficita od 30.435.164 hiljade dinara i suficita od 10.432.961 hiljade dinara predstavlja deficit u iznosu od 20.002.203 hiljade dinara, iskazan u Bilansu prihoda i rashoda (OP-2356).

2.3.6.3. Neraspoređeni višak prihoda i primanja iz ranijih godina

Neraspoređeni višak prihoda i primanja iz ranijih godina na dan 1.1.2008. godine iznosio je 2.557.508 hiljada dinara. U toku 2008. godine povećan je za 6.516.536 hiljada dinara raspoređivanjem suficita iz prethodne godine i za 112.823 hiljade dinara uplatom od Poreske uprave, a smanjen za 5.296.354 hiljade dinara za pokriće rashoda i izdataka tekuće godine. Na dan 31.12.2008. godine, isti iznosi 3.890.513 hiljada dinara.

Iznos od 112.823 hiljade dinara su novčana sredstva uplaćena na račun Izvršenja budžeta Republike Srbije u periodu od 18.1.2008. do 23.01.2008. godine od strane Regionalnih centara Poreske uprave.

Uprava za trezor nije postupila u skladu sa članom 5. Uredbe o budžetskom računovodstvu i nije navedenu uplatu iskazala kao prihod tekuće budžetske godine pa je samim tim tekući prihod potcenjen za 112.823 hiljade dinara, odnosno rezultat – budžetski deficit precenjen za isti iznos, a neraspoređeni višak prihoda i primanja iz ranijih godina precenjen.

2.3.6.4. Deficit iz ranijih godina

Deficit iz ranijih godina na OP-1228 u Bilansu stanja na dan 31.12.2008. godine iskazan je u iznosu 29.559.604 hiljade dinara.

Stanje deficita iz ranijih godina na dan 1.1.2008. godine iznosilo je 30.584.604 hiljade dinara. Razlika od 1.025.000 hiljada dinara odnosi se na povraćaj sredstava zajma od JP RTS datih po Ugovorima broj: 401-00-01601/2003-03 od 31.10.2003. godine i broj: 424-01-00155/2003-06 od 24.11.2003. godine vraćenih u 2008. godini.

Ministarstvo finansija – Uprava za trezor, povraćaj sredstava evidentiralo je umanjejem deficita iz ranijih godina umesto u korist suficita tekuće godine. Na ovaj način potcenjen je deficit iz ranijih godina kao i suficit tekuće godine.

2.4. Bilans prihoda i rashoda

U periodu od 1. januara 2008. do 31. decembra 2008. godine:

Opis	Napomena	(u hiljadama dinara)	
		2008. godina	2007. godina
Prihodi od primanja od prodaje nefinansijske imovine			
Tekući prihodi	2.4.1.		
Porez na dohodak, dobit i kapitalne dobitke		109.663.427	89.972.299
Porez na fond zarada		14	0
Porez na imovinu		75.728	57.182
Porez na dobra i usluge		312.562.136	275.513.120
Carine i druge uvozne dažbine		64.784.269	57.380.897
Drugi porezi		193.864	184.583
Akcize		100.626.717	93.253.297
Porez na ekstraprofit i ekstraimovinu		28.433	6.382
Doprinosi za socijalno osiguranje		112	318
Donacije od inostranih država		263.835	462.679
Donacije od međunarodnih organizacija		429.717	282.178
Transferi od drugih nivoa vlasti		0	1.092
Prihodi od imovine	2.4.1.1. i 2.7.1.	5.748.346	6.432.082
Prihodi od prodaje dobara i usluga		39.717.292	58.304.319
Novčane kazne i oduzeta imovinska korist		6.896.356	7.458.216
Dobrovoljni transferi od fizičkih i pravnih lica		2.001	190.387
Mešoviti i neodređeni prihodi	2.7.1.	12.085.329	10.197.070
Memorandumske stavke za refundaciju rashoda		13.078	17.560
Transferi između budžetskih korisnika na istom nivou		1	1
Ukupno	2.7.1.	653.090.655	599.713.662
Primanja od prodaje nefinansijske imovine			
Primanja od prodaje nepokretnosti		746.282	4.332.668
Primanja od prodaje pokretne imovine		630.702	637.046
Primanja od prodaje ostalih osnovnih sredstava		70	142
Primanja od prodaje robnih rezervi		75	0
Primanja od prodaje zemljišta		0	20
Ukupno		1.377.129	4.969.876
Ukupno prihodi i primanja od prodaje nefinansijske imovine	2.7.1.	654.467.784	604.683.538

Nastavak...

(u hiljadama dinara)			
Opis	Napomena	2008. godina	2007. godina
Tekući rashodi i izdaci za nefinansijsku imovinu			
Tekući rashodi	2.4.2.1		
Plate, dodaci i naknade zaposlenih (zarade)	2.4.2.1.1.	139.169.720	119.935.121
Socijalni doprinosi na teret poslodavca		27.190.409	23.514.171
Naknade u naturi		496.356	554.749
Socijalna davanja zaposlenima	2.4.2.1.2.	3.789.129	1.715.437
Naknade troškova za zaposlene		4.698.681	3.688.609
Nagrade zaposlenima i ostali posebni rashodi		4.897.536	3.273.499
Poslanički dodatak		137.073	137.434
Stalni troškovi		11.209.387	11.163.872
Troškovi putovanja		4.293.238	3.090.702
Usluge po ugovoru	2.4.2.1.3./4/ 5/6/7/8	8.331.242	7.086.794
Specijalizovane usluge	2.4.2.1.9.	12.680.546	10.994.956
Tekuće popravke i održavanja		3.994.512	4.085.660
Materijal	2.4.2.1.10.	10.630.531	9.803.598
Amortizacija nekretnina i opreme	2.4.2.1.11.	103	64
Otplata domaćih kamata		948.248	2.312.500
Otplata stranih kamata		11.118.802	11.917.802
Otplata kamata po garancijama		1.793.285	468.245
Prateći troškovi zaduživanja		35.494	107.852
Subvencije javnim nefinansijskim preduzećima i organizacijama		49.320.478	36.067.754
Subvencije privatnim preduzećima		54.382	52.289
Donacije i dotacije međunarodnih organizacija		271.868	273.196
Transferi ostalim nivoima vlasti		69.916.148	56.854.515
Dotacije organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja		179.998.382	147.629.205
Ostale donacije, dotacije i transferi		38.019	440
Naknade za socijalnu zaštitu iz budžeta		72.656.005	61.775.983
Dotacije nevladinim organizacijama		5.827.349	4.690.276
Porezi, obavezne takse i kazne		534.608	1.149.078
Novčane kazne i penali po rešenju sudova		1.430.590	613.001
Naknada štete za povrede ili štetu nastalu usled elementarnih nepogoda ili drugih prirodnih uzroka		20.000	20.000
Naknada štete za povrede ili štetu nanetu od strane državnih organa		1.682.830	2.506.412
Rashodi koji se finansiraju iz sredstava za realizaciju nacionalnog investicionog plana		219.041	242.975
Ukupno		627.383.992	526.966.180
Izdaci za nefinansijsku imovinu			
Zgrade i građevinski objekti		15.272.416	15.491.251
Mašine i oprema		11.490.433	9.315.780
Ostale nekretnine i oprema		0	207
Nematerijalna imovina		315.920	257.308
Robne rezerve		955.611	1.269.026
Zemljište		70.420	0
Nefinansijska imovina koja se finansira iz sredstava za realizaciju		23.701.873	39.081.278
Ukupno		51.806.673	65.414.850

Nastavak...

(u hiljadama dinara)			
Opis	Napomena	2008. godina	2007. godina
Ukupno tekući rashodi i izdaci za nefinansijsku imovinu		679.190.665	591.381.030
Utvrđivanje rezultata poslovanja	2.4.3.		
Višak prihoda i primanja – budžetski suficit		0	13.302.508
Manjak prihoda i primanja – budžetski deficit	2.7.1.	(24.722.881)	0
Deo neraspoređenog viška prihoda i primanja iz ranijih godina koji je korišćen za pokriće rashoda i izdataka tekuće godine		18.536.807	17.992.957
Deo prenetih neutrošenih sredstava iz ranijih godina korišćen za pokriće rashoda i izdataka tekuće godine		11.043.143	3.220.947
Iznos rashoda i izdataka za nefinansijsku imovinu, finansirani iz kredita		2.666.386	3.502.899
Iznos privatizacionih primanja korišćen za pokriće rashoda i izdataka tekuće godine		26.084.120	13.782.620
Utrošena sredstva tekućih prihoda i primanja od prodaje nefinansijske imovine za otplatu obaveze po kreditima		(33.296.940)	(35.765.251)
Utrošena sredstva tekućih prihoda i primanja od prodaje nefinansijske imovine za nabavku finansijske imovine	.	(20.312.838)	(9.246.304)
Višak prihoda i primanja – suficit		0	6.790.376
Manjak prihoda i primanja – deficit	2.7.1.	(20.002.203)	
Višak prihoda i primanja – suficit (za prenos u narednu godinu)			6.790.376
Napomena	2.4.1.2.		

2.4.1. Tekući prihodi**2.4.1.1. Prihodi od imovine**

Prihodi od imovine iskazani su u Bilansu prihoda i rashoda za period 01.01. 2008. do 31.12.2008. godine u iznosu 5.748.346 hiljada dinara, i sastoje se od sledećih prihoda:

(u hiljadama dinara)	
kamate	3.439.878
dividende	748.105
zakup neproizvedene imovine	1.560.363

Prihodi od kamata, koji su u završnom računu budžeta iskazani u iznosu 3.439.878 hiljada dinara sastoje se od obračunate kamate na sredstva konsolidovanog računa trezora uključena u depozit kod Narodne banke Srbije u iznosu od 3.246.594 hiljade dinara i ostalih kamata u iznosu od 193.284 hiljade dinara.

Obračunata kamata na sredstva konsolidovanog računa trezora uključena u depozit kod Narodne banke Srbije u iznosu od 3.246.594 hiljade dinara odnosi se na kamatu na dinarska sredstva u iznosu od 1.457.171 hiljade dinara i kamatu na devizna sredstva u iznosu od 1.789.423 hiljade dinara u dinarskoj protivvrednosti na dan 31.12.2008. godine. Obračunata kamata u iznosu od 3.246.594 hiljade dinara testirana je 100%.

Deo pripadajuće kamate na dinarska sredstva za 2008. godinu u iznosu od 309.143 hiljade dinara (nedospela obaveza) naplaćen je unapred (avansno) u 2007. godini na osnovu kompenzacije međusobnih potraživanja i obaveza budžeta Republike Srbije i Narodne banke Srbije. Preostali deo obaveze za obračunatu kamatu na dinarska sredstva u iznosu 1.148.028 hiljada dinara Narodna banka Srbije uplatila je na račun Izvršenja budžeta Republike Srbije 4.6.2009. godine.

Obračunata kamata na devizna sredstva konsolidovanog računa trezora uključena u depozit kod Narodne banke Srbije u 2008. godini, naplaćena je u periodu od 10.4.2009. godine do 7.5.2009. godine. Uprava za trezor je ukupan iznos obračunate kamate na dinarska i devizna sredstva (3.246.594 hiljade dinara) knjižila nalogom broj 88 od 31.12.2008. godine, kao prihod za 2008. godinu, na kontu 741121 – Prihodi budžeta Republike od kamata s jedne strane, a na kontu 122151 – Potraživanja od javnih prihoda iznos od 2.937.451 hiljade dinara, na kontu 254211 – Ostale obaveze budžeta iznos avansne uplate iz 2007. godine 309.143 hiljade dinara, s druge strane.

Uprava za trezor je knjižila kao prihod obračunskog perioda kamatu koja nije naplaćena u tekućoj budžetskoj godini što je suprotno članu 5. Uredbe o budžetskom računovodstvu⁵², čime je precenila tekuće prihode (potcenila budžetski deficit) za iznos od 3.246.594 hiljade dinara, potcenila obračunate nenaplaćene prihode za 2.937.451 hiljadu dinara i rezultat iz prethodnih godina za 309.143 hiljade dinara.

2.4.1.2 Primanja i izdaci iz izvornih aktivnosti

U postupku revizije uvidom u evidencije izvornih aktivnosti utvrđeno je:

1. Prihodi i izdaci iz izvornih aktivnosti indirektnih korisnika budžetskih sredstava ne knjiže se u Glavnoj knjizi trezora, što znači da se Glavna knjiga trezora ne vodi na način predviđen članom 2. stav 1. tačka 15) Zakona o budžetskom sistemu, koji predviđa da je Glavna knjiga trezora istovremeno glavna knjiga dvojnog knjigovodstva, u kojoj se evidentiraju sve promene na računima (tabela 1a i tabela 1b).

Primanja i izdaci iz izvornih aktivnosti prikazani u Bruto bilansu, Nacrtu Zakona o završnom računu Republike Srbije i u Pregledu koji je sastavljen na osnovu računovodstvenih kartica

Tabela 1a

(u hiljadama dinara)			
Red. broj	Opis	Bruto bilans Uprave za trezor	Nacrt Zakona
	1	2	3
1	Prihod	29.585.724	55.066.965
2	Izdaci	35.193.700	60.673.055

⁵² „Službeni glasnik RS“, br. 125/2003 i 12/2006

Prikazana primanja i izdaci iz izvornih aktivnosti u Bruto bilansu.

Tabela 1b

(u hiljadama dinara)		
Redni broj	Konto	Bruto bilans Uprave za trezor
1	7	28.349.216
2	8	1.233.772
3	921621	2.736
4 (1+2+3)	prihod (7+8+921621)	29.585.724
5	4	27.011.958
6	5	5.845.225
7	611411	2.373
8	621911	2.334.144
9 (5+6+7+8)	izdaci (4+5+611411+621911)	35.193.700

2. U Nacrtu zakona o završnom računu Republike Srbije prihodi iz izvornih aktivnosti indirektnih korisnika budžetskih sredstava prikazuju se u visini njihovih izdataka za izvorne aktivnosti, što u ovom slučaju nije učinjeno već su prihodi iskazani u većem iznosu za 1.885 hiljada dinara, kao posledica tehničke greške prilikom preuzimanja podataka u Upravi za trezor.

Sektor za budžetsko računovodstvo Uprave za trezor do podataka o izdacima izvornih aktivnosti indirektnih korisnika budžetskih sredstava dolazi preuzimanjem podataka iz finansijskih izveštaja direktnih korisnika budžetskih sredstava za indirektno korisnike, odnosno iz Obrasca 5. Podaci se ne preuzimaju automatski, već se obrađuju ručno na bazi pomoćnih tabela. Sektor za budžetsko računovodstvo Uprave za trezor dostavio je za potrebe revizije podatak da izdaci indirektnih korisnika budžetskih sredstava iznose 25.479.355 hiljada dinara.

3. U Nacrtu zakona o završnom računu budžeta za 2008. godinu nisu prikazani izdaci za direktnog korisnika budžetskih sredstava Ministarstva prosvete, program 2007 – Pomoćne usluge u obrazovanju koji iznose 1.655.140 hiljada dinara (1.652.480 hiljada dinara iz ostalih izvora i 2.660 hiljada dinara iz donacija).

Na taj način, izdaci iz izvornih aktivnosti indirektnih korisnika sredstava budžeta potcenjeni su za 1.655.140 hiljada dinara. Kako se prihodi iz izvornih aktivnosti indirektnih korisnika budžetskih sredstava prikazuju u visini njihovih izdataka za izvorne aktivnosti, to znači da su i prihodi indirektnih korisnika potcenjeni za iznos od 1.655.140 hiljada dinara, što ne utiče na utvrđeni rezultat.

4. U Nacrtu zakona o završnom računu budžeta za 2008. godinu izdaci prema izvorima iz kojih su finansirani nisu prikazani kao što su izvršenja po izvorima proknjiženja u Glavnoj knjizi Uprave za trezor (tabela 2).

Uporedna tabela – izvršenje po Nacrtu zakona i izvršenje prema podacima iz Glavne knjige

Tabela 2

(u hiljadama dinara)				
Izvor	Opis	Nacrt zakona	Glavna knjiga	Razlika
		Izdaci iz dodatnih prihoda organa	Izdaci iz dodatnih prihoda organa	
04	Sopstveni prihodi	43.715.547	43.697.895	17.652
05	Donacije od inostranih zemalja	283.221	284.092	-871
06	Donacije od međunarodnih organizacija	347.233	347.233	0,00
07	Donacije od ostalih nivoa vlasti	457	457	0,00
08	Donacije od nevladinih organizacija i pojedinaca	1.017	1.017	0,00
09	Primanja od prodaje nefinansijske imovine	298.689	298.689	0,00
10	Primanja od domaćih zaduživanja	1.047.857	1.047.857	0,00
11	Primanja od inostranih zaduživanja	1.616.643	1.618.528	-1.885
12	Primanja od otplate datih kredita i prodaje finansijske imovine	0,00		0,00
13	Neraspoređeni višak prihoda iz ranijih godina	5.281.458	5.296.354	-14.896
14	Neurošena sredstva od privatizacije iz prethodnih godina	7.902.246	7.902.246	0,00
15	Neurošena sredstva od donacija iz prethodnih godina	178	178	0,00
	UKUPNO:	60.673.055	60.673.055	0,00

Ukupan prihod iz izvornih aktivnosti direktnih i obuhvaćenih indirektnih korisnika budžetskih sredstava, naveden u Nacrtu zakona o završnom računu budžeta, iznosi 55.066.964 hiljade dinara, dok prema podacima iz glavne knjige trezora ukupan prihod iznosi 55.062.343 hiljade dinara. U Nacrtu zakona o završnom računu budžeta za 2008. godinu, ovi prihodi iskazani su u iznosu većem za 4.621 hiljadu dinara, od čega iznos od 2.736 hiljada dinara predstavlja primanja od otplate kredita i prodaje finansijske imovine i ne ulazi u prihod, a iznos od 1.885 hiljada dinara je tehnička greška Sektora za budžetsko računovodstvo Uprave za trezor.

Na osnovu napred navedenog utvrđeno je da izdaci i prihodi iz izvornih aktivnosti nisu odraz stvarnog stanja, već su precenjeni za 4.621 hiljadu dinara.

2.4.2. Obuhvat rashoda i izdataka finansijske revizije

Zbog razloga koji su navedeni u izveštaju revizora (strana 1–3) nije bilo moguće izvršiti testiranje u potrebnom obimu, pa su za izbor uzoraka za testiranje određenih pozicija Bilansa prihoda i rashoda korišćeni sledeći kriterijumi:

- učešće rashoda korisnika u ukupnim rashodima budžeta veće od 3%;
- učešće rashoda korisnika u svojim ukupnim rashodima veće od 3%;
- apsolutni iznosi veći od 2 miliona dinara.

Prema ovim kriterijumima izvršena je revizija kod:

(u hiljadama dinara)								
Red. br.	Konto	Ukupno iskazani tekući rashodi u izvršenju budžeta izvor 01	Iskazani tekući rashodi kod korisnika izvor 01	Učešće tekućih rashoda korisnika u ukupno iskazanim rashodima % (4/3*100)	Naziv subjekta	Revidirano		
						Iznos testiranog uzorka	Učešće u ukupnim rashodima % 8 (7/3*100)	Učešće u rashodima korisnika % 9 (7/4*100)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
410000 Rashodi za zaposlene								
1	411112	191.077	8.664	4,53	Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja	8.664	4,53	100,00
2	411112	191.077	41.884	21,92	Uprava za zajedničke poslove republičkih organa	41.884	21,92	100,00
3	411112	191.077	2.911	1,52	Ministarstvo kulture	2.911	1,52	100,00
4	411112	191.077	7.972	4,17	Republička direkcija za imovinu RS	7.972	4,17	100,00
5	414200	20.472	18.590	90,81	Ministarstvo spoljnih poslova	18.590	90,81	100,00
6	414200	20.472	1.397	6,82	Uprava carine	1.397	6,82	100,00
420000 Korišćenje usluga i roba								
7	423111	49.434	5.771	11,67	Ministarstvo rada i socijalne politike	4.992	10,10	86,50
8	423200	189.322	16.809	8,88	Ministarstvo rada i socijalne politike	15.279	8,07	90,90
9	423400	499.826	36.223	7,25	Ministarstvo rada i socijalne politike	33.075	6,62	91,31
10	423400	499.826	5.174	1,04	Ministarstvo prosvete	3.621	0,72	69,98
11	423591	146.148	4.419	3,02	Ministarstvo rada i socijalne politike	1.840	1,26	41,64
12	423599	905.974	66.380	7,33	Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja	24.880	2,75	37,48
13	423599	905.974	51.544	5,69	Ministarstvo rada i socijalne politike	25.043	2,76	48,59
14	423599	905.974	28.767	3,18	Ministarstvo trgovine i usluga	26.392	2,91	91,74
15	423599	905.974	150.609	16,62	Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj	120.486	13,30	80,00
16	423599	905.974	43.322	4,78	Ministarstvo spoljnih poslova	10.069	1,11	23,24
17	423599	905.974	90.636	10,00	Ministarstvo zdravlja	40.249	4,44	44,41
18	423599	905.974	29.571	3,26	Ministarstvo za KiM	10.587	1,17	35,80
19	423599	905.974	26.009	2,87	Ministarstvo prosvete	21.683	2,39	83,37
20	423599	905.974	17.464	1,93	Ministarstvo kulture	8.049	0,89	46,09

Nastavak...

(u hiljadama dinara)								
Red. br.	Konto	Ukupno iskazani tekući rashodi u izvršenju budžeta izvor 01	Iskazani tekući rashodi kod korisnika izvor 01	Učešće tekućih rashoda korisnika u ukupno iskazanim rashodima %	Naziv subjekta	Revidirano		
						Iznos testiranog uzorka	Učešće u ukupnim rashodima %	Učešće u rashodima korisnika %
1	2	3	4	5 (4/3*100)	6	7	8 (7/3*100)	9 (7/4*100)
21	423599	905.974	27.181	3,00	Ministarstvo finansija	18.133	2,00	66,71
22	423621	56.396	4.095	7,26	Ministarstvo rada i socijalne politike	1.836	3,26	44,84
23	423621	56.396	3.305	5,86	Ministarstvo zdravlja	1.588	2,82	48,05
24	423621	56.396	2.011	3,57	Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja	878	1,56	43,66
25	423621	56.396	3.319	5,89	Ministarstvo za Kosovo i Metohiju	926	1,64	27,90
26	423621	56.396	1.903	3,37	Ministarstvo finansija	679	1,20	35,68
27	423621	56.396	6.027	10,69	Ministarstvo prosvete	2.443	4,33	40,53
28	423712	21.103	1.636	7,75	Ministarstvo rada i socijalne politike	1.197	5,67	73,17
29	423712	21.103	1.049	4,97	Ministarstvo trgovine i usluga	525	2,49	50,05
30	423712	21.103	2.209	10,47	Ministarstvo prosvete	1.562	7,40	70,71
31	423911	705.924	175.231	24,82	Uprava za zajedničke poslove	99.188	14,05	56,60
32	423911	705.924	43.338	6,14	Ministarstvo spoljnih poslova	32.068	4,54	74,00
33	424221	1.191.910	1.183.983	99,33	Ministarstvo kulture	113.291	9,50	9,57
34	424331	920.155	919.433	99,92	Ministarstvo zdravlja	436.651	47,45	47,49
35	424611	463.691	163.761	35,32	Ministarstvo životne sredine	119.345	25,74	72,88
36	424621	4.770.221	4.764.500	99,88	Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj	457.335	9,59	9,60
37	424911	1.135.227	117.240	10,33	Ministarstvo životne sredine	27.905	2,46	23,80
38	424911	1.135.227	474.192	41,77	Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja	410.693	36,18	86,61
39	424911	1.135.227	41.466	3,65	Ministarstvo za Kosovo i Metohiju	22.299	1,96	53,78
40	426411	1.726.829	25.000	1,45	Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja	25.000	1,45	100,00
41	426412	1.726.829	20.616	1,19	Ministarstvo za Kosovo i Metohiju	20.616	1,19	100,00
42	426411	1.726.829	20.690	1,20	Ministarstvo trgovine i usluga	20.690	1,20	100,00
43	426412	1.726.829	110.850	6,42	Uprava za zajedničke poslove republičkih organa	110.850	6,42	100,00
44	426411	1.726.829	48.535	2,81	Uprava carine	48.535	2,81	100,00
	Ukupno	12.993.709	8.815.686	67,85		2.401.896	18,49	27,25

2.4.2.1. Tekući rashodi

2.4.2.1.1 Plate, dodaci i naknade zaposlenih – Konto 411100

Izvršili smo reviziju rashoda plata, dodataka i naknada u delu dodatak za rad duži od punog radnog vremena (prekovremeni rad) kod: **Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja, Uprave za zajedničke poslove republičkih organa, Ministarstva kulture i Republičke direkcije za imovinu Republike Srbije.**

Zakonom o platama državnih službenika i nameštenika⁵³ regulisan je način evidencije, obračuna i isplate dodatka za rad duži od punog radnog vremena (član 27, 30. i 31) Prekovremeni rad se tromesečno preračunava u slobodne sate, koje državni službenik mora da iskoristi najkasnije u roku od šest meseci od protoka tromesečja u kome ih je ostvario.

Izuzetno, državnom službeniku koji ne može da iskoristi slobodne sate zbog toga što priroda poslova radnog mesta češće zahteva tako obiman prekovremeni rad, može se isplatiti dodatak za svaki sat prekovremenog rada, koji iznosi 26% vrednosti radnog sata osnovne plate državnog službenika.

Članom 30. propisan je međusobni odnos dodataka: „Dodatak za rad noću, dodatak za rad na dan praznika koji nije radni dan i dodatak za dodatno opterećenje na radu isključuju dodatak za prekovremeni rad“.

Državnom službeniku koji je za vreme pripravnosti pozvan da izvrši neki posao svog radnog mesta vreme efektivnog rada po pozivu računa se kao prekovremeni rad.“

U članu 31. Zakona propisano je: „Pravo na dodatak na osnovnu platu, izuzev dodataka za vreme provedeno u radnom odnosu, određuje se rešenjem koje donosi rukovodilac državnog organa, odnosno lice ili telo koje je određeno posebnim propisom.“

Članom 53. Zakona o radu propisano je da je zaposleni dužan da radi duže od punog radnog vremena u slučaju više sile, iznenadnog povećanja posla i u drugim slučajevima kada je neophodno da se u određenom roku završi posao koji nije planiran – prekovremeni rad.

Za revizorsko uveravanje potrebno je da dokumentacija za obračun i isplatu prekovremenog rada sadrži: nalog za zaposlenog od strane pretpostavljenog sa opisom neodložnih poslova, evidenciju po zaposlenom o ostvarenim satima za redovan rad i satima za dodatke na osnovnu platu po danima i vremenu u toku dana i rešenje rukovodioca za isplatu sa obrazloženjem.

Obračun zarada za korisnike vrši Ministarstvo finansija – Uprava za trezor. U postupku revidiranja korisnika sredstava budžeta, izvršenom u Upravi za trezor uverili smo se da obračunati i isplaćeni sati za prekovremeni rad ne traju duže od osam sati nedeljno, niti duže od četiri sata dnevno po zaposlenom i da iznose 26% vrednosti radnog sata osnovne plate.

⁵³ „Sl. glasnik RS“, br. 62/06, 63/06, -ispr; 115/06 -ispr. i 101/07

Proverom isplate prekovremenog rada putem testa kod navedenih ministarstava utvrđeno je:

1. Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja je iskazalo ukupno isplaćene rashode dodatka za rad duži od punog radnog vremena (prekovremeni rad) u iznosu 8.664 hiljade dinara.

U postupku revizije utvrđeno je da ovo ministarstvo vodi evidenciju ostvarenih sati rada i prekovremenog rada. Isplate su vršene na osnovu rešenja ministra.

2. Uprava za zajedničke poslove republičkih organa je iskazala ukupno isplaćene rashode dodatka za rad duži od punog radnog vremena (prekovremeni rad) u iznosu 41.884 hiljade dinara.

Utvrđeno je da Uprava za zajedničke poslove vodi urednu evidenciju zaposlenih za ostvarene sate redovnog rada i sate za dodatke na osnovnu platu. Isplate su vršene na osnovu rešenja koja su dostavljena Ministarstvu finansija – Upravi za trezor, koja vrši obračun plata i ostalih dodataka na bazi jedinstvenog programa za direktne korisnike budžetskih sredstava.

3. Ministarstvo kulture je iskazalo ukupno isplaćene rashode dodatka za rad duži od punog radnog vremena (prekovremeni rad) u iznosu 2.911 hiljada dinara.

Utvrđeno je da je isplata prekovremenog rada zaposlenima vršena na bazi pisanih naloga – rešenja za prekovremeni rad sa zadatkom neodložnih poslova i da postoje evidencije ostvarenih sati rada i prekovremenog rada po zaposlenom za ostvarene sate redovnog rada i sate za dodatke na osnovnu platu, i to po danima i vremenu u toku dana, tako da su sati za dodatke na osnovnu platu razgraničeni.

Obračun plata vrši Ministarstvo finansija – Uprava za trezor na bazi jedinstvenog programa za sve korisnike, pa računsku proveru obračunatih finansijskih iznosa za prekovremeni rad nije bilo potrebno vršiti.

4. Republička direkcija za imovinu Republike Srbije iskazala je ukupno isplaćeni dodatak za rad duži od punog radnog vremena (prekovremeni rad) u iznosu od 7.972 hiljade dinara, a ukupno ostvareni sati prekovremenog rada iznose 22.352. Prosečan broj zaposlenih na osnovu rekapitulacija obračuna zarada je 84,5 radnika.

Prosečan broj zaposlenih koji su na osnovu rešenja primali dodatak za rad duži od punog radnog vremena je 80 radnika, odnosno skoro svi zaposleni su svakog meseca radili prekovremeno.

Uvidom u dokumentaciju preuzetu iz Ministarstva finansija – Uprave za trezor, uverili smo se da postoje samo rešenja rukovodilaca za isplatu sa obrazloženjem.

U toku revizije od korisnika je zatraženo da stavi na uvid dokumentaciju za isplatu prekovremenog rada.

Na osnovu uvida u mesečne preglede po sektorima za prekovremene sate, utvrđeno je da dostavljeni pregledi nisu potpisani od strane ovlašćenog lica, na njima nije naznačeno na šta se prikazani sati odnose, odnosno ne vodi se evidencija ostvarenih sati prekovremenog rada po danima i vremenu u toku dana.

Na taj način nismo se mogli uveriti da li postoji nalog zaposlenima za prekovremeni rad, zašto su skoro svi zaposleni svakog meseca radili prekovremeno, koje neodložne poslove, kog datuma i u kom periodu u toku dana su ih obavljali, odnosno nismo se mogli uveriti u osnovanost isplaćenih sati prekovremenog rada zaposlenima.

2.4.2.1.2 Rashodi za obrazovanje dece zaposlenih – Konto 414200

Rashodi za obrazovanje dece zaposlenih iskazani su u Bilansu prihoda i rashoda za 2008. godinu u iznosu od 20.926 hiljada dinara, a testirani su kod: **Ministarstva spoljnih poslova – Diplomatsko-konzularna predstavništva, i Ministarstva finansija – Uprava carine.**

1. Ministarstvo spoljnih poslova – Diplomatsko-konzularna predstavništva, iskazalo je ukupne rashode u iznosu 18.590 hiljada dinara, koji se odnose na rashode za obrazovanje dece zaposlenih.

Uvidom u finansijsku karticu ovog korisnika u glavnoj knjizi trezora iskazana su preneti sredstva za ovu namenu u iznosu 18.590 hiljada dinara. Uvidom u Obrazac Izveštaj o izvršenju budžeta (Obrazac 5) koji je budžetski korisnik dostavio Upravi za trezor kao sastavni deo obrazaca Završnog računa za 2008. godinu na OP-5183 u koloni Odobrenih apropijacija iz budžeta i koloni Izvršenih rashoda na teret budžeta iskazan je iznos 18.590 hiljada dinara.

Ministarstvo spoljnih poslova, dopisom br. 4069-2/14 od 1.7.2009. godine dostavilo je specifikaciju troškova školarine za decu zaposlenih radnika u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Srbije za 2008. godinu po mesecima na ukupan iznos od 19.414 hiljada dinara. Upoređivanjem dostavljenih podataka sa odobrenom i izvršenom apropijacijom iz Izveštaja o izvršenju budžeta u periodu 1. 1. - 31.12.2008. godine utvrđena je razlika u iznosu 824 hiljade dinara. Navedena razlika, odnosno, više isplaćeni rashodi za obrazovanje dece zaposlenih, posledica su kursnih razlika koje nastaju preračunavanjem različitih valuta u valutu USD.

Naknada troškova za školovanje dece zaposlenih u Ministarstvu za vreme rada u diplomatsko-konzularnim predstavništvima uređena je članom 56. Zakona o spoljnim poslovima⁵⁴. Ministarstvo je dostavilo na uvid više internih akata, rešenja i pravilnika kojima su uredili isplatu navedene naknade i svi se, osim Pravilnika o izmenama i dopunama Rešenja o priznavanju dela troškova školovanja dece zaposlenih radnika u DKP i drugim predstavništvima SCG u inostranstvu br. 484-1/12 od 6. 6. 2008. godine, u kome je dodata nova alineja „Rumunija – samo Bukurešt“, pozivaju na član 20. Zakona o inostranim poslovima⁵⁵ koji je prestao da važi.

⁵⁴ „Službeni glasnik RS“ br. 116/2007, 126/2007 – isp. i 41/2009

⁵⁵ „Službeni list SRJ“, br. 59/98, 6/99 –ispr. i 68/2002

2. Ministarstvo finansija – Uprava carine iskazalo je ukupne rashode za obrazovanje dece zaposlenih u iznosu 1.397 hiljada dinara, a odnose se na stipendiranje dece preminulih radnika.

Isplata stipendije deci vrši se na osnovu člana 26. Pravilnika o zvanjima, platama, naknadama zarada i dodatnim primanjima u Upravi carina 08 broj: 112-01-552/2003 od 24.7.2003. godine kojim je uređeno da se stipendija isplaćuje mesečno, za vreme trajanja redovnog školovanja, najduže do navršene 26. godine starosti i dodeljuje se bez vraćanja. Iznos mesečne stipendije utvrđen je u visini neoporezivog iznosa utvrđenog Zakonom o porezu na dohodak građana, za decu koja pohađaju osnovnu i srednju školu, a za decu koja se školuju na fakultetima u visini 50% prosečne neto plate u privredi Republike Srbije.

2.4.2.1.3. Administrativne usluge – Konto 423100

Administrativne usluge iskazane su u Bilansu prihoda i rashoda za 2008. godinu u iznosu od 220.378 hiljada dinara, a testirane su kod **Ministarstva rada i socijalne politike**.

1. Ministarstvo rada i socijalne politike iskazalo je rashode za usluge prevođenja u iznosu 5.771 hiljada dinara. Testiran je iznos od 4.922 hiljade dinara i utvrđeno sledeće:

Ministarstvo je sa preduzećem „Korespondent“ d.o.o. Beograd sklopilo Ugovor o javnoj nabavci usluga prevođenja br. 404-02-126/1/08-05 dana 22.4.2008. godine i članom 4. Ugovora definisalo ukupnu vrednost usluga u iznosu 2.700 hiljada dinara bez PDV-a, što sa PDV-om iznosi 3.186 hiljada dinara.

U toku 2008. godine Ministarstvo je preuzelo obaveze i isplatilo na ime usluga prevođenja preduzeću „Korespondent“ d.o.o. ukupan iznos 4.922 hiljade dinara (iznos sa PDV-om), odnosno za 1.736 hiljada dinara više, ili 54,5% od iznosa definisanog u Ugovoru, što je suprotno članu 100. stav 1. tačka 1b) Zakona o javnim nabavkama⁵⁶.

Utvrđeno je:

U postupku revizije nije stavljen na uvid aneks ugovora niti novi ugovor za iznos izvršenih usluga iznad ugovorenih.

Iznos od 4.794 hiljade dinara knjižen je na kontu 423111 – Usluge prevođenja a iznos od 127 hiljada dinara knjižen je na kontu 423311 – Usluge obrazovanja i usavršavanja zaposlenih, umesto na kontu 423111 što je suprotno odredbama člana 14. Pravilnika o standardnom klasifikacionom okviru i kontnom planu za budžetski sistem⁵⁷.

⁵⁶ „Službeni glasnik RS“ br. 39/02....101/2005

⁵⁷ „Službeni glasnik RS“ br. 20/07.... 50/08

2.4.2.1.4. Kompjuterske usluge – Konto 423200

Kompjuterske usluge su u Bilansu prihoda i rashoda za 2008. godinu iskazane u iznosu od 331.507 hiljada dinara. Izvršeno je testiranje kod **Ministarstva rada i socijalne politike**.

Ministarstvo rada i socijalne politike je u okviru ovog konta iskazalo iznos od 16.809 hiljada dinara.

U okviru sintetičkog konta 4232 – Kompjuterske usluge, posmatrani su rashodi obuhvaćeni na analitičkim kontima 423211 – Usluge za izradu softvera, 423221 – Usluge održavanja računara i 423291 – Ostale kompjuterske usluge.

Testirani su rashodi u iznosu 15.279 hiljada dinara, nastali po osnovu zaključenih ugovora o održavanju računarske opreme i pružanja kompjuterskih usluga s preduzećima Saga d.o.o. Novi Beograd, Informatika A.D. Beograd, Get Computers d.o.o. Novi Beograd, ONORA doo Beograd, Inbox Software for Internet doo Beograd.

a) Saga d.o.o. Novi Beograd

Ministarstvo rada i socijalne politike je dana 26.10.2006. godine zaključilo Ugovor o javnoj nabavci usluga održavanja računarske opreme br. 404-02-83/2006-05 od 10.11. 2006. godine, s preduzećem „Saga“ d.o.o. Novi Beograd, shodno članu 23. stav 1. Zakona o javnim nabavkama, u postupku pogađanja s naručiocem.

Predmet Ugovora je održavanje računarske opreme specificirane u Prilogu br. 1 spomenutog ugovora i pružanje tehničke podrške.

Ugovor je zaključen na neodređeno vreme, počev od 1.11.2006. godine, uz obavezu naručioca da godišnje revidira odredbe ovog ugovora, odnosno da proverava da ugovorena cena ne prelazi uporedivu tržišnu cenu.

Članom 13. Ugovora definisano je da će se cena iz člana 11. ovog ugovora, 2.735 hiljada dinara bez PDV-a, odnosno 3.227 hiljada dinara sa PDV-om, primenjivati samo za prvu godinu održavanja, a za svaku narednu godinu aneksima ovog ugovora utvrđivaće se nova cena.

Članom 3. ovog ugovora definisano je da se za svaku intervenciju na lokaciji naručioca, uključujući i intervencije preventivnog održavanja pravi Zapisnik o intervenciji koji potpisuje ovlašćeno lice naručioca koje je prijavilo kvar.

Takođe, članom 8. Ugovora regulisan je način vršenja intervencija i definisan radni nalog koji se potpisuje od strane naručioca onda kada je intervencija završena.

Utvrđeno je:

Ministarstvo je nastavilo s plaćanjem cene iz Ugovora i tokom 2008. godine i nije postupilo po članu 13. Ugovora, odnosno proveravalo da li cena iz člana 11. Ugovora prelazi uporedivu tržišnu cenu i nije zaključivalo anekse ugovora, kako je to utvrđeno članom 13. Ugovora.

U postupku revizije nisu bili dostupni zapisnici o intervenciji, odnosno održavanju, u skladu sa članom 3. Ugovora niti u knjigovodstvenoj dokumentaciji korisnika koja se nalazi u Trezoru, niti u knjigovodstvenoj dokumentaciji koja se nalazi u finansijskoj službi kod Ministarstva.

Naknadno su dostavljena četiri zapisnika sa datumima 28.1.2008, 14.4.2008, 10.7. 2008. i 7.10.2008, bez pečata i zavodnog broja, s potpisom odgovornih lica.

b) Informatika A.D.

Ministarstvo rada i socijalne politike sklopilo je dana 19. 7. 2004. godine Ugovor o održavanju računarske opreme br: 404-02-56/04-05 od 26. 7. 2004. godine, s preduzećem „Informatika“ A.D. Beograd.

Ugovor je zaključen u postupku javne nabavke male vrednosti.

Predmet Ugovora je pružanje usluga paušalnog održavanja računarske opreme koja je u upotrebi kod korisnika.

Članom 10. Ugovora definisana je važnost ugovora.

Ugovor važi 12 meseci od dana potpisivanja, počev od 19. 7. 2004. godine.

Ugovor se automatski produžava i na naredni period od 12 meseci i automatski obnavlja sve dok ga ne raskinu Korisnik ili Informatika pismenim otkazom sa otkaznim rokom od 60 dana. Cena mesečnog paušalnog održavanja definisana je u Ugovoru i iznosi 58 hiljada dinara.

Članom 7. Ugovora predviđeno je da se korigovanje vrednosti ugovorene cene vrši mesečno za indeks porasta cena na malo u Republike Srbije za prethodni mesec, a prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, tako da za novembar 2008. godine cena mesečnog paušalnog održavanja iznosi 107 hiljada dinara.

Članom 30. Zakona o javnim nabavkama⁵⁸ regulisano je da u slučaju kada se Ugovor zaključuje na rok duži od 12 meseci, ukupna vrednost ugovora uključuje vrednost za prvih 12 meseci i vrednost za preostali period do isteka roka; u slučaju kada postoji neizvesnost u pogledu roka na koji se ugovor zaključuje, uzima se mesečna vrednost ugovora pomnožena sa 48.

Ministarstvo je vršilo nabavke rezervnih delova i potrošnog materijala po istom Ugovoru, pa je u toku 2008. godine ostvarilo ukupni promet s preduzećem „Informatika“ A. D . u iznosu 1.905 hiljada dinara.

Utvrđeno je da nabavka navedene usluge održavanja računarske opreme nije izvršena u skladu sa odredbama člana 20, a u vezi sa članom 30. Zakona o javnim nabavkama (58 hiljada dinara h 48 = 2.784 hiljade dinara).

---

⁵⁸ „Službeni glasnik RS“ br. 39/2002, 43/2003... 101/2005

v) Get Computers d.o.o. Novi Beograd

Ministarstvo rada i socijalne politike sklopilo je dana 2.8.2007. godine Ugovor o javnoj nabavci, male vrednosti, usluge održavanja računarske mreže i mrežnih servisa br: 404-02-66/07-05 od 2.8.2007. godine, s preduzećem „Get Computers“ d.o.o. Novi Beograd.

Predmet Ugovora je pružanje usluga održavanja računarske mreže i mrežnih servisa u Ministarstvu rada i socijalne politike.

Cena usluga iz člana 1. ovog ugovora iznosi 262 hiljade dinara na mesečnom nivou bez PDV-a, a s PDV-om 309 hiljada dinara.

Ugovor je zaključen na period od 6 (šest) meseci od dana zaključenja Ugovora. Ugovorom je istovremeno predviđeno da se uz obostranu saglasnost ugovornih strana može automatski produžiti za narednih 6 (šest) meseci.

Saglasnost ugovornih strana o produženju Ugovora nije stavljena na uvid.

Dana 10.9.2009. godine Ministarstvo je dostavilo Aneks I Ugovora o održavanju računarske mreže i mrežnih servisa br: 404-02-66/07-05 od 2.8.2007. godine, zaveden pod brojem: 404-02-66/08-05 od 27.2.2009. godine.

Rok važenja Ugovora i Aneksa istekao je dana 1.9.2008. godine. Korisnik je nastavio s plaćanjem mesečne ugovorene cene do kraja posmatranog perioda (31.12.2008. godine) i izvršio uplatu u iznosu 1.049 hiljada dinara mimo ugovora, odnosno 34% više od iznosa pokrivenog ugovorima. **Na ovaj način povređene su odredbe člana 100. stav 1. tačka 1b) Zakona o javnim nabavkama⁵⁹.**

Po navedenom Ugovoru i Aneksu izvršena je ukupna isplata 4.889 hiljada dinara s PDV-om, odnosno bez PDV-a 4.143 hiljade dinara i utvrđeno je da je navedeni iznos veći od iznosa propisanog u zakonu za pokretanje postupka javne nabavke male vrednosti. Iz navedenih razloga Ministarstvo je bilo u obavezi da sprovede postupak nabavke velike vrednosti, čime je postupilo suprotno odredbama Zakona o javnim nabavkama⁶⁰.

Dalje je utvrđeno da je Ministarstvo rada i socijalne politike dana 13.3.2008. godine po računu broj: ifvp 1228 od 4.3.2008. godine za usluge održavanja za mesec mart 2008. godine preduzeću „Get Computers“ d.o.o. uplatilo na račun broj 265-1050310000353-16 iznos od 309 hiljada dinara po Rešenju ministra br.: 401-00-2/2008-17-369 od 5.3. 2008. godine.

Po istom računu, dana 20.3.2008. godine, po Rešenju ministra broj: 401-00-2/2008-17-422 od 11.3.2008. godine, a na račun 165-2054-91 Get Computers d.o.o. Ministarstvo je ponovo uplatilo iznos od 309 hiljada dinara na ime usluga održavanja za mesec mart 2008. godine.

⁵⁹ „Službeni glasnik RS“, br. 39/02 ... 101/2005

⁶⁰ „Službeni glasnik RS“, br. 39/2002, 43/2003 ... 101/2005

Utvrđeno je:

Na ovaj način navedeni korisnik budžetskih sredstava je dva puta platio usluge održavanja za iznos od 309 hiljada dinara, pa samim tim i precenio svoje rashode 4232 – Kompjuterske usluge, za isti iznos.

Do dana vršenja revizije Ministarstvo rada i socijalne politike nije predočilo dokaz o podnošenju zahteva za povraćaj više plaćenog iznosa preduzeću „Get Computers“ d.o.o. Novi Beograd.

g) Onora d.o.o., Beograd

Ministarstvo rada i socijalne politike je dana 23.6.2008. g. zaključilo Aneks 3 Ugovora br. 401-00-11/03-08-10 s preduzećem Onora d.o.o. Beograd, Ul. kneza Sime Markovića 7, **bez sprovođenja javne nabavke.**

Predmet Ugovora su usluge podrške i održavanja aplikativnog softvera.

Rok za realizaciju Aneksa nije ograničen.

Cena za usluge je 800 EUR mesečno bez PDV-a, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan uplate. Preduzeću ONORA po navedenom ugovoru izvršena je isplata u iznosu od 925 hiljada dinara.

Članom 30. Zakona o javnim nabavkama⁶¹ regulisano je da u slučaju kada se Ugovor zaključuje na rok duži od 12 meseci, ukupna vrednost ugovora uključuje vrednost za prvih 12 meseci i vrednost za preostali period do isteka roka; u slučaju kada postoji neizvesnost u pogledu roka na koji se ugovor zaključuje, uzima se mesečna vrednost ugovora pomnožena sa 48.

Utvrđeno je da nabavka navedene usluge održavanja računarske opreme nije izvršena u skladu sa odredbama člana 20. Zakona o javnim nabavkama.

d) E-info d.o.o., Banja Luka

Ministarstvo rada i socijalne politike je krajem 2005. godine prenelo ukupna sredstva u iznosu 6.213 hiljada dinara, sa aproprijacije 481000 – Dotacije nevladinim organizacijama za nabavku aplikativnog softvera za isplatu prava u oblasti boračko-invalidske zaštite.

Sredstva su preneti:

- Udruženju ratnih i mirnodopskih vojnih invalida Srbije, iznos 1.363 hiljade dinara;
- Društvu za negovanje tradicija oslobodilačkih ratova Srbije do 1918. godine, iznos 1.500 hiljada dinara; i
- Republičkoj asocijaciji za negovanje tekovina ravnogorskog pokreta iznos 3.350 hiljada dinara.

---

⁶¹ „Službeni glasnik RS“ br. 39/2002, 43/2003... 101/2005

Navedena udruženja su tokom 2006. godine izvršila nabavku softvera od preduzeća E-INFO doo Banja Luka i platila tom preduzeću na ime nabavke softvera iznos od 67.030,00 EUR. U ugovorima koji su sklopljeni s navedenim udruženjima nije definisan rok za realizaciju posla. Članom 4. Ugovora utvrđen je garantni rok na programsku podršku 12 meseci od dana instalacije. Tokom prethodne tri godine softver je prilagođavan propisima iz oblasti boračko-invalidske zaštite Republike Srbije, vršene su obuke izvršilaca za unos podataka, **a u avgustu 2009. godine izvršena je simulacija prve isplate u opštini Kovin.**

Odlukom br.: 404-02-52/1/2008-11 od 27.8.2008. godine, pokrenut je postupak javne nabavke usluge održavanja aplikativnog softvera za potrebe jedinstvenog informacionog sistema u oblasti boračko-invalidske zaštite. Komisija za javnu nabavku, nakon sprovedenog postupka s pogađanjem bez prethodnog objavljivanja, po dobijenom mišljenju Uprave za javne nabavke broj: 404-02-2874/08 od 9.6.2008. godine, predložila je izbor i dodelu ugovora ponuđaču: E-INFO doo Banja Luka. Ministarstvo rada i socijalne politike je dana 1.9.2008. godine zaključilo Ugovor o javnoj nabavci usluge održavanja aplikativnog softvera i baze podataka za isplatu prava u oblasti boračko-invalidske zaštite br.: 404-02-52/7/2008-11 s preduzećem E-INFO doo Banja Luka.

Cena usluga definisana članom 8. Ugovora na mesečnom nivou iznosi 300 hiljada dinara bez PDV-a, a s PDV-om 351 hiljadu dinara, odnosno na godišnjem nivou 3.600 hiljada dinara bez PDV-a. Rok važenja Ugovora je 12 meseci.

Utvrđeno je:

Nismo mogli da se uverimo da je softver u funkciji, pa samim tim ni u neophodnost zaključivanja ugovora o održavanju softverskog programa.

Ministarstvo je, pored cene definisane u članu 8. Ugovora, isplatilo i na ime kursne razlike iznos od 15 hiljada dinara, pa je samim tim više iskazalo rashode kompjuterskih usluga za taj iznos.

d) Medio Trade d.o.o., Beograd

Ministarstvo rada i socijalne politike je dana 25.01.2008. godine izvršilo plaćanje kompjuterskih usluga – razvoj informacionih modula za obračun ličnih dohodaka za Centre sa Kosova i Metohije (za 2007. godinu) u iznosu od 150 hiljada dinara. Ministarstvo nije stavilo na uvid prijemnicu ili drugi dokument koji služi kao dokaz da je usluga izvršena.

2.4.2.1.5. Usluge informisanja – Konto 423400

Usluge informisanja iskazane su u Bilansu prihoda i rashoda za 2008. godinu u iznosu od 670.825 hiljada dinara, a izvršeno je testiranje kod **Ministarstva rada i socijalne politike i Ministarstva prosvete.**

1. Ministarstvo rada i socijalne politike iskazalo je ukupne rashode u iznosu 36.223 hiljade dinara. Testiran je iznos od 33.075 hiljada dinara, a odnosi se na usluge informisanja po ugovoru sa **Studio marketing JWT-om i „Maxim Media“ doo.**

a) Studio marketing JWT

Nakon sprovedenog postupka javne nabavke male vrednosti, ovo ministarstvo je dana 7. 3. 2008. godine potpisalo Ugovor o nabavci sukcesivnog pružanja usluga vezanih za organizaciju seminara s preduzećem "Studio marketing JWT" br.: 404-02-40/11/0/-05.

Članom 2. ovog ugovora definisana je obaveza Naručioca da plati vrednost usluga u skladu s ponudom Isporučioca, a u ponudi je iskazana ukupna cena za organizaciju jednog seminara za 30 osoba 2.400 hiljada dinara. Način plaćanja – avansno.

Na osnovu uvida u ispostavljene fakture od strane pružaoca usluga utvrđeno je da su ispostavljeni računi za 6 okruglih stolova (seminara) za čiju je organizaciju Ministarstvo rada i socijalne politike uplatilo preduzeću „Studio marketing JWT“ iznos 3.003 hiljade dinara s PDV-om na ime troškova organizacije seminara, odnosno 2.545 hiljada dinara bez PDV-a, što je za 145 hiljada dinara više od ugovorenog.

Za izvršene usluge preduzeće „Studio marketing JWT“ je ispostavljalo račune zbirno, u jednom iznosu, bez specifikacije ugovorenih troškova, čime su povređene odredbe člana 16. Uredbe o budžetskom računovodstvu.

Do dana završetka revizije nije dostavljen aneks ugovora za izvršene dodatne usluge kao ni izveštaji o realizovanim uslugama organizacije seminara.

b) Maxim Media d.o.o.

Ministarstvo rada i socijalne politike je po sprovedenom postupku javne nabavke male vrednosti sa „Maxim Media“ d.o.o. zaključilo Ugovor br.: 404-02-56/2008-05 od 17.4.2008. godine za nabavku usluge organizacije prezentacije Ministarstva rada i socijalne politike – Uprave za bezbednost i zdravlje na radu na Međunarodnom sajmu „Zaštita i bezbednost 2008“ u iznosu 2.500 hiljada dinara.

Uplata je izvršena avansno 100%.

Članom 1. Ugovora predviđeno je dostavljanje izveštaja o izvršenom poslu.

Utvrđeno je:

Izveštaj, koji je stavljen na uvid, nije zaveden u Ministarstvu, niti ga je svojim potpisom, ili na drugi način, potvrdilo lice odgovorno za izvršenje navedenog posla od strane naručioca posla.

Zbog navedenog, Izveštaj ne predstavlja računovodstvenu ispravu u skladu sa članom 16. Uredbe o budžetskom računovodstvu⁶² i ne stiče se uveravanje da je usluga izvršena u skladu sa Ugovorom.

⁶² „Službeni glasnik RS“ br. 125/03 i 12/06

Sa istim pružaocem usluga Ministarstvo je dana 5. 5. 2008. godine sklopilo Ugovor br.: 345-00-6/2008. Predmet Ugovora je organizacija celokupne medijske promocije mera i aktivnosti Ministarstva rada i socijalne politike, odnosno Uprave za bezbednost i zdravlje na radu u oblasti poboljšanja i promovisanja mera bezbednosti na radu i edukacije građana o navedenim merama u periodu od 15.5. 2008. do 5. 6. 2008. godine.

Vrednost Ugovora je iznosila 14.372 hiljade dinara, uplaćena jednokratno, avans 100%.

Davalac usluga je članom 6. Ugovora definisao naknadu za svoje usluge u iznosu 5% neto vrednosti posla.

Članom 3. Ugovora predviđeno je dostavljanje naručiocu izveštaja o realizaciji posla.

Utvrđeno je:

Izveštaj davaoca usluga koji je stavljen na uvid nije zaveden u Ministarstvu, niti ga je svojim potpisom, ili na drugi način, potvrdilo lice odgovorno za izvršenje navedenog posla od strane Naručioca posla.

Izveštaj ne predstavlja računovodstvenu ispravu u skladu s članom 16. Uredbe o budžetskom računovodstvu⁶³ i ne stiče se uveravanje da je usluga izvršena u skladu sa Ugovorom.

Iz dostavljenog Izveštaja ne može se utvrditi da li je Izvršilac posla postupio u skladu sa članom 6. Ugovora i naplatio naknadu za izvršene usluge u iznosu 5% neto vrednosti posla.

Ministarstvo rada i socijalne politike za nabavku navedene usluge nije sprovelo postupak javne nabavke, pozivajući se na član 98. tačka 3) Zakona o javnim nabavkama. Kako je predmet ugovora organizacija celokupne medijske promocije mera i aktivnosti Ministarstva rada i socijalne politike, odnosno Uprave za bezbednost i zdravlje na radu u oblasti poboljšanja i promovisanja mera bezbednosti na radu i edukacije građana o navedenim merama u periodu od 15.5. 2008. do 5.6.2008. godine, a ne kupovina, razvoj, produkcija ili koprodukcija radio i televizijskog programa ili vremena za emitovanje programa, kako je navedeno u članu 98. tačka 3) Zakona o javnim nabavkama, u konkretnom slučaju ne može se primeniti odredba člana 98. tačka 3) pomenutog zakona, odnosno ovo ministarstvo trebalo je da sprovede postupak javne nabavke u skladu sa članom 20. Zakona o javnim nabavkama.

Uvidom u šifru delatnosti Preduzeća za marketing i propagandu „Maxim Media“ d.o.o. Beograd, utvrđeno je da je isto registrovano za pružanje ostalih usluga reklame i propagande – šifra delatnosti 74402, a ne i za usluge kupovine, razvoj, produkciju ili koprodukciju radio i televizijskog programa ili vremena za emitovanje programa.

---

⁶³ „Službeni glasnik RS“, br. 125/03 i 12/06

Iz svega navedenog zaključujemo da je reč o usluzi organizacije, kako je u predmetu ugovora i navedeno.

Dana 15.12.2008. godine Ministarstvo je sklopilo Ugovor br. 404-01-140/08-05 sa istom marketinškom agencijom.

Predmet ovog ugovora je organizacija celokupne medijske kampanje za projekat „Borba protiv nasilja u porodici“.

Ugovorom je rečeno da navedene usluge podrazumevaju adaptaciju TV spotova za potrebe medijske promocije projekta „Borba protiv nasilja u porodici“ i obezbeđivanje emitovanja TV spotova na relevantnim nacionalnim i lokalnim TV stanicama.

Cena za sve usluge iznosi 13.199 hiljada dinara i plaćena je avansno 100%.

Ugovor je zaključen za period od 10.12.2008. do 10.6.2009. godine.

Usluge na koje se Zakon o javnim nabavkama ne primenjuje iz člana 98. tačka 3) jesu kupovina, razvoj, produkcija ili koprodukcija radio i televizijskog programa ili vremena za emitovanje programa. Kako je predmet ugovora usluga organizacije celokupne medijske kampanje za projekat „Borba protiv nasilja u porodici“, Ministarstvo je trebalo da sprovede javnu nabavku.

Utvrđeno je:

Ministarstvo rada i socijalne politike za nabavku navedene usluge nije sprovelo postupak javne nabavke pozivajući se na član 98. tačka 3) Zakona o javnim nabavkama.

Izveštaj davaoca usluga nije zaveden u Ministarstvu, niti ga je svojim potpisom, ili na drugi način, potvrdilo lice odgovorno za izvršenje navedenog posla od strane Naručioca posla, čime su povređene odredbe člana 16. Uredbe o budžetskom računovodstvu.

Pored toga, revizijom je utvrđeno da Ministarstvo nije sprovelo knjiženja preko konta 123200 – Dati avansi u svojim pomoćnim evidencijama u skladu sa članom 11. Pravilnika o standardnom klasifikacionom okviru i Kontnom planu za budžetski sistem⁶⁴ i nije izvršilo popis potraživanja za avanse sa stanjem na dan 31.12.2008. godine i iskazalo u Izveštaju o popisu za 2008. godinu u skladu sa članom 18. Uredbe o budžetskom računovodstvu.

2. Ministarstvo prosvete iskazalo je rashode po osnovu usluga štampanja u iznosu 5.174 hiljade dinara. Testiran je uzorak od 3.621 hiljade dinara.

a) Ministarstvo je s „Prosvetnim pregledom“ doo iz Beograda dana 12.5.2008. godine sklopilo Ugovor o pružanju usluga štampanja testova br. 451-02-693/08-11.

---

⁶⁴ „Službeni glasnik RS“ br. 20/07 ... 63/07

Predmet Ugovora je štampanje testova za kvalifikacioni ispit za upis učenika u srednje škole za školsku 2008/2009. godinu. Ugovor je zaključen u skladu sa članom 2. Zakona o javnim nabavkama.

Vrednost Ugovora je iznosila 5.700 hiljada dinara. Dana 6.6.2008. godine uplaćen je iznos 2.850 hiljada dinara i knjižen preko konta 423419 – Ostale usluge štampanja. Drugi deo ugovorenog iznosa Ministarstvo je uplatilo 4.7.2008. godine i knjižilo preko konta 423413 – Usluge štampanja publikacija. Prosvetni pregled je uz račun br. 38.8 od 19.6.2008. godine dostavio Izveštaj s potpisima o preuzimanju testova po okruzima.

b) Po Ugovoru br.: 451-02-3284/07/1-11 od 17. 9. 2008. godine Ministarstvo je Društvu za novinsko-izdavačku delatnost DAN GRAF doo iz Beograda isplatilo 270 hiljada dinara na ime realizacije usluge štampanja i objavljivanja tri specijalna dodatka u listu Danas; jedan namenjen temama za početak školske godine 2008/2009, drugi povodom sajma knjiga i treći koji je vezan za temu školske slave Sveti Sava.

Utvrđeno je da ovo ministarstvo nije sprovelo postupak javne nabavke za navedene usluge, čime su povređene odredbe člana 20. Zakona o javnim nabavkama.

U postupku revizije, Ministarstvo nije stavilo na uvid Izveštaj o realizovanoj usluzi. Naknadno su dostavljeni Prilozi iz ugovora od Preduzeća DAN GRAF, br. 042/09 od 17. 9. 2009. godine.

v) Ministarstvo je finansiralo Republičko takmičenje učenika osnovnih škola „Šta znaš o saobraćaju“ u iznosu 1.022 hiljade dinara. Za nabavku testova od Auto-moto saveza Srbije Ministarstvo je isplatilo sa konta 423419 – Ostale usluge štampanja 28.11.2008. godine iznos 500 hiljada dinara. Auto-moto savez Srbije dostavio je račun za testove i Izveštaj o realizovanom takmičenju.

Navedenu uslugu Ministarstvo je knjižilo na teret konta 423419 – Ostale usluge štampanja umesto na teret konta 424911 – Ostale specijalizovane usluge.

2.4.2.1.6 Stručne usluge – Konto 423500

Stručne usluge su iskazane u Bilansu prihoda i rashoda za 2008. godinu u iznosu od 4.793.262 hiljade dinara, a testirane su kod **Ministarstva rada i socijalne politike, Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja, Ministarstva trgovine i usluga, Ministarstva za nauku i tehnološki razvoj, Ministarstva spoljnih poslova,**

Ministarstva zdravlja, Ministarstva za Kosovo i Metohiju, Ministarstva prosvete, Ministarstva kulture i Ministarstva finansija.

Stručne usluge se odnose na usluge izvršene po osnovu ugovora o delu s fizičkim licima za poslove kod korisnika budžetskih sredstava (ministarstava), a izuzetno po ugovoru s pravnim licima, na ime vršenja raznih usluga za ministarstva.

Pravni osnov za zaključivanje ugovora o delu sadržan je u članu 199. Zakona o radu⁶⁵ kojim je predviđeno da poslodavac može sa određenim licem da zaključi ugovor o delu, radi obavljanja poslova koji su van delatnosti poslodavca, a koji za predmet imaju samostalnu izradu ili opravku stvari, samostalno izvršenje određenog fizičkog ili intelektualnog posla.

Zakonom o državnim službenicima i nameštenicima⁶⁶ utvrđeno je da se na prava i dužnosti državnih službenika koji nisu uređeni ovim ili posebnim zakonom ili drugim propisom primenjuju opšti propisi o radu i poseban kolektivni ugovor za državne organe.

Uzimajući u obzir odredbe navedenih zakone kao i odredbe Zakona o državnim službenicima⁶⁷ i Zakona o ministarstvima⁶⁸, **proizlazi da se za obavljanje poslova državne uprave koji su utvrđeni Zakonom o ministarstvima, kao i posebnim zakonom, ne mogu zaključivati ugovori o delu.**

Članom 4. Odluke o broju posebnih savetnika ministara i merila za naknadu za njihov rad⁶⁹ izuzetak predstavljaju posebni savetnici koji nisu u radnom odnosu u ministarstvu, već se njihova prava i obaveze određuju ugovorom, prema opštim pravilima građanskog prava.

Na osnovu iznetog sledi da se za obavljanje poslova državne uprave koji su utvrđeni Zakonom o ministarstvima, kao i posebnim zakonom ne mogu zaključivati ugovori o delu.

Naknade članovima upravnih, nadzornih odbora i komisija – Konto 423591

Ministarstvo rada i socijalne politike iskazalo je rashode na kontu 423591 – Naknade članovima upravnih, nadzornih odbora i komisija u iznosu 4.419 hiljada dinara.

Ministarstvo rada i socijalne politike izvršilo je prenos sredstava, akontaciono po zahtevu Pokrajinskog sekretarijata u ukupnom iznosu 1.840 hiljada dinara u toku 2008. godine na ime isplate naknada lekarskim komisijama. Pokrajinski sekretarijat za socijalnu politiku i demografiju je u toku 2008. godine isplaćivao naknade po donetim rešenjima i dostavio dokaze o isplati iznosa od 1.401 hiljade dinara na ime naknada.

Razlika u iznosu od 439 hiljada dinara, koja nije utrošena za isplatu naknada lekarskim komisijama, utrošena je za isplatu pomoći u slučaju smrti vojnih i civilnih invalida rata i njihovih porodica o čemu je Pokrajinski sekretarijat dostavio dokaze.

---

⁶⁵ „Službeni glasnik RS“ br. 24/05 i 61/05

⁶⁶ „Službeni glasnik RS“, br. 79/05, 81/05, 83/05, 64/07, 67/07, u članu 4 tač.1

⁶⁷ „Službeni glasnik RS“ br. 79/05, 81/05, 83/05, 64/07 i 67/07

⁶⁸ „Službeni glasnik RS“ br. 65/08

⁶⁹ „Službeni glasnik RS“, br. 68/08

Utvrđeno je da je knjiženjem na ovaj način Ministarstvo rada i socijalne politike precenilo rashode iskazane na kontu 423591 – Naknade članovima upravnih, nadzornih odbora i komisija, a potcenilo rashode iskazane na kontu 472611 – Naknade iz budžeta u slučaju smrti za iznos od 439 hiljada dinara.

Ostale stručne usluge – Konto 423599

1. Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja

Rashodi za ostale stručne usluge iskazani su na kontu 423599 – Ostale stručne usluge, u iznosu od 66.380 hiljada dinara. Testiranjem su obuhvaćeni rashodi u iznosu od **24.880** hiljada dinara, od toga iznos od 18.055 hiljada dinara odnosi se na ugovore o delu sa fizičkim licima, a iznos od 6.825 hiljada dinara na rashode po osnovu ugovora sa pravnim licima za pružanje usluga i to: Institutom za ekonomska i socijalna istraživanja, Beograd.

a) Testiranjem ugovora o delu sa fizičkim licima obuhvaćeno je 59 ugovora. U daljem postupku, uvidom u Pojedinačnu poresku prijavu i podatke o godišnjim primanjima, izvršeno je testiranje naknada po ovom osnovu za 38 lica po svim ugovorima isplaćenim u 2008. godini i zaključeno je sledeće:

- sa 17 lica ugovori su zaključivani mesečno, tromesečno, tokom čitave godine, za istu vrstu posla;
- sa ostalim licima ugovori su zaključivani na period od mesec, dva, tri sa obnavljanjem ugovora više puta u toku godine za iste poslove;
- prosečno angažovanje testiranog broja lica iznosilo je preko 9 meseci u toku godine;
- od 38 testiranih lica 12 je bilo angažovano na kurirskim poslovima, od toga 5 tokom cele godine;
- 26 lica angažovano je na stručnim poslovima, i to 12 lica tokom cele godine a za sledeće poslove:
  - * prikupljanje i obrada podataka neophodnih za utvrđivanje procedura i mehanizama za saradnju s međunarodnim fondovima;
  - * stručnotehnički poslovi istraživanja mogućnosti za reformu propisa u cilju unapređenja poslovnog okruženja;
  - * praćenje primene novih metodologija i analiza efikasnosti implementacije razvojnih politika;
  - * istraživanje mogućnosti za reformu propisa u cilju unapređenja poslovnog okruženja za potrebe sektora za strana ulaganja i drugo, i to 12 tokom cele godine;
- naknada po ugovoru iznosila je od 20 hiljada dinara do 40 hiljada dinara mesečno, neto, u zavisnosti od vrste posla.

Uzimajući u obzir Zakon o radu kao i odredbe Zakona o državnim službenicima⁷⁰ i Zakona o ministarstvima⁷¹, proizlazi da se za obavljanje gore navedenih poslova ne mogu zaključivati ugovori o delu.

⁷⁰ „Službeni glasnik RS“, br. 79/05 ... 67/07

⁷¹ „Službeni glasnik RS“, br. 65/08

Ministarstvo je različite vrste usluga (kurirski poslovi) knjižilo na kontu 423599 – Ostale stručne usluge, ne primenjujući odredbe Pravilnika o standardnom klasifikacionom okviru i Kontnom planu za budžetski sistem⁷² i nije knjižilo usluge prema analitičkim kontima predviđenim za određenu vrstu usluga.

Kako se Ugovorom o delu izvršilac obavezuje da obavi određeni posao, potrebno je obezbediti pismeni dokaz da je posao urađen, odnosno Izveštaj i isti predstavlja računovodstvenu ispravu propisanu članom 16. Uredbe o budžetskom računovodstvu⁷³ i članom 7. Pravilnika o organizaciji finansijske službe i službe interne kontrole Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja.

U prilogu Ugovora o delu se ne nalaze pisani izveštaji o izvršenom poslu. Prema objašnjenju korisnika, pomoćnik ministra i državni sekretar vrši nadzor nad obavljanjem poslova, daje odgovarajuća uputstva i kada je potrebno inicira postupak za raskid ugovora zbog neizvršenja posla.

b) Institut za ekonomska i socijalna istraživanja Beograd

Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja je 12. 8. 2008. godine zaključilo Ugovor o izradi istraživanja „Prognoze kretanja na tržištu rada Srbije“ broj: 401-00-1465/2008-15 sa Institutom za ekonomska i socijalna istraživanja iz Beograda. Predmet Ugovora je istraživanje „Prognoze kretanja na tržištu rada Srbije“ i izrada publikacije „Prognoze na tržištu rada Srbije“. Ugovor je zaključen na period od dve godine. Ukupna vrednost troškova istraživanja je 10.000 hiljada dinara u neto iznosu (bez PDV-a). Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja je u toku 2008. godine u skladu sa dinamikom plaćanja utvrđenom u Ugovoru isplatilo 50% vrednosti u iznosu 5.900 hiljada dinara (vrednost sa PDV-om).

Utvrđeno je da je Ugovor zaključen u skladu sa članom 98. Zakona o javnim nabavkama bez sprovođenja postupka javne nabavke i da su navedene usluge knjižene na kontu 423599 – Ostale stručne usluge. **Preporučuje se Ministarstvu da ovu vrstu usluga knjiži na kontu 424911 – Ostale specijalizovane usluge** s obzirom da je reč o uslugama koje su vezane za poslove državne uprave koji se odnose na zapošljavanje propisane Zakonom o ministarstvima.

Ministarstvo u svojim pomoćnim evidencijama **nije sprovelo knjiženja preko konta 123200 – Dati avansi u skladu sa članom 11. Pravilnika o standardnom klasifikacionom okviru i Kontnom planu za budžetski sistem⁷⁴ i nije izvršilo popis potraživanja za avanse sa stanjem na dan 31. 12. 2008. godine i iskazalo u Izveštaju o popisu za 2008. godinu u skladu sa članom 18. Uredbe o budžetskom računovodstvu.**

2. Ministarstvo rada i socijalne politike iskazalo je ukupne rashode na kontu 423599 – Ostale stručne usluge u iznosu 51.544 hiljade dinara, koji se odnose na rashode po osnovu ugovora o delu sa fizičkim licima i rashode nastale po osnovu ugovora sa pravnim licima.

⁷² „Službeni glasnik RS“, br. 20/07 ... 63/07

⁷³ „Službeni glasnik RS“, br. 125/03 i 12/06

⁷⁴ „Službeni glasnik RS“ br. 20/07 ... 63/07

U postupku revizije isplaćenih naknada po ugovoru o delu s fizičkim licima, testiran je iznos od 21.730 hiljada dinara čime je obuhvaćeno 35 lica koja su uglavnom obavljala poslove u kontinuitetu tokom cele godine, po ugovorima koji su zaključivani mesečno i obnavljani tokom cele godine. Od 35 lica koliko je obuhvaćeno testom 80% (28 lica) je imalo status osiguranih po drugom osnovu. Mesečne naknade kretale su se od 22 hiljade dinara (za poslove pripreme dokumentacije, obračuna, kontiranja i knjiženja invalidskih primanja) do 75 hiljada dinara (savetodavni i protokolarni poslovi za potrebe ministra u cilju ostvarivanja njegove funkcije). Prosečna mesečna naknada po angažovanom licu iznosi 42 hiljade dinara neto.

Uz Ugovore nisu dostavljeni Izveštaji o izvršenom poslu. Članom 4. Ugovora je definisano da ukoliko posao Izvršilac ne izvrši kvalitetno, u ugovorenom roku, dužan je da u naknadnom roku od 15 dana otkloni sve nedostatke.

Najčešći poslovi za koje su bila angažovana lica po testiranim ugovorima bili su:

- izrada procedura za unapređenje implementiranog aplikativnog rešenja i dr.;
- održavanje i administracija baze podataka informacionog sistema inspekcije rada;
- kreiranje i održavanje IT portala;
- savetodavni i protokolarni poslovi za potrebe ministra;
- prikupljanje i klasifikacija odgovarajućih izveštaja iz oblasti inspekcijuskog nadzora;
- izrada tabelarnih prikaza i statističkih izveštaja;
- izrada nacрта Uredbe o bezbednosti i zdravlja na radu;
- prijem poziva zainteresovanih korisnika, pružanje informacija o radu ministarstva;
- ažuriranje dokumentacije radi arhiviranja;
- prenos dokumentacije, koju je zbog važnosti i hitnosti, a u cilju ažuriranja predmeta, potrebno dostaviti ministru radi priprema dokumentacije, obračuna, kontiranja i knjiženja invalidskih primanja.

Imajući u vidu odredbe Zakona o radu, odredbe Zakona o državnim službenicima⁷⁵ i Zakona o ministarstvima⁷⁶, proizlazi da se za obavljanje navedenih poslova, ne mogu zaključivati ugovori o delu.

Kako se Ugovorom o delu izvršilac obavezuje da obavi određeni posao, potrebno je obezbediti pismeni dokaz da je posao urađen, odnosno Izveštaj i isti predstavlja računovodstvenu ispravu propisanu članom 16. Uredbe o budžetskom računovodstvu⁷⁷.

Ovo ministarstvo je različite vrste usluga knjižilo na kontu 423599 – Ostale stručne usluge, ne primenjujući odredbe Pravilnika o standardnom klasifikacionom okviru i Kontnom planu za budžetski sistem⁷⁸ i nije knjižilo usluge prema analitičkim kontima predviđenim za određenu vrstu usluga.

---

⁷⁵ „Službeni glasnik RS“ br. 79/05 ... 67/0

⁷⁶ „Službeni glasnik RS“ br. 65/0

⁷⁷ „Službeni glasnik RS“, br. 125/03 i 12/06.

⁷⁸ „Službeni glasnik RS“ br. 20/07 ... 63/07

Ovo ministarstvo je u toku 2008. godine isplatilo Asocijaciji centara za socijalni rad Srbije iznos 3.313 hiljada dinara na ime organizacije šest regionalnih skupova „Ka održivom demografskom razvoju“, a po osnovu specifikacije troškova dostavljene pojedinačno za svaki seminar a prema utvrđenoj strukturi troškova i to:

- troškovi smeštaja i ishrane učesnika;
- troškovi angažovanja izlagača i voditelja radionica;
- troškovi obezbeđenja tehnike, štampanja, PTT usluge;
- troškovi prevoza izlagača i radioničara i saradnika asocijacije.

Po izmirenju svih obaveza, Asocijacija centara za socijalni rad Srbije dostavila je Ministarstvu rada i socijalne politike kopije računa i izvode o izvršenim uslugama.

Pored usluga smeštaja i ishrane isplaćivani su i drugi troškovi (ugostiteljske usluge), a knjiženi kao ostale stručne usluge, što nije u skladu sa odredbama Pravilnika o standardnom klasifikacionom okviru i Kontnom planu za budžetski sistem⁷⁹

3. Ministarstvo trgovine i usluga

Rashodi Ministarstva trgovine i usluga na kontu 423599 – Ostale stručne usluge iskazani su u iznosu 28.767 hiljada dinara, a odnose se na ugovore o delu s fizičkim licima i rashode po osnovu ugovora s pravnim licima.

Ugovori o pružanju usluga – pravna lica

a) Republički zavod za statistiku

Ministarstvo trgovine i usluga potpisalo je dana 24. 3. 2008. godine Sporazum o saradnji s Republičkim zavodom za statistiku. Članom 4. Ugovora definisano je da Ugovor stupa na snagu 1. januara 2008. godine. Predmet sporazuma je analiza minimalne i prosečne potrošačke korpe korišćenjem raspoloživih podataka Zavoda. Naknada za navedene aktivnosti iznosi neto 100 hiljada dinara na mesečnom nivou (bez PDV-a).

Ministarstvo je uplatilo Republičkom zavodu za statistiku u toku 2008. godine iznos od 1.416 hiljada dinara, odnosno mesečno 118 hiljada dinara (sa PDV-om). Ministarstvo je navedene usluge knjižilo na teret konta 423599 – Ostale stručne usluge. Preporučuje se da se navedene usluge knjiže preko konta 424911 – Ostale specijalizovane usluge.

b) Modni studio Klik d.o.o., Zemun

Dana 21. 10. 2008. godine, Ministarstvo trgovine i usluga sklopilo je Ugovor o finansijskom učešću u projektu „Beogradska nedelja mode“ s preduzećem Modni studio Klik doo iz Zemuna. Predmet ugovora je finansijsko učešće u projektu „Beogradska nedelja mode“ **u cilju podrške novog brenda Srbije**. Naknada za navedene usluge plaćena je u iznosu od 250 hiljada dinara.

---

⁷⁹ „Službeni glasnik RS“ 20/07 ... 63/07.

Utvrđeno je da je ovo Ministarstvo navedene usluge knjižilo na teret konta 423599 – Ostale stručne usluge. Preporučuje se da se navedene usluge knjiže preko konta 424911 – Ostale specijalizovane usluge.

v) Mass Media International iz Beograda

Ministarstvo trgovine i usluga potpisalo je dana 10. 12. 2008. godine Ugovor o pružanju stručnih usluga sa Mass Media International iz Beograda. Predmet Ugovora je primenjeno istraživanje u društvenoekonomskoj oblasti „Brendovi Srbije – put u svet“. Ugovor je sklopljen u skladu sa članom 123. stav 1 do 3. Zakona o javnim nabavkama. Naručilac, Ministarstvo, uplatio je naknadu za ugovorene usluge u iznosu 319 hiljada dinara. Izvršilac posla je bio u obavezi da najkasnije do 31. 3. 2009. godine Ministarstvu dostavi Izveštaj o obavljenom istraživanju.

U postupku revizije stavljen je na uvid Konačni izveštaj o primenjenom istraživanju u društvenoekonomskoj oblasti „Brendovi Srbije – put u svet“ koji je prihvaćen dopisom br. 401-00-379-2008-07 od 9. 2. 2009. godine od odgovornog lica u Ministarstvu.

Utvrđeno je da je Ministarstvo navedene usluge knjižilo na teret konta 423599 – Ostale stručne usluge. Preporučuje se da se navedene usluge knjiže preko konta 424911 – Ostale specijalizovane usluge.

g) Ekonomski institut Beograd

Ministarstvo trgovine i usluga je sa Ekonomskim institutom u Beogradu sklopilo Ugovor o pružanju usluga istraživanja i razvoja br. 011-00-00156/2008-04 bez sprovođenja javne nabavke u skladu s članom 98. Zakona o javnim nabavkama.

Predmet Ugovora je pružanje usluga sprovođenja stručnonaučnog istraživanja i razvoja u oblasti robnih berzi. Na osnovu predmetnog istraživanja, Institut je bio u obavezi da izradi stručnu studiju. Vrednost ugovora je 1.876 hiljada dinara, a rok izvršenja posla 60 dana od dana zaključenja Ugovora, odnosno 10. 12. 2008. godine.

U postupku revizije stavljen je na uvid Izveštaj o Planu i programu istraživanja studije „Ključna ekonomska i pravna pitanja za uspešno funkcionisanje robne berze u Srbiji“, br. 254/1 od 29. 10. 2008. godine.

Utvrđeno je da je Ministarstvo navedene usluge knjižilo na teret konta 423599 – Ostale stručne usluge. Preporučuje se da se navedene usluge knjiže preko konta 424911 – Ostale specijalizovane usluge.

d) Institut ekonomskih nauka Beograd

Po Ugovoru o pružanju stručnih usluga br. 401-00-00315-2008-07 od 4. 12. 2008. godine Ministarstvo je 15. 12. 2008. godine uplatilo 6.000 hiljada dinara na račun Instituta ekonomskih nauka iz Beograda, avansno, unapred, za pružanje usluga primenjenog istraživanja u društvoekonomskoj oblasti radi izrade nacrt zakona iz delokruga rada i nadležnosti naručioca, a prema planu zakonodavnih aktivnosti Republike Srbije i Nacionalnog programa za integraciju Republike Srbije u EU, a naročito istraživanja u društveno ekonomskoj oblasti koja su u funkciji izrade Nacrta zakona o izmenama i dopunama zakona o oglašavanju i izrade Nacrta zakona o posredovanju u prometu nepokretnosti.

Rok za realizaciju navedenih aktivnosti je 31.12. 2009. godine.

Ugovor je zaključen u skladu s članom 98. stav 1. tačka 9) Zakona o javnim nabavkama⁸⁰.

Ministarstvo trgovine i usluga isplatilo je sa Razdela – 56, šifra programa 0103 – Uspostavljanje savremeno uređenog tržišta roba i usluga, sa ekonomske klasifikacije 423599 – Ostale stručne usluge iznos od 2.500 hiljada dinara, a sa ekonomske klasifikacije 424911 – Ostale specijalizovane usluge iznos od 3.500 hiljada dinara.

U Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o budžetu za 2008. godinu Ministarstvo trgovine i usluga na Razdelu – 56, šifra programa 0103 – Uspostavljanje savremeno uređenog tržišta roba i usluga, na aproprijaciji 424 – Specijalizovane usluge imalo je opredeljeno 3.500 hiljada dinara.

Utvrđeno je:

Ministarstvo nije sprovelo knjiženja u svojim pomoćnim evidencijama preko konta 123200 – Dati avansi u skladu s članom 11. Pravilnika o standardnom klasifikacionom okviru i Kontnom planu za budžetski sistem⁸¹ i nije izvršilo popis potraživanja za avanse sa stanjem na dan 31. 12. 2008. godine i iskazalo u Izveštaju o popisu za 2008. godinu u skladu s članom 18. Uredbe o budžetskom računovodstvu.

Navedene usluge su delom plaćane sa aproprijacije 423 – Usluge po ugovoru, a delom sa aproprijacije 424 – Specijalizovane usluge. Mišljenja smo da navedeno istraživanje za Ministarstvo predstavlja jedinstvenu uslugu i nije od značaja šta čini navedenu uslugu, odnosno njenu strukturu kod pružaoca usluge.

⁸⁰ „Službeni glasnik RS“ br. 39/2002... 101/2005

⁸¹ „Službeni glasnik RS“ br. 20/07... 63/07

d) „GFK“ d.o.o., iz Beograda

Ministarstvo trgovine i usluga je dana 23. 10. 2008. godine zaključilo Ugovor o pružanju usluga istraživanja tržišta „Najbolje iz Srbije“ br. 401-00-272/2008-02 sa preduzećem „GFK“ doo iz Beograda. Vrednost Ugovora je 5.700 EUR u dinarskoj protivvrednosti po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan fakturisanja. Ugovor je zaključen u skladu s članom 98. stav 1. tačka 9) Zakona o javnim nabavkama. Rok za realizaciju posla je 27 dana od dana zaključenja ugovora. Predmet ugovora je pružanje usluga istraživanja.

Vrednost ugovora je isplaćena u dve tranše i to 18. 11. 2008. godine iznos od 287 hiljada dinara i 25. 12. 2008. godine iznos od 300 hiljada dinara.

U postupku revizije stavljena je na uvid izrađena studija „Najbolje iz Srbije“.

Utvrđeno je da je ovo ministarstvo navedene usluge knjižilo na teret konta 423599 – Ostale stručne usluge. Preporučuje se da se navedene usluge knjiže preko konta 424911 – Ostale specijalizovane usluge.

e) Privredna komora Srbije

Dana 10. 9. 2008. godine Ministarstvo je sklopilo Ugovor o pružanju usluga u pripremi i organizaciji nacionalne izložbe „Srbija u Krasnodaru 2008“ sa Privrednom komorom Srbije, na osnovu člana 23. stav 1. tačka 1) Zakona o javnim nabavkama. Ministarstvo je uplatilo Privrednoj komori Srbije, avansno, po navedenom Ugovoru sredstva u iznosu 10.000 hiljada dinara i to na ime zakupa poslovnog prostora iznos od 3.000 hiljade dinara i naknada za izmirenje ostalih obaveza iznos od 7.000 hiljada dinara.

Članom 2. Ugovora precizirane su obaveze davaoca usluga da po okončanju Nacionalne izložbe, u roku od 10 dana, dostavi naručiocu usluga Izveštaj o izvršenim obavezama sa specifikacijom svih troškova nastalih u realizaciji organizacije Nacionalne izložbe. Saglasno ugovoru, Privredna komora je dostavila izveštaj u kome su naznačene obaveze Ministarstva u iznosu 9.708 hiljada dinara, a što je manje od plaćenog i ugovorenog iznosa za 292 hiljade dinara. Do dana revizije nije izvršen povraćaj. Istovremeno u Izveštaju je konstatovano da je u realizaciji Nacionalne izložbe došlo do prekoračenja planiranih sredstava koja su ugovorom predviđena i to u ukupnom iznosu 5.705 hiljada dinara za šta je dostavljena specifikacija. Posebno radno telo je predložilo da se Izveštaj komore trenutno usvoji, a najkasnije do 31. 1. 2009. godine izvrši analiza priložene dokumentacije u vezi sa iznosom prekoračenja planiranih troškova i predloži način za njihovu realizaciju.

Do dana završetka revizije nismo dobili izveštaj u vezi sa iznosom prekoračenja planiranih troškova i načinom njihove realizacije.

ž) Umetnički atelje „Art-Zamur“ Beograd

Ministarstvo trgovine i usluga je dana 15. 9. 2008. godine zaključilo Ugovor o javnoj nabavci male vrednosti – usluga izrade i isporuke fotografija na platnu za dekoraciju enterijera i fotomonografija „Srbija – Dunavski sliv“ sa Umetničkim autorskim ateljeom „Art-Zamur“ Dragoljuba Zamurovića iz Beograda br: 404-02-53/2008-05 zavedeno 9. 9. 2008. godine.

Predmet Ugovora je izrada 18 fotografija na platnu za dekoraciju enterijera za potrebe Naručioca i 50 fotomonografija „Srbija – Dunavski sliv“.

Vrednost ugovora je 3.009 hiljada dinara.

Naručilac, Ministarstvo trgovine i usluga, 10.10. 2008. godine po dostavnici br. 101008 preuzelo je 18 fotografija na platnu za dekoraciju enterijera za potrebe naručioca i 50 fotomonografija „Srbija – Dunavski sliv“.

U postupku revizije dostavljen je izveštaj od Ministarstva o preuzimanju 50 fotomonografija „Srbija – Dunavski sliv“ koje su za potrebe Ministarstva nabavljene od Umetničkog autorskog ateljea „Art-Zamur“ Dragoljuba Zamurovića iz Beograda.

Iz dostavljenog izveštaja od strane Ministarstva zaključeno je da se u kabinetu ministra nalazi 25 fotomonografija, a ostale su uručene kao poklon prilikom državno-privrednih poseta koje je ministar trgovine i usluga imao u toku 2008. i 2009. godine u inostranstvu, kao i prilikom poseta državnika i privrednika našoj zemlji.

Utvrđeno je:

Ministarstvo je navedenu poslovnu promenu iskazalo kao ostale stručne usluge, umesto da nabavku dobara iskaže na kontu 515129 – Ostala književna i umetnička dela. Na ovaj način precenjene su stručne usluge a potcenjena nematerijalna imovina (Ostala književna i umetnička dela) za iznos od 3.009 hiljada dinara.

Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o budžetu za 2008. godinu Ministarstvu trgovine i usluga nije odobrena aproprijacija 515 – Nematerijalna imovina, u okviru koje se nalazi analitička ekonomska klasifikacija 515129 – Ostala književna i umetnička dela.

Rashodi po osnovu Ugovora o delu

U postupku revizije testiranjem su obuhvaćene isplate naknade za 8 lica u iznosu 2.935 hiljada dinara bruto, s kojima su zaključivani ugovori za period od 2 do 7 meseci, za iste poslove i sa istim licem, (poslovi usklađivanja aktivnosti radnih grupa za izradu nacrtu zakona, asistiranje u kabinetu ministra, statističko-evidencioni poslovi u kabinetu ministra, knjiženje poslovnih promena, odnosi s javnošću pri kabinetu ministra).

Uzimajući u obzir odredbe Zakona o radu, odredbe Zakona o državnim službenicima⁸² i Zakon o ministarstvima⁸³, proizlazi da se za obavljanje gore navedenih poslova ne mogu zaključivati ugovori o delu.

Utvrđeno je:

Za većinu testiranih ugovora o delu nisu dostavljani izveštaji o izvršenom poslu. Kako se Ugovorom o delu izvršilac obavezuje da obavi određeni posao, potrebno je obezbediti pismeni dokaz, Izveštaj kao dokaz da je posao urađen. Izveštaj predstavlja računovodstvenu ispravu, a ona je propisana članom 16. Uredbe o budžetskom računovodstvu.

Ministarstvo je različite vrste usluga knjžilo na kontu 423599 – Ostale stručne usluge, ne primenjujući odredbe Pravilnika o standardnom klasifikacionom okviru i kontnom planu za budžetski sistem⁸⁴ i nije knjžilo usluge prema analitičkim kontima predviđenim za određenu vrstu usluga.

4. Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj

U okviru rashoda 423599 – Ostale stručne usluge, testiranjem su obuhvaćeni rashodi za ugovore o delu s fizičkim licima u iznosu 1.741 hiljada dinara bruto i rashodi po osnovu ugovora s Narodnom bibliotekom Srbije u iznosu 118.745 hiljada dinara po Ugovoru o finansiranju nabavke i korišćenja baza podataka i časopisa u papirnoj formi, elektronskih knjiga, dodele DOI brojeva naučnim člancima iz naučne periodike objavljene u Republici Srbiji i održavanje i dopunu domaće baze podataka citatnog karaktera i punog teksta za 2008. godinu.

Navedenim ugovorom u saradnji s Narodnom bibliotekom Srbije, Ministarstvo je u skladu s članom 11. Zakona o naučno-istraživačkoj delatnosti⁸⁵ finansiralo nabavku naučne i stručne literature iz inostranstva i pristup elektronskim naučnim i stručnim bazama podataka.

Stavljen je na uvid Izveštaj o realizaciji Ugovora od strane Narodne biblioteke Srbije, kao i nalog o knjiženju kod Narodne biblioteke Srbije od 23. 12. 2008. godine, gde je prikazan način knjiženja nabavke knjiga (preko konta 515121 – Knjige u biblioteci).

Elektronske publikacije (baze podataka i elektronski časopisi) u vlasništvu su Narodne biblioteke Srbije, jer je ona i potpisnik svih ugovora o licencama sa svakim pojedinim izdavačem, a časopisi u papirnoj formi koji se nabavljaju za akademske biblioteke, a preko Narodne biblioteke Srbije, vlasništvo su tih biblioteka, i svaka biblioteka je dužna da ih inventariše prema ustaljenoj praksi.

---

⁸² „Sl. glasnik RS“, br. 79/05 .... 67/07

⁸³ „Sl. glasnik RS“, br. 65/08

⁸⁴ „Sl. glasnik RS“, br. 20/07 ... 63/07

⁸⁵ „Sl. glasnik RS“ br.110/05

Utvrđeno je da navedene usluge Ministarstvo treba da knjiži na teret konta 424911 – Ostale specijalizovane usluge umesto konta 423599 – Ostale stručne usluge, s obzirom na to da je reč o uslugama koje su vezane za poslove državne uprave, koji su u delokrugu Ministarstva nauke i tehnološkog razvoja, u skladu sa Zakonom o ministarstvima⁸⁶.

Ministarstvo je sklopilo ugovor o delu sa šest lica, koja su angažovana na period od šest do devet meseci tokom 2008. godine, a na poslovima koji se obavljaju u Ministarstvu. Naknada po ugovoru iznosila je od 20 hiljada dinara do 78 hiljada dinara mesečno, neto, u zavisnosti od vrste posla.

U prilogu ugovora se nalaze izveštaji kao dokaz o izvršenom poslu.

Utvrđeno je da se za obavljanje gore navedenih poslova ne mogu zaključivati ugovori o delu, uzimajući u obzir odredbe Zakona o radu, odredbe Zakona o državnim službenicima⁸⁷ i Zakona o ministarstvima⁸⁸.

5. Ministarstvo spoljnih poslova iskazalo je rashode na kontu 423599 – Ostale stručne usluge u iznosu 43.322 hiljade dinara.

Testiranjem su obuhvaćene naknade po zaključenim ugovorima o delu sa 14 lica u iznosu 10.069 hiljada dinara (bruto).

Posmatrana lica su ugovorom angažovana na period od mesec dana, s tim što se nakon isteka ugovorenog perioda ugovor produžavao sa istim licima, za iste poslove i više puta u toku godine, i pokrivaio najčešće period cele budžetske godine. Ugovori su zaključivani za sledeće poslove:

– poslovi vozača –	43%
– računovodstveni –	29%
– poslovi interne revizije –	7%
– arhivski poslovi –	7%
– fizički poslovi –	7%
– i ostali stručni poslovi –	7%

Iz datog pregleda zaključujemo da se preko 80% testiranog uzorka odnosi na poslove koji se obavljaju u Ministarstvu.

Utvrđeno je:

Ministarstvo je zaključivalo ugovore o delu suprotno članu 199. Zakona o radu⁸⁹, a u vezi sa Zakonom o državnim službenicima⁹⁰ i Zakonom o ministarstvima.⁹¹

---

⁸⁶ „Sl. glasnik RS“ br. 65/2008

⁸⁷ „Sl. glasnik RS“ br. 79/05 .... 67/07....116/08

⁸⁸ „Sl. glasnik RS“ br. 65/08

⁸⁹ „Službeni glasnik RS“ br. 24/05 i 61/05

⁹⁰ „Službeni glasnik RS“ br. 79/05 .... 67/07...116/08

⁹¹ „Službeni glasnik RS“ br. 65/08

Ministarstvo je različite vrste usluga knjižilo na kontu 423599 – Ostale stručne usluge, ne primenjujući odredbe Pravilnika o standardnom klasifikacionom okviru i Kontnom planu za budžetski sistem⁹² i nije knjižilo usluge prema analitičkim kontima predviđenim za određenu vrstu usluga.

6. Ministarstvo zdravlja je iskazalo rashode na kontu 423599 – Ostale stručne usluge u iznosu 90.636 hiljada dinara, testirani su rashodi u iznosu od 40.249 hiljada dinara.

Testirane su isplate koje su izvršene za ukupno 48 lica. Uvidom u dokumentaciju koja je bila osnov za preuzimanje obaveza i dostavljena je Trezoru i na osnovu pregleda dokumentacije kod korisnika, utvrđeno je sledeće:

Ministarstvo zdravlja je, kao naručilac posla, s fizičkim licima kojima je izvršena isplata – izvršiocima posla zaključilo ugovore o delu.

Svi testirani ugovori o delu zaključeni su na period od mesec dana.

Od ukupno 48 testiranih lica za 34 lica isplata je vršena za svih dvanaest meseci 2008. godine po ugovorima o delu koji su zaključivani iz meseca u mesec, za istu vrstu posla, tokom cele godine.

Na godišnjem nivou, neto ugovorena naknada kretala se od 63 hiljade dinara za čišćenje prostorija do 1.543 hiljade dinara za poslove tehničkog direktora projekta.

Ugovori o delu su zaključivani, između ostalog, za sledeće poslove: uporedna analiza nomenklatura zdravstvenih usluga, analiza i praćenje promena uporednog zakonodavstva i propisa EU u oblasti transplantacije i sporazuma o socijalnom osiguranju, analiza poslova od opšteg interesa koje obavljaju zdravstvene ustanove i priprema projekata koji se finansiraju iz budžeta, priprema informacija u vezi s projektom NIP-a za sredstva informisanja, analiza akata iz oblasti lekova i medicinskih sredstava, uporedna analiza dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja, analiza akata iz oblasti opojnih droga, kontakti, sastanci i razgovori sa zdravstvenim ustanovama na temu unapređenja unutrašnje organizacije, početne aktivnosti na pripremi vodiča dobre prakse i upravljanja u zdravstvenim ustanovama, čišćenje prostorija sanitarne inspekcije, kao i za rad na projektima „Razvoj zdravstva Srbije“, „Politika primarne zdravstvene zaštite na Balkanu“, koordinacija projekta „Energetska efikasnost u Srbiji“, rad u jedinici PIU – projekat Evropske investicione banke „Rekonstrukcija kliničkih centara (Beograd, Kragujevac, Niš i Novi Sad)“.

---

⁹² „Službeni glasnik RS“ br. 20/07.....63/07

Pravilnikom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu zdravlja utvrđeno je da se u Ministarstvu obavljaju poslovi koji obuhvataju: izradu nomenklature zdravstvenih usluga, poslove vezane za aktivnosti u oblasti transplantacije i praćenje poslova iz oblasti transplantacije, učešće u pripremi i vođenju pregovora za zaključivanje i sprovođenje međunarodnih sporazuma o obaveznom socijalnom osiguranju, izradu programa i projekata koji će se finansirati iz sredstava budžeta, praćenje, kontrolu i ocenjivanje izvršenja programa i projekata koji se finansiraju iz sredstava budžeta i NIP-a, izradu nacrtu zakona i drugih propisa kojima se uređuje oblast obaveznog i dobrovoljnog osiguranja, izradu predloga, praćenje i analizu sprovođenja nacionalne politike u oblasti lekova, medicinskih sredstava, opojnih droga i prekursora.

Ministarstvo je sa tri lica obuhvaćena testom zaključilo ugovore po kojima se isplata vrši tako što se neto iznos ugovorene naknade u celosti ili delimično isplaćivao sa specijalnog računa otvorenog u Rajfajzen banci za potrebe projekta "Razvoj zdravstva Srbije" (IDA kredit YF 3768), a ostatak ugovorene neto naknade s pripadajućim porezima i doprinosima iz izvora 01 – budžetskih sredstava utvrđenih budžetom za 2008. godinu na programu 1803 – 01 Projekat Svetske banke Razvoj zdravstva Srbije.

Planirana sredstva za navedeni projekat su 56.905 hiljada dinara (28.651 hiljada dinara iz izvora 01 i 28.254 hiljade dinara iz ostalih izvora), a realizovana sredstva su 77.529 hiljada dinara (27.821 hiljada dinara iz izvora 01 i 49.708 hiljada dinara iz ostalih izvora). U isto vreme sa ovim licima Ministarstvo je zaključilo i ugovore o delu za posao Rad na projektu „Razvoj zdravstva Srbije“. Ugovori o delu su zaključivani iz meseca u mesec, tokom cele godine, a isplata je vršena s programa Uređenje zdravstvenog sistema iz izvora finansiranja 01 – budžetska sredstva.

U prilogu Ugovora o delu dati su izveštaji o radu sačinjeni od strane izvršioca posla.

Utvrđeno je da je ovo ministarstvo tokom 2008. godine zaključivalo ugovore o delu suprotno odredbi člana 199. Zakona o radu.

7. Ministarstvo za Kosovo i Metohiju iskazalo je rashode za ostale stručne usluge u iznosu 29.571 hiljada dinara, testirani su rashodi u iznosu od 10.587 hiljada dinara.

Testirano je 46 ugovora. Dva ugovora (ugovor 4098 i 4451) potpisana su i overena u decembru mesecu 2008. godine, a odnose se na period oktobar–decembar 2008. godine.

Predmet testiranih ugovora može se klasifikovati u dve kategorije:

- a) ugovori čiji su predmet stručne usluge van delatnosti korisnika. Te usluge su: izrada tri namenske situacione karte, prevođenje, javna debata „Kosovo“, grafičko rešenje plakata, sudska medicina itd. Rashodi ovih usluga iznose 2.535 hiljada dinara ili 23,94% testiranih rashoda;

- b) ugovori o delu čiji su predmet poslovi sistematizovani kod korisnika. Reč je o uslugama: administracija, poslovi odnosa s javnošću, praćenje stanja kulture, saradnja sa SPC, prijem i evidencija individualnih zahteva za humanitarnu pomoć, analiza zapadne štampe, informisanje o javnom mnjenju, uputstva državnim službenicima i nameštenicima, knjiženje dokumenata, saradnja s međunarodnim misijama, analize i izveštaji o saradnji, analiza stanja KiM, saradnja sa civilnom misijom itd. Vrednost ovih ugovora je 8.052 hiljade dinara ili 76,06% testiranih rashoda.

Utvrđeno je:

Od ukupno testiranih ugovora samo za dva ugovora, odnosno za 1.880 hiljada dinara postoje izveštaji o izvršenom poslu.

Ministarstvo je zaključivalo ugovore o delu čiji su predmet poslovi sistematizovani kod korisnika, što nije u skladu sa članom 199. Zakona o radu.

Uz ugovore nisu dostavljeni izveštaji o izvršenom poslu.

Kako se Ugovorom o delu izvršilac obavezuje da obavi određeni posao, potrebno je obezbediti pismeni dokaz da je posao urađen, odnosno Izveštaj i isti predstavlja računovodstvenu ispravu propisanu članom 16. Uredbe o budžetskom računovodstvu⁹³.

8. Ministarstvo prosvete iskazalo je ostale stručne usluge u iznosu 26.009 hiljada dinara, testirani su rashodi u iznosu od 21.683 hiljade dinara.

Uvidom u 66 zaključenih ugovora utvrđeno je sledeće:

Dvadeset tri ugovora (ugovori za članove Komisija Nacionalnog saveta) potpisani su dana 20. 11. 2008. godine, a odnose se na period od 1. 1. do 31. 10. 2008. godine.

Predmet testiranih ugovora može se klasifikovati u tri kategorije:

a) Ugovori s fizičkim licima

Rashodi ovih usluga iznose 10.479 hiljada dinara. Za ove ugovore postoje izveštaji o izvršenom poslu.

Uz deo ugovora priložena je Informacija Ministarstva u kojoj je navedeno da poslovi nisu sistematizovani u Ministarstvu. Za ove ugovore čija je vrednost 2.909 hiljada dinara, na osnovu Sistematizacije i izveštaja o izvršenom poslu, utvrđeno je da su predmet ugovora poslovi sistematizovani kod korisnika.

b) Ugovori s pravnim licima i prenosi sredstava društvima i udruženjima (astronoma, matematičara, fizičara, za srpski jezik, hemičara) i po osnovu takmičenja učenika.

---

⁹³ „Službeni glasnik RS“ br. 125/03 i 12/06.

Rashodi ovih ugovora iznose 2.729 hiljada dinara. Za ugovore čija je vrednost 400 hiljada dinara **nije priložena dokumentacija u smislu člana 16. Uredbe o budžetskom računovodstvu i člana 38. Zakona o budžetskom sistemu kao ni u Upravi za trezor, niti je pružena od strane Ministarstva, pa se nismo mogli uveriti u osnov izvršene isplate.**

Ministarstvo je dostavilo na uvid dokumentaciju koju je u toku revizije preuzelo od društva kome su sredstva preneti. Dostavljeni su ugovori o autorskom delu zaključeni između društva i fizičkih lica, poreske prijave uz ugovore, izveštaj o učešću tima na takmičenju i nepotpisan i neoveren Finansijski izveštaj od strane društva.

v) Dvadeset tri ugovora o delu (potpisana i overena 20. 11. 2008. godine, isplata izvršena 18. 12. 2008. godine) „o nadoknadi članovima stalnih komisija Nacionalnog prosvetnog saveta koji nisu članovi Nacionalnog prosvetnog saveta za angažovanje u periodu januar–oktobar 2008. godine“. Rashodi ovih ugovora iznose 8.476 hiljada dinara. Uz ugovore postoje rešenja predsednika Nacionalnog prosvetnog saveta o imenovanju (rešenja su iz 2006. godine) i izveštaji članova o sprovedenim aktivnostima.

Utvrđeno je:

Ministarstvo je zaključivalo ugovore o delu čiji su predmet poslovi sistematizovani kod korisnika, što nije u skladu s članom 199. Zakona o radu.

Ugovori o delu su zaključivani naknadno, odnosno po isteku perioda u kom je obavljan posao, što nije u skladu s članom 16. Uredbe o budžetskom računovodstvu.

9. Ministarstvo kulture iskazalo je na kontu 423599 – Ostale stručne usluge iznos 17.464 hiljade dinara, testirani su rashodi u iznosu od 8.049 hiljada dinara.

Rashodi za ostale stručne usluge odnose se na usluge izvršene po osnovu ugovora o delu zaključenih s fizičkim licima. Testirani su ugovori u iznosu od 8.049 hiljada dinara zaključeni sa 18 lica. Od ukupnog broja sa 9 lica ugovori o delu zaključivani su tokom svih 12 meseci, a sa dva 11 meseci.

Poslovi na kojima su angažovana fizička lica po ugovoru o delu su: poslovi javnih nabavki Nacionalnog investicionog plana (dva izvršioca tokom cele godine), poslovi održavanja računarske opreme Ministarstva, unos i ažuriranje baze podataka o ustanovama kulture, Registra zadužbina fondacija i fondova, ažuriranje baze podataka kadrovske evidencije, unos podataka za potrebe vođenja knjigovodstvene evidencije, izrada baze podataka finansijskih planova ustanova kulture na KiM, praćenje javne rasprave o nacrtu Zakona o kulturi u medijima, priprema i organizacija javne rasprave o Nacrtu zakona o dostavljanju obaveznog primerka publikacije, upravljanje motornim vozilom, sortiranje, pakovanje i sređivanje arhive po predmetima za dodelu posebnih priznanja umetnicima i dr.

Dokumentacija na osnovu koje je vršena isplata po ugovorima o delu ne sadrži pisani izveštaj o izvršenom poslu.

Utvrđeno je:

Isplata po ugovorima o delu vršena je na osnovu dokumentacije koja ne predstavlja pisani dokaz o nastaloj poslovnoj promeni, što je suprotno članu 16. Uredbe o budžetskom računovodstvu.

Ministarstvo je tokom 2008. godine zaključivalo ugovore o delu suprotno članu 199. Zakona o radu.

10. Ministarstvo finansija

Ministarstvo finansija iskazalo je rashode na kontu 423599 – Ostale stručne usluge u iznosu 27.181 hiljada dinara. Testiran je uzorak od 18.133 hiljade dinara. Od testiranog iznosa 13.552 hiljade dinara se odnose na ugovore o delu sa fizičkim licima, a 4.581 hiljada dinara se odnosi na rashode za pružene usluge po ugovoru sa pravnim licima.

Ugovori sa pravnim licima:

a) Trust Me Beograd

Ministarstvo je po računu br. 2/08 od 21. 1. 2008. godine uplatilo Studiju za kreiranje reklamnih poruka „Trust Me“ iznos od 283 hiljade dinara na ime izrade knjige standarda Ministarstva finansija. Uz račun je priložena Izjava korisnika usluge kojom se potvrđuje da je usluga izvršena.

b) Infobiro d.o.o., Beograd

Ministarstvo je sa preduzećem „Infobiro“ d.o.o. Beograd zaključilo Ugovor o pružanju usluga izrade video materijala o radu Ministarstva finansija br. 404-02-4/2008 od 1. 2. 2008. godine. Vrednost ugovora je iznosila 236 hiljada dinara, na mesečnom nivou. Za nabavku navedene usluge Ministarstvo je sprovelo postupak javne nabavke na osnovu Odluke 08 broj 404-02-4/2008 od 8. 1. 2008. godine.

Ugovori o delu sa fizičkim licima

Testom su obuhvaćeni ugovori o delu za 18 lica kojima je isplaćena naknada u iznosu od 13.552 hiljade dinara i zaključeno je sledeće:

Sa 13 lica zaključeni su ugovori o delu za period od dvanaest meseci.

Članom 2. Ugovora o delu utvrđeno je radno vreme za izvršioce posla u vremenu od 8.30 do 16.30 sati, radnim danom.

Mesečna naknada kretala se od 25 hiljada dinara do 35 hiljada dinara (neto).

Najčešći poslovi (50%) za koje su zaključivani ugovori o delu jesu stručni i administrativno-tehnički poslovi.

Uz rešenja o mesečnoj isplati naknade postoji izjava koju potpisuje pomoćnik ministra, čime potvrđuje da su usluge po zaključenom ugovoru izvršene.

Na kontu 423599 – Ostale stručne usluge, Ministarstvo je evidentiralo razliku zarade pomoćniku ministra finansija po rešenju Administrativne komisije br. 121-6585/2007 od 5. 10. 2007. godine, koji radi i na Fakultetu za ekonomiju, finansije i administraciju – Univerziteta Singidunum u Beogradu. Imenovanom koji na ovom fakultetu ostvaruje prava iz radnog odnosa, priznaje se pravo na razliku zarade između plate koju ostvaruje u naučnoobrazovnoj ustanovi i plate koja mu pripada kao pomoćniku ministra. Po tom osnovu sa konta 423599 – Ostale stručne usluge, isplaćeno je 1.465 hiljada dinara. Kako je rešenjem utvrđeno pravo na razliku zarade između plate koju ostvaruje u naučnoobrazovnoj ustanovi i plate koja mu pripada kao pomoćniku ministra razliku zarade treba evidentirati na kontu 411100 – Plate, dodaci i naknade zaposlenih.

Utvrđeno je:

Ministarstvo je tokom 2008. godine zaključivalo ugovore o delu suprotno članu 199. Zakona o radu.

Ministarstvo je razliku zarade isplaćivalo sa ekonomske klasifikacije 423599 – Ostale stručne usluge, umesto 411100 – Plate, dodaci i naknade zaposlenih, čime je precenilo rashode ostalih stručnih usluga a potcenilo rashode zaposlenih za 1.466 hiljada dinara.

2.4.2.1.7. Usluge za domaćinstvo i ugostiteljstvo i reprezentacija

Rashodi usluga za domaćinstvo i ugostiteljstvo – iskazani su u Bilansu prihoda i rashoda za 2008. godinu u iznosu 111.653 hiljade dinara. Izvršeno je testiranje kod **Ministarstva rada i socijalne politike i Ministarstva zdravlja, Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja, Ministarstva za Kosovo i Metohiju, Ministarstva finansija i Ministarstva prosvete.**

Propisima kojima se uređuje budžetski sistem nisu uređeni rashodi ugostiteljskih usluga, reprezentacije i ostalih opštih usluga. Postojeća „Mišljenja Ministarstva finansija“ tretiraju ove rashode uglavnom sa poreskog aspekta.

Revidirani korisnici budžetskih sredstava nisu aktom uredili korišćenje reprezentacije, davanje poklona i priznavanje ugostiteljskih usluga, sa stanovišta ko ima pravo na reprezentaciju i davanje poklona, do koje visine i u kojim prilikama, na koji način i u kom obliku i način vođenja evidencije.

Isprave koje su osnov za priznavanje ugostiteljskih usluga, kao rashoda za reprezentaciju, **moraju da odražavaju osnovanost da su nastali u svrhu posla i poslovne saradnje, u kojim okolnostima i povodom kojih poslovnih događaja. U slučaju kada su zaposleni koristili ugostiteljske usluge mimo „poslovnih događaja“, te rashode treba iskazati kao rashode za zaposlene i na njih obračunati zakonom propisane obaveze.**

2.4.2.1.7.1. Ugostiteljske usluge – Konto 423621

Rashodi ugostiteljskih usluga na kontu 423621 – iskazani su u iznosu od 56.396 hiljada dinara, testirana su sledeća ministarstva: **Ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja, Ministarstvo za Kosovo i Metohiju, Ministarstvo finansija i Ministarstvo prosvete.**

1. Ministarstvo rada i socijalne politike iskazalo je na ime rashoda ugostiteljskih usluga iznos od 4.095 hiljada dinara. Testiran je uzorak čija je vrednost 1.836 hiljada dinara.

Rešenjem ministra br. 401-00-1793/2004-05 od 25. 11. 2004. godine, odobreni su rashodi u visini cene koštanja dva napitka u toku dana po zaposlenom (čaj, kafa ili sok), a u slučaju vanrednih potreba zaposlenih za vreme rada (radni sastanci) rashodi na ime reprezentacije se odobravaju uz saglasnost pomoćnika ministra, odnosno sekretara Ministarstva. Za kabinete ministra, zamenika ministra i ostalih postavljenih lica u Ministarstvu, odobreni su rashodi na ime reprezentacije u skladu sa objektivnim potrebama.

Deo odobrenih rashoda ne može se smatrati rashodima reprezentacije, već ličnim primanjima zaposlenih.

Od testiranog uzorka za iznos od 1.797 hiljada dinara ili 97,87% nema izveštaja, odnosno dokaza da su rashodi ugostiteljskih usluga nastali u svrhu posla i poslovne saradnje.

Utvrđeno je:

Za ugostiteljske usluge ne postoje izveštaji ili dokazi da su korišćene u svrhu posla i poslovnih odnosa. Ne postoje dokazi koje ugostiteljske usluge predstavljaju rashode reprezentacije, a koje lična primanja zaposlenih.

Računovodstvene isprave nisu formirane u skladu sa odredbama člana 16. Uredbe o budžetskom računovodstvu.

2. Ministarstvo zdravlja iskazalo je rashode ugostiteljskih usluga u iznosu 3.305 hiljada dinara. Najveći deo rashoda se odnosi na ugostiteljske usluge izvršene u restoranima Uprave za zajedničke poslove republičkih organa, 2.156 hiljada dinara, odnosno 65,23%.

Testirani su rashodi u iznosu od 1.588 hiljada dinara.

Od ukupno testiranog uzorka u 43,94% slučajeva ne postoje izveštaji iz kojih bi se moglo potvrditi da su rashodi učinjeni u svrhu posla i poslovne saradnje.

Zbog toga su od ovog ministarstva zatraženi odgovarajući izveštaji u vezi sa čim je dato objašnjenje u kome se navodi da su sredstva korišćena „od strane zaposlenih u Ministarstvu prilikom održavanja poslovnih sastanaka i prijema stranaka uz prethodnu usmenu saglasnost pretpostavljenih starešina“.

Utvrđeno je da za ugostiteljske usluge ne postoje izveštaji ili dokazi da su korišćeni u svrhu posla i poslovnih odnosa.

3. Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja iskazalo je rashode ugostiteljskih usluga u iznosu od 2.011 hiljada dinara. Isti su uglavnom nastali korišćenjem ugostiteljskih usluga u restoranima Uprave za zajedničke poslove u iznosu 1.077 hiljada dinara.

Testirani su rashodi u iznosu 878 hiljada dinara, odnosno 43,69% izvršenih rashoda.

Utvrđeno je da od testiranih rashoda uz rashode u iznosu od 704 hiljade dinara, odnosno 80,13%, **ne postoje izveštaji** iz kojih bi se moglo utvrditi da su rashodi učinjeni u svrhu posla i poslovne saradnje.

Utvrđeno je da uz račune za ugostiteljske usluge ne postoje izveštaji ili dokazi da su korišćeni u svrhu posla i poslovne saradnje.

4. Ministarstvo za Kosovo i Metohiju iskazalo je rashode za ugostiteljske usluge u iznosu 3.319 hiljada dinara. Testirano je 926 hiljada dinara, odnosno 27,92% od rashoda za ugostiteljske usluge.

Za iznos od 713 hiljada dinara, odnosno 79,98% testiranog uzorka, ne postoje izveštaji o trošenju sredstava.

Rashodi po računima u iznosu 20 hiljada dinara ili 2,20% testiranog uzorka jesu rashodi ugostiteljskih usluga nastali za vreme službenog puta zaposlenih uz istovremeno obračun i isplatu punog iznosa dnevnica i naknada službenog puta za ista lica.

Utvrđeno je:

Uz račune za ugostiteljske usluge ne postoje izveštaji ili dokazi iz kojih se može utvrditi da su korišćeni u svrhu posla i poslovne saradnje.

Rashode po računima za ugostiteljske usluge, koji se odnose na zaposlene u Ministarstvu (primer: rashodi smeštaja i hrane za zaposlene upućene na službeni put radi ispomoći) – treba iskazati na rashodima službenog puta u zemlji, a pripadajuće dnevnice umanjiti na ime obezbeđene ishrane.

5. Ministarstvo finansija iskazalo je na kontu 423621 – Ugostiteljske usluge iznos od 1.903 hiljade dinara.

U okviru ovog iznosa 1.701 hiljada dinara se odnosi na korišćenje usluga u Upravi za zajedničke poslove.

Provera je izvršena za 679 hiljada dinara ili 35,71% rashoda ugostiteljskih usluga korisnika.

Utvrđeno je da je ovo ministarstvo donelo akt kojim je regulisano pravo na reprezentaciju, odnosno korišćenje kafe-bifea u objektima korisnika budžetskih sredstava.

6. Ministarstvo prosvete iskazalo je troškove za ugostiteljske usluge u iznosu 6.027 hiljada dinara.

Pravo i način korišćenja reprezentacije u Ministarstvu su uređeni Odlukom ministra.

Ministarstvo nije dostavilo traženu evidenciju na osnovu koje bismo se mogli uveriti da je Odluka primenjivana.

Testirani su troškovi u iznosu od 2.443 hiljade dinara, od čega za 875 hiljada dinara u vezi s nastalim rashodima nema izveštaja i dokaza da su nastali rashodi korišćeni u svrhu posla i poslovnog događaja. Ovo se odnosi, pre svega, na sredstva prenetna na udruženja i društva (matematičara, fizičara, astronoma i sl.) i programe takmičenja učenika.

Utvrđeno je:

Za rashode ugostiteljskih usluga Ministarstva ne postoje izveštaji ili dokazi da su nastali rashodi korišćeni u svrhu posla i poslovnih odnosa.

Takođe, iz dokumentacije i evidencija stavljenih na uvid, a za sredstva prenetna na udruženja, društva i za programe takmičenja učenika, nismo se mogli uveriti da li su ugostiteljske usluge u svrhu posla i poslovnih odnosa, odnosno da predstavljaju rashode reprezentacije.

2.4.2.1.7.2. Pokloni – Konto 423712

Na kontu 423712 – Pokloni, iskazan je iznos 21.103 hiljade dinara.

Izvršeno je testiranje ovih rashoda kod **Ministarstva rada i socijalne politike, Ministarstva trgovine i usluga i Ministarstva prosvete.**

1. Ministarstvo rada i socijalne politike iskazalo je rashode na ime poklona u iznosu 1.636 hiljada dinara, a provera je izvršena za iznos od 1.197 hiljada dinara.

U postupku revizije utvrđeno je da su navedeni rashodi pravilno iskazani.

2. Ministarstvo trgovine i usluga iskazalo je rashode na ime poklona u iznosu 1.049 hiljada dinara, a provera je izvršena za iznos od 525 hiljada dinara.

U postupku revizije utvrđeno je da su navedeni rashodi pravilno iskazani.

3. Ministarstvo prosvete za rashode koji se odnose na poklone iskazalo je ukupan iznos od 2.209 hiljada dinara, od čega je u okviru Ministarstva utrošena 321 hiljada dinara, a na rashode po programima takmičenja i smotri učenika iznos od 1.888 hiljada dinara. Testiran je iznos od 1.562 hiljade dinara.

Utvrđeno je:

Nabavka za poklone u iznosu 137 hiljada dinara plaćena je po profakturama i do dana revizije nisu dostavljeni računi i dokazi da su predmeti koji su nabavljeni i preuzeti.

Ministarstvo je iskazalo rashode za nabavku poklona u iznosu 137 hiljada dinara na osnovu dokumentacije koja nije formirana u skladu sa odredbama člana 16. Uredbe o budžetskom računovodstvu.

2.4.2.1.8 Ostale opšte usluge – Konto 423900

U Bilansu prihoda i rashoda za 2008. godinu, rashodi ostalih opštih usluga iskazani su u iznosu od 1.270.940 hiljada dinara.

Izvršeno je testiranje ovih rashoda kod **Uprave za zajedničke poslove republičkih organa i u Ministarstvu spoljnih poslova.**

1. Uprava za zajedničke poslove republičkih organa iskazala je rashode na kontu 423911 – Ostale opšte usluge izvor 01 – budžetska sredstva, u iznosu od 175.231 hiljade dinara, a testom je obuhvaćen iznos 99.188 hiljada dinara, ili 56% navedenih rashoda.

Izvršeno je testiranje preuzetih i isplaćenih obaveza prema sledećim dobavljačima:

– Gradac Omladinska zadruga u iznosu	4.242 hiljade dinara
– Sat Omladinska zadruga u iznosu	11.877 hiljada dinara
– Beograd Omladinska zadruga u iznosu	11.747 hiljada dinara
– Sigurnost Vračar u iznosu	27.412 hiljada dinara
– BMK Higijena u iznosu	27.455 hiljada dinara
– Mopeks u iznosu	16.455 hiljada dinara
što ukupno iznosi	99.188 hiljada dinara

Uvidom u račune omladinske zadruge, spiskove za isplatu i knjigovodstvenu karticu glavne knjige korisnika, ustanovljeno je da je Uprava za zajedničke poslove republičkih organa angažovala članove omladinskih zadruga tokom cele godine za izvršenje sledećih poslova:

- preko Omladinske zadruge „Gradac“ angažovano je prosečno 10 izvršilaca mesečno, uglavnom za izvršenje fizičkih poslova;
- preko Omladinske zadruge „Sat“ angažovano je prosečno mesečno 30 izvršilaca, uglavnom na poslovima „teški fizički poslovi“ oko 50%, a ostalo na kurirskim poslovima, fizičkim poslovima, operativnim poslovima i poslovima perača;
- preko Omladinske zadruge „Beograd“ angažovana su lica za poslove ugostiteljstva (konobari), preko 50% od ukupno angažovanih izvršilaca, a ostalo na poslovima perača i fizičkim poslovima. Broj izvršilaca se kretao po mesecima:

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
30	29	31	29	29	25	24	21	21	15	15	14

Može se zaključiti da je Uprava za zajedničke poslove republičkih organa prosečno mesečno angažovala preko omladinskih zadruga preko 60 izvršilaca tokom budžetske godine.

Provera po ugovorima za pružanje usluga održavanja higijene i usluge fizičko-tehničkog obezbeđenja izvršena je kod:

a) Preduzeće Sigurnost Vračar

U postupku testiranja rashoda iskazanih na kontu 423911 – Ostale opšte usluge, uvidom u dokumentaciju za plaćanje usluga fizičko-tehničkog obezbeđenja i higijensko-tehničkih usluga sa preduzećem „Sigurnost Vračar“ iz Beograda za pružanje navedenih usluga Upravi za zajedničke poslove republičkih organa po Ugovoru br. 404-01-73/95 od 10. 5. 2005. godine i Aneksu IX Ugovora br. 404-01-73/95-05 od 24. 3. 2006. godine.

Utvrđeno je da je Uprava za zajedničke poslove republičkih organa tokom cele godine vršila nabavku navedenih usluga bez sprovođenja javne nabavke i platila preduzeću „Sigurnost Vračar“ 53.570 hiljada dinara, i to za higijensko-tehničke usluge 27.412 hiljada dinara, koje je knjižila na kontu 423911, i 26.158 hiljada dinara, koje je knjižila na kontu 421323 –Usluge zaštite imovine.

b) BMK d.o.o. iz Stare Pazove

Na osnovu ugovora 01 – 004/2001-013 od 7. 6. 2001. i Aneksa IV Ugovora br. 03-006/2005–001 od 14. 7. 2005. godine, pružane su usluge održavanja higijene objekata u periodu od 1. 1. do 31. 5. 2008. godine u iznosu 27.455 hiljada dinara. Kako je Uprava za zajedničke poslove republičkih organa za navedene poslove zaključila ugovor sa „BMK“ tokom 2001. godine, od tada je samo vršila ugovaranje usluga putem aneksa ugovora, kojim se bitno menja sadržina osnovnog ugovora.

Uprava je bila u obavezi da sprovede postupak javne nabavke usluga održavanja higijene. Kako to nije učinila postupila je suprotno odredbama člana 20. Zakona o javnim nabavkama.

v) Mopeks d.o.o., Beograd

Za održavanje higijene u objektu Vlade, Nemanjina br.11 u Beogradu, Uprava za zajedničke poslove republičkih organa zaključila je: Ugovor sa Preduzećem „Mopeks“ doo iz Beograda i Preduzećem „COOPSERVICE BMK“ iz Stare Pazove br. 404-02-851/06-01 zaveden kod Uprave dana 11.8.2006. godine, odnosno kod Mopeksa 14.8.2006. godine. Ugovor je zaključen na period od dve godine. Uprava je i nakon isteka Ugovora nastavila nabavku usluga i vršila plaćanja do kraja posmatranog perioda 31.12.2008. godine. Uvidom u izvršene isplate, utvrđeno je da su iste izvršene u ukupnom iznosu 16.455 hiljada dinara, od čega je iznos od 4.269 hiljada dinara isplaćen za period nakon isteka ugovora.

Utvrđeno je da je na ovaj način postupljeno suprotno odredbama člana 20. Zakona o javnim nabavkama i odredbama člana 16. Zakona o budžetskom računovodstvu, jer Uprava nije sprovela postupak javne nabavke usluga.

2. Ministarstvo spoljnih poslova iskazalo je ukupne rashode na kontu 423911 – Ostale opšte usluge u iznosu 43.338 hiljada dinara. Testiranjem iznosa od 32.068 hiljada dinara utvrđeno je da je ovo ministarstvo zaključivalo ugovore za pružanje usluga održavanja čistoće, nabavku materijala za održavanje objekta, nabavku graničnih oznaka, usluga obeležavanja, obnavljanja i održavanja državne granice i to:

a) Ministarstvo je sa uslužnim preduzećem Dedinje a.d. zaključilo Ugovor o obavljanju usluga broj: 956/16 od 15. 7. 1994. godine. Ugovoreni su poslovi čišćenja objekta i utvrđena je cena rada po satu. Tokom godina, aneksima ugovora menjana je cena rada po satu. Postupak javne nabavke usluga pokrenut je 21. 6. 2007. godine, izbor najpovoljnijeg ponuđača izvršen je 31. 10. 2007. godine, a Ugovor o održavanju čistoće zaključen je 25. 2. 2008. godine sa grupom ponuđača. Rashodi iskazani u ukupnom iznosu 3.796 hiljada dinara odnose se na usluge čišćenja koje je pružilo uslužno preduzeće Dedinje u periodu decembar 2007 – februar 2008. godine.

b) Po navedenom postupku javne nabavke usluga zaključen je Ugovor o održavanju čistoće u poslovnom objektu Ministarstva spoljnih poslova br. 861-1/16 od 27. 2. 2008. godine. Na osnovu Ugovora i ispostavljenih faktura preduzeća „Krol Hausekeeping“ d.o.o. u periodu od 18. 4. do 17. 12. 2008. godine za usluge održavanja čistoće isplaćeno je 14.656 hiljada dinara.

v) Ministarstvo je sa preduzećem „Boja“ a. d. Beograd zaključilo Ugovor o kupoprodaji pločica sa inicijalima RS u vrednosti 1.177 hiljada dinara. Ugovor je zaključen po sprovedenom postupku javne nabavke male vrednosti. Rok za isporuku bio je 30. 6. 2008. godine. Roba je isporučena u roku, plaćanje je izvršeno dana 18. 7. 2008. godine po fakturi broj 08-10154 od 2. 7. 2008. godine.

g) Rashodi iskazani u iznosu od 1.153 hiljade dinara odnose se na rashode putnih troškova nastale po ugovorima o delu zaključenim sa zaposlenima Foneta koji su obavljali poslove za potrebe Kabineta za vreme službenog putovanja ministra spoljnih poslova.

d) Sa SZR „Međaš“ zaključen je Ugovor o kupoprodaji graničnih oznaka u iznosu 1.429 hiljada dinara. Ugovor je zaključen po sprovedenoj javnoj nabavci male vrednosti. Rok za isporuku je bio 1. 8. 2008. godine. Roba je isporučena i plaćena dana 29. 7. i 11. 8. 2008. godine.

d) Sa „Geosoft“ d.o.o. zaključen je Ugovor o javnoj nabavci usluga obeležavanja, obnavljanja i održavanja državne granice Republike Srbije s Rumunijom, Republikom Bugarskom i Republikom Makedonijom. Ukupna cena usluga je 8.849 hiljada dinara. Kvalitativni i kvantitativni prijem izvršenih usluga vršila je komisija sastavljena od predstavnika Naručioca i Izvršioca, o čemu su sačinjeni zapisnici. Aneksom Ugovora koji je zaključen 11. 11. 2008. godine produžen je rok za izvršenje radova na državnoj granici sa Bugarskom do 15. 6. 2008. godine. Isplata je izvršena dana 15. 9. 2008, 10. 10. 2008. i 4. 12. 2008. godine u ukupnom iznosu 10.442 hiljade dinara (sa PDV-om). Za iznos radova koji nisu izvršeni u 2008. godini a plaćeni su, izvršilac se obavezao da izda menicu u iznosu 2.474 hiljade dinara što čini 45% vrednosti radova sa PDV-om naplativu do 16. 6. 2009. godine.

2.4.2.1.9. Specijalizovane usluge – Konto 424000

Rashodi za specijalizovane usluge iskazani su u Bilansu prihoda i rashoda za 2008. godini u iznosu od 12.680.546 hiljada dinara. Izvršeno je testiranje kod **Ministarstva kulture, Ministarstva zdravlja, Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja, Ministarstva nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja i Ministarstva za Kosovo i Metohiju.**

Usluge obrazovanja, kulture i sporta – Konto 424200

U Bilansu prihoda i rashoda za 2008. godinu iskazani su rashodi usluga obrazovanja, kulture i sporta u iznosu od 1.658.513 hiljada dinara.

1. Ministarstvo kulture iskazalo je na kontu 424221 – Usluge obrazovanja, kulture i sporta rashode u iznosu od 1.183.983 hiljade dinara.

Sredstva za ove namene opredeljena su Zakonom o budžetu, a realizovala su se po Programu rasporeda i korišćenja sredstava namenjenih za programe i projekte u kulturi, koji je usvojila Vlada Zaključkom br. 401-439/2008 od 31. 1. 2008. godine koji se odnosio za period od početka godine do 6. 12. 2008. godine i Program rasporeda i korišćenja sredstava namenjenih za programe i projekte u kulturi, koji je usvojila Vlada Zaključkom br. 401-5350/2008 od 6. 12. 2008. godine.

Program rasporeda i korišćenja sredstava namenjenih za programe i projekte u kulturi obuhvata: Pravni osnov za planiranje i raspored sredstava, Namenu i raspored sredstava koji obuhvata programe i projekte u kulturi za koje su dodeljena sredstva, Korisnike sredstava, Uslove korišćenja sredstava i način korišćenja sredstava.

U postupku revizije izvršeno je testiranje finansiranja sledećih aktivnosti Ministarstva:

1. Zaštita kulturne baštine

Za namene zaštite kulturne baštine opredeljena su sredstva u iznosu 225.165 hiljada dinara. U toku 2008. godine utrošeno je 224.072 hiljade dinara. Od toga za preduzimanje mera tehničke zaštite i drugih radova na nepokretnostima i mobilijaru u Dvorskom kompleksu na Dedinju planirana su sredstva u iznosu od 30.000 hiljada dinara, i izvršena u celosti.

U postupku revizije utrošenih sredstava za namene zaštite kulturne baštine koja su opredeljena Programom rasporeda i korišćenja sredstava namenjenih za programe i projekte u kulturi obuhvaćena su sredstva doznačena Kancelariji nj.k.v. prestolonaslednika Aleksandra – Fond Kraljevski dvor, u iznosu od 30.000 hiljada dinara.

Sredstva su namenjena finansiranju preduzimanja mera tehničke zaštite i drugih radova na nepokretnostima i mobilijaru u Dvorskom kompleksu na Dedinju.

Isplata sredstava u iznosu 20.000 hiljada dinara izvršena je po Ugovoru br.630-03-00031/2008-01 i to 7. 2. 2008. godine 5.000 hiljada dinara, 14. 3. 2008. godine 5.000 hiljada dinara, 9. 4. 2008. godine 10.000 hiljada dinara.

Na osnovu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetu Republike Srbije i novog Programa rasporeda i korišćenja sredstava namenjenih za programe i projekte u kulturi, koji je donesen u skladu sa Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o budžetu Republike Srbije za namene sprovođenja mera tehničke zaštite i drugih radova na određenim objektima Dvorskog kompleksa na Dedinju, kao i izuzetno vrednom mobilijaru od umetničkog i kulturnoistorijskog značaja koji se u njemu nalazi, a prema programima i projektnoj dokumentaciji koju će izraditi nadležne ustanove zaštite, odobreno je i realizovano (10. 11. 2008) još 10.000 hiljada dinara po Ugovoru br. 630-03-00031/2008-01 od 27. 10. 2008. godine.

Članom 5. Ugovora predviđeno je da će Ministarstvo isplaćivati sredstva za namene i u iznosu koji je predviđen specifikacijom utroška sredstava za navedeni projekat u roku od 30 dana po potpisivanju ugovora, a specifikacija čini sastavni deo ugovora.

Članom 6. Ugovora Korisnik se obavezao da dostavi izveštaj o namenskom korišćenju sredstava u roku od 30 dana od dana utroška doznačenih sredstava.

U postupku revizije nije stavljen na uvid izveštaj o namenskom korišćenju sredstava već je, na zahtev revizije, isti dostavljen s pratećom dokumentacijom (fakturama, obračunima i dr.) dana 8. 9. 2009. godine, na iznos 30.000 hiljada dinara.

Ministarstvo nije posedovalo Izveštaj o namenskom korišćenju sredstava koji je predviđen članom 6. Ugovora a u roku od 30 dana od dana utroška doznačenih sredstava u skladu sa odredbama ugovora.

Uvidom u pregled strukture troškova iz dostavljenog izveštaja, zaključeno je da su **sredstva** prenošena bez programa i projektne dokumentacije, koju je izradila nadležna ustanova zaštite kako je to definisano Programom rasporeda i korišćenja sredstava namenjenih za programe i projekte u kulturi, a radi se pre svega o materijalnim troškovima (90%), a što se vidi iz dole navedene strukture:

(u hiljadama dinara)	
– troškovi kapitalnog održavanja zgrade u iznosu	2.296
– stalni komunalni troškovi	3.038
– troškovi kancelarijskog materijala	341
– pretplata na stručne časopise i štampu	57
– troškovi poštanskih usluga	136
– troškovi bankarske provizije	18
– takse razne	21
– troškovi transporta	101
– rashodi za zaposlene, usluge po ugovoru, administrativne, stručne usluge, usluge za domaćinstvo i ugostiteljstvo, reprezentacija, ostale opšte usluge	20.727
– troškovi održavanja telefonske centrale i telefona	132
– troškovi nabavke i održavanja kompjuterske opreme i programa	424
– troškovi održavanja voznog parka	466
– troškovi energenata	911
– troškovi nabavke baštenske opreme i održavanja parka	519
– troškovi tekućeg održavanja zgrada u kompleksu	813
Ukupno	30.000

II. Savremeno stvaralaštvo i kulturna industrija

A. Kinematografija

1. Sufinansiranje proizvodnje dugometražnih igranih filmova

U okviru programa i projekata u delu Savremeno stvaralaštvo i kulturna industrija, izvršena je revizija sufinansiranja proizvodnje dugometražnih igranih filmova „Neka ostane među nama“, autora Rajka Grlića, s preduzećem „YODI“ d. o. o. iz Beograda u iznosu od 8.000 hiljada dinara i „Besa“, autora Srđana Karanovića, s producentском kućom „Vision team“ a. d. u iznosu 25.000 hiljada dinara.

1.1. Sufinansiranje proizvodnje dugometražnog igranog filma „Neka ostane među nama“, autora Rajka Grlića, regulisano je Ugovorom br. 69-00-2551/2007-01 od 16. 6. 2008. godine. Ukupna predračunska vrednost troškova proizvodnje filma iznosi 94.091 hiljadu dinara. Učešće Ministarstva u finansiranju filma iznosi 8,5%. Rok za završetak proizvodnje filma (prva tonska kopija) je 31. 5. 2009. godine. Producent se obavezuje da će 8,5% sredstava od prihoda filma uplaćivati u fond Filmskog centra Srbije, dva puta godišnje, a dokaz o izvršenoj uplati dostavljati Ministarstvu u roku od mesec dana od dana uplate. Ministarstvo je u skladu sa ugovorom uplatilo avans od 50% ugovorene sume dana 10. 11. 2008. godine, a preostali iznos je bilo u obavezi da uplati na kraju postprodukcije filma i završetka prve tonske kopije filma.

Dopisom od 17. 11. 2008. godine, producent se obratio zahtevom za uplatu druge rate sredstava sa obrazloženjem da je snimljeno više od pola filma i tom prilikom potpisan je Aneks br. 69-00-2551/2007-01/1 od 19. 11. 2008. godine. Članom 2. Aneksa izmenjen je član 6. ugovora i ugovoreno da će iznos od 50%, odnosno 4.000 hiljada dinara Ministarstvo isplatiti na polovini snimanja filma umesto na kraju postprodukcije filma i završetka prve tonske kopije filma. Drugi deo sredstava uplaćen je 30. 12. 2008. godine.

Producent je 9. 12. 2008. godine dostavio izveštaj o utrošku prve rate sredstava za iznos 4.026 hiljada dinara.

Utvrđeno je da zaključno sa 8. 9. 2009. godine nije dostavljen izveštaj o rashodima druge rate sredstava, kao ni izveštaj o daljem toku snimanja filma, što je suprotno zaključenom ugovoru.

1.2. Ugovorom br. 642-02-111/2007-05 od 12. 12. 2007. godine s producentskom kućom „Vision team“ a. d., ovo ministarstvo je ugovorilo zajedničko finansiranje proizvodnje filmskog projekta „Besa“, autora Srđana Karanovića, u iznosu 25.000 hiljada dinara. Utvrđen predračun troškova proizvodnje filma iznosi 95.117 hiljada dinara a učešće Ministarstva u finansiranju filma iznosi 26%.

Rok za završetak proizvodnje filma je 20. 9. 2008. godine.

Producent se obavezuje da će 26% sredstava od prihoda filma uplaćivati u fond Filmskog centra Srbije, dva puta godišnje, i to u periodu od 5 godina od premijere filma, a dokaz o izvršenoj uplati dostavljati Ministarstvu u roku od mesec dana od dana uplate.

Članom 6. Ugovora utvrđena je dinamika uplate sredstava i to:

- prva rata na početku snimanja, 50% ugovorene sume;
- druga rata na polovini snimanja filma u iznosu 30% ugovorene sume;
- treća rata po završetku snimanja slike i zvuka, na početku postprodukcije, 20% ugovorene sume.

Članom 7. istog ugovora, producent se obavezao da dostavi izveštaj o namenskom korišćenju sredstava za svaku uplatu, pre realizacije sredstava namenjenih za sledeću fazu finansiranja.

Dana 6. 6. 2008. godine, Aneksom br. 642-02-36/2008-01 izmenjen je član 2. Ugovora koji je definisao rok završetka proizvodnje filma i utvrđen rok za početak snimanja filma 1. 7. 2008. godine.

Ministarstvo je 4. 7. 2008. godine uplatilo prvu ratu u iznosu 12.500 hiljada dinara u skladu sa ugovorenim dinamikom plaćanja, a 14. 8. 2008. godine i preostali deo ugovorenog iznosa od 12.500 hiljada dinara mimo dinamike utvrđene ugovorom, odnosno pre završetka snimanja slike i zvuka, što je suprotno zaključenom ugovoru.

B. Scensko stvaralaštvo

Konkurs – pozorišno stvaralaštvo

U okviru programa pozorišnog stvaralaštva, revizijom je obuhvaćeno finansiranje troškova realizacije proslave 50 godina Pozorišta „Dadov“ od 21. do 27. 12. 2008. godine koju je ovo ministarstvo finansiralo u iznosu 2.000 hiljada dinara.

Sredstva su doznačena 4. 7. 2008, iznos 1.000 hiljada dinara i 30. 12. 2008. godine iznos 1.000 hiljada dinara. Proslava je finansirana od strane Sekretarijata za kulturu Grada Beograda u iznosu 3.000 hiljada dinara, Ministarstva kulture u iznosu 2.000 hiljada dinara i sopstvenih sredstava Pozorišta u iznosu 370 hiljada dinara.

Ukupni troškovi proslave 50 godina pozorišta „Dadov“ iznosili su 5.370 hiljada dinara. Pozorište je 30. 12. 2008. godine dostavilo Ministarstvu Izveštaj o utrošenim sredstvima za proslavu 50 godina Pozorišta „Dadov“ od 21. do 27. 12. 2008. godine. Troškovi pripreme, izrade i nabavke materijala za prezentaciju i troškovi oglašavanja iznosili su 1.869 hiljada dinara, troškovi opremanja prostora, iznajmljivanja opreme i honorarno angažovanih radnika 685 hiljada dinara, troškovi za autorske honorare za pripremu i izvođenje programskih aktivnosti 2.092 hiljade dinara, putni troškovi, troškovi ishrane gostiju i troškovi za koktele 694 hiljade dinara i ostali troškovi 28 hiljada dinara, što ukupno iznosi 5.370 hiljada dinara.

V. Muzičko stvaralaštvo

Konkurs muzičko stvaralaštvo

U okviru Programa muzičkog stvaralaštva, Ministarstvo kulture utrošilo je 50.938 hiljada dinara. U postupku revizije utrošenih sredstava za navedene namene, testiranjem su obuhvaćena sredstva doznačena Agenciji „Orfej BGD“ d.o.o u iznosu 10.559 hiljada dinara po osnovu Ugovora br. 641-02-00018/2007-01 od 20. 3. 2008. i Ugovora br. 641-02-00018/2007-01 od 4. 6. 2008. godine za sufinansiranje troškova realizacije koncerata u okviru projekta „Nacionalna koncertna sezona“, koji su održani u više gradova Srbije.

Članom 6. Ugovora Korisnik se obavezao da će Ministarstvu u pismenoj formi dostaviti narativni i finansijski izveštaj o namenskom korišćenju sredstava.

Dostavljeni su finansijski izveštaj po osnovu utrošenih sredstava i to:

- po Ugovoru od 20. 3. 2008. godine u ukupnom iznosu od 3.818 hiljada dinara, a odnose se na usluge po ugovoru u iznosu od 3.603 hiljada dinara i materijalne troškove u iznosu od 214 hiljada dinara;
- po Ugovoru od 4. 6. 2008. godine u ukupnom iznosu od 6.827 hiljada dinara, a odnose se na usluge po ugovoru u iznosu od 6.737 hiljada dinara i materijalne troškove u iznosu od 90 hiljada dinara.

Ukupno utrošena sredstva po dostavljenim finansijskim izveštajima iznosila su 10.645 hiljada dinara.

G. Književno stvaralaštvo – Otkup knjiga za bibliotečku delatnost

G.1. Ministarstvo je učestvovalo u finansiranju troškova štampe Stotog jubilarnog kola Srpske književne zadruge u iznosu 3.000 hiljada dinara.

Sredstva su uplaćena Srpskoj književnoj zadruzi po Ugovoru br. 651-02-13/2008-05 od 19. 2. 2008. godine. U postupku revizije kod Ministarstva, isto nije stavilo na uvid Izveštaj o namenskom korišćenju sredstava, koji je predviđen članom 5. Ugovora. Naknadno je dostavljen dopis Srpske književne zadruge, bez datuma i broja, kojim ona obaveštava Ministarstvo da je u toku 2008. godine iz štampe izašlo 15 od ugovorenih 18 naslova, a da je u 2009. godini izašao iz štampe još jedan naslov, a ostala dva se očekuju do oktobra 2009. godine. Troškovi štampe realizovanih 15 naslova (1.700 primeraka) u toku 2008. godine, prema priloženim računima, iznose 2.677 hiljada dinara.

Ugovorom nije jasno utvrđen rok realizacije usluge, kao ni broj primeraka knjiga u čijim troškovima štampe Ministarstvo učestvuje, a članom 6. Ugovora, predviđeno je da je, u slučaju da se projekat ne realizuje u predviđenom roku, korisnik sredstava obavezan da izvrši povraćaj sredstava u roku od 8 dana od dana dobijanja obaveštenja od strane Ministarstva.

Utvrđeno je:

Ministarstvo ne sprovodi član 5. Ugovora koji predviđa praćenje namenskog korišćenja sredstava, kao ni rok realizacije ugovorene usluge (član 6. Ugovora) uvidom u Izveštaj koji je Korisnik sredstava u obavezi da dostavi u ugovorenom roku.

Ministarstvo ne vodi knjigovodstvenu evidenciju o potraživanjima za nerealizovane, a plaćene usluge po ugovoru (avanse) u pomoćnim knjigama i evidencijama u skladu sa čl. 9. i 14. Uredbe o budžetskom računovodstvu.

G.2. Ministarstvo je 22. 5. 2008. godine zaključilo Ugovor br. 650-02-183/2008-05 sa Srpskom književnom zadrugom o finansiranju otkupa publikacija po Konkursu za otkup publikacija objavljenih 2007. godine za javne biblioteke na teritoriji Republike Srbije. Vrednost ovog ugovora iznosi 2.198 hiljada dinara.

Srpska književna zadruga dostavila je račun br. 1100-474 od 20. 6. 2008. godine za 4.242 primerka otkupljenih knjiga po Konkursu za otkup publikacija objavljenih 2007. godine na iznos od 2.197 hiljada dinara. Uvidom u račun, utvrđeno je da naslovi knjiga odgovaraju naslovima iz konkursne dokumentacije. Prema odredbama člana 3. Ugovora, Prodavac je dužan da izvrši isporuku otkupljenih predmetnih publikacija navedenih u Odluci o prijemu Obaveštenja o rasporedu otkupljenih knjiga koje dostavlja Narodna biblioteka Srbije. Članom 4. Ugovora predviđeno je da se Ministarstvu dostavi PTT otpremnica kao dokaz o izvršenoj obavezi. Ministarstvo je stavilo na uvid kopije Prijemne knjige – Lista, br. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i 15, sa spiskom biblioteka kojima je upućeno 186 pošiljki, koje imaju oznaku prijemnog, odnosno uplatnog broja. Iz navedenog spiska nije moguće utvrditi da se radi o navedenim otkupljenim knjigama, kao ni broj poslatih knjiga.

Nije pružen validan dokaz o izvršenoj ugovornoj obavezi, odnosno o isporuci knjiga, koji predstavlja računovodstvenu ispravu, u skladu sa članom 16. Uredbe o budžetskom računovodstvu.

D. Programi na AP Kosovo i Metohija

Ministarstvo je u okviru programa na AP Kosovu i Metohiji finansiralo troškove produkcije dokumentarnog filmskog projekta „Dokumenat stradanja: KiM 1998–2007“, autora Ninoslava Randelovića, u iznosu 400 hiljada dinara preko preduzeća „Sans oil“ iz Beograda. Sredstva su uplaćena po rešenju br. 642-02-107/2007-05 od 14. 2. 2008. godine i Ugovoru br. 642-02-107/2007-05 od 6. 2. 2008. godine. Isplata je izvršena, avansno, s tim što se Korisnik članom 5. Ugovora obavezao da Ministarstvu dostavi Izveštaj o namenskom korišćenju sredstava, 7 dana po realizaciji programa, projekta. Ugovorom je regulisano da ukoliko iz neopravdanih razloga realizacija Projekta ne otpočne ili se ne završi u predviđenom roku, Korisnik sredstava je u obavezi da izvrši povraćaj sredstava u roku od 30 dana od dana dobijanja obaveštenja od strane Ministarstva.

Utvrđeno je da Ministarstvo nije stavilo na uvid Izveštaj Korisnika sredstava o namenskom korišćenju, što je suprotno odredbama člana 16. Uredbe o budžetskom računovodstvu.

Đ. Kulturni odnosi i međunarodna saradnja

U delu regionalni program u okviru kulturnih odnosa i međunarodne saradnje, testirani su rashodi isplaćeni Galeriji „Pero“ za otkup dela autora Bore Iljovskog „Rikalo u jesen“, ulje na platnu, koje je dodeljeno u vidu zvaničnog poklona Republike Srbije Evropskoj komisiji u Briselu. Vrednost dela iznosi 1.390 hiljada dinara, što je u skladu sa Programom rasporeda i korišćenja sredstava namenjenih za programe i projekte o kulturi, koji je usvojila Vlada Zaključkom broj 401-439/2008 od 31.1.2008. godine koji se odnosi za period od početka godine do 6.12.2008. godine i Program rasporeda korišćenja sredstava namenjenih za programe i projekte u kulturi, koji je usvojila Vlada zaključkom broj 401-5350/2008 od 6.12.2008. godine.

E. Informisanje

U okviru rashoda usluga kulture, revizijom su obuhvaćeni i troškovi nastali po osnovu potreba finansiranja delatnosti informisanja državnih organa za nabavku usluga dnevnog on-line informisanja od strane novinskih agencija BETA PRESS i NIP FoNet doo u iznosu od 30.744 hiljade dinara.

Cena mesečne usluge za BETA PRESS iznosi 2.372 hiljade dinara, a za NIP FoNet 1.280 hiljada dinara mesečno.

Nabavka usluga izvršena je u skladu sa članom 23. stav 1. tačka 1. Zakona o javnim nabavkama u postupku s pogađanjem bez prethodnog objavljivanja. Sredstva na aproprijaciji 424 – Specijalizovane usluge obezbeđena su Zahtevom za promenu aproprijacije br. 401-00-73/2008-09 od 19. 3. 2008. godine i to umanjenjem aproprijacije 451 – Subvencije javnim nefinansijskim preduzećima i organizacijama, a povećanjem aproprijacije 424 – Usluge kulture za 31.000 hiljada dinara.

Medicinske usluge – konto 424300

2. Ministarstvo zdravlja

U Bilansu prihoda i rashoda za 2008. godinu iskazani su rashodi medicinskih usluga u iznosu od 1.151.998 hiljada dinara.

Testirani su rashodi Ministarstva zdravlja iskazani na kontu 424331 – Usluge javnog zdravlja, inspekcija i analiza koji su u 2008. godini iznosili 919.433 hiljade dinara.

Testirani su rashodi za Program javnog zdravlja u funkciji instituta i zavoda za javno zdravlje 1802-01 u iznosu od 770.763 hiljade dinara.

Ministarstvo zdravlja je radi finansiranja i sprovođenja Programa javnog zdravlja u funkciji instituta i zavoda za javno zdravlje u 2008. godini potpisalo 24 ugovora u ukupnoj vrednosti od 737.762 hiljade dinara. Na osnovu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu i zaključka Vlade 05 broj 120-1555/2008-2 od 21. 4. 2008. godine Ministarstvo zdravlja je 6. 11. 2008. godine sa istim zavodima i institutima potpisalo anekse ugovora u vrednosti 32.991 hiljada dinara. Ukupan iznos za finansiranje ugovorenih poslova iz Programa javnog zdravlja u funkciji instituta i zavoda za 2008. godinu iznosi 770.762 hiljade dinara i jednak je planiranom iznosu iz Zakona o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu.

Osnov za zaključenje ugovora je član 160. stav 2. a u vezi sa članom 18. Zakona o zdravstvenoj zaštiti⁹⁴, Zakon o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu i Odluka o kriterijumima i merilima za raspoređivanje sredstava i ugovaranje poslova od opšteg interesa u zdravstvenoj zaštiti sa zavodima i institutima za javno zdravlje u 2008. godini broj 401-00-403/2008-07 od 13. 2. 2008. godine.

Testom je obuhvaćeno 8 zavoda i instituta u iznosu 436.651 hiljada dinara.

Na osnovu člana 7. Ugovora i priložene dokumentacije za Zavod za javno zdravlje Požarevac, Zavod za javno zdravlje Timok–Zaječar i Institut za javno zdravlje Niš, nismo se mogli uveriti da su sredstva koristili u skladu sa Ugovorom.

Zavod za javno zdravlje Požarevac je na godišnjem nivou iskazao radne sate u skladu sa Planom i potpisanim Ugovorom, ali je na ime ostvarenih sati rada po izvršiocima prikazivao mesečno angažovanje u satima veće nego što je mesečni fond sati uvećan za moguće prekovremene sate rada na nedeljnom, odnosno mesečnom nivou. **Za pojedine izvršioce iskazano je od 230 do 650 sati mesečno.**

Polazeći od maksimalno mogućeg mesečnog fonda sati za redovan i prekovremeni rad za 2008. godinu, utvrđeno je da 15 izvršilaca ima više iskazanih sati i to: 3 izvršioca za svih 12 meseci, 2 izvršioca za 10 meseci, 1 izvršilac za 6 meseci, 3 izvršioca za 3 meseca, 3 izvršioca za 2 meseca i 3 izvršioca za 1 mesec.

Obračunom na bazi više iskazanih sati od mogućih i satnina po kojima je Zavod za javno zdravlje Požarevac vršio obračun (napomena: nije vršena kontrola satnina) utvrđeno je da je više fakturisano 5.576 hiljada dinara.

---

⁹⁴ „Službeni glasnik RS“, broj 107/2005

Radi pravdanja korišćenja sredstava od strane Zavoda za javno zdravlje Timok–Zaječar, dostavljen je obračun u koji je korisnik uračunao i amortizaciju u materijalne troškove. Ukupna amortizacija za 12 meseci iznosi 1.126 hiljada dinara i za toliko je više isplaćeno ovom zavodu.

Institut za javno zdravlje Niš je na ime materijalnih troškova fakturisao plate administrativnih radnika – zajedničkih službi u ukupnom iznosu 4.019 hiljada dinara i za toliko je više isplaćeno ovom zavodu.

Odluka, ugovori, kao ni planovi zavoda i instituta koji su sastavni deo Ugovora, nisu usaglašeni sa ekonomskim klasifikacijama utvrđenim Pravilnikom o standardnom klasifikacionom okviru i Kontnom planu za budžetski sistem i nisu precizni u smislu koji su to direktni, a koji materijalni troškovi za koje će se smatrati da su u funkciji realizacije zadataka, odnosno ugovorenih aktivnosti što onemogućava njihovu kontrolu.

Zavodi i Institut su dostavljali izveštaje o sprovedenim aktivnostima.

Zavodi i Institut nisu dostavljali izveštaje o pravdanju potrošenih, odnosno dobijenih finansijskih sredstava od Ministarstva zdravlja, koji uključuje prikaz prihoda i svih troškova nastalih u sprovođenju aktivnosti iz Programa nakon realizacije istih, a što su bili u obavezi u skladu sa članom 8. Ugovora.

Zavodi su dostavili Izveštaj – Obrazac 5. Uzimajući u obzir način kako su koncipirani Planovi zavoda, Ugovori, Odluka i Obrazac 5, teško je moguće pratiti da li su, koji i koliki troškovi nastali u sprovođenju ugovorenih aktivnosti. Samo je Zavod za javno zdravlje Šabac pored Obrasca 5 uredno mesečno dostavljao i izveštaj o pravdanju potrošenih, odnosno dobijenih finansijskih sredstava, prilažući uz fakture i kopije izvoda svog tekućeg računa kao dokaz da su sredstva potrošena.

Shodno obavezama utvrđenim u članu 9. i 10. Ugovora Ministarstvo zdravlja je pratilo sprovođenje aktivnosti iz Programa i dalo ocenu na godišnjem nivou, s napomenom da za programe i projekte od opšteg interesa u okviru kojih aktivnosti za 2008. godinu nisu realizovane neće biti nastavka finansiranja u 2009. godini.

Utvrđeno je:

Finansijski deo Odluke, Ugovori i Planovi zavoda i instituta koji su sastavni deo Ugovora, nisu precizni i jasno definisani.

Ministarstvo zdravlja nije vršilo proveru da li se sredstva koriste namenski, u skladu sa Odlukom i zakonom i da li su troškovi nastali u sprovođenju aktivnosti iz programa.

Ministarstvo zdravlja nije postupilo u skladu sa članom 10. Ugovora, odnosno nije izvršilo umanjeње pripadajućeg iznosa sredstava u konačnom godišnjem obračunu, za one zavode i institute koji nisu izvršili aktivnosti do kraja 2008. godine, odnosno u rokovima propisanim Odlukom, kao i za one zavode i institute kojima je Ministarstvo zdravlja dalo primedbu ili osporilo dostavljene podatke po aktivnostima.

Usluga očuvanja životne sredine, nauke i geodetske usluge – Konto 424600

U Bilansu prihoda i rashoda za 2008. godinu iskazani su rashodi usluga očuvanja životne sredine, nauke i geodetske usluge na kontu 424600 u iznosu 8.401.619 hiljada dinara. Testirani su **Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja i Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja**.

3. Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja

Ministarstvo zaštite životne sredine prestalo je sa radom 5. 7. 2008. godine i osnovano je Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja.

Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja iskazalo je rashode za usluge očuvanja životne sredine u iznosu 412.379 hiljada dinara. Testirani su rashodi u iznosu 376.883 hiljade dinara iskazani na kontu 424611.

a) **Sa udruženjem građana „Zeleni sto“** zaključen je Ugovor o javnoj nabavci usluga realizacije projekta „Podrška institucionalnom jačanju u oblasti životne sredine“ broj 404-02-46/07/08-01 od 15.5.2008. godine. Ugovor je zaključen po sprovedenom postupku javne nabavke s pogađanjem u skladu s mišljenjem Uprave za javne nabavke broj 404-02-2141/08 od 23. 4. 2008. godine. Ugovorena cena je 6.464 hiljade dinara. Rok za završetak je 31. 12. 2008. godine. Prenos sredstava po Ugovoru izvršen je avansno u maju mesecu u iznosu 2.585 hiljada dinara – staro ministarstvo, dana 11. 11. 2008. godine iznos od 2.585 hiljada dinara i preostali iznos od 1.292 hiljade dinara dana 21. 1. 2009. godine. Izveštaj o realizaciji projekta za period od 1. 3. do 31. 8. 2008. godine je dana 17. 9. 2008. godine dostavljen Ministarstvu. Finalni izveštaj projekta „Podrška Ministarstvu životne sredine u institucionalnom jačanju“, za period od 1. 1. do 31. 12. 2008. godine dostavljen je 11. 12. 2008. godine.

b) Ministarstvo je sa preduzećem „Ciklonizacija“ d.o.o. zaključilo Ugovor o javnoj nabavci usluga suzbijanja ambrozije na teritoriji Republike Srbije bez pokrajina i grada Beograda broj 404-02-15/15/08-01 od 29.4.2008. godine. Ugovor je dodeljen u postupku sa pogađanjem shodno članu 23. stav 1. tačka 2. Zakona o javnim nabavkama. O dodeli ugovora primenom postupka s pogađanjem dostavljen je Izveštaj Upravi za javne nabavke. Ukupna vrednost ugovorenih usluga je 168.980 hiljada dinara. Ugovoreno plaćanje je u tri rate. Prva rata u iznosu 56.327 hiljada dinara isplaćena je 14. 5. 2008. godine po računu broj 32/K od 5. 5. 2008. godine. Druga rata isplaćena je 12. 6. 2008. godine – iznos 40.000 hiljada dinara i 1. 7. 2008. g. – iznos 16.327 hiljada dinara po računu broj 54/K od 3. 6. 2008. godine. Isplata prve i druge rate izvršena je preko Ministarstva zaštite životne sredine. Deo treće rate u iznosu 30.000 hiljada dinara isplaćen je dana 27. 10. 2008. godine po računu 92/K, deo u iznosu 13.000 hiljada dinara dana 25. 11. 2008. godine i ostatak duga u iznosu 13.326 hiljada dinara isplaćen je u 2009. godini.

Sa istim dobavljačem zaključen je i Ugovor o javnoj nabavci usluga suzbijanja krpelja na teritoriji Republike Srbije bez pokrajina i grada Beograda broj 404-02-17/8/08-01 od 4.4.2008. godine u postupku s pogađanjem bez prethodnog objavljivanja. Ugovor je zaključen na iznos 38.921 hiljada dinara. Ministarstvo dana 25.11.2008. godine po računu broj 108/K od 1. 8. 2008. godine isplatilo je deo treće rate u iznosu 6.500 hiljada dinara. Izveštaji po oba ugovora dostavljeni su Ministarstvu. Nadzor – kontrolu efikasnosti sprovedenih usluga vršio je Poljoprivredni fakultet u Novom Sadu.

v) Sa „Miva“ d.o.o. zaključen je Ugovor o javnoj nabavci usluga biološkog suzbijanja larvi komaraca na teritoriji Republike Srbije broj 404-02-16/18/08-01 od 14.4.2008. godine u postupku sa pogađanjem bez prethodnog objavljivanja. Postupak je sproveden u skladu sa članom 23. stav 1. tačka 2) Zakona o javnim nabavkama i dostavljen izveštaj Upravi za javne nabavke. Vrednost ugovorenih usluga je 132.994 hiljade dinara. Ugovoreno je plaćanje u dve rate. Prva rata isplaćena je od strane Ministarstva zaštite životne sredine (staro ministarstvo). Deo druge rate isplaćen je dana 25.11.2008 u iznosu 36.000 hiljada dinara, a ostatak u iznosu 30.497 hiljada dinara isplaćen je u 2009. godini, a po računu broj 16108 od 9. 10. 2008. godine Godišnji izveštaj o izvršenom larvicidnom tretmanu dostavljen je Ministarstvu 20.10.2008. godine. Kontrolu sprovedenih usluga vršio je Bioekološki centar d.o.o. koji je dana 31.10.2008. godine Ministarstvu dostavio konačni izveštaj o izvršenim uslugama monitoringa biološkog suzbijanja larvi komaraca na teritoriji Republike Srbije.

U postupku revizije nismo se uverili da su se stekli uslovi za primenu člana 23. stav 1. tačka 2) Zakona o javnim nabavkama u postupku zaključivanja ugovora iz tačke b) i v) odnosno, ovo Ministarstvo je trebalo da sprovede postupak javne nabavke u skladu sa članom 20. Zakona o javnim nabavkama.

g) Poljoprivredni fakultet Novi Sad i Ministarstvo za zaštitu životne sredine zaključili su Ugovor o pružanju usluga stručnog nadzora broj 401-00-292/08-01 od 10.4.2008. godine. Ugovorena vrednost usluge je 18.000 hiljada dinara. Izveštaji u vezi sa stručnim nadzorom suzbijanja krpelja i ambrozije dostavljeni su Ministarstvu.

d) Ministarstvo je sa Institutom za nuklearne nauke "Vinča" zaključilo Ugovor o realizaciji projekta „Sistem rane najave radijacionog akcidenta“ broj 401-00-367/07-01 od 2.8.2007. godine Sredstva za realizaciju projekta obezbeđena su Nacionalnim investicionim planom. Predmet Ugovora je nabavka šest GM detektora za merenje apsorbovane doze gama zračenja u vazduhu i šest merača nivoa padavina i instaliranje te opreme na lokacijama Palić, Niš, Zlatibor, Vranje, Novi Sad i Kosovska Mitrovica. Sproveden je otvoreni postupak javne nabavke. Rok isporuke i instaliranja bio je 60 dana. Ugovorena vrednost je 2.429 hiljada dinara. Članom 7. Ugovora uređeno je da u slučaju da Izvršilac ne izvrši ugovornu obavezu u ugovorenom roku, Naručilac ima pravo na naplatu penala u visini od 2 promila ukupno ugovorene vrednosti za svaki dan prekoračenja ugovorenog roka, s tim da ukupna vrednost naplaćenih penala ne može preći 5% ukupno ugovorene vrednosti.

Sa istim izvršiocom je dana 2. 8. 2007. godine za isti projekat zaključen Ugovor o realizaciji projekta broj 401-00-368/07-01 od 2.8.2007. godine čiji je predmet nabavka softvera i jedinstvenog informacionog sistema i instaliranje na devet lokacija za merenje apsorbirane doze gama zračenja u vazduhu. Sredstva su obezbeđena Nacionalnim investicionim planom. Ugovorena cena opreme i njeno instaliranje je 2.166 hiljada dinara. Rok isporuke 60 dana. Institut Vinča je dana 25. 1. 2008. godine dostavio Ministarstvu izveštaje o realizaciji projekta. Za realizaciju navedenog projekta ministar je obrazovao projektni tim sa zadatkom da učestvuje u realizaciji projekta do njegovog završetka. Aktom broj 532-04-05092/2006-02 od 27. 3. 2008. godine, projektni tim potvrdio je da je projekat realizovan.

U skladu sa zaključenim ugovorima plaćanje će se izvršiti u roku od 5 dana od dana otklanjanja eventualnih nedostataka u kvantitetu i kvalitetu po osnovu izvršene reklamacije Naručioca, odnosno konačnog izvršenja posla.

Ministarstvo je dana 29. 8. 2008. godine izvršilo prenos sredstava Institutu u iznosu 4.595 hiljada dinara. Prenos sredstava je, po Rešenju ministra broj 401-00-367/1/2007-01 od 22. 8. 2008. godine izvršen sa aproprijacije 424 – ekonomske klasifikacije 424611 – Usluge očuvanja životne sredine, a na ime realizacije projekta „Sistem rane najave radijacionog akcidenta“. U postupku revizije nije stavljena na uvid dokumentacija – zapisnici o preuzimanju opreme u skladu sa članom 6. Ugovora. Imajući u vidu da je reč o nabavci i instaliranju opreme i nabavci softvera čija je nabavka planirana sa aproprijacije 551 – iz sredstava Nacionalnog investicionog plana 2007. godine, kao i da je Ministarstvo životne sredine Zakonom o budžetu za 2008. godinu imalo planirana sredstva Nacionalnog investicionog plana u iznosu 110.644 hiljade dinara na aproprijaciji 551 i da po ovoj aproprijaciji nije bilo izvršenja u 2008. godini, u postupku revizije, od Ministarstva je zatraženo obrazloženje za izvršena plaćanja Institutu. Obrazloženjem br. /N401-00-876/2009-01 od 15. 9. 2009. godine Ministarstvo je obavestilo Instituciju da u 2008. godini za finansiranje ovog projekta nisu bila predviđena sredstva u okviru Nacionalnog investicionog plana i da je Ministarstvo, kao Naručilac posla, izvršilo isplatu iz sredstava budžeta kako bi izvršilo svoju obavezu preuzetu zaključenim ugovorom. Isplata je izvršena po osnovu ugovora i bez ispostavljenе fakture.

Utvrđeno je:

Isporučilac nije izvršio obavezu u ugovorenom roku i po tom osnovu nije mogla biti izvršena isplata iz sredstava NIP-a u 2007. godini. Ministarstvo nije u skladu sa članom 7. Ugovora iskoristilo pravo na naplatu penala zbog prekoračenja ugovorenog roka.

Nabavljena oprema nije evidentirana na nefinansijskoj imovini kao oprema za zaštitu životne sredine, tako da su izdaci za nabavku opreme potcenjeni za 4.595 hiljada dinara, a za isti iznos precenjeni rashodi usluga očuvanja životne sredine.

Ministarstvo ne raspolaže dokumentacijom – zapisnicima o preuzimanju opreme, što je suprotno članu 6. Ugovora.

Plaćanje dobavljaču – izvršiocu nije izvršeno na osnovu validne računovodstvene isprave – nema fakture i zapisnika o preuzimanju opreme, čime je postupljeno suprotno odredbama člana 6. Ugovora i člana 16. Uredbe o budžetskom računovodstvu.

đ) Sa Gradskim zavodom za zaštitu zdravlja Beograd zaključen je Ugovor broj 401-00-222/05-01 od 5.4.2005. godine, čiji je predmet održavanje u aktivnom stanju i stalnoj pripravnosti Mobilne ekotoksikološke jedinice radi izlaska na teren u slučaju hemijskih akcidenata. Ministarstvo je u obavezi da izvršiocu mesečno isplaćuje iznos od 260 hiljada dinara, a na osnovu ispostavljenog računa i mesečnog izveštaja o izvršenoj usluzi. Aneksom br. 1 Ugovora broj 401-00-222/2/2005-01 od 27.12.2007. godine utvrđena je mesečna naknada usluga u iznosu od 300 hiljada dinara. Isplata je vršena na osnovu dostavljenih faktura Gradskog zavoda za javno zdravlje.

e) Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja je sa Zavodom za javno zdravlje Beograd zaključilo Ugovor o regulisanju prava i obaveza u vršenju poslova kontrole kvaliteta vazduha i praćenju uticaja zagađenog vazduha broj 353-01-134/08-02 od 24.7.2008. godine. Ugovor je zaključen za period od 1. 7. 2008. do 31. 12. 2008. godine. Vrednost ugovorenih usluga je 1.524 hiljade dinara. Izveštaj je dostavljen Ministarstvu dana 10. 2. 2009. godine.

ž) Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja zaključilo je sa JKP Komunalac Lučani Ugovor za finansiranje usluge zaštite životne sredine u vreme održavanja 48. Sabora trubачa u Guči broj 401-00-42/2008-01 od 5.8.2008. godine u iznosu 10.000 hiljada dinara. Prenos sredstava izvršen je 8. 8. 2008. godine. Namensko korišćenje sredstava i izveštaj sa specifikacijom utrošenih sredstava dostavljen je Ministarstvu dana 9. 2. 2009. godine.

z) Institut za biološka istraživanja „Siniša Stanković“ i Ministarstvo nauke i zaštite životne sredine zaključili su Ugovor o pružanju usluga realizacije projekta „Standardizacije i harmonizacija tehnika za izradu populacionih studija riba iz familije jesetri i veštačko razmnožavanje“ broj 401-00-401/06-01 od 23.6.2006. godine. Vrednost prve faze projekta je 1.180 hiljada dinara i zaključen je Aneks Ugovora broj 401-00-401/1/06-01 od 26.3.2008. godine, kojim je konstatovano da je naručilac prihvatio Izveštaj o realizaciji prve faze projekta u vrednosti 578 hiljada dinara. U skladu sa ugovornom obavezom Institut je dostavio Ministarstvu Izveštaj o realizaciji druge faze projekta i finansijski izveštaj sa specifikacijom troškova.

i) Ugovor o javnoj nabavci usluga implementacije trogodišnjeg plana edukacije broj 404-02-127/6/07-01 od 17. 12. 2007. godine Ministarstvo je zaključilo sa „Otvorenim univerzitetom“ d.o.o. i ponuđač je izabran u postupku javne nabavke sa pogađanjem. Ugovorena cena je 114.000 hiljada dinara. Rok za izvršenje je 31. 12. 2010. godine. Dana 7. 2. 2008. godine zaključen je Aneks 1 Ugovora broj 404-02-127/7/07 od 7.2.2008. godine kojim je utvrđena obaveza Ministarstva da do 31. 3. 2008. godine izvrši uplatu u iznosu 20.000 hiljada dinara, a do 30. 6. 2008. godine iznos od 10.000 hiljada dinara. Iznos od 10.000 hiljada dinara Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja uplatilo je 6. 8. 2008. godine. „Otvoreni univerzitet“ dostavio je izveštaj o realizaciji projekta za period od 15. 12. 2007. do 31. 3. 2008. i period od 1. 4. 2008. do 30. 6. 2008. godine.

4. Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja iskazalo je rashode na kontu 424621 – Usluge nauke u iznosu od 4.764.500 hiljada dinara.

U okviru ove klasifikacije revizijom su obuhvaćeni rashodi po programima na ime inovacionog programa, finansiranja časopisa, promocije i popularizacije nauke, naučnotehnološkog programa „Vinča“, sufinansiranja naučnih skupova, programa naučnoistraživačkih aktivnosti i tom prilikom je utvrđeno:

I. Inovacioni programi

a) Ugovor broj 401-00-00144/2008-01-IPTir 1./35 od 12.10.2008, zaključen između Ministarstva, Zlatarne Celje d.o.o. Research&Consulting i rukovodioca projekta, fizičkog lica, iz Beograda, za realizaciju projekta Razvoj nove dentalne legure s visokim % zlata.

Vrednost projekta je 8.691 hiljada dinara. Udeo Ministarstva u ukupnoj ceni projekta po ovom ugovoru je 4.000 hiljada dinara. Ministarstvo je u skladu sa odredbama zakona o inovacionoj delatnosti sprovedo Javni poziv za prijavu i učešće u inovacionim projektima, po Programima inovacione delatnosti utvrđenim za 2007. godinu. Plaćanje je izvršeno 30. 12. 2008. godine u iznosu 2.000 hiljada dinara. Plaćanje druge rate nije izvršeno do 17. 9. 2009. godine.

b) Sa Targon d.o.o. zaključen je Ugovor za inovacioni projekat.

Vrednost projekta po ugovoru je 14.000 hiljada dinara. Udeo Ministarstva u finansiranju inovacionog projekta je 4.000 hiljada dinara. Finansiranje je u skladu sa Odlukom o rasporedu sredstava za finansiranje zahteva fizičkih lica-inovatora i finansiranje inovacionih projekata pravnih lica prijavljenih po javnom pozivu od 31. 12. 2007. godine.

Sa istim nosiocem projekta zaključen je ugovor za inovacioni projekat „Nautički TIME SHARING AKCIONARSKI MODEL“. Ugovoren je iznos 22.000 hiljada dinara. Udeo Ministarstva u finansiranju inovacionog projekta je 4.000 hiljada dinara.

Ukupno preneti sredstva Ministarstva preduzeću Targon d.o.o. iznose 4.000 hiljada dinara a prenos sredstava izvršen je 18. 12. 2008. godine.

Ministarstvo je zbog neispunjenja ugovornih obaveza obavestilo Targon d.o.o. da je isključen iz projekta, zatražen je povraćaj sredstava i istovremeno je obavешten da će se u protivnom povraćaj sredstava ostvariti sudskim putem.

v) Ministarstvo i preduzeća DUOCHEM d.o.o. zaključili su ugovor za realizaciju Inovacionog projekata „Izgradnja i faze proizvodno-administrativnog objekta“. Vrednost inovacionog projekta je 124.622 hiljade dinara. Udeo Ministarstva u finansiranju inovacionog projekta utvrđen je u iznosu 4.000 hiljada dinara.

II. Finansiranje časopisa

Na kontu 424621 – Usluge nauke, knjiženi su troškovi sufinansiranja izdavanja časopisa u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj delatnosti⁹⁵ i Kriterijumima za sufinansiranje naučnih časopisa po javnom pozivu za 2008. godinu i Odlukom o dodeli i isplati sredstava za učešće u finansiranju izdavanja naučnih časopisa.

a) Ugovor o sufinansiranju izdavanja časopisa za popularizaciju nauke "ASTRONOMIJA" zaključen je između Ministarstva i SZR SPREMO iz Novog Sada.

Dostavljen je Izveštaj i priložene fotokopije računa i Spiskovi časopisa po javnom pozivu za 2008. godinu, iz koga se zaključuje da je izdato šest brojeva u tiražu po 2000 komada. Ugovorenu obavezu Ministarstvo je isplatilo u iznosu 200 hiljada dinara.

b) Ugovor o sufinansiranju izdavanja časopisa za popularizaciju nauke "PLANETA", zaključen između Ministarstva i BELMEDIA.

Izdavač je dostavio Izveštaj i priložio fotokopije računa i Spiskove časopisa po javnom pozivu iz koga se zaključuje da je izdato pet brojeva i ugovornu obavezu Ministarstvo je platilo u iznosu 200 hiljada dinara.

III. Promocija i popularizacija nauke

Odluka o aktivnosti i dodeli sredstava namenjenih za finansijsku podršku PROGRAMU PODSTICANJA, PROMOCIJE I POPULARIZACIJE NAUKE u 2008. godini, broj 451-03-00723/2008-02 od 21. 4. 2008. godine. Sastavni deo Odluke je Pregled prispelih prijava po javnom pozivu Ministarstva objavljenom novembra 2007. godine za aktivnosti u 2008. godini.

a) Zaključen je Ugovor o finansijskoj podršci za realizaciju aktivnosti iz programa promocije i popularizacije nauke u 2008. godini. Vrednost ugovora je 1.000 hiljada dinara između Ministarstva i „Zadužbine Ilije M. Kolarca“. Zadužbina je dostavila pregled održanih programa iz prirodnih nauka u 2008. godini, sa specifikacijom troškova i dokazima o namenskom trošenju sredstava u vezi s realizacijom programa.

b) U okviru programa i popularizacije nauke Ministarstvo i JS RTS-Radio Beograd, zaključili su ugovor o finansijskoj podršci za realizaciju aktivnosti iz programa promocije i popularizacije nauke u 2008. godini, projekat „Nauka na mreži“, u svrhu kontinuirane medijske promocije i popularizacije nauke i naučnoistraživačkog rada i rezultata u bazičnim oblastima. Ugovorom je utvrđeno da finansijska podrška Ministarstva iznosi 1.200 hiljada dinara. Radio Beograd je dostavio Izveštaj o utrošenim sredstvima za 2008. godinu i Izveštaj o temama i sagovornicima 53 emisije Solaris sa strukturom troškova u realizaciji projekta.

---

⁹⁵ „Službeni glasnik RS“, br. 110/2005 i 50/06

IV. Naučnotehnološki program Vinča

Sklopljen je Ugovor između Ministarstva i registrovane NIO – Institut za nuklearne nauke „Vinča“ za realizaciju Naučnotehnološkog programa Vinča za period 2008–2010, koji se sastoji od 5 projekata u vezi s uklanjanjem svežeg nuklearnog goriva. Plaćanje je realizovano u 13 uplata, zaključno sa 23. 1. 2009. god., u ukupnom iznosu 339.416 hiljada din.

Institut Vinča je o roku dostavio Godišnje izveštaje o aktivnostima naučnotehnološkog programa Vinča po projektima.

V. Učešće u sufinansiranju

Ministarstvo je zaključilo ugovor sa Kristal Infiz o učešću u sufinansiranju naučnog skupa u 2008. godini, u iznosu 150 hiljada dinara. Plaćanje je izvršeno 12. 5. 2008. godine u iznosu 150 hiljada dinara.

Organizator je 3. 9. 2008. godine dostavio Izveštaj o održanom naučnom skupu u periodu od 29. 6. do 1. 7. 2008. godine, i finansijski izveštaj o utrošenim sredstvima (kopije računa).

VI. Program naučnoistraživačke aktivnosti

a) Ministarstvo je zaključilo ugovor sa Srpskom akademijom nauka o finansiranju programa naučnoistraživačkog rada SANU, za period 1. 1. do 31. 12. 2008. godine, u skladu s Programom. Ugovoreni iznos sredstava je 55.000 hiljada dinara, na godišnjem nivou prema ugovorenoj dinamici. Plaćanje je izvršeno u pet rata. Izveštaj o realizovanim aktivnostima s finansijskim izveštajem dostavljen je u dogovorenom roku.

b) Odluka broj 401-00-106/08-02-1 od 20. 8. 2008. godine, o rasporedu sredstava za finansiranje naučnoistraživačkog rada Matice srpske u 2008. god. na 22.238 hiljada dinara. Sastavni deo Odluke je Program naučnoistraživačke delatnosti Matice srpske za 2008. god. Ministarstvo je zaključilo ugovor, broj 401-00-106/08-02-2 od 25. 8. 2008. godine, o finansiranju programa naučnoistraživačkog rada Matice u 2008. godini. Ugovorena vrednost sredstava je 22.238 hiljada dinara. Prenos sredstava izvršen je u ugovorenom iznosu 22.238 hiljada dinara, i to: 26. 2. 2008. godine u iznosu 4.640 hiljada dinara; 12. 8. 2008. godine u iznosu 4.640 hiljada dinara; 9. 9. 2008. godine u iznosu 7.000 hiljada dinara i 24. 10. 2008. godine u iznosu 5.958 hiljada dinara. Matica je 14. 1. 2009. godine dostavila izveštaj o radu za 2008. godinu, s finansijskim izveštajem o utrošku sredstava.

v) Ministarstvo je zaključilo ugovor sa Zavodom za udžbenike i nastavna sredstva u ukupnom bruto iznosu 25.950 hiljada dinara. Predmet ugovora je finansiranje pripreme srpske enciklopedije u 2008. godini, u skladu sa Odlukom Ministarstva, broj 451-03-92/08-02/1 od 20. 8. 2008. godine. Izveštaj o radu Srpske enciklopedije u 2008. godini i finansijski izveštaj dostavljeni su 8. 4. 2009. godine.

Ostale specijalizovane usluge – Konto 424900

U Bilansu prihoda i rashoda za 2008. godinu na kontu 424900 – Ostale specijalizovane usluge iskazani su rashodi u iznosu od 1.427.505 hiljada dinara, i testirani su **Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja, Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja i Ministarstvo za Kosovo i Metohiju.**

5. Ministarstvo zaštite životne sredine iskazalo je rashode na kontu 424911 – Ostale specijalizovane usluge, iznos 117.240 hiljada dinara. U postupku revizije testiran je iznos od 27.905 hiljada dinara.

a) Ministarstvo zaštite životne sredine i Geosonda a. d. zaključili su Ugovor za izvođenje radova na sanaciji kolektora Kriveljske reke broj: 404-02-104/10/07-01 od 31. 10. 2007. godine. Ugovorena vrednost radova je 43.555 hiljada dinara, a prenos sredstava avansno 40%, a ostatak kroz petnaestodnevne privremene situacije overene od ovlašćenog nadzornog organa i parafirane od strane korisnika sredstava NIP-a. Plaćanje avansa izvršeno je 8. 11. 2007. godine u iznosu 17.422 hiljade dinara sa aproprijacije 551111. Rok za završetak radova bio je 60 dana od dana potpisivanja ugovora i uplate avansa, što znači da je završetak radova trebalo da bude realizovan u januaru 2008. godine. Konačan račun broj 18/08 ispostavljen je 29. 7. 2008. godine i isplata je izvršena 7. 8. 2008. godine u iznosu 19.053 hiljade dinara sa ekonomske klasifikacije 424911 – Ostale specijalizovane usluge.

Na zahtev državnog revizora, Ministarstvo je dostavilo pisano obrazloženje broj 401-00-876/2009-01 od 15. 9. 2009. godine o izvršenoj isplati radova u 2008. godini. U obrazloženju se navodi da je plaćanje izvršeno iz sredstava budžeta jer u 2008. godini za finansiranje ovih radova sredstva nisu bila predviđena u okviru Nacionalnog investicionog plana.

b) Na osnovu člana 41. Zakona o geološkim istraživanjima Vlada je donela Uredbu o utvrđivanju Programa izvođenja geoloških istražnih radova za 2008. godinu. U skladu sa Uredbom, a na osnovu sprovedenog konkursa Ministarstvo je u 2008. godini zaključilo Ugovore za 49 projekata o izvođenju geoloških istraživanja u ukupnom iznosu 100.000 hiljada dinara. U postupku revizije izvršen je uvid u dokumentaciju sledećih ugovora:

- Sa Geološkim institutom Srbije i Rudarsko-geološkim fakultetom ugovoren je projekat „Istraživanje, optimalno korišćenje i održivo upravljanje podzemnim vodnim resursima Srbije“. Ugovorena vrednost radova je 2.000 hiljada dinara. Rok za izvršenje radova bio je 30. 11. 2008. godine.
- Sa Rudarsko-geološkim fakultetom ugovoren je projekat „Hidrogeološka istraživanja za potrebe izrade geološkog i hidrogeološkog informacionog sistema nacionalnog parka Đerdap“. Vrednost ugovorenih istraživanja je 2.000 hiljada dinara. Rok je bio 30. 11. 2008. godine. Ministarstvo je po avansnoj situaciji broj 320/3 od 24. 7. 2008. godine izvršilo prenos sredstava u iznosu 1.000 hiljada dinara dana 22. 8. 2008. godine. Po prvoj privremenoj situaciji od 1. 10. 2008. isplata je izvršena 28.10.2008. godine u iznosu 600 hiljada dinara, a po okončanoj situaciji od 18.11.2008. godine isplaćeno je 400 hiljada dinara dana 2. 12. 2008. godine. Izveštaj-elaborat o izvedenim hidrogeološkim istraživanjima dostavljen je Ministarstvu.

- Sa preduzećem „Gea kvarc“ ugovoren je projekat „Geološka istraživanja treseta u kvartarnim sedimentima Dunava“. Ugovorena vrednost je 1.000 hiljada dinara. Rok za izvršenje radova bio je 30. 11. 2008. godine. „Gea kvarc“ je bio u obavezi da dostavi konačnu situaciju, konačan izveštaj o izvedenim radovima ili elaborat i zapisnik o tehničkom prijemu radova. Konačna situacija broj 16/08 ispostavljena je Ministarstvu dana 1. 12. 2008. na iznos od 1.000 hiljada dinara. Plaćanje izvršeno 15.8. 2008. godine – 500 hiljada dinara, 17. 10. 2008. godine – 300 hiljada dinara i 11. 12. 2008. godine –200 hiljada dinara.
- Sa „SEE“ d.o.o. predmet ugovora je „Izrada digitalne verzije geološkog atlasa Srbije“. Ugovorena vrednost je 450 hiljada dinara. Rok za izvršenje radova bio je 30.11.2008. godine. „SEE d.o.o.“ je bio u obavezi da dostavi konačnu situaciju, konačan izveštaj o izvedenim radovima ili elaborat i zapisnik o tehničkom prijemu radova. Konačan izveštaj dostavljen je 18.12.2008. godine i Konačna situacija br. 05-12 od 5.12.2008. godine na iznos od 452 hiljade dinara. Plaćanje izvršeno 4.9.2008. godine – avansno 225 hiljada dinara, 5. 11. 2008 – po prvoj privremenoj situaciji – 135 hiljada dinara i 17.12.2008. godine po konačnoj situaciji – 90 hiljada dinara.

v) Kulturni centar Pančevo i Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja zaključili su Ugovor o sufinansiranju projekta broj 401-00-53/08-01 od 14.8.2008. godine za realizaciju 13. Bijenala umetnosti u Pančevu. Iznos koji je Ministarstvo sufinansiralo je 150 hiljada dinara. Prenos sredstava izvršen je dana 29. 8. 2008. godine. Finansijski izveštaj o realizaciji manifestacije dostavljen je Ministarstvu.

g) Turistička organizacija opštine Aleksandrovac i Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja zaključili su Ugovor o sufinansiranju privredno-turističke manifestacije „Župska berba 2008“ broj 401-00-120/2008-01 od 15.9.2008. godine. Ministarstvo je na ime sufinansiranja opredelilo sredstva u iznosu 800 hiljada dinara i izvršilo prenos sredstava dana 29.9.2008. godine. Turistička organizacija je bila u obavezi da do 31.10.2008. godine dostavi pisani izveštaj o realizaciji manifestacije i finansijski izveštaj o ukupnim troškovima sa specifikacijom utrošenih sredstava. Izveštaj o realizaciji sa utroškom sredstava dostavljen je Ministarstvu.

d) „Aspres“ i Ministarstvo zaštite životne sredine zaključili su Ugovor o sufinansiranju Projekta „Eko-list“, informativno glasilo broj 401-00-00111/2008-01 od 11.2.2008. godine. Ministarstvo je na ime sufinansiranja opredelilo sredstva u iznosu 800 hiljada dinara i izvršilo prenos sredstava u iznosu 300 hiljada dinara dana 12.9.2008. godine. "Aspres" je bio u obavezi da do 15.6.2008. godine dostavi pisani izveštaj o realizaciji manifestacije i finansijski izveštaj o ukupnim troškovima sa specifikacijom utrošenih sredstava. Finansijski izveštaj za projekat „Eko-list“ dostavljen je Ministarstvu.

d) MB film i Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja zaključili su Ugovor o sufinansiranju snimanja dokumentarnog – ekološko-turističkog filma „Golija“ broj 401-00-103/08-01 od 22.9.2008. godine. Ministarstvo je na ime sufinansiranja opredelilo sredstva u iznosu 452 hiljade i izvršilo prenos sredstava dana 1. 10. 2008. godine. MB film je bio u obavezi da do 31.12.2008. godine dostavi pisani izveštaj o realizaciji filma i finansijski izveštaj o ukupnim troškovima sa specifikacijom utrošenih sredstava. Do dana završetka vršenja revizije izveštaj nije dostavljen.

6. Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja iskazalo je rashode na kontu 424911 – Ostale specijalizovane usluge, iznos 474.192 hiljade dinara.

Revizijom su obuhvaćena sredstva za ove namene raspoređena Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu na razdelu 15, funkcionalna klasifikacija 410 i funkcionalna klasifikacija 474 višenamenski razvojni projekti.

U okviru navedene aproprijacije, na funkcionalnoj klasifikaciji 410, Republičkoj agenciji za razvoj malih i srednjih preduzeća i preduzetništva opredeljeno je 271.811 hiljada dinara, Akreditacionom telu 24.000 hiljada dinara, Institutu za standardizaciju Srbije 109.100 hiljada dinara, Akcijskom fondu 3.000 hiljada dinara i za ostale specijalizovane usluge 60.000 hiljada dinara. Sredstva su opredeljena na osnovu usvojenog finansijskog plana navedenih korisnika za budžetsku godinu, a pravdaju se Zaključkom Vlade kojim se prihvata Godišnji izveštaj o radu.

Posmatrana aproprijacija na funkcionalnoj klasifikaciji 410 izvršena je u 2008. godini u iznosu 404.911 hiljada dinara ili sa 86,54%.

Testiranjem specijalizovanih usluga obuhvaćen je iznos od 404.911 hiljada dinara, sa funkcionalne klasifikacije 410 i iznos od 5.782 hiljade dinara sa ostalih funkcionalnih klasifikacija, što čini 86,61% ovih rashoda Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja i to:

a) Republičkoj agenciji za razvoj malih i srednjih preduzeća i preduzetništva preneti su sredstva u iznosu planiranih, i to 271.811 hiljada dinara. Vlada je Zaključkom br. 021-1760/2009 od 2.4.2009. godine prihvatila Godišnji izveštaj o radu Republičke agencije za razvoj malih i srednjih preduzeća i preduzetništva.

Tekući račun Agencije preko koga se doznaju budžetska sredstva je u okviru konsolidovanog računa trezora i na dan 31.12.2008. godine stanje na računu iznosi 41.634 hiljade dinara, što čini 15,3% ukupno prenetih sredstava. Agencija vodi poslovne knjige u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i Završni račun predaje Narodnoj banci Srbije.

Uvidom u finansijske izveštaje za 2008. godinu, ustanovljeno je da sredstva budžeta doznačena preko ekonomske aproprijacije 424000 Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja čine 97% ukupnih sredstava agencije u 2008. godini.

b) Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja je **Akreditacionom telu** prenelo opredeljeni iznos sredstava Zakonom o budžetu za 2008. godine i to 24.000 hiljada dinara.

Uvidom u dostavljene finansijske izveštaje, stanje novčanih sredstava na dan 31.12.2008. godine na tekućim računima Akreditacionog tela iznosilo je 17.981 hiljadu dinara, od čega je na računu budžetskih sredstava 2.001 hiljada dinara.

Dopisom br. 401-00-1559/2009-05 od 9. 7. 2009. godine, Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja obratilo se Republičkom sekretarijatu za zakonodavstvo za mišljenje i dostavilo Finansijski izveštaj Akreditacionog tela Srbije za 2008. godinu u skladu sa članom 47. stav 1. Poslovnika Vlade⁹⁶.

Vlada do dana završetka revizije nije dala saglasnost na Finansijski izveštaj Akreditacionog tela Srbije za 2008. godinu.

v) Institutu za standardizaciju Srbije sa aproprijacije 424000 Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja preneti su sredstva u iznosu planiranih, 109.100 hiljada dinara. Institut je dana 27.7.2009. godine dostavio Ministarstvu Finansijski izveštaj za 2008. godinu. Uvidom u dostavljeni izveštaj utvrđeno je da je na dan 31.12.2008. godine Institut na tekućem računu budžetskih sredstava iskazao stanje u iznosu 35.941 hiljada dinara, što čini 33% ukupno odobrenih sredstava za 2008. godinu.

Ministarstvo nije stavilo na uvid saglasnost Vlade na finansijski izveštaj Instituta za standardizaciju Srbije.

Ukupna novčana sredstva kod ovih korisnika na budžetskim računima na dan 31.12.2008. godine iznose 79.576 hiljada dinara, što čini 19,65% ukupno prenetih sredstava.

Ovi korisnici javnih sredstava nemaju obavezu da na kraju budžetske godine izvrše povraćaj neutrošenih sredstava već ih zadržavaju i prenose u narednu budžetsku godinu.

S funkcionalne klasifikacije 474 – Višenamenski razvojni projekti, Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja platilo je JP Vodovod – Vranje, po avansnom računu br. 0008 od 24.11.2008. godine i Ugovoru br. 401-00-2035/2008 od 19.11.2008. godine iznos od 3.304 hiljade dinara. Predmet Ugovora je izrada dokumentacije Prethodne studije opravdanosti i Generalnog projekta vodosnabdevanja za opštinu Trgovište.

Utvrđeno je da Ministarstvo nije sprovelo knjiženja preko konta 123200 – Dati avansi u svojim pomoćnim evidencijama u skladu sa članom 11. Pravilnika o standardnom klasifikacionom okviru i Kontnom planu za budžetski sistem⁹⁷ i nije izvršilo popis potraživanja za avanse sa stanjem na dan 31.12.2008. godine i iskazalo u Izveštaju o popisu za 2008. godinu u skladu sa članom 18. Uredbe o budžetskom računovodstvu.

7. Ministarstvo za Kosovo i Metohiju iskazalo je ukupne rashode za ostale specijalizovane usluge u iznosu 41.466 hiljada dinara. Testirani su rashodi u iznosu 22.299 hiljada dinara.

⁹⁶ „Sl. glasnik RS“ br. 61/06 i 69/08

⁹⁷ „Sl. glasnik RS“, br. 20/07 ..... 63/07

a) Dana 3. 6. 2008. godine Ministarstvo je s preduzećem za ekologiju i zaštitu okoline EZO GRUPOM d.o.o. zaključilo Ugovor broj: 404-02-37/9/2008-02. Predmet ugovora je izrada projekta za organizovano čišćenje i preradu opasnog otpada sa organizovanim sakupljanjem i preradom otpadnih ulja na teritoriji Republike Srbije – AP Kosova i Metohije. Ugovor je zaključen po sprovedenom postupku javne nabavke male vrednosti. Vrednost ugovorenih usluga je 2.649 hiljada dinara. Rok za izvršenje ugovorene usluge je najkasnije 30 dana od dana zaključenja Ugovora. Projekat je završen i dostavljen Ministarstvu dana 2. 7. 2008. godine.

b) Sa udruženjem građana „Multidisciplinarni centar za postizanje integracionih procesa i harmonizaciju prava“ Ministarstvo je dana 12.12.2008. zaključilo Ugovor broj: 401-00-640/0/02. Ugovor je zaključen za izradu istraživačke studije – Projekta „Svojinakopravni odnosi i zaštita imovine i imovinskih interesa Republike Srbije i njenih građana na Kosovu i Metohiji“, s predlozima za efikasno ostvarivanje vlasničkih prava na nepokretnostima, ograničenim ili oduzetim u periodu od 1945. do 2008. godine. Ugovoreni iznos je 3.200 hiljada dinara. Sredstva su prenetavansno dana 30.12.2008. godine. Rok za završetak projekta je bio 30. 4. 2009. godine. U postupku revizije koja je vršena kod Ministarstva utvrđeno je da **Projekat nije završen**, a Ministarstvo je dana 13. 8. 2009. godine uputilo dopis Udruženju kojim je odredilo naknadni rok od petnaest dana za izvršenje ugovorne obaveze, izvršilo obračun ugovorne kazne u skladu sa odredbama člana Ugovora i udruženju građana naložilo da izvrši uplatu penala.

v) Dana 14.12.2007. godine Ministarstvo je sa fizičkim licem zaključilo Ugovor o autorskom radu broj: 401-00-60/3/07-04. Ugovor je zaključen na osnovu sprovedenog postupka javne nabavke male vrednosti. Predmet Ugovora je izrada Projekta unapređenja procesa upravljanja i organizacije u Ministarstvu za Kosovo i Metohiju. Neto ugovoreni iznos 2.450 hiljada dinara. Prenos sredstava po Ugovoru izvršen je avansno dana 4. 3. 2008. godine. Rok za izradu projekta bio je 30. 6. 2008. godine. Projekat nije završen u ugovorenom roku.

U postupku revizije nije stavljen na uvid dokaz da su preduzete mere za povraćaj sredstava i naplate penala utvrđene članom 5. Ugovora.

g) Dana 3. 4. 2008. godine zaključen je Ugovor sa Institutom 4S iz Brisela broj: 00-00-21/08-02. Ugovor je zaključen u skladu sa članom 98. stav 1. tačke 3. i 9. Zakona o javnim nabavkama. Predmet Ugovora je pružanje usluga pripreme komunikacione strategije Republike Srbije u evropskom i svetskom javnom mnjenju, a u cilju obezbeđenja podrške domaće i strane javnosti za sprovođenje politike Vlade za očuvanje AP KiM u sastavu Srbije. Članom 5. Ugovora uređeno je da će davalac usluga pružati usluge narednih 6 meseci počev od 21.3.2008. godine. Ugovorena cena je 90.800 EUR. U skladu sa članom 6. Ugovora davalac usluga bio je u obavezi da po realizaciji Ugovora dostavi pisani izveštaj o realizaciji ugovorenih usluga.

U postupku revizije nije pružen na uvid pisani izveštaj kao dokaz da je usluga izvršena, što je suprotno odredbama člana 16. Uredbe o budžetskom računovodstvu.

d) S Fakultetom organizacionih nauka zaključen je Ugovor broj: 404-02-38/2/2008-02 za izradu Projekta „Izrada strateških planova lokalnog ekonomskog razvoja i njihova implementacija od strane predstavnika lokalnih samouprava na KiM“ od 29.5.2008. godine. Ugovor je zaključen u skladu sa članom 2. stav 1. tačka 1. Zakona o javnim nabavkama. Ugovoreni iznos za projekat je 1.800 hiljada dinara bez PDV-a. Dana 23. 6. 2008. godine izvršen je prenos sredstava Fakultetu u iznosu 2.124 hiljade dinara (sa PDV-om). Projekat je završen i dostavljen Ministarstvu u ugovorenom roku.

d) S „Politikum“ d.o.o. Ministarstvo je dana 4. 4. 2008. godine zaključilo Ugovor broj: 000-00-23/08-02. Ugovor je zaključen u skladu sa članom 98. stav 1. tačka 9. Zakona o javnim nabavkama. Predmet Ugovora je sprovođenje projekta „Istraživanje stavova građana Srbije o aktuelnoj situaciji na Kosovu i Metohiji“. Ugovoreni iznos je 3.375 hiljada dinara. Prenos sredstava izvršen je dana 17. 4. 2008. u iznosu od 2.124 hiljade dinara i 12. 5. 2008. godine u iznosu od 1.868 hiljada dinara. Istraživanje je obavljeno i dostavljeno Ministarstvu.

e) Ministarstvo je sa Centrom za bio-psihosocijalne studije „Panacea“ zaključilo Ugovor broj 401-00-638/08-02 dana 12.12.2008. godine. Ugovorena cena je 3.200 hiljada dinara. Ugovor je zaključen u skladu sa članom 98. stav 1. tačka 9. Zakona o javnim nabavkama. Predmet Ugovora je realizacija projekta Istraživanje i razvoj modela zapošljavanja i samozapošljavanja nezaposlenih lica sa KiM. Prenos sredstava je izvršen 30.12.2008. godine avansno. Rok za izradu studije je 30. 5. 2009. godine.

2.4.2.1.10. Materijal – Konto 426000

Materijal za saobraćaj – Konto 426400

U Bilansu prihoda i rashoda za 2008. godinu na kontu 426400 – Materijal za saobraćaj iskazani su rashodi u iznosu od 3.001.386 hiljada dinara. Izdaci za benzin i dizel gorivo direktnih korisnika budžeta iznose 1.726.829 hiljada dinara.

Testiranje ovih rashoda izvršeno je kod: **Ministarstva ekonomije, Ministarstva za Kosovo i Metohiju, Ministarstva trgovine i usluga, Uprave za zajedničke poslove republičkih organa i Ministarstva finansija – Uprave carina.**

1) Ministarstvo ekonomije iskazalo je ukupne izdatke u 2008. godini u iznosu od 25.000 hiljada dinara.

Ministarstvo ekonomije je, u skladu sa članom 23. stav 1. tačka 1) Zakona o javnim nabavkama, sprovelo postupak javne nabavke s pogađanjem bez prethodnog objavljivanja i zaključilo Ugovor o kupoprodaji bonova za gorivo sa ponuđačem NIS A.D. Petrol-Jugopetrol. Po izvršenoj uplati blagajna benzinskih bonova Trezora preuzima vrednosne bonove. Izdavanje bonova iz blagajne vrši se na osnovu pisanog odobrenja sekretara Ministarstva. Putni nalozi za automobil izdaju se za period od mesec dana. U putnom nalogu vodi se evidencija o datumu kada je izvršena vožnja, relaciji, vremenu polaska i dolaska, pređenim kilometrima, stanju kilometar-sata i evidencija o gorivu – datumu kupovine goriva, stanju kolimetar-sata i količini kupljenog goriva, broju računa i iznosu. Uz putni nalog priloženi su računi NIS-a o izvršenoj kupovini goriva.

2) Ministarstvo za Kosovo i Metohiju iskazalo je izdatke za benzin i dizel gorivo u iznosu od 20.616 hiljada dinara.

Testiranjem je utvrđeno da je Ministarstvo sprovelo postupak javne nabavke bonova za gorivo i zaključilo Ugovor o kupoprodaji bonova za gorivo.

Po izvršenom plaćanju računa dobavljača, preuzimaju se bonovi i predaju u blagajnu bonova za gorivo koja je organizovana pri Upravi za trezor.

Zaduženje vozača za bonove u službene svrhe vrši se na osnovu pisanog odobrenja Ministarstva kojim je utvrđen iznos zaduženja.

Putni nalozi za automobil izdaju se za mesec dana i na njima se vodi evidencija o datumu kada je izvršena vožnja, relaciji, vremenu polaska i dolaska, pređenim kilometrima, stanju kilometar-sata, kao i evidencija potrošnje goriva – izvršene kupovine goriva u toku meseca i potpisani su od strane vozača.

Izvršene kupovine goriva dokumentuju se dostavom računa na osnovu kojih Ministarstvo izdaje pisano odobrenje za isplatu, odnosno izdavanje bonova.

U pomoćnim knjigama Ministarstvo vodi analitičku evidenciju o potraživanjima po osnovu benzinskih bonova od radnika.

3) Ministarstvo trgovine i usluga iskazalo je izdatke za benzin i dizel gorivo u 2008. godini u iznosu od 20.690 hiljada dinara.

Ministarstvo trgovine sprovelo je postupak javne nabavke novčanih bonova za gorivo i zaključilo Ugovor o kupoprodaji bonova za gorivo. Plaćanje bonova vrši se sukcesivno, u skladu s potrebama Ministarstva. Preuzimanje i izdavanje bonova vrši se preko blagajne benzinskih bonova trezora. Evidencija o izvršenim vožnjama i utrošenim benzinskim bonovima – nabavci goriva vodi se uredno na putnim nalogima za vozilo. Računi za kupljeno gorivo priloženi su uz putni nalog i odobrenje Ministarstva za isplatu. Ministarstvo vodi posebnu evidenciju o pravdanju goriva po vozilu na mesečnom nivou, između ostalog o broju pređenih kilometara i prosečnoj potrošnji goriva koja je overena od strane šefa odseka /rukovodioca grupe i načelnika odeljenja.

4) Uprava za zajedničke poslove republičkih organa iskazala je izdatke za benzin i dizel gorivo u iznosu od 110.850 hiljada dinara.

Utvrđeno je da Uprava za zajedničke poslove nije sprovela postupak javne nabavke za nabavku bonova za gorivo u iznosu 110.850 hiljada dinara, kako je to predviđeno odredbama čl. 20. i 23. Zakona o javnim nabavkama. Nabavka bonova je vršena bez zaključenog ugovora. Nabavka bonova za gorivo vršena je od dobavljača NIS – Jugopetrol. Za nabavljene bonove zadužuje se blagajna benzinskih bonova Trezora iz koje se vrši dalje izdavanje bonova korisnicima. Potrošnja goriva i dnevni rad putničkog automobila evidentira se na putnom nalogu koji se izdaje na period od mesec dana. Uprava za zajedničke poslove prati utrošak goriva po vozilima i korisnicima, o čemu sačinjava mesečne i godišnje izveštaje o pređenoj kilometraži i utrošku goriva. U Upravi se vodi evidencija o potraživanjima na osnovu izdatih bonova za gorivo analitički po radniku.

Izvršene kupovine goriva dokumentuju se dostavom računa na osnovu kojih Uprava za zajedničke poslove izdaje pisano odobrenje za isplatu, odnosno izdavanje bonova.

5) Ministarstvo finansija – Uprava carina iskazalo je ukupne izdatke za benzin i dizel gorivo u iznosu od 48.535 hiljada dinara.

Ministarstvo finansija – Uprava carina je, na osnovu sprovedenog postupka javne nabavke s pogađanjem, zaključilo Ugovor o kupoprodaji energenata – dizel goriva i benzina putem vrednosnih bonova sa Naftnom industrijom Srbije a.d. Benzinski bonovi se nabavljaju na osnovu mesečnih potreba koje su iskazale carinarnice i organizacione jedinice Uprave carina. Za nabavljene bonove zadužuje se blagajna benzinskih bonova Uprave iz koje se dalje vrši prenos na carinarnice prema dostavljenim potrebama. Bonovi iz blagajne izdaju se vozačima uz priznanicu overenu od strane primaoca-vozača kao i nalogodavca, kontrolora, lica koje odobrava i lica koje knjiži. O izvršenom utrošku bonova – nabavci goriva priloženi su računi dobavljača. Putni nalozi za putnički automobil su uredno popunjeni – evidentira se datum i vreme polaska i dolaska, relacija, broj pređenih kilometara i stanje kilometar-sata i potpisani su od strane kontrolora.

Utvrđeno je:

Revidirani korisnici, osim Uprave za zajedničke poslove, sproveli su postupak javne nabavke bonova za gorivo i zaključili ugovore o kupoprodaji bonova za gorivo.

Po izvršenom plaćanju računa dobavljača, preuzimaju se bonovi i predaju u blagajnu bonova za gorivo koja je organizovana pri Upravi za trezor, osim kod Uprave carina koja ima svoju blagajnu bonova.

Zaduženje vozača za bonove u službene svrhe vrši se na osnovu pisanog odobrenja Ministarstva kojim je utvrđen iznos zaduženja.

Putni nalozi za automobil izdaju se za mesec dana i na njima se vodi evidencija o datumu kada je izvršena vožnja, relaciji, vremenu polaska i dolaska, pređenim kilometrima, stanju kilometar-sata, kao i evidencija potrošnje goriva – izvršene kupovine goriva u toku meseca.

Kod revidiranih korisnika postoje evidencije o nabavljenim i izdatim bonovima po licima i prati se utrošak goriva na mesečnom nivou po vozilu kao i prosečna potrošnja.

Izvršene kupovine goriva dokumentuju se dostavom računa na osnovu kojih Ministarstvo izdaje pisano odobrenje za isplatu, odnosno izdavanje bonova.

U pomoćnim knjigama Ministarstva uglavnom se vodi analitička evidencija o potraživanjima po osnovu benzinskih bonova od radnika.

2.4.2.1.11 Amortizacija – Konto 431100

U Bilansu prihoda i rashoda za 2008. godinu na OP – 2199 iskazani su troškovi amortizacije u iznosu od 103 hiljade dinara.

Iskazani iznos se u celosti odnosi na rashod iskazan kod korisnika „Podunavski upravni okrug“.

Korisnik budžetskih sredstava Podunavski upravni okrug koristi poslovni prostor čiji je vlasnik Opština Smederevska Palanka.

Smederevska Palanka, vlasnik prostora, refundira od Podunavskog upravnog okruga, srazmerno površini koju on koristi, troškove struje, vode, osiguranja, čišćenja, obezbeđenja objekta i amortizacije.

Na osnovu dostavljenih računa od strane vlasnika, Opštine Smederevska Palanka, Podunavski upravni okrug, korisnik prostora, knjiži dostavljeni obračun amortizacije u svojim poslovnim knjigama na kontu 431000 – Amortizacija nekretnina i opreme umesto 421600 – Zakup imovine i opreme, što je u suprotnosti s Pravilnikom o standardnom klasifikacionom okviru i Kontnom planu za budžetski sistem⁹⁸.

Članom 11. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu⁹⁹ regulisano je da se direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava koji koriste poslovni prostor u državnoj svojini korisnika budžeta i u celini ili delimično finansiraju sredstvima budžeta i za poslovni prostor u državnoj svojini korisnika sredstava budžeta, autonomnih pokrajina, gradova i opština, ne plaćaju zakup u 2008. g.

Utvrđeno je:

Korisnik budžetskih sredstava, Podunavski okrug knjižio je troškove zakupa poslovnih prostorija, u iznosu 103 hiljade dinara, na računu rashodi amortizacije umesto na računu zakup imovine i opreme, što je suprotno odredbama Pravilnika o standardnom klasifikacionom okviru i Kontnom planu za budžetski sistem¹⁰⁰.

Korisnik budžetskih sredstava, Podunavski okrug, platio je zakupodavcu Opštini Smederevska Palanka, srazmerno površini prostorija koje koristi, troškove struje, vode, osiguranja i čišćenja, obezbeđenja prostorija i amortizacije, u iznosu 103 hiljade dinara. Na taj način postupilo se suprotno odredbama člana 11. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu¹⁰¹ kojim je predviđeno da se direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava koji koriste poslovni prostor u državnoj svojini i u celini ili delimično finansiraju sredstvima budžeta i poslovni prostor u državnoj svojini korisnika sredstava budžeta, autonomnih pokrajina, gradova i opština.

⁹⁸ „Sl.glasnik RS“, br. 20/07 .... 26/09

⁹⁹ „Sl. glasnik RS“, br. 102/98

¹⁰⁰ „Sl. glasnik RS“, br. 20/07.... 26/09

¹⁰¹ „Sl. glasnik RS“, br.102/98

b) Direktni korisnici sredstava budžeta u 2008. godini iskazali su sopstvene prihode, a ne samo prihode iz budžeta i donacija i bili su u obavezi, saglasno članu 12. Zakona o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu, da umanje obračunatu amortizaciju sredstava za rad srazmerno delu sredstava obezbeđenih iz budžeta i sredstava ostvarenih po osnovu donacija. Neutvrđivanje amortizacije na navedeni način ima za posledicu netačno utvrđivanje finansijskog rezultata. U postupku revizije nije se moglo utvrditi u kom iznosu navedena nepravilnost utiče na iskazivanje ispravke vrednosti, neto vrednosti i rezultata jer se nije mogla utvrditi struktura nabavljene nefinansijske imovine u 2008. godini, već samo iznosa izdataka za nabavku iste.

2.4.3. Utvrđivanje rezultata poslovanja

Izveštaj Bilans prihoda i rashoda sastavni je deo Završnog računa budžeta Republike Srbije u skladu sa članom 65. Zakona o budžetskom sistemu¹⁰².

U Izveštaju bilans prihoda i rashoda obuhvaćeni su tekući prihodi i primanja od prodaje nefinansijske imovine direktnih korisnika budžeta Republike (izvor 01), tekući prihodi i primanja od prodaje nefinansijske imovine iz izvornih aktivnosti direktnih korisnika budžeta Republike, kao i rashodi i izdaci za nabavku nefinansijske imovine izvršeni iz navedenih izvora za budžetsku 2008. godinu i to:

- tekući prihodi i primanja od prodaje nefinansijske imovine u iznosu 654.467.784 hiljade dinara;
- tekući rashodi i izdaci za nefinansijsku imovinu u iznosu 679.190.665 hiljada dinara.

1. Višak prihoda i primanja – budžetski suficit

2. Manjak prihoda i primanja – budžetski deficit 24.722.881 hiljada dinara.

3. Korigovanje viška, odnosno manjka prihoda i primanja u iznosu od 58.330.456 hiljada dinara i to:

- deo neraspoređenog viška prihoda i primanja iz ranijih godina koji je korišćen za pokriće rashoda i izdataka tekuće godine 18.536.807 hiljada dinara;
- deo prenetih neutrošenih sredstava iz ranijih godina korišćen za pokriće rashoda i izdataka tekuće godine 11.043.143 hiljade dinara;
- iznos rashoda i izdataka za nefinansijsku imovinu, finansirani iz kredita 2.666.386 hiljada dinara;
- iznos privatizacionih primanja korišćen za pokriće rashoda i izdataka tekuće godine 26.084.120 hiljada dinara.

---

¹⁰² "Sl. glasnik RS", br. 9/2002, 87/2002, 61/2005 – dr. zakon, 66/2005, 101/2005 – dr. zakon, 62/2006 – dr. zakon, 63/2006 – ispr. dr. zakona i 85/2006

4. Pokriće izvršenih izdataka iz tekućih prihoda i primanja u iznosu od 53.609.778 hiljada dinara i to:

- utrošena sredstva tekućih prihoda i primanja od prodaje nefinansijske imovine za otplatu obaveze po kreditima 33.296.940 hiljada dinara;
- utrošena sredstva tekućih prihoda i primanja od prodaje nefinansijske imovine za nabavku finansijske imovine 20.312.838 hiljada dinara.

5. Višak prihoda i primanja – suficit.

6. Manjak prihoda i primanja – deficit 20.002.203 hiljade dinara.

7. Višak prihoda i primanja suficit (za prenos u narednu godinu).

Utvrđeno je da je iskazan budžetski deficit od 20.002.203 hiljade dinara:

– **Potcenjen za 3.246.594 hiljade dinara, prihode od kamata koje predstavljaju obračunatu kamatu na sredstva konsolidovanog računa trezora uključena u depozit kod Narodne banke Srbije (Napomena br 2.4.1.1).**

– **Precenjen za 112.823 hiljade dinara (neodređeni prihod, Napomena br 2.3.6.3) i 4.386.825 hiljada dinara, prihoda po osnovu kursnih razlika salda na deviznim računima (Napomena br. 2.6.3).**

U postupku revizije dela Izveštaja bilans prihoda i rashoda OP 2346 do 2359 koji obuhvata korigovanje budžetskog deficita i utvrđivanje konačnog rezultata poslovanja, izvršena je provera pravilnosti unošenja podataka iz knjigovodstvene evidencije sa odgovarajućih konta iz glavne knjige trezora i usklađenost iskazanih podataka s podacima iz Obrasca Bilans stanja na dan 31.12.2008. godine OP 1214 do 1228, Izveštaja o kapitalnim izdacima i primanjima OP – 3138, Izveštaja o novčanim tokovima OP – 4408 i podacima iz Nacrta Zakona o završnom računu budžeta Republike Srbije za 2008. godinu i utvrđeno je:

1.a) U delu iskazanog neraspoređenog viška prihoda i primanja iz ranijih godina koji je korišćen za pokriće rashoda i izdataka tekuće godine, OP – 2347 umesto 5.296.354 hiljade dinara – neraspoređeni višak prihoda i primanja iz ranijih godina (deo konta 321311) iskazano je 18.536.807 hiljada dinara, što predstavlja deo neutrošenih sredstava privatizacije iz ranijih godina – deo konta 311711.

1.b) U delu prenetih neutrošenih sredstava iz ranijih godina korišćenih za pokriće rashoda i izdataka tekuće godine, OP – 2349 umesto 24.283.596 hiljada dinara – dela prenetih neutrošenih sredstava privatizacije iz ranijih godina (24.104.909 hiljada dinara) i dela neutrošenih sredstava od donacija iz ranijih godina (178.687 hiljada dinara), iskazano je 11.043.143 hiljade dinara, što predstavlja neraspoređeni višak prihoda i primanja iz ranijih godina, deo privatizacije iz prethodnih godina i deo neutrošenih sredstava od donacija.

Ovakvo iskazivanje podataka u delu korigovanja budžetskog deficita ne utiče na utvrđeni korigovani deficit, ali ne pruža istinit i objektivan prikaz koji je deo neraspoređenog viška, prihoda i primanja iz ranijih godina učestvovao u pokriću rashoda i izdataka tekuće godine, a koliko su u tome učestvovala neutrošena sredstva iz privatizacije.

2. Utrošena sredstva tekućih prihoda i primanja od prodaje nefinansijske imovine za nabavku finansijske imovine iskazana na OP – 2354 u iznosu 20.312.838 hiljada dinara manje su iskazana za 2.334.144 hiljade dinara u odnosu na iznos iskazan u Obrascu izveštaj o kapitalnim izdacima i primanjima OP – 3138 i Obrascu izveštaj o novčanim tokovima OP – 4408.

Navedena razlika predstavlja konverziju potraživanja Republike Srbije u kapital RTS i RT Vojvodina i isknjižena je direktno pokrićem iz sredstava privatizacije, a što je iskazano u Nacrtu Zakona o završnom računu budžeta Republike Srbije za 2008. godinu – Posebni deo, razdeo 1, glava 12, funkcija 110, ekonomska klasifikacija 621 (Nacrt zakona o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu strana 16).

2.5. Izveštaj o kapitalnim izdacima i primanjima

(u hiljadama dinara)			
Opis	Napomena	2008. godina	2007. godina
PRIMANJA	2.5.1.		
Primanja od prodaje nefinansijske imovine			
Primanja od prodaje nepokretnosti		746.282	4.332.668
Primanja od prodaje pokretne imovine		630.702	637.046
Primanja od prodaje ostalih osnovnih sredstava		70	142
Primanja od prodaje robnih rezervi		75	0
Primanja od prodaje zemljišta		0	20
Ukupno		1.377.129	4.969.876
Primanja od zaduživanja i prodaje finansijske imovine			
Primanja od domaćih zaduživanja		44.278.873	1.035.796
Primanja od inostranog zaduživanja		2.130.534	4.558.088
Primanja od prodaje domaće finansijske imovine		30.913.631	13.953.324
Ukupno		77.323.038	19.547.208
UKUPNA PRIMANJA		78.700.167	24.517.084
IZDACI	2.5.2.		
Izdaci za nefinansijsku imovinu	2.5.2.2.		
Zgrade i građevinski objekti		15.272.416	15.491.251
Mašine i oprema		11.490.433	9.315.780
Ostale nekretnine i oprema		0	207
Nematerijalna imovina		315.920	257.308
Robne rezerve		955.611	1.269.026
Prirodna imovina		70.420	0
Nefinansijska imovina koja se finansira iz sredstava za realizaciju nacionalnog investicionog plana		23.701.873	39.081.278
Ukupno		51.806.673	65.414.850
Izdaci za otplatu glavnice i nabavku finansijske imovine			
Otplata glavnice domaćim kreditorima		35.231.694	44.609.085
Otplata glavnice stranim kreditorima		5.884.972	4.145.131
Otplata glavnice po garancijama		2.797.831	516.508
Nabavka domaće finansijske imovine		22.339.937	14.846.964
Nabavka strane finansijske imovine		307.046	121.091
Ukupno		66.561.480	64.238.779
UKUPNO IZDACI		118.368.153	129.653.629
MANJAK PRIMANJA	2.5.2.1.	(39.667.986)	(105.136.545)

2.5.1. Ukupna primanja u 2008. godini

Ukupna primanja u 2008. godini iskazana u Izveštaju o kapitalnim izdacima i primanjima su 78.700.167 hiljada dinara.

Primanja od prodaje nefinansijske imovine iznose 1.377.129 hiljada dinara i čine ih:

– primanja od prodaje nepokretnosti	746.282 hiljade dinara
– primanja od prodaje pokretne imovine	630.702 hiljade dinara
– primanja od prodaje ostalih osnovnih sredstava	70 hiljada dinara i
– primanja od prodaje robnih rezervi	75 hiljada dinara.

Primanja od prodaje nefinansijske imovine iskazana u Izveštaju o kapitalnim izdacima i primanjima odgovaraju podacima evidentiranim u Bruto bilansu stanja na nivou budžeta (Zaključnom listu) za period 1. 1 – 31.12.2008. godine.

Primanja od zaduživanja i prodaje finansijske imovine iskazana u Izveštaju o kapitalnim izdacima i primanjima iznose 77.323.038 hiljada dinara i to:

– primanja od domaćih zaduživanja	44.278.873 hiljade dinara
– primanja od inostranog zaduživanja	2.130.534 hiljade dinara i
– primanja od prodaje domaće finansijske imovine	30.913.631 hiljada dinara.

U Bruto bilansu stanja na nivou budžeta – Zaključnom listu budžeta iskazan je iznos od 215.023.038 hiljada dinara i to:

– primanja od zaduživanja	184.109.407 hiljada dinara i
– primanja od prodaje finansijske imovine	30.913.631 hiljada dinara.

Primanjima od zaduživanja iskazanim u Izveštaju o kapitalnim izdacima i primanjima nisu obuhvaćena sredstva u iznosu 137.700.000 hiljada dinara, koliko iznosi vraćena pozajmica konsolidovanom računu Trezora evidentirana na Ispravci unutrašnjeg duga od ostalih nivoa vlasti za sredstva isplaćena u toku fiskalne godine (konto 611911).

2.5.2. Ukupni kapitalni izdaci

Ukupni kapitalni izdaci iskazani u Izveštaju o kapitalnim izdacima i primanjima iznose 118.368.153 hiljade dinara.

Izdaci za nefinansijsku imovinu su 51.806.673 hiljade dinara i čine ih izdaci za nabavku osnovnih sredstava u iznosu 27.078.769 hiljada dinara, izdaci za nefinansijsku imovinu koja se finansira iz sredstava za realizaciju Nacionalnog investicionog plana u iznosu 23.701.873 hiljade dinara, prirodna imovina u iznosu od 70.420 hiljada dinara i zalihe u iznosu 955.611 hiljada dinara.

Izdaci za otplatu glavnice i nabavku finansijske imovine su 66.561.480 hiljada dinara.

U Bruto bilansu stanja na nivou budžeta – Zaključnom listu budžeta iskazani su **izdaci za otplatu glavnica i nabavku finansijske imovine u iznosu od 204.261.480 hiljada dinara, i to:**

– izdaci za otplatu glavnice	181.614.497 hiljada dinara
– izdaci za nabavku finansijske imovine	22.646.983 hiljade dinara

Obrazloženje za navedenu razliku:

Tokom 2008. godine budžet Republike je shodno Pravilniku o načinu korišćenja sredstava sa podračuna, odnosno drugih računa konsolidovanog računa trezora Republike i o načinu izveštavanja o investiranju sredstava korisnika budžeta i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja pozajmio sredstva sa Konsolidovanog računa trezora u ukupnom iznosu 172.700.000 hiljada dinara. Tokom godine vraćena je pozajmica u iznosu 137.700.000 hiljada dinara, tako da je saldo duga na dan 31.12.2008. godine 35.000.000 hiljada dinara. Navedena pozajmica se u Glavnoj knjizi budžeta evidentira preko konta 911 – primanja od domaćih zaduživanja, a otplata pozajmice preko 611 – otplata glavnice domaćim kreditorima. U Obrascima završnog računa – Izveštaju o kapitalnim izdacima i Izveštaju o novčanim tokovima nije iskazan podatak sa konta 611, a podatak sa konta 911 je iskazan u iznosu 35.000.000 hiljada dinara, koliko iznosi stanje duga na dan 31.12.2008. godine.

2.5.2.1. Manjak primanja

Manjak primanja iskazan u Izveštaju o kapitalnim izdacima i primanjima iskazan je u iznosu 39.667.986 hiljada dinara (OP – 3161).

U postupku revizije utvrđeno je da Izdacima za otplatu glavnice domaćim kreditorima (OP 3116) nisu obuhvaćena sredstva u iznosu 23.100.000 hiljada dinara koja je budžet vratio Konsolidovanom računu trezora u 2008. godini.

Početno stanje obaveza po osnovu kratkoročnih kredita od ostalih domaćih kreditora (konto 221511) iznosilo je 23.100.000 hiljada dinara i odnosi se na obaveze prema Konsolidovanom računu trezora, prenete iz prethodne godine. Dana 11. 1. i 17. 1. 2008. godine sa računa budžeta izvršen je prenos sredstava Konsolidovanom računu trezora u ukupnom iznosu 23.100.000 hiljada dinara (14.100.000 hiljada dinara i 9.000.000 hiljada dinara). Navedene isplate sa tekućeg računa evidentirane su kao zatvaranje obaveza na kontu 221511 a da nisu istovremeno evidentirane i kao izdaci za otplatu glavnice kredita, čime je postupljeno suprotno članu 16. Pravilnika o standardnom klasifikacionom okviru i Kontnom planu za budžetski sistem.

Zbog navedenog, iznos za otplatu glavnice domaćim kreditorima manji je za 23.100.000 hiljada dinara i samim tim potcenjen je iznos iskazanog manjka primanja za isti iznos.

2.5.2.2. Izdaci za nefinansijsku imovinu – Konto 500000

Kupovina zgrada i objekata – Konto 511100

U postupku revizije Obrasca Izveštaj o kapitalnim izdacima i primanjima u periodu od 1. 1 - 31. 12. 2008. godine izvršena je revizija podatka iskazanog na OP – 3071, **Kupovina zgrada i objekata.**

Uvidom u Glavnu knjigu Trezora (konto 511100) i Izveštaj o kapitalnim izdacima i primanjima (OP – 3071) utvrđeno je da su stanja na kontima usaglašena i iznose 1.681.409 hiljada dinara.

U okviru sintetičkog konta 511100 za testiranje je odabran konto 511121 – Kupovina kancelarijskih zgrada i ostalog prostora, što iznosi 1.435.810 hiljada dinara i čini 85,39% ukupnih izdataka iskazanih na kontu 511100 – Kupovina zgrada i objekata.

Na osnovu kriterijuma utvrđenog u planu revizije Nacrta Zakona o završnom računu budžeta Republike Srbije za 2008. godinu izvršeno je testiranje izdataka za kupovinu kancelarijskih zgrada i ostalog prostora kod:

Ministarstva finansija – Poreske uprave – Ukupni izdaci u 2008. godini iznose 209.601 hiljadu dinara i učestvuju u ukupnim izdacima za kupovinu kancelarijskih zgrada i ostalog prostora sa 14,60%.

Ministarstva spoljnih poslova – Diplomatsko-konzularnih predstavništava – Ukupni izdaci u 2008. godini iznose 1.202.066 hiljada dinara i čine 83,72% ukupnih izdataka za kupovinu kancelarijskih zgrada i ostalog prostora.

1. Ministarstvo finansija – Poreska uprava iskazalo je izdatke za kupovinu kancelarijskih zgrada i ostalog prostora u iznosu 209.601 hiljada dinara.

U postupku revizije testiran je uzorak od 99,65% ili iznos od 208.874 hiljade dinara i utvrđeno je sledeće:

Zaključkom Vlade 05 Broj: 464-4178/2008 od 9. 10. 2008. godine doneta je odluka da se u svojini Republike Srbije za potrebe Ministarstva finansija – Poreske uprave Regionalnog centra Kragujevac radi smeštaja filijale Aranđelovac pribavi nepokretnost – poslovna zgrada vlasništvo „Investbanke“ a. d. Beograd u stečaju. Tržišna vrednost nepokretnosti utvrđena je aktom Ministarstva finansija u ukupnom iznosu 566.331,30 EUR.

Zaključkom Vlade 05 Broj: 464-5274/2007-1 od 4. 9. 2008. godine Vlada je odlučila da se u svojini Republike Srbije pribavi poslovni prostor za potrebe Poreske uprave u Beogradu. Poslovni prostor je vlasništvo beogradske banke „Slavija banke“ a. d. u stečaju. Kupoprodajna cena je 2.091.690,29 EUR.

Na osnovu navedenih zaključaka Republika Srbija koju zastupa direktor Republičke direkcije za imovinu Republike Srbije zaključila je Ugovor o kupoprodaji nepokretnosti sa beogradskom bankom „Slavija banka“ a. d. u stečaju br. 464-763/2008 od 1. 10. 2008. i „Investbankom“ a.d. Beograd u stečaju br: 464-757/2008 od 29.10.2008. godine.

U skladu sa Zaključcima Vlade i zaključenim ugovorima isplata kupoprodajne cene izvršena je kompenzacijom priznatih potraživanja Republike Srbije kao poverioca prvog isplatnog reda prema stečajnim dužnicima Invest banci i Slavija banci, a na teret sredstava obezbeđenih Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu u okviru razdela 12, glava 12.2 – Poreska uprava, funkcija – 110, ekonomska klasifikacija 511 – Zgrade i građevinski objekti.

2. Ministarstvo spoljnih poslova – Diplomatsko-konzularna predstavništva iskazalo je izdatke za kupovinu kancelarijskih zgrada i ostalog prostora u iznosu od 1.202.066 hiljada dinara.

Kod Ministarstva spoljnih poslova posmatrani su izdaci u iznosu 1.171.995 hiljada dinara koji čine 97,5% ukupnih izdataka Ministarstva za ove namene i utvrđeno je sledeće:

Zaključkom Vlade 05 broj: 464-8925/2007-1 od 27.12.2007. godine doneta je odluka da se u svojini Republike Srbije za potrebe Ministarstva spoljnih poslova pribavi nepokretnost u Briselu. Nepokretnost je pribavljena za potrebe Misije Republike Srbije pri Evropskoj uniji i Ambasade u Briselu po ceni 14.000.000 EUR. Sredstva za kupovinu obezbeđena su putem kreditnog zaduženja Republike Srbije u iznosu 12.500.000 EUR, a preostala sredstva od 1.500.000 EUR u razdelu Ministarstva spoljnih poslova u budžetu Republike Srbije za 2008. godinu.

Izgradnja zgrada i objekata – Konto 511200

U daljem postupku revizije Obrasca Izveštaj o kapitalnim izdacima i primanjima u periodu od 1. 1 - 31. 12. 2008. godine izvršena je revizija podatka iskazanog na OP – 3072 – **Izgradnja zgrada i objekata.**

Uvidom u Glavnu knjigu trezora konto 511200 i Izveštaj o kapitalnim izdacima i primanjima (OP – 3072) utvrđeno je da su stanja na kontima usaglašena i iznose 5.512.807 hiljada dinara.

U okviru sintetičkog konta 511200 za testiranje su odabrani izdaci:

Izgradnja kancelarijskih zgrada i poslovnog prostora – konto 511221, Granični prelazi – konto 511227, Autoputevi, putevi, mostovi, nadvožnjaci i tuneli – konto 511231 i Brane – konto 511244. Testirani su **Ministarstvo finansija – Uprava carina, Ministarstvo za infrastrukturu i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Direkcija za vode.**

Izgradnja kancelarijskih zgrada i poslovnog prostora – Konto 511221

Uprava carina ostvarila je izdatke za izgradnju kancelarijskih zgrada i poslovnog prostora u iznosu od 75.565 hiljada dinara. Vrednost testiranog uzorka je 50.854 hiljade dinara, što je 67,30% ukupnih izdataka.

U postupku revizije na osnovu dokumentacije dostavljene Upravi za Trezor utvrđeno je:

- Testirani izdaci odnose se na radove na rekonstrukciji i dogradnji carinarnica Niš, Preševo i Šabac. Za navedene radove Uprava carina je sprovela restriktivni postupak javne nabavke. U drugoj fazi restriktivnog postupka zaključeni su Ugovori o izvođenju radova. U svim slučajevima postoji uredna dokumentacija za zaključivanje Ugovora – Odluka o pokretanju druge faze restriktivnog postupka javne nabavke, Saglasnost Uprave za javne

nabavke za oblikovanje nabavke po partijama, Poziv za podnošenje ponude, Zapisnik o otvaranju ponuda, Izveštaj komisije o otvaranju ponuda, kao i Odluka o prihvatanju Izveštaja Komisije. Isplata izvođačima radova vršena je po dostavljenim privremenim ili konačnim situacijama. Sve situacije su uredno overene od strane odgovornog izvođača radova i nadzornog organa. O prijemu konačnih radova na carinarnici Preševo sačinjen je Zapisnik o izvršenoj primopredaji i konačnom obračunu izvedenih radova kao i Rešenje da se radovi prime. Prekoračenje radova i izvođenje dodatnih radova regulisano je Ugovorom tako što je izvođač obavezan da na poziv naručioca da ponudu za izvođenje dodatnih radova u slučaju kada su ispunjeni uslovi iz člana 92. Zakona o javnim nabavkama. Navedene odredbe ugovora se poštuju tako da je za dodatne radove, na osnovu ponude podnete od izvođača radova, sproveden postupak javne nabavke s pogađanjem i zaključen Ugovor o izvođenju dodatnih radova na carinarnici Niš. Vrednost dodatnih radova ne prelazi iznos 25% ukupne ugovorene vrednosti glavne javne nabavke.

Granični prelazi – Konto 511227

Uprava carina ostvarila je izdatke za granične prelaze u iznosu od 353.028 hiljada dinara. Testiran je uzorak vrednosti 280.737 hiljada dinara, što je 79% izdataka Uprave carina za ove namene.

U postupku revizije vršene na osnovu dokumentacije kojom raspolaže Trezor i dokumentacije pribavljene od korisnika utvrđeno je:

Izdaci se odnose na izvođenje radova na graničnim prelazima Kaluđerovo, Sremska Rača, Trbušnica i Jabuka.

Za izvođenje radova na graničnim prelazima sproveden je postupak javne nabavke i zaključeni su Ugovori. Prilog Ugovora je dokumentacija o sprovedenoj javnoj nabavci (Odluka o pokretanju druge faze restriktivnog postupka javne nabavke, Saglasnost Uprave za javne nabavke za oblikovanje nabavke po partijama, Poziv za podnošenje ponude, Zapisnik o otvaranju ponuda, Izveštaj komisije o otvaranju ponuda, kao i Odluka o prihvatanju Izveštaja Komisije). Za izvršene isplate postoje overene privremene situacije, na osnovu kojih je vršeno preuzimanje obaveza i plaćanje.

Autoputevi, putevi, mostovi, nadvožnjaci i tuneli – Konto 511231

Izdaci za izgradnju autoputeva, puteva, mostova, nadvožnjaka i tunela iskazani su u iznosu od 226.024 hiljade dinara i u celosti se odnose na **Ministarstvo za infrastrukturu**.

Vlada je donela zaključak 05 broj: 401-1470/2008 od 3. aprila 2008. godine kojim se usvaja Program o rasporedu korišćenja sredstava za zgrade i građevinske objekte za 2008. godinu. Navedenim zaključkom utvrđena je namena i način korišćenja sredstava za zgrade i građevinske objekte opredeljenih Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu u okviru Razdela 17 – Ministarstvo za infrastrukturu, funkcija 450 – Transport, ekonomska klasifikacija 511 – Zgrade i građevinski objekti, u iznosu 2.245.401 hiljada dinara i funkcija 620 – Razvoj zajednice ekonomska klasifikacija 511 – Zgrade i građevinski objekti u iznosu 150.000 hiljada dinara namenjena za zgrade i građevinske objekte prema sledećoj strukturi:

- finansiranje završetaka sanacije i rehabilitacije područja srednjeg Banata nakon poplava u aprilu 2005. godine – 30.000 hiljada dinara;
- finansiranje projekata za sanaciju područja klizišta i područja oštećenih elementarnim nepogodama u 2006. godini 700.000 hiljada dinara;
- ostatak sredstava za ostala ulaganja iz klasifikacije 511 – Zgrade i građevinski objekti u visini 1.515.401 hiljada dinara, kao i neutrošena sredstva po osnovu finansiranja završetka sanacije i rehabilitacije područja srednjeg Banata nakon poplava u aprilu 2005. godine i finansiranja projekata za sanaciju područja klizišta i područja oštećenih elementarnim nepogodama u 2006. godini Ministarstvo za infrastrukturu će selektivno i po prioritetima ulagati u projekte na teritoriji Republike Srbije i to izgradnju stambenih objekata, autoputeva, mostova, nadvožnjaka, pruga, vodovoda, otvorenih sportskih i rekreacionih objekata, ustanova kulture, kapitalno održavanje svih navedenih objekata i projektovanje;
- izrada programa finansiranja prostornih planova i rušenje bespravno podignutih objekata na teritoriji Republike Srbije – 150.000 hiljada dinara.

Utvrđeno je:

Osnov za preuzimanje obaveza su ugovori o izvođenju radova ili ugovori o preuzimanju duga zaključeni između Ministarstva za infrastrukturu, lokalne samouprave – opštine i izvođača radova. Ugovoreni radovi odnose se na izgradnju i rekonstrukciju lokalnih puteva i ulica. U svim slučajevima zaključivanja Ugovora o izvođenju radova (naručilac radova – Ministarstvo za infrastrukturu, korisnik – opština i izvođač radova) postupak javne nabavke sproveda je lokalna samouprava po ovlašćenju Ministarstva za infrastrukturu. Ovlašćenje da nadležne službe lokalne samouprave mogu u ime Ministarstva za infrastrukturu sprovesti javnu nabavku za određeni projekat doneto je na osnovu člana 26. stav 1. Zakona o javnim nabavkama.

Prenos sredstava izvođaču radova vršen je na osnovu dostavljene privremene ili okončane situacije.

Brane – Konto 511244

Ukupni izdaci u 2008. godini su 1.195.255 hiljada dinara, koliko su i evidentirani kod **Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Direkcije za vode.**

Osnovni Ugovor o udruživanju sredstava za izgradnju brane Rovni potpisan je 1990. godine; potpisnici su Društveni fond za vode, EPS, Opština Valjevo, kao udružioc i sredstava, i JP Kolubara, kao investitor izgradnje. Ugovor o građenju brane potpisan je 1992. godine između JP Kolubara Valjevo, kao investitora i konzorcijuma, u čijem je sastavu JP Hidrotehnika–Hidroenergetika nosilac konzorcijuma. Ugovorom su precizirani svi radovi koji se i danas izvode. Radovi na brani nisu tekli u kontinuitetu, već s prekidima, u zavisnosti od obezbeđenih sredstava.

Uredbom o utvrđivanju programa izgradnje, rekonstrukcije i održavanja vodoprivrednih objekata za 2008. godinu („Službeni glasnik RS“ br. 20/2008) utvrđeno je da je planirani iznos za finansiranje izgradnje višenamenskih brana i akumulacija 1.329.529 hiljada dinara, za brane Selova, Rovni, Prvonek i Arilje.

Utvrđeno je:

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Republička direkcija za vode je s Javnim preduzećem za korišćenje vodoprivrednog sistema Rovni Kolubara dana 28. 3. 2008. godine zaključilo Ugovor broj: 401-00-284/2008-07 i Aneks 1 Ugovora broj: 401-00-284/2008-07 od 9. 4. 2008. Predmet ugovora je finansiranje izvođenja građevinskih radova na izgradnji brane, nabavke i montaže opreme, isplate naknade za eksproprisane nepokretnosti, vršenje investitorskih poslova i stručni nadzor, vršenje kontrole kvaliteta ugrađenih materijala i po potrebi vršenje projektantskog nadzora. Vrednost ugovorenih radova je 800.000 hiljada dinara.

Ugovorom broj: 401-00-628/2008-07 od 2. 4. 2008. godine koji je Ministarstvo zaključilo sa Javnim preduzećem Vodovod Vranje, uređeno je finansiranje izvođenja radova na izgradnji brane Prvonek u 2008. godini, vršenja investitorskih poslova i stručnog nadzora nad izvođenjem radova kao i vršenja kontrole kvaliteta ugrađenih materijala i projektantskog nadzora. Vrednost ugovorenih radova je 210.000 hiljada dinara.

U skladu sa odredbama Ugovora, investitori dostavljaju Ministarstvu zahtev za prenos sredstava zajedno sa situacijama za izvršene radove i poslove u prethodnom mesecu. Ministarstvo – Republička direkcija za vode uz navedenu dokumentaciju dostavlja Izveštaj realizacije Programa izgradnje, rekonstrukcije i održavanja vodoprivrednih objekata, kojim se potvrđuje da je investitor izvršio Javnu nabavku usluga i radova i zaključio ugovore sa izvođačima radova i vršiocima usluga. Zahtev investitora parafiran je i potpisan od stručne službe Republičke direkcije za vode.

Kapitalno održavanje zgrada i objekata – Konto 511300

U daljem postupku revizije Obrasca Izveštaj o kapitalnim izdacima i primanjima u periodu od 1. 1 - 31. 12. 2008. godine izvršena je revizija podatka iskazanog na OP – 3073 – **Kapitalno održavanje zgrada i objekata. Ukupni izdaci u 2008. godini su 7.259.883 hiljade dinara.**

Testirani su izdaci:

- **Kapitalno održavanje stambenog prostora za javne službenike** – konto 511311 ukupni izdaci su 155.874 hiljade dinara. Testirana su Diplomatsko-konzularna predstavništva čiji su izdaci 123.484 hiljade dinara.
- **Kapitalno održavanje poslovnih zgrada i poslovnog prostora** – konto 511321 – ukupni izdaci su 2.340.817 hiljada dinara. Testirana su Diplomatsko-konzularna predstavništva čiji su izdaci 70.871 hiljada dinara i Ministarstvo finansija – Uprava carina čiji su izdaci 67.095 hiljada dinara.

1. Ministarstvo spoljnih poslova

Ukupni izdaci iskazani na kontu 511000 – Zgrade i građevinski objekti Ministarstva spoljnih poslova u 2008. godini iskazani u Nacrtu završnog računa budžeta za 2008. godinu iznosili su 1.430.907 hiljada dinara, od čega se na funkciju 110 odnosi 12.607 hiljada dinara, a na funkciju 113 diplomatsko-konzularna predstavništva 1.418.300 hiljada dinara. Ukupni izdaci iskazani u knjigovodstvenim evidencijama Ministarstva na kontu 511000 iznose 1.327.022 hiljade dinara, što je za 103.885 hiljada dinara manje od izdataka iskazanih u Nacrtu završnog računa budžeta za 2008. godinu.

U Glavnoj knjizi trezora izdaci za kapitalno održavanje stambenog prostora i održavanje poslovnih zgrada i poslovnog prostora iskazani su u iznosu 192.187 hiljada dinara i to:

- na kontu 511311 – diplomatsko-konzularna predstavništva iznos 123.484 hiljade dinara;
- na kontu 511321 – diplomatsko-konzularna predstavništva iznos 70.871 hiljada dinara;
- na kontu 511321 – ministarstvo – zemlja, iznos od 7.832 hiljade dinara.

U knjigovodstvenim evidencijama Ministarstva ovi izdaci iskazani su u ukupnom iznosu 145.195 hiljada dinara i to:

- na kontu 511311 – diplomatsko-konzularna predstavništva iznos od 6.341 hiljade dinara;
- na kontu 511321 – diplomatsko-konzularna predstavništva iznos od 131.022 hiljade dinara; i
- na kontu 511321 – ministarstvo – zemlja, iznos od 7.832 hiljade dinara.

Ukupni izdaci za kapitalno održavanje u knjigovodstvenim evidencijama Ministarstva iskazani na kontima 511311 i 511321 manji su od izdataka iskazanih na tim kontima u Glavnoj knjizi trezora za 46.992 hiljade dinara i odnose se na doznačena i neutrošena sredstva za navedenu namenu koja se nalaze na računima diplomatsko-konzularnih predstavništava.

Diplomatsko-konzularnim predstavništvima sredstva se doznačavaju u zbirnom iznosu na ime očekivanih rashoda za naredni mesec dana. O iznosu doznačenih sredstava Ministarstvo telegramom obaveštava diplomatsko-konzularno predstavništvo s naznakom da su u doznaku uključena sredstva za kapitalno održavanje zgrada i objekata kao i iznos tih sredstava.

Dana 15.10.2008. godine na kontu 511321 – Ddiplomatsko-konzularnih predstavništava koja se vodi u Trezoru, evidentirani su kapitalni izdaci u iznosu 68.742 hiljada dinara. Uvidom u dokumentaciju Ministarstva utvrđeno je da se prenos sredstava za kapitalne izdatke odnosi na više diplomatsko-konzularnih predstavništava, a najveći iznos od 538.047,92 EUR odnosi se na rekonstrukciju zgrade Misije Republike Srbije u Briselu.

Dana 11.12.2008. godine na kontu 511311 – diplomatsko-konzularnih predstavništava u Trezoru iskazani su kapitalni izdaci u iznosu 55.516 hiljada dinara. Iz dokumentacije Ministarstva utvrđeno je da se izdaci odnose takođe na više diplomatsko-konzularnih predstavništava, a iznos od 610.000 EUR doznačen je Misiji Republike Srbije u Briselu.

Ministarstvo je za izvođenje radova na rashladno-grejnem sistemu, sistemu ventilacije i adaptacije unutrašnjeg prostora objekta Misije Republike Srbije pri Evropskoj uniji i Ambasadi Republike Srbije u Briselu sprovelo postupak javne nabavke velike vrednosti. Ugovor o izvođenju radova zaključen je dana 9. 10. 2008. godine s preduzećem „Termovent komerc“. Vrednost ugovorenih radova je 636.973,78 EUR. Uslovi plaćanja su 60% kao beskamatni avans u roku od sedam dana od potpisivanja Ugovora, 35% po privremenim situacijama i 5% po završenoj montaži opreme.

Po zaključenom ugovoru, "Termovent" je u 2008. godini ispostavio avansni račun broj 05-120.1 od 14.10.2008. godine na iznos od 382.184,27 EUR i prvi privremeni račun od 9. 12. 2008. godine na iznos od 162.180,32 EUR.

Uvidom u knjigovodstvene evidencije Ministarstva utvrđeno je da je saldo na računu Misije Republike Srbije u Briselu 1.122.331 EUR na dan 31.12.2008. godine.

Utvrđeno je:

Ministarstvo iz odobrenih kvota vrši povlačenje sredstava i kupovinu deviza kod Narodne banke Srbije. Saglasnost da se izvrši otkup deviza i izvrši doznaka za finansiranje radova daje generalni sekretar Ministarstva. Diplomatsko-konzularna predstavništva doznake dobijaju u zbirnom iznosu, s tim što ih Ministarstvo pisanim putem obaveštava o doznačenim sredstvima kao i iznosu koji se odnosi na kapitalna ulaganja.

Ministarstvo vodi glavnu knjigu na osnovu evidencija o isplati obaveza preuzimanjem podataka iz izvornih evidencija diplomatsko-konzularnih predstavništava. Originalnu dokumentaciju na osnovu koje su vršena knjiženja diplomatsko-konzularna predstavništva dostavljaju Ministarstvu mesečno gde se nakon izvršene kontrole opravdanosti utroška sredstava vrši preračun troškova u dinare. Tako dobijeni rashodi tromesečno se prebacuju u glavnu knjigu Ministarstva.

Krajem godine na računima diplomatsko-konzularnih predstavništava u inostranstvu ostaju neutrošena devizna sredstva koja se prenose u narednu godinu.

Podaci u Završnom računu budžeta se preuzimaju iz pomoćnih evidencija na osnovu podataka iz izvršenja budžeta.

Kao posledica ovakvog izveštavanja javlja se razlika u podacima koji se vode u pomoćnim evidencijama na osnovu podataka iz izvršenja budžeta i glavnoj knjizi Ministarstva.

2. Ministarstvo finansija – Uprava carina

Ukupni izdaci za kapitalno održavanje poslovnih zgrada i poslovnog prostora Uprave carina iskazani su u iznosu od 67.095 hiljada dinara. Vrednost testiranog uzorka je 39.833 hiljade dinara što je 59,37% ukupnih izdataka Uprave za ove namene.

U postupku revizije vršene na osnovu dokumentacije kojom raspolaže Uprava za trezor i dokumentacije koja je pribavljena od korisnika utvrđeno je:

Testirani izdaci odnose se na radove na adaptaciji i sanaciji objekata carinskih ispostava Užice, Zrenjanin, Bežanijska kosa i Subotica. Za posmatrane izdatke Uprava carine sprovela je restriktivni postupak javne nabavke. O drugoj fazi postupka prilikom kreiranja zahteva za preuzimanje obaveza podneta je dokumentacija o sprovedenom postupku javne nabavke kao i zaključeni ugovori o izvođenju radova. Prenos sredstava je vršen na osnovu privremenih situacija koje su overene od strane izvođača radova i nadzornog organa.

Kapitalno održavanje objekata za potrebe obrazovanja – Konto 511323

Ministarstvo prosvete

Izdaci Ministarstva prosvete za kapitalno održavanje objekata za potrebe obrazovanja iskazani su u iznosu od 4.919 hiljada dinara. Testiran je uzorak u iznosu od 4.126 hiljada dinara što je 83,88% izdataka Ministarstva za ove namene.

Testirani izdaci odnose se na izvođenje radova na objektima OŠ „Dušan Jerković“ iz Užica, OŠ „Ljuba Nešić“ iz Zaječara i OŠ „12. septembar“ iz Majdanpeka i na objektu Srednje poljoprivredno-hemijske škole „Dr Đorđe Radić“ iz Kraljeva. Ministarstvo prosvete i sporta i preduzeće „Zidar“ u okviru Projekta energetske efikasnosti u Republici Srbiji – Kredit Međunarodnog udruženja za razvoj 3870YF, zaključili su ugovore o izvođenju radova na objektima:

1) Osnovna škola „Ljuba Nešić“ – Zaječar; Osnovna škola „12. septembar“ Majdanpek – Ugovor br. YUSR/SEEP/PB/MOES/CW/01/06-1 za izvođenje radova na javnim objektima u Srbiji u cilju poboljšanja energetske efikasnosti od 29. 8. 2006. godine. Vrednost ugovorenih radova je 322.496, 50 EUR. Ispostavljena je okončana situacija broj: 153/2007 od 14.11.2007. godine. Ukupna vrednost izvedenih radova je 353.549,33 EUR. Za naplatu po ovoj situaciji je ukupno 67.775,50 EUR. Da su radovi izvedeni i da cene odgovaraju pogodbenom proračunu, tvrde i overili su odgovorni izvođač, direktori škola, rukovodilac stručnog nadzora, predstavnik Agencije za energetske efikasnost i investitor. Od ukupnog iznosa iz sredstava budžeta kao učešće Ministarstva isplaćuje se 20%, a ostatak od 80% isplaćuje se sa specijalnog računa otvorenog kod Rajfajzen banke. Isplata u iznosu 1.111 hiljada dinara izvršena je dana 8. 4. 2008. godine.

2) Osnovna škola „Dušan Jerković“ – Užice – Ugovor br. YUSR/SEEP/PB/MOES/CW/05/06-1 za izvođenje radova na javnim objektima u Srbiji u cilju poboljšanja energetske efikasnosti od 29. 11. 2007. godine. Ugovorena vrednost radova je 171.260,81 EUR. Za izvršene radove "Zidar" d.o.o. je ispostavio prvu privremenu situaciju broj: 12/2008 od 11. 2. 2008. na iznos 61.339,41 EUR i drugu privremenu situaciju broj 106/08 od 21. 3. 2008. godine na iznos 57.043,79 EUR. Obe situacije overene su od strane odgovornog izvođača, direktora škole, rukovodioca stručnog nadzora i Agencije za energetske efikasnost i investitora. Iz sredstava budžeta isplaćeno je 20% sredstava, a 80% sa specijalnog računa. Prenos sredstava sa budžetskog računa u iznosu 1.009 hiljada dinara i 939 hiljada dinara izvršen je dana 8. 4. 2008. godine.

3) Srednja škola „Dr Đorđe Radić“ Kraljevo, Ugovor br. YUSR/SEEP/PB/MOES/CW /05/06-03 za izvođenje radova na javnim objektima u Srbiji u cilju poboljšanja energetske efikasnosti od 29. 11. 2007. godine. Ukupno ugovoreni radovi iznose 141.440,23 EUR. Za izvedene radove ispostavljena je prva privremena situacija uredno overena, na iznos 64.698,10 EUR. Dana 8. 4. 2008. godine iz sredstava budžeta izvršeno je plaćanje 20% ispostavljenog računa, u dinarskoj protivvrednosti u iznosu 1.065 hiljada dinara.

Kapitalno održavanje graničnih prelaza – Konto 511327

Ministarstvo finansija – Uprava carina

Izdaci za kapitalno održavanje graničnih prelaza iskazani su u iznosu od 81.038 hiljada dinara. Vrednost testiranog uzorka je 63.487 hiljada dinara što je 78,34% od izdataka Uprave za ove namene.

Revizijom u Upravi carina vršenom na osnovu dokumentacije kojom raspolaže Uprava za trezor i dokumentacije koja je pribavljena od korisnika utvrđeno je:

Testirani izdaci odnose se na kapitalno održavanje graničnih prelaza Gradina, Karataš i Đala. Za izvođenje radova na kapitalnom održavanju graničnih prelaza Uprava je sprovela postupak javne nabavke i zaključila ugovore o izvođenju radova sa izabranim ponuđačima. Uz nalog za preuzimanje obaveza dostavljena je potrebna dokumentacija, kao i privremene ili okončane situacije. Situacije su overene od strane izvođača radova i nadzornog organa. Kod okončanih situacija sačinjen je Zapisnik o izvršenoj primopredaji i konačnom obračunu izvedenih radova i doneto je Rešenje o prijemu izvedenih radova. U slučaju gde je došlo do izvođenja dodatnih radova i ispunjeni su uslovi iz člana 92. Zakona o javnim nabavkama, sproveden je postupak javne nabavke s pogađanjem i zaključen je Ugovor o izvođenju dodatnih radova.

Kapitalno održavanje autoputeva, puteva, mostova, nadvožnjaka i tunela – Konto 511331

Ministarstvo infrastrukture

Izdaci za kapitalno održavanje autoputeva, puteva, mostova, nadvožnjaka i tunela iskazani su u iznosu od 1.349.614 hiljada dinara. Testirani uzorak je 267.430 hiljada dinara.

Revizija je vršena na osnovu dokumentacije kojom raspolaže Uprava za trezor i utvrđeno je:

Osnov za preuzimanje obaveza su ugovori o izvođenju radova ili ugovori o preuzimanju duga lokalne samouprave zaključeni između Ministarstva za infrastrukturu, lokalne samouprave – opštine ili JP i izvođača radova. Od ukupno 24 posmatrana ugovora, 17 su ugovori o preuzimanju duga po okončanim ili privremenim situacijama. Izdaci po ugovorima o preuzimanju duga se uglavnom odnose na sanaciju i rekonstrukciju, popravku i održavanje ulica i lokalnih puteva mesnih zajednica. Postupak javne nabavke sprovela je lokalna samouprava.

Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu u članu 15. stav 1. uređeno je da se izvršavanje obaveza za projekte Nacionalnog investicionog plana, kao i obaveza za projekte koji se finansiraju sredstvima budžeta planiranim kao kapitalni izdatak, može vršiti i obračunskim oblicima plaćanja (asignacija, cesija, kompenzacija, preuzimanje duga i dr.).

Prenos sredstava vršen je na osnovu dostavljene privremene ili okončane situacije.

Kapitalno održavanje brana – Konto 511344

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Direkcija za vode

Ukupni izdaci u 2008. godini su 1.218.858 hiljada dinara od čega se na Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Direkciju za vode odnosi 1.131.029 hiljada dinara. Testirani uzorak je 94.425 hiljada dinara.

Uredbom o utvrđivanju programa izgradnje, rekonstrukcije i održavanja vodoprivrednih objekata za 2008. godinu objavljenom u „Službenom glasniku RS“ broj 20/2008 utvrđen je Program izgradnje, rekonstrukcije i održavanja vodoprivrednih objekata za 2008. godinu. Za deo radova iz navedenog programa koji se odnosi na zaštitu voda, održavanje objekata za odbranu od poplava, izgradnju, rekonstrukciju i sanaciju objekata za odbranu od poplava, odbranu od poplava i leda i izvođenje protiverozionih radova, kao i poslove na izradi studija i projekata i poslove koji proizlaze iz međunarodne saradnje, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Republička direkcija za vode, zaključilo je Ugovor kojim se navedeni radovi poveravaju JVP „Srbijavode“. Vrednost ugovorenih radova je 1.170.000 hiljada dinara. Način obračuna i plaćanja ugovorenih radova utvrđen je Ugovorom. U skladu sa članom 7. Ugovora JVP „Srbijavode“ je u obavezi da uz prvi zahtev prenosa sredstava za izvedene radove i poslove dostavi dokaz o sprovedenom postupku javne nabavke (odluku o pokretanju postupka; zapisnik o otvaranju ponuda; odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača i njihovu ponudu sa predmerom i predračunom radova; izveštaj o dodeli ugovora o javnoj nabavci radova). Prenos sredstava vrši se na osnovu dostavljenih privremenih situacija.

Ministarstvo i Akcionarsko društvo hidrogradnje i hidrotransporta „Herroj Pinki“ na dan 19.12.2007. godine zaključili su Aneks generalnom Ugovoru o angažovanju ledolomaca za zimsku sezonu 2007/2008. godine. Navedenim aneksom usaglašena je visina naknade troškova za angažovanje ledolomaca u zimskoj sezoni 2007/2008. godine na iznos 45.529 hiljada dinara sa PDV-om za pripremne radove, troškove brodogradilišta i za prvi stepen pripravnosti – za dežurstvo u ukupnom trajanju od 90 dana (15. decembar 2007. – 15. mart 2008). Prenos sredstava vršen je po osnovu ispostavljenih situacija overenih od nadzornog organa i naručioca, u prilogu kojih je obračun izvršenih radova kao i izveštaj direktora i glavnog rukovodioca odbrane od poplava.

Mašine i oprema – Konto 512000

Uvidom u Glavnu knjigu trezora na kontu 512000 i OP – 3075 Izveštaja o kapitalnim izdacima i primanjima, utvrđeno je da su stanja usaglašena i iznose 11.490.433 hiljade dinara. U okviru sintetičkog konta 512000 testirani su izdaci Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva odbrane.

Zakonom o budžetskom sistemu¹⁰³ u članu 36. stav 4. utvrđeno je da se prinudna naplata koja se odnosi na korisnika budžetskih sredstava, a u osnovu za prinudnu naplatu je naveden račun izvršenja budžeta, može sprovesti do iznosa 50% ukupnog obima sredstava opredeljenih tom budžetskom korisniku, na teret njegove aproprijacije, čije će se izvršenje obavljati sukcesivno, prema dinamici izvršenja budžeta (mesečne kvote).

Prinudna naplata uređena je Zakonom o platnom prometu¹⁰⁴ i Odlukom o načinu sprovođenja prinudne naplate s računa klijenta¹⁰⁵.

Osnovi za prinudnu naplatu – izvršna rešenja poreskih, carinskih i drugih nadležnih organa, izvršna sudska rešenja, drugi izvršni naslovi i zakonska ovlašćenja – dostavljaju se Narodnoj banci Srbije – Direkciji za registre i prinudnu naplatu – organizacionoj jedinici u Kragujevcu koja obavlja poslove prijema osnova i naloga prinudne naplate, sprovodi postupak provere podataka za nesmetano sprovođenje prinudne naplate nakon čega Narodna banka Srbije – Odeljenje za prinudnu naplatu elektronskom porukom nalaže Upravi za trezor da izvrši nalog za prinudnu naplatu. Prinudna naplata sprovodi se preko računa izvršenja budžeta o čemu Uprava za trezor povratno obaveštava Narodnu banku Srbije.

Ministarstvo finansija je dopisom broj: 400-2053/2005-03 od 6. 9. 2005. godine dostavilo mišljenje Upravi za trezor da prinudnu naplatu ne bi trebalo sprovođiti na teret ekonomske klasifikacije 411 – Plate i dodaci zaposlenih i 412 – Socijalni doprinosi na teret poslodavca.

¹⁰³ „Sl. glasnik RS“, br. 9/2002, 87/2002, 61/2005 – dr. zakon, 66/2005, 101/2005 – dr. zakon, 62/2006 – dr. zakon, 63/2006 – ispr. dr. zakona i 85/2006

¹⁰⁴ „Sl. glasnik RS“, broj 43/2004 i 62/2006 i „Sl. list SRJ“, broj 3/2002 i 5/2003

¹⁰⁵ „Sl. glasnik RS“, br. 58/2004, 116/2004, 122/2004, 109/2005, 8/2006, 42/2006, 67/2006, 69/2006, 71/2007 i 27/2009

Uprava za trezor – Sektor za javna plaćanja i registre, dopisom broj: 422-342-2008-001-006 od 4. 4. 2008. godine, obavestila je korisnike budžetskih sredstava da je primenom novog sistema za upravljanje javnim finansijama od 3. 1. 2008. godine promenjen način izvršenja i knjiženja rashoda po osnovu izvršenih naloga prinudne naplate, da su u sistem unete automatske zaštite ekonomskih klasifikacija s kojih se ne mogu izvršavati nalozi iz prinudne naplate (411 – Plate i dodaci zaposlenih, 412 – Socijalni doprinosi na teret poslodavca, 489 – Rashodi koji se finansiraju iz sredstava za realizaciju Nacionalnog investicionog plana i 551 – Nefinansijska imovina koja se finansira iz sredstava za realizaciju Nacionalnog investicionog plana), a unete su preferentske ekonomske klasifikacije, s kojih se izvršavaju nalozi iz prinudne naplate do pokriva 50% sredstava na tim ekonomskim klasifikacijama u skladu sa članom 36. Zakona o budžetskom sistemu. Istim dopisom od korisnika budžetskih sredstava zatraženo je da dostave redosled aprocijacija po prioritetu s kojih je moguće izvršiti prinudnu naplatu.

Prema podacima Uprave za trezor u toku 2008. godine po rešenjima za prinudnu naplatu ukupno je isplaćeno 5.195.802 hiljade dinara od čega se na Ministarstvo odbrane odnosi 1.765.689 hiljada dinara, a na Ministarstvo unutrašnjih poslova 647.612 hiljada dinara.

U postupku revizije izdataka za nefinansijsku imovinu klase 512000 – Mašine i oprema utvrđeno je sledeće:

1. Ministarstvo unutrašnjih poslova je dopisom 05/1 broj: 1636/08 od 18.11.2008. godine obavestilo Upravu za trezor da je za realizaciju sudskih izvršnih rešenja potrebno koristiti sledeće ekonomske klasifikacije: 483000 – Novčane kazne i penali po rešenju sudova, 485000 – Naknade štete za povredu ili štetu nanetu od strane državnih organa i 512000 – Mašine i oprema.

Zakonom o budžetu za 2008. godinu Ministarstvo unutrašnjih poslova je na ekonomskoj klasifikaciji 483 imalo planirana sredstva u iznosu 71.720 hiljada dinara, a na ekonomskoj klasifikaciji 485 – 42.811 hiljada dinara. Na obe ekonomske klasifikacije izvršenje je 100%, što ukupno iznosi 114.531 hiljadu dinara.

Uvidom u kartice Ministarstva unutrašnjih poslova utvrđeno je da su na kontu 512222 – Štampači – evidentirani izdaci u iznosu 331.269 hiljada dinara. Uvidom u dokumentaciju kojom raspolaže Uprava za trezor, utvrđeno je da se od ukupnih izdataka na isplate izvršene po prinudnoj naplati odnosi 312.697 hiljada dinara.

Na kontu 512811 – Oprema za javnu bezbednost, iskazani su izdaci u iznosu 332.385 hiljada dinara. Od ukupnog iznosa 105.173 hiljade dinara odnosi se na prinudnu naplatu.

Ovakav način izvršavanja rešenja o prinudnoj naplati u Upravi za trezor imao je za posledicu da se kod korisnika budžetskih sredstava Ministarstva unutrašnjih poslova izdaci za nefinansijsku imovinu iskažu u precenjenom iznosu za iznos 417.870 hiljada dinara, a za isti iznos potcene tekući rashodi.

2. Zakonom o budžetu za 2008. godinu planirana sredstva na ekonomskoj klasifikaciji 512 – Ministarstva odbrane iznosila su 8.583.461 hiljadu dinara (7.091.261 hiljada dinara iz izvora budžeta i 1.492.200 hiljada dinara iz ostalih izvora). U Nacrtu zakona o završnom računu budžeta za 2008. godinu iskazano je izvršenje na ovoj klasifikaciji u iznosu 6.880.482 hiljade dinara (6.720.903 hiljade dinara iz budžetskih izvora i 159.579 hiljada dinara iz ostalih izvora). U Glavnoj knjizi trezora na kontu 512 evidentirani su izdaci Ministarstva odbrane iz budžetskih sredstava u iznosu 6.720.903 hiljade dinara na sledećim kontima:

512111 – Automobili – ukupni izdaci u iznosu 222.826 hiljada dinara;

512541 – Lizing medicinske i laboratorijske opreme – ukupni izdaci u iznosu 213.971 hiljada dinara;

512711 – Oprema za vojsku – evidentirani su izdaci u iznosu 6.284.106 hiljada dinara.

U daljem postupku revizije izdataka za nabavku nefinansijske imovine utvrđeno je da je Ministarstvo odbrane dopisom Int. br. 6-808 od 28.10.2008. godine, a u vezi s dopisom Uprave za trezor broj: 422-909-1/2008-001-006 od 8. 9. 2008. godine, obavestilo Upravu da je iznos izvršenih i proknjiženih naloga iz prinudne naplate na teret Ministarstva odbrane dostigao iznos 350.000 hiljada dinara, pa je potrebno da se naredna prinudna izvršenja vrše na teret odobrenih aproprijacija Ministarstva odbrane po ekonomskoj klasifikaciji 512 – Mašine i oprema, do iznosa 550.000 hiljada dinara.

Uvidom u dokumentaciju Uprave za trezor utvrđeno je da je na kontu 512111 – Automobili, prvi izdatak evidentiran 14.11.2008. godine i da se ceo iznos iskazan na ovim izdacima odnosi na izvršenje rešenja prinudne naplate.

Izdaci na kontu 512541 – Lizing medicinske i laboratorijske opreme, evidentirani su počev od 31.10.2008. godine i takođe se u celosti odnose na prinudnu naplatu.

Ovakav način izvršavanja rešenja o prinudnoj naplati u Upravi za trezor imao je za posledicu da se kod korisnika budžetskih sredstava Ministarstva odbrane izdaci za nefinansijsku imovinu iskažu u precenjenom iznosu za iznos 436.797 hiljada dinara, a za isti iznos potcene tekući rashodi.

2.6. Izveštaj o novčanim tokovima

(u hiljadama dinara)			
Opis	Napomena	2008. godina	2007. godina
Novčani prilivi	2.6.1.		
Tekući prihodi			
Porez na dohodak, dobit i kapitalne dobitke		109.663.427	89.972.299
Porez na fond zarada		14	0
Porez na imovinu		75.728	57.182
Porez na dobra i usluge		312.562.136	275.513.120
Carine i druge uvozne dažbine		64.784.269	57.380.897
Drugi porezi		193.864	184.583
Akcize		100.626.717	93.253.297
Porez na ekstraprofit i ekstraimovinu		28.433	6.382
Doprinosi za socijalno osiguranje		112	318
Donacije od inostranih država		263.835	462.679
Donacije od međunarodnih organizacija		429.717	282.178
Transferi od drugih nivoa vlasti		0	1.092
Prihodi od imovine	2.7.1.	5.748.346	6.432.082
Prihodi od prodaje dobara i usluga		39.717.292	58.304.319
Novčane kazne i oduzeta imovinska korist		6.896.356	7.458.216
Dobrovoljni transferi od fizičkih i pravnih lica		2.001	190.387
Mešoviti i neodređeni prihodi	2.7.1.	12.085.329	10.197.070
Memorandumske stavke za refundaciju rashoda		13.078	8.245
Transferi između budžetskih korisnika na istom nivou		1	1
Ukupno	2.7.1.	653.090.655	599.713.662
Primanja od prodaje nefinansijske imovine			
Primanja od prodaje nepokretnosti		746.282	4.332.668
Primanja od prodaje pokretne imovine		630.702	637.046
Primanja od prodaje ostalih osnovnih sredstava		70	142
Primanja od prodaje robnih rezervi		75	0
Primanja od prodaje zemljišta		0	20
Ukupno		1.377.129	4.969.876
Primanja od zaduživanja i prodaje finansijske imovine			
Primanja od domaćih zaduživanja		44.278.873	1.035.796
Primanja od inostranog zaduživanja		2.130.534	4.558.088
Primanja od prodaje domaće finansijske imovine		30.913.631	13.953.324
Ukupno		77.323.038	19.547.208
Novčani prilivi ukupno	2.7.1.	731.790.822	624.230.746
Novčani odlivi	2.6.2.		
Plate, dodaci i naknade zaposlenih (zarade)		139.169.720	119.935.121
Socijalni doprinosi na teret poslodavca		27.190.409	23.514.171
Naknade u naturi		496.356	554.749
Socijalna davanja zaposlenima		3.789.129	1.715.437
Naknada troškova za zaposlene		4.698.681	3.688.609
Nagrade zaposlenima i ostali posebni rashodi		4.897.536	3.273.499
Poslanički dodatak		137.073	137.434
Stalni troškovi		11.209.387	11.163.872
Troškovi putovanja		4.293.238	3.090.702
Usluge po ugovoru		8.331.242	7.086.794
Specijalizovane usluge		12.680.546	10.994.956
Tekuće popravke i održavanje (usluge i materijal)		3.994.512	4.085.660
Materijal		10.630.531	9.803.589

Nastavak...

Opis	Napomena	(u hiljadama dinara)	
		2008. godina	2007. godina
Amortizacija nekretnina i opreme		103	64
Otplata domaćih kamata		948.248	2.312.500
Otplata stranih kamata		11.108.802	11.917.802
Otplata kamata po garancijama		1.793.285	468.245
Prateći troškovi zaduživanja		35.494	107.852
Subvencije javnim nefinansijskim preduzećima i organizacijama		49.320.478	36.067.754
Subvencije privatnim preduzećima		54.328	52.289
Donacije i dotacije međunarodnim organizacijama		271.868	273.196
Transferi ostalim nivoima		69.916.148	56.854.515
Dotacije organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja		179.998.382	147.629.205
Ostale donacije, dotacije i transferi		38.019	440
Naknade za socijalnu zaštitu iz budžeta		72.656.005	61.775.983
Dotacije nevladinim organizacijama		5.827.349	4.690.276
Porezi, obavezne takse i kazne		534.608	1.149.078
Novčane kazne i penali po rešenju sudova		1.430.590	613.001
Naknada štete za povrede ili štetu nastalu usled elementarnih nepogoda ili drugih prirodnih uzroka		20.000	260.000
Naknada štete za povrede ili štetu nanetu od strane državnih organa		1.682.830	2.506.412
Rashodi koji se finansiraju iz sredstava za realizaciju nacionalnog investicionog plana		219.041	242.975
Ukupno		627.383.992	525.966.180
Izdaci za nefinansijsku imovinu			
Zgrade i građevinski objekti		15.272.416	15.491.251
Mašine i oprema		11.490.433	9.315.780
Ostale nekretnine i oprema		0	207
Nematerijalna imovina		315.920	257.308
Robne rezerve		955.611	1.269.026
Zemljište		70.420	0
Nefinansijska imovina koja se finansira iz sredstava za realizaciju nacionalnog investicionog plana		23.701.873	39.081.278
Ukupno		51.806.673	65.414.850
Izdaci za otplatu glavnice i nabavku finansijske imovine			
Otplata glavnice domaćim kreditorima		35.231.694	44.609.085
Otplata glavnice stranim kreditorima		5.884.972	4.145.131
Otplata glavnice po garancijama		2.797.831	516.508
Nabavka domaće finansijske imovine		22.339.937	14.846.964
Nabavka strane finansijske imovine		307.046	121.091
Ukupno		66.561.480	64.238.779
Novčani odlivi ukupno		745.752.145	655.619.809
Manjak novčanih priliva	2.6.3. i 2.7.1.	(13.961.323)	(31.389.063)
Saldo gotovine na početku godine		70.194.076	96.442.460
Korigovan priliv za primljena sredstva u obračunu	2.7.1.	741.243.390	648.974.833
Korekcija novčanih priliva za naplaćena sredstva koja se ne evidentiraju preko klasa 700000, 800000 i 900000	2.7.1.	9.452.568	24.744.087
Korigovan odliv za isplaćena sredstva u obračunu	2.7.1.	(804.391.985)	(675.223.217)
Korekcija novčanih odliva za iznos plaćenih rashoda koji se ne evidentiraju preko klasa 400000, 500000 i 60000	2.7.1.	(58.639.840)	(19.603.480)
Saldo gotovine na kraju godine	2.6.5.	7.045.481	70.194.076

2.6.1. Ukupni novčani prilivi

Ukupni novčani prilivi iskazani u Izveštaju o novčanim tokovima u 2008. godini iznosili su 731.790.822 hiljade dinara i čine ih:

	(u hiljadama dinara)
– tekući prihodi	653.090.655
– primanja od prodaje nefinansijske imovine	1.377.129
– primanja od zaduživanja	77.323.038

2.6.2. Novčani odlivi

Novčani odlivi u 2008. godini iskazani u izveštaju iznose 745.752.145 hiljada dinara i sastoje se od:

	(u hiljadama dinara)
– tekućih rashoda	627.383.992
– izdataka za nefinansijsku imovinu	51.806.673
– izdataka za otplatu glavnice i nabavku finansijske imovine	66.561.480

2.6.3. Korekcija novčanih priliva

Korekcija novčanih priliva za naplaćena sredstva koja se ne evidentiraju preko klase 700000, 800000 i 900000 (OP 4434) izvršena je u iznosu 9.452.568 hiljada dinara.

Testom su obuhvaćene kursne razlike obračunate svođenjem salda na deviznim računima na srednji kurs Narodne banke Srbije na dan 31.12.2008. godine u iznosu od 4.673.778 hiljada dinara. Posmatrano po deviznim računima one iznose:

Na računu budžeta Narodne banke Srbije 54115-978-006 (EUR) 3.947.064 hiljade dinara
Na računu budžeta Narodne banke Srbije 54115-840-006 (usd) 189.627 hiljada dinara
Narodne banke Srbije 504014 (51) hiljada dinara
Računi restitucije 465.047 hiljada dinara
Kredit Vlade Italije (8.748) hiljada dinara
Kredit CEB 4.187 hiljada dinara
Računi kredita EIB 55.065 hiljada dinara
Računi IDA kredita 21.586 hiljada dinara

Kursna razlika po osnovu salda na deviznim računima budžeta Republike Srbije za oročena sredstva obračunata je, kumulativno, za celu godinu, i na dan 31.12.2008. godine iznosi 4.136.640 hiljada dinara.

Obračunata kursna razlika **na salda deviznih računa** budžeta Republike Srbije za period do dana oročenja sredstava (3.12, 29.12, 30.12.) iznosi 4.386.825 hiljada dinara.
Razlika u iznosu od 250.185 hiljada dinara predstavlja negativnu kursnu razliku obračunatu na oročena devizna sredstva na dan 31.12.2008. godine.

Uprava za trezor je na teret obračunatih neplaćenih rashoda i izdataka kroz nalog br.703 iskazala prebijeni saldo utvrđenih kursnih razlika u iznosu od 2.143.880 hiljada dinara nastalih:

- po osnovu salda na deviznim računima u iznosu od 4.217.479 hiljada dinara (4.673.778 – 456.299 – kursne razlike računa restitucije i kredita Vlade Italije),
- kursnih razlika nastalih po osnovu deviznih obaveza na dan 31.12.2008. godine u iznosu od 6.428.289 hiljada dinara i
- kursnih razlika kredita Komercijalne banke u iznosu od 66.930 hiljade dinara.

Utvrđeno je:

Knjiženjem na ovaj način, prebijanjem kursnih razlika nastalih po osnovu salda na deviznim računima i kursnih razlika po osnovu salda deviznih obaveza, i plasmana, Uprava za trezor nije postupila u skladu sa članom 5. i članom 9. Uredbe o budžetskom računovodstvu¹⁰⁶ i Pravilnikom o standardnom klasifikacionom okviru i Kontnom planu za budžetski sistem¹⁰⁷.

Uprava za trezor je kursne razlike nastale po osnovu salda na deviznim računima budžeta Republike Srbije knjižila umanjnjem obračunatih neplaćenih rashoda i izdataka. Iznos kursnih razlika po osnovu salda deviznih računa za period do dana oročenja sredstava u iznosu od 4.386.825 hiljada dinara predstavlja prihod budžeta Republike Srbije, a iznos od 250.185 hiljada dinara, negativna kursna razlika nastala u periodu od dana oročenja deviznih sredstava zaključno sa 31.12.2008. godine, predstavlja obračunate neplaćene rashode.

Na ovaj način prihodi budžeta su potcenjeni za 4.386.825 hiljada dinara, odnosno budžetski deficit precenjen za 4.386.825 hiljada dinara, a aktivna vremenska razgraničenja – obračunati neplaćeni rashodi i izdaci potcenjeni za isti iznos.

Korekcija novčanih odliva za iznos plaćenih rashoda koji se ne evidentiraju preko klase 400000, 500000 i 600000 (OP 4437) izvršena je u iznosu 58.639.840 hiljada dinara.

2.6.4. Manjak novčanih priliva

Manjak novčanih priliva iskazan je u iznosu 13.961.323 hiljade dinara.

Iskazani iznosi tekućih prihoda i rashoda, primanja od prodaje nefinansijske imovine i izdataka za nefinansijsku imovinu odgovaraju iznosima iskazanim u obrascu Bilans prihoda i rashoda u periodu od 1. 1. do 31. 12. 2008. godine.

¹⁰⁶ "Službeni glasnik RS", br. 125/03 ....12/06

¹⁰⁷ „Službeni glasnik RS, br. 20/07, ... i 50/08

2.6.5. Saldo gotovine na početku godine

Saldo gotovine na početku godine iznosi 70.194.076 hiljada dinara.

Saldo gotovine na početku godine iskazan u Bilansu stanja iznosi 75.597.173 hiljade dinara (napomena 2.3.2.2.). Razlika od 5.403.097 hiljada dinara predstavlja izdvojena novčana sredstva i akreditive (sredstva Fonda za restituciju i deponovana sredstva kod Komercijalne banke a.d. Beograd (napomena 2.3.2.2.1.1.) i ostala novčana sredstva (napomena 2.3.2.2.) i iskazana je kroz korekciju novčanih priliva u Izveštaju o novčanim tokovima.

2.6.6. Saldo gotovine na kraju godine

Saldo gotovine na kraju godine je 7.045.481 hiljada dinara.

Utvrđeno je:

1. Novčani prilivi precenjeni su za iznos 3.246.594 hiljade dinara (veza napomena br. 2.4.1.1), a potcenjeni za iznos 4.386.825 hiljada dinara (veza napomena br. 2.6.3.) i za iznos od 112.823 hiljade dinara (veza napomena br. 2.3.6.3.).
2. Novčani odlivi potcenjeni su za iznos 23.100.000 hiljada dinara (veza napomene br. 2.5.2.1. i br. 2.3.4.3.3.).

Kao posledica prethodno navedenog:

- korekcija novčanih priliva precenjena je za iznos 4.499.648 hiljada dinara;
- korekcija novčanih odliva precenjena je za iznos 26.346.594 hiljade dinara.

2.7. Izvršenje budžeta

Nacrt Zakona o završnom računu budžeta Republike Srbije

Član 1.

Primanja budžeta Republike Srbije za 2008. godinu iznose 624.884.795.549 dinara, a izdaci budžeta Republike Srbije za 2008. godinu iznose 666.646.320.773 dinara.

Revizijom je utvrđeno da su primanja budžeta Republike Srbije za 2008. godinu **potcenjena za 4.386.825** hiljada dinara po osnovu kursnih razlika (napomena 2.6.3.) i **za 112.823** hiljade dinara (neodređeni prihod) (napomena broj 2.3.6.3.) i **precenjena za 3.246.594** hiljade dinara, po osnovu prihoda od kamata koji predstavljaju obračunatu kamatu na sredstva konsolidovanog računa trezora uključena u depozit kod Narodne banke Srbije (napomena broj 2.4.1.1.).

Član 2.

PRIMANJA I IZDACI BUDŽETA REPUBLIKE SRBIJE

(u hiljadama dinara)		
Opis	Plan	Ostvarenje/Izvršenje
I. Primanja budžeta	650.174.345.330	624.884.795.549
II. Izdaci budžeta	695.959.075.793	666.646.320.773
III. Rezultat (I–II)	-45.784.730.463	-41.761.525.224

Primanja budžeta obuhvataju tekuće prihode budžeta (izvor 01) u iznosu 624.741.438.431 dinar i primanja od prodaje nefinansijske imovine budžeta (izvor 01) u iznosu 143.357.118 dinara.

Izdaci budžeta obuhvataju tekuće rashode budžeta (izvor 01) u iznosu 600.372.034.088 dinara, izdatke za nefinansijsku imovinu budžeta (izvor 01) u iznosu 45.961.448.224 dinara i izdatke za nabavku finansijske imovine u iznosu 20.312.838.461 dinar.

U nacrtu Zakona o završnom računu budžeta Republike Srbije za 2008. godinu (član 2) iskazani rezultat predstavlja višak izdataka budžeta nad primanjima u iznosu od 41.761.525.224 dinara.

Utvrđeno je da su primanja budžeta Republike Srbije za 2008. godinu **potcenjena za 4.386.825** hiljada dinara po osnovu kursnih razlika (napomena 2.6.3.) i **za 112.823** hiljade dinara (neodređeni prihod) (napomena 2.3.6.3.) i **precenjena za 3.246.594** hiljade dinara, po osnovu prihoda od kamata koji predstavljaju obračunatu kamatu na sredstva konsolidovanog računa trezora uključena u depozit kod Narodne banke Srbije (napomena 2.4.1.1), **što ima uticaja na** iskazani rezultat (višak izdataka budžeta nad primanjima) i zbog čega je isti **precenjen za 1.253.054 hiljade dinara.**

Sa ovim konstatacijama Ministarstvo finansija se saglasilo.

Primanja od zaduživanja i prodaje:

(u hiljadama dinara)		
finansijske imovine	92.118.795.463	85.673.649.295
otplata glavnice duga	46.334.065.000	43.912.124.071
neto finansiranje	45.784.730.463	41.761.525.224

U postupku revizije utvrđeno je da je otplata glavnice duga iskazana u manjem iznosu za 23.100.000 hiljada dinara (napomene 2.3.4.3.3. i 2.5.2.1.).

2.7.1. Korekcije Izveštaja Nacrta Zakona o završnom računu budžeta Republike Srbije za 2008. godine

Kao što je i objašnjeno u uvodu ovog Izveštaja Ministarstvo finansija je izvršilo odgovarajuću korekciju u svojim finansijskim izveštajima za 2008. godinu. Nakon tih korekcija finansijski izveštaji imaju sledeću strukturu:

A) Korekcija Nacrta Zakona o završnom računu budžeta Republike Srbije za 2008. godinu

Član 1.

Primanja budžeta Republike Srbije za 2008. godinu iznose 626.137.849.990 dinara, a izdaci budžeta Republike Srbije za 2008. godinu iznose 666.646.320.773 dinara.

Član 2.

PRIMANJA I IZDACI BUDŽETA REPUBLIKE SRBIJE

u dinarima

Opis	Prvobitno stanje	Korekcija	Korigovano stanje
I. Primanja budžeta	624.884.795.549	1.253.054.441	626.137.849.990
II. Izdaci budžeta	666.646.320.773		
III. Rezultat (I–II)	(41.761.525.224)	1.253.054.441	(40.508.470.783)

FINANSIRANJE BUDŽETA REPUBLIKE SRBIJE

Opis	Prvobitno stanje	Korekcija	Korigovano stanje
Primanja od zaduživanja i prodaje finansijske imovine	85.673.649.295	1.253.054.441	84.420.594.854
Otplata glavnice duga	43.912.124.071		
Neto finansiranje	41.761.525.224	1.253.054.441	40.508.470.783

PRIMANJA BUDŽETA REPUBLIKE UTVRĐENA SU U SLEDEĆIM IZNOSIMA:

Opis	Prvobitno stanje	Korekcija	Korigovano stanje
UKUPNA PRIMANJA	624.884.795.549	1.253.054.441	626.137.849.990
Neporeski prihodi	42.255.147.703	1.253.054.441	43.508.202.144
Ostali neporeski prihodi	17.290.795.237	1.253.054.441	18.543.849.678

B) Korekcije u Obrascu 1 – Bilans stanja na dan 31.12.2008. godine

(u hiljadama dinara)							
Opis	2008. godina						
	Bruto /Prvobitno stanje	Ispravka greške	Bruto korigovanog stanja	Ispravka vrednosti	Neto/Prvobitno stanje	Korekcija	Neto/Korigovano stanje
AKTIVA							
Aktivna vremenska razgraničenja	662.668.732	4.386.825	667.055.557		662.668.732	4.386.825	667.055.557
Ukupno	928.268.379	4.386.825	932.655.204		928.268.379	4.386.825	932.655.204
UKUPNA AKTIVA	1.777.173.032	4.386.825	1.781.559.857	424.680.593	1.352.492.439	4.386.825	1.356.879.264

(u hiljadama dinara)			
	2008. godina		
	Prvobitno stanje	Korekcija	Korigovano

Opis			stanje
PASIVA			
Pasivna vremenska razgraničenja	2.605.857	3.246.594	5.852.451
Manjak prihoda i primanja – deficit	(30.435.164)	(1.253.054)	(31.688.218)
Neraspoređeni višak prihoda i primanja iz ranijih godina	3.890.513	(112.823)	3.777.690
UKUPNA PASIVA		3.246.594 (112.823)	
	1.352.492.439	1.253.054	1.356.879.264

V) Korekcije u Obrascu 2 – Bilans prihoda i rashoda u periodu od 1.1.2008. do 31.12.2008. godine

Opis	(u hiljadama dinara)		
	2008. godina		
	Prvobitno stanje	Korekcija	Korigovano stanje
Prihodi od primanja od prodaje nefinansijske imovine			
Tekući prihodi			
Prihodi od imovine	5.748.346	(3.246.594)	2.501.752
Mešoviti i neodređeni prihodi	12.085.329	4.386.825 112.823	16.584.977
Ukupno	653.090.655	(3.246.594) 4.386.825 112.823	654.343.709
Ukupno prihodi i primanja od prodaje nefinansijske imovine	654.467.784	(3.246.594) 4.386.825 112.823	655.720.838
Tekući rashodi i izdaci za nefinansijsku imovinu			
Tekući rashodi			
Manjak prihoda i primanja – budžetski deficit	(24.722.881)	3.246.594 (4.386.825) (112.823)	23.469.827
Manjak prihoda i primanja – deficit	(20.002.203)	3.246.594 (4.386.825) (112.823)	18.749.149

G) Korekcije u Obrascu 4 – Izveštaj o novčanim tokovima u periodu od 1.1.2008. do 31.12.2008. godine

(u hiljadama dinara)	
2008. godina	

Opis	Prvobitno stanje	Korekcija	Korigovano stanje
Novčani prilivi			
Tekući prihodi			
Prihodi od imovine	5.748.346	(3.246.594)	2.501.752
Mešoviti i neodređeni prihodi	12.085.329	4.386.825 112.823	16.584.977
Ukupno	653.090.655	(3.246.594) 4.386.825 112.823	654.343.709
Novčani prilivi ukupno	731.790.822	(3.246.594) 4.386.825 112.823	733.043.876
Novčani odlivi			
Manjak novčanih priliva	(13.961.323)	3.246.594 (4.386.825) (112.823)	(12.708.269)
Korigovan priliv za primljena sredstva u obračunu	741.243.390	(3.246.594)	737.996.796
Korekcija novčanih priliva za naplaćena sredstva koja se ne evidentiraju preko klasa 700000, 800000 i 900000	9.452.568	(4.386.825) (112.823)	4.952.920
Korigovan odliv za isplaćena sredstva u obračunu	(804.391.985)	(3.246.594)	(801.145.391)
Korekcija novčanih odliva za iznos plaćenih rashoda koji se ne evidentiraju preko klasa 400000, 500000 i 60000	(58.639.840)	(3.246.594)	(55.393.246)

2.8. Izdate garancije i isplate po garancijama

2.8.1. Izdate garancije

U 2008. godini izdate su 4 garancije u ukupnom iznosu 182.000.000 EUR, odnosno, 15.106.000 hiljada dinara. Ukupan iznos izdatih garancija je manji od iznosa planiranog u Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu, po kome je predviđeno izdavanje garancija u ukupnom iznosu 967.313.855 EUR, 80.000.000 USD i 60.000.000 CHF, odnosno 88.207.850 hiljada dinara.

Garancije su izdate na osnovu posebnih zakona o izdavanju svake garancije, koje je usvojila Narodna skupština, a što je u skladu sa odredbama Zakona o javnom dugu.

Iznos izdatih garancija u Izveštaju o izdatim garancijama u 2008. godini, koji je sastavni deo Završnog računa budžeta, u iznosu od 182.000.000 EUR, odnosno, 15.106.000 hiljada dinara, u skladu je s iznosima planiranim u Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu, u kome je propisan iznos i struktura garancija koje se mogu izdati u 2008. godini.

2.8.2. Izvršene isplate po garancijama

U 2008. godini iz budžeta Republike Srbije isplaćeno je na ime otplate glavnice po izdatim garancijama ukupno 2.797.831 hiljada dinara, a na ime kamate po osnovu istih garancija isplaćeno je 1.793.285 hiljada dinara, što ukupno iznosi 4.591.116 hiljada dinara. Glavni dužnici po kreditima za koje je Republika Srbija izdala garancije jesu JP „Putevi Srbije“ i JP „Železnice Srbije“. Isplate po garancijama u navedenom iznosu izvršene su pojedinačno umesto glavnih dužnika (u 000 dinara) i to:

(u hiljadama dinara)			
Glavni dužnik po garanciji	Glavnica	Kamate	Ukupno
JP „Železnice Srbije“	1.616.262	889.758	2.506.020
JP „Putevi Srbije“	1.181.569	903.527	2.085.196
Ukupno	2.797.831	1.793.285	4.591.116

U budžetu za 2008. godinu planirana su sredstva za isplate po garancijama u okviru razdela 12 – Ministarstvo finansija, Glava 12.3 – Uprava za trezor (Funkcija 170 – Transakcije vezane za javni dug, Ekonomska klasifikacija 613 – Otplata duga po garancijama i 443 – Otplata kamata po garancijama) i to za otplatu glavnice 3.337.359 hiljada dinara i za otplatu kamata po garancijama 2.469.071 hiljada dinara.

Odredbom člana 21. Zakona o javnom dugu¹⁰⁸ propisano je da Republika otplaćuje dospelu a neizmirenu obavezu ukoliko **dužnik** ne izvrši svoju obavezu blagovremeno u skladu sa uslovima utvrđenim ugovorom o kreditu.

Međutim, prema odredbama člana 22. istog zakona dužnik ima apsolutnu i bezuslovnu obavezu da plati Republici iznos obaveze koju je ona izvršila prema poveriocu po osnovu date garancije.

Pravo na povraćaj sredstava Republika ostvaruje tako što smanjuje sredstva od utvrđenih budžetskih aproprijacija i subvencija dužnika u iznosu koji je jednak visini izmirene obaveze i obračunate zakonske kamate, a ako dužnik nije korisnik budžetskih sredstava Republike, Republika na osnovu ovlašćenja dobijenog od dužnika, ili drugih instrumenata obezbeđenja, inicira naplatu sredstava s računa dužnika u skladu sa zakonom i drugim propisima kojima se reguliše platni promet, u iznosu koji je jednak visini izmirene obaveze i obračunate zakonske zatezne kamate (član 22. istog zakona).

¹⁰⁸ „Sl. glasnik RS“, broj 61/2005

Ministar finansija, po odredbama istog člana, bliže uređuje postupak i rokove za povraćaj sredstava po osnovu regresnog prava, a što prema našim saznanjima, do momenta sačinjavanja ovog izveštaja nije sprovedeno.

Utvrđeno je da Republika Srbija, odnosno službe Ministarstva finansija zadužene za javni dug, nisu ispostavile regresni zahtev glavnim dužnicima za iznos plaćenog glavnog duga i kamate po garancijama, niti su preduzete zakonske mera za naplatu potraživanja po tom osnovu.

Prema podacima završnog računa budžeta za 2008. godinu, na ime subvencija isplaćeno je JP „Železnice Srbije“ ukupno 11.108.000 hiljada dinara, koliko je i planirano po Zakonu o budžetu za 2008. godinu, što pokazuje da nije poštovana zakonska odredba da se umanju utvrđena budžetska aproprijacija za iznos obaveze koju je Republika platila po garanciji umesto glavnog dužnika po kreditu.

Utvrđeno je da regresni zahtevi direktnim dužnicima po kreditima, za koje je Republika izvršila plaćanja po izdatim garancijama u ukupnom iznosu 4.591.116 hiljada dinara i to na ime glavnog duga u iznosu od 2.797.831 hiljade dinara, kamata i drugih troškova nastalih po osnovu navedenih plaćanja u iznosu 1.793.285 hiljada dinara, nisu ispostavljeni, niti se preduzimaju zakonom predviđene mere za naplatu navedenog potraživanja. Regresni zahtevi po istom osnovu nisu ispostavljeni ni za 2007. godinu.

2.9. Izveštaj o korišćenju sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve

Sredstva tekuće budžetske rezerve koriste se za neplanirane svrhe za koje nisu planirane aproprijacije, ili za svrhe za koje se u toku godine pokaže da aproprijacije nisu bile dovoljne, a odluku o upotrebi tekuće budžetske rezerve donosi Vlada, na predlog ministra. Sredstva tekuće budžetske rezerve, na osnovu zaključka Vlade, raspoređuju se na direktne korisnike budžetskih sredstava.

Prema odredbama člana 48. Zakona o budžetskom sistemu¹⁰⁹ predviđeno je da se u okviru budžeta deo planiranih primanja ne raspoređuje unapred, već se zadržava na ime tekuće budžetske rezerve.

Prema odredbama člana 49. istog zakona u budžetu se planiraju sredstva za stalnu budžetsku rezervu, koja se iskazuje kao posebna aproprijacija.

Stalna budžetska rezerva koristi se za finansiranje rashoda na ime učešća Republike u otklanjanju posledica vanrednih okolnosti, kao što su poplava, suša, zemljotres, požar, ekološka katastrofa i druge elementarne nepogode, odnosno drugih vanrednih događaja, koji mogu da ugroze život i zdravlje ljudi ili prouzrokuju štetu većih razmera.

U stalnu budžetsku rezervu opredeljuje se najviše do 1,5% ukupnih prihoda za budžetsku godinu, a rešenje o upotrebi sredstava stalne budžetske rezerve donosi Vlada, na predlog ministra, a izveštaj o korišćenju sredstava stalne budžetske rezerve dostavlja se Narodnoj skupštini.

¹⁰⁹ „Sl. glasnik RS“, br. 9/2002, 87/2002, 61/2005, 66/2005, 101/2005, 62/2006, 63/2006 i 85/2006

Po Zakonu o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu planirana su sredstva rezerve u ukupnom iznosu od 3.305.865 hiljada dinara (stalna budžetska rezerva 25.000 hiljada dinara i tekuća budžetska rezerva 3.280.865 hiljada dinara) a po Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetu Republike Srbije za 2008. godinu¹¹⁰ u okviru razdela 12 Ministarstvo finansija, planirana su sredstva rezervi u iznosu 1.787.019 hiljada dinara, od čega je za stalnu budžetsku rezervu namenjeno 25.000 hiljada dinara, a za tekuću budžetsku rezervu iznos od 1.762.019 hiljada dinara.

U toku 2008. godine Vlada je donela ukupno 49 rešenja o korišćenju sredstava tekuće budžetske rezerve u ukupnom iznosu 4.036.334 hiljade dinara, od čega je nakon usvajanja rebalansa budžeta za 2008. godinu donela 7 rešenja u ukupnom iznosu 1.063.801 hiljada dinara, što je navedeno u Izveštaju o korišćenju sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve.

U Izveštaju o korišćenju sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve u 2008. godini, koji je sastavni deo završnog računa budžeta prema odredbama člana 65. Zakona o budžetskom sistemu, navedeno je da je u 2008. godini Vlada donela 7 rešenja o korišćenju sredstava tekuće budžetske rezerve u ukupnom iznosu 1.063.801 hiljada dinara, a da sredstva stalne budžetske rezerve nisu korišćena.

Utvrđeno je da sredstva stalne budžetske rezerve nisu korišćena, a da su sredstva tekuće budžetske rezerve isplaćena u visini i prema namenama navedenim u zaključcima Vlade, odnosno da su isplate iz budžeta izvršene sa odgovarajućih aproprijacija iz budžeta saglasno navedenim namenama.

2.10. Izveštaj o primljenim donacijama

„Izveštaj o primljenim donacijama u toku 2008. godine“ kao sastavni deo Završnog računa budžeta, sastavljen je na osnovu podataka Ministarstva finansija – Sektora za programiranje i upravljanje fondovima Evropske unije i razvojnom pomoći.

Prema odredbama Zakona o ministarstvima¹¹¹ Sektor za programiranje i upravljanje fondovima Evropske unije i razvojnom pomoći, u okviru Ministarstva finansija (dalje: Sektor) obavlja poslove koji se odnose na: koordinaciju s nadležnim organima i organizacijama državne uprave radi utvrđivanja resornih i međuresornih strategija, prioriternih potreba i izbora odgovarajućih projekata i programa koje treba finansirati iz sredstava donacija i razvojne pomoći, uključujući evropske fondove i druge bilateralne i multilateralne izvore namenskih sredstava; obaveštavanje donatora o prioriternim projektima i programima; saradnju sa donatorima na usklađivanju prioriteta donatora sa prioriternim Republikom Srbije, učestvovanje u pripremi donatorskih strategija, planiranju i realizaciji programa i projekata koji se finansiraju iz sredstava fondova EU, donacija i razvojne pomoći; praćenje realizacije projekata i programa kroz izveštaje korisnika sredstava fondova EU, donacija i razvojne pomoći i donatora.

Po zahtevu Državne revizorske institucije od 29. 5. 2009. godine Sektor je dostavio 11. 6. 2009. godine podatke o primljenim donacijama Republike u raznim valutama, samo u delu koji se odnosi na uplate i isplate po osnovu donacija za koje je ovaj sektor tražio otvaranje deviznih računa kod Narodne banke Srbije, isključivo na zahtev i za račun korisnika donacije, kao i posredovao prilikom konverzije donatorskih sredstava s pomenutih računa, pri čemu su

¹¹⁰ „Sl. glasnik RS“, br. 102/2008

¹¹¹ „Sl. glasnik Republike Srbije“, broj 65/08

navedena sredstva uplaćivana u budžet i to na razdele korisnika donacija. U dopisu Sektora o primljenim donacijama navedeno je da isti nema evidenciju o donacijama realizovanim preko deviznih računa otvorenih kod poslovnih banaka.

S obzirom na to da su podaci u Izveštaju o primljenim donacijama u toku 2008. godine izraženi u RSD, pismeno je od istog sektora traženo da se podaci o primljenim donacijama u valutama dopune podacima o datumu prijema donacije, izvršenoj konverziji donatorskih sredstava s deviznih računa Narodne banke Srbije i iznosima uplata u korist računa izvršenja budžeta, izraženih u RSD. Istovremeno je Državna revizorska institucija uputila zahtev i Narodnoj banci Srbije da dostavi podatke o donacijama koje je Republika Srbija primila preko deviznih računa kod Narodne banke Srbije.

Uz dostavljenu dopunu podataka od 6. 7. 2009. godine Sektor je naveo da je njegova nadležnost da prati ukupnu međunarodnu pomoć Republici Srbiji i to na osnovu podataka o donacijama dobijenim od predstavnika donatorske zajednice, kao i da podaci prikupljeni na ovaj način sadrže podatke o finansijskim programima, ciljevima, ukupnoj vrednosti projekta, planiranom periodu realizacije, ali ne i podatke o finansijskim tokovima. U istom dopisu je navedeno da ne postoji propis u Republici Srbiji koji bi obavezivao primaoca ili korisnike donacija da dostavljaju zaključene ugovore o donaciji Ministarstvu finansija, a s obzirom na to da donacije mogu biti u robi, novcu ili uslugama, podaci o novčanim tokovima iz sredstava donacija koji se mogu dobiti od Narodne banke Srbije nisu potpuni podaci o donacijama koje stižu u Srbiju. Osim toga, procedure i pravila, kao i organizacije koje vrše finansijsko upravljanje sredstvima iz donacija, razlikuju se po donatorima i projektima, pa ne postoji nadležna institucija koja sve ove podatke prikuplja i prati, izuzev onih plaćanja sa inostranstvom koje registruje Narodne banke Srbije. Na kraju je navedeno da pored podataka o deviznom prilivu iz donacija dobijenih od strane Narodne banke Srbije, ukupne donacije koje stižu u Srbiju su mnogo obimnije jer obuhvataju donacije u robi i uslugama.

Analizom i poređenjem primljenih podataka od Sektora, u dva dopisa, Narodne banke Srbije, podataka iz Glavne knjige trezora i izveštaja Završnog računa budžeta Republike Srbije utvrđeno je sledeće:

- Podaci Sektora o primljenim donacijama i izvršenoj konverziji donatorskih sredstava sa deviznih računa kod Narodne banke Srbije u korist računa izvršenja budžeta po prvom dopisu i po dopunjenim podacima po zahtevu Državne revizorske institucije međusobno se razlikuju za 1.235 hiljada dinara.
- Prema podacima Narodne banke Srbije izvršena je konverzija donatorskih sredstava s deviznih računa u ukupnom iznosu 1.371.558 hiljada dinara, od čega se na direktne korisnike budžetskih sredstava odnosi 625.854 hiljade dinara, a na indirektne korisnike budžetskih sredstava 745.704 hiljade dinara. Od navedenog iznosa izvršene konverzije za direktne korisnike budžetskih sredstava u korist računa izvršenja budžeta uplaćeno je 440.605 hiljada dinara, dok je razlika od 185.249 hiljada dinara realizovana mimo računa izvršenja budžeta.
- Podaci Sektora o izvršenoj konverziji donatorskih sredstava s deviznih računa kod Narodne banke Srbije u korist računa izvršenja budžeta i podaci Narodne banke Srbije po istom osnovu međusobno se razlikuju za iznos od 1.322 hiljade dinara.
- Prema podacima iz izveštaja Završnog računa budžeta Republike Srbije za 2008. godinu (Bilans prihoda i rashoda i Izveštaj o novčanim tokovima), ukupno realizovane donacije preko budžeta Republike Srbije, odnosno ukupno izvršene konverzije donatorskih sredstava s deviznih računa kod Narodne banke Srbije u korist računa izvršenja budžeta

iznose 820.004 hiljade dinara. Međutim, prema podacima iz Izveštaja o primljenim donacijama u toku 2008. godine, koji je takođe sastavni deo Završnog računa budžeta Republike Srbije, ukupno realizovane donacije su iskazane u iznosu 440.605 hiljada dinara, što je manje za 379.399 hiljada dinara.

- Dakle, podaci o primljenim donacijama u izveštajima Završnog računa budžeta Republike Srbije za 2008. godinu su međusobno neusaglašeni, odnosno razlikuju se za 379.399 hiljada dinara.

Utvrđeno je:

- 1. Evidencije o primljenim i realizovanim donacijama u Republici Srbiji koje se vode u Ministarstvu finansija – Sektoru za programiranje i upravljanje fondovima Evropske unije i razvojnom pomoći i Upravi za trezor, kao i evidencije Narodne banke Srbije, međusobno su neusaglašene.**
- 2. Iskazani iznos realizovanih donacija u Izveštaju o primljenim donacijama u toku 2008. godine, koji je sastavni deo Završnog računa budžeta Republike Srbije za 2008. godinu, manji je za 379.399 hiljada dinara od iznosa iskazanog u Bilansu prihoda i rashoda i Izveštaju o novčanim tokovima. Iskazani podaci o realizovanim donacijama u izveštajima Završnog računa budžeta Republike Srbije za 2008. godinu međusobno su neusaglašeni a time i nepouzđani.**
- 3. Praćenje i izveštavanje o primljenim donacijama Republike Srbije nije normativno uređeno, niti postoji nadležna institucija koja prikuplja i prati sve podatke o prijemu, realizaciji i izveštavanju o donacijama Republike.**